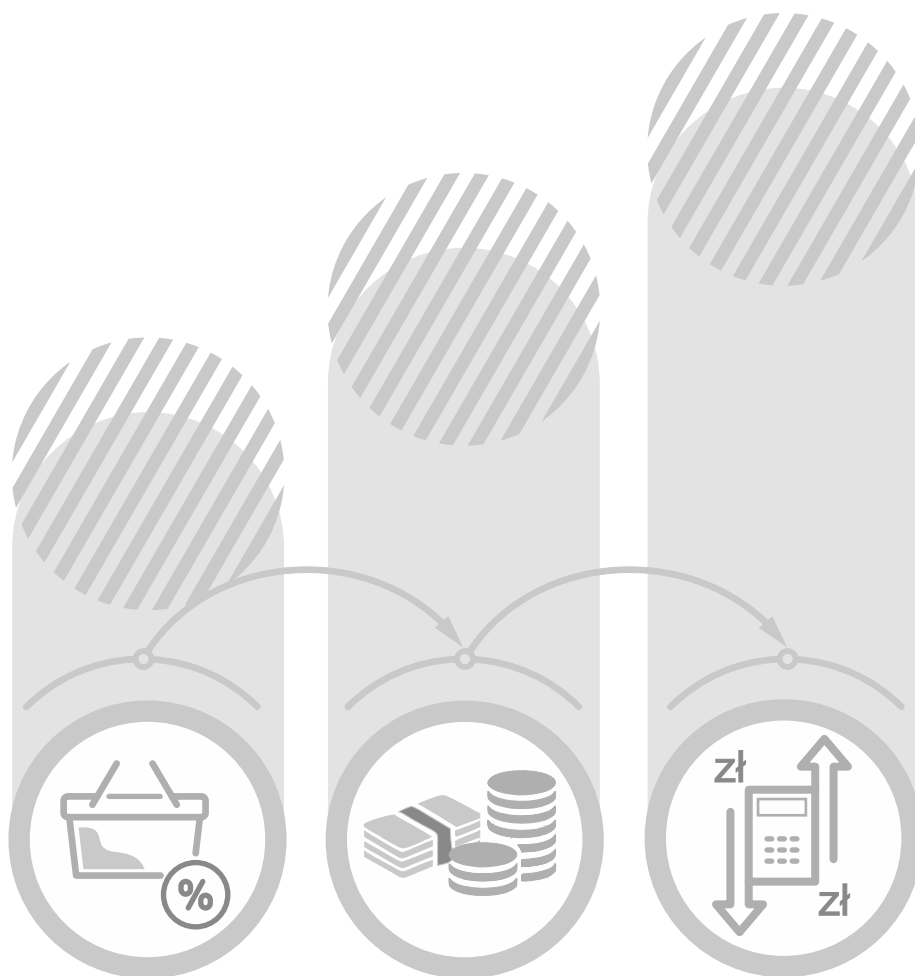

Ceny w gospodarce narodowej w 2021 r.

Prices in the national economy in 2021

Ceny w gospodarce narodowej w 2021 r.

Prices in the national economy in 2021

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2022

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Handlu i Usług
Statistics Poland, Trade and Services Department

pod kierunkiem

supervised by

Doroty Turek

Zastępcy Dyrektora Departamentu Handlu i Usług

Deputy Director of Trade and Services Department

Aliny Dominiczak-Astin

Eksperta w Departamencie Handlu i Usług

Expert in Trade and Services Department

Zespół autorski

Editorial team

Anna Bobel, Beata Cebula, Zbigniew Dobosz, Dariusz Dudek, Małgorzata Kaczor, Joanna Kotowska, Bożena Kudelska, Irena Małmyszko, Agnieszka Matulska-Bachura, Dagmara Oprych-Franków, Tomasz Pękalski, Eliza Pleban, Tomasz Pudłowski, Jolanta Szutkowska, Rafał Wołodkiewicz-Donimirski, Andrzej Zasławski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Renata Kolińska, Paweł Luty

ISSN 1505-6783

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, Al. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji GUS – tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 242/2022

Przedmowa

Zmiany cen i metody ich pomiaru pozostają nieustannie w centrum zainteresowań instytucji i organizacji, w których podejmowane są decyzje o istotnym znaczeniu dla postępu ekonomicznego i społecznego. Wskaźniki cen wykorzystywane są do diagnozowania rozwoju procesów inflacyjnych, do oceny kondycji gospodarki, jak również pełnią między innymi rolę deflatorów oraz służą do indeksowania kwot zawartych w umowach i aktach prawnych.

Celem tej publikacji jest zaprezentowanie informacji o dynamice cen stosowanych w transakcjach handlowych we wszystkich głównych dziedzinach gospodarki kraju w roku 2021, jak również w pięciu poprzednich latach. W opracowaniu zamieszczono opis zmian cen w tym okresie. W kolejnych rozdziałach przedstawiono dane o cenach i ich zmianach w zakresie: podstawowych kategorii makroekonomicznych, rynku detalicznego i inflacji bazowej oraz producentów w rolnictwie, przemyśle i budownictwie, a także producentów usług, cen na rynku nieruchomości i w handlu zagranicznym. Pokazano wzajemne relacje cen w najważniejszych obszarach gospodarki oraz cen w stosunku do innych wielkości ekonomicznych. Zaprezentowano również zmiany cen w Polsce na tle poszczególnych krajów Unii Europejskiej. Publikacja zawiera także opis analityczny, uwagi metodyczne i objaśnienia pojęć.

Korzystając z zamieszczonych w tym opracowaniu danych, można zaobserwować tendencje rozwoju procesów cenowych w poszczególnych dziedzinach gospodarki, jak również ocenić ich wzajemny wpływ, zależności i powiązania.

Prezentowane tu dane zostały opracowane na podstawie wyników badań statystyki publicznej, jak również przy wykorzystaniu zbiorów udostępnionych m.in. przez Narodowy Bank Polski i pozyskanych z Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej (EUROSTAT).

Z uwagi na obostrzenia wprowadzone zarówno w 2020 r., jak i 2021 r. w związku z sytuacją epidemiczną (SARS-CoV-2), praca ankietników statystycznych w terenie była w wielu miesiącach wstrzymana. Informacje o cenach detalicznych zbierano za pośrednictwem Internetu i telefonu, jak również bezpośrednio od sieci handlowych. W przypadku braku źródła informacji o cenach – zgodnie z rekomendacjami Eurostatu – w GUS, jak i w urzędach statystycznych innych krajów UE, dane były szacowane według jednolitych zharmonizowanych zasad. Nie było również możliwości notowania cen produktów rolnych na targowiskach ze względu na ich czasowe zamknięcie. W związku z tym publikacja nie zawiera informacji o cenach targowiskowych.

Zachęcamy do korzystania z szerokiego i szczegółowego zakresu danych z obszaru statystyki cen prezentowanego w Dziedzinowych Bazach Wiedzy, zamieszczonych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego w <http://swaid.stat.gov.pl/SitePagesDBW/Ceny.aspx>.

Publikacja jest kolejną edycją z tej serii, wydawaną corocznie przez Główny Urząd Statystyczny. Autorzy będą zobowiązani Czytelnikom za przekazanie uwag, komentarzy i sugestii, pozwalających na jeszcze bardziej trafne transponowanie treści publikacji do zapotrzebowania na informacje o zmianach cen w gospodarce narodowej.

Dyrektor
Departamentu Handlu i Usług
Głównego Urzędu Statystycznego

Ewa Adach-Stankiewicz

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, grudzień 2022 r.

Preface

Price changes and methods of their measurement are constantly in the focus of interest of institutions and organisations where decisions of significant importance for the economic and social progression are made. Price indices are used to diagnose the development of inflationary processes, to evaluate the condition of the economy, and they serve, among other things, as deflators and are used to index the amounts contained in contracts and legal acts.

The purpose of this publication is to present information on the dynamics of prices applied in commercial transactions in all major areas of the country's economy in 2021, and in the five previous years. It provides a description of price changes over the period. The following chapters present data on prices and their changes in: main macroeconomic categories, retail market and core inflation and producers in agriculture, industry and construction, as well as services producers, and prices on the real estate market and in foreign trade. The interrelationship of prices in the most important areas of economy and prices in relation to other economic quantities are shown. It also presents price changes in Poland in comparison with other European Union countries. The publication also contains analytical comments, methodological notes and explanations of terms.

Using the data provided in this study, trends in the development of price processes in individual areas of the economy can be observed, and their mutual influence, dependence and interrelations can be assessed.

The data presented here were prepared on the basis of the results of official statistics surveys as well as with the use of datasets made available, among others by the National Bank of Poland and obtained from the Statistical Office of the European Union (EUROSTAT).

In consequence of the restrictions imposed in 2020 and 2021 due to the SARS-CoV-2 epidemic situation, the work of statistical interviewers in the field was stopped in many months. Information on retail prices was collected via the Internet and telephone, as well as directly from retailers. In the case of lack of any source of price information – in accordance with Eurostat recommendations – in Statistics Poland, as well as in statistical offices of other EU countries, data were estimated according to uniform harmonised rules. It was also not possible to quote prices of agricultural products at markets due to their temporary closure. Therefore, the publication does not contain information on marketplace prices.

You are encouraged to use a wide and detailed range of data from the area of price statistics presented in Domain Knowledge Databases, available on the website of the Central Statistical Office at <http://swaid.stat.gov.pl/SitePagesDBW/Ceny.aspx>.

The publication is another edition of this series, issued annually by the Central Statistical Office. The authors will be grateful to readers for their comments, remarks and suggestions, which will make it possible to transpose the content of the publication even more accurately to the demand for information on price changes in the national economy.

Director
of Trade and Services Department
of Statistics Poland

Ewa Adach-Stankiewicz

President
Statistics Poland

dr Dominik Rozkrut

Warsaw, December 2022

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis tablic	7
List of tables	7
Spis wykresów	9
List of charts	9
Spis map	12
List of maps	12
Objaśnienia znaków umownych	13
Symbols	13
Ważniejsze skróty	13
Main abbreviations	13
Synteza	16
Executive summary	16
Rozdział 1. Podstawowe kategorie makroekonomiczne	25
Chapter 1. Main macroeconomic categories	25
Rozdział 2. Ceny konsumpcyjne	32
Chapter 2. Consumer prices	32
Rozdział 3. Inflacja bazowa	48
Chapter 3. Core inflation	48
Rozdział 4. Ceny producentów	52
Chapter 4. Producer prices	52
4.1. Ceny w rolnictwie	52
4.1. Prices in agriculture	52
4.2. Ceny w przemyśle	60
4.2. Prices in industry	60
4.3. Ceny w budownictwie	64
4.3. Prices in construction	64
4.4. Ceny w transporcie, gospodarce magazynowej i telekomunikacji	68
4.4. Prices in transportation, storage and telecommunications	68
4.5. Ceny producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej	75
4.5. Producer prices of business services	75
Rozdział 5. Ceny nieruchomości	78
Chapter 5. Real estate prices	78
5.1. Ceny nieruchomości mieszkalnych	78
5.1. Residential property prices	78
5.2. Ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli	82
5.2. Owner-occupied housing prices	82
Rozdział 6. Ceny w handlu zagranicznym	85
Chapter 6. Prices in foreign trade	85
Rozdział 7. Kursy walut	96
Chapter 7. Exchange rates	96
Rozdział 8. Relacje cen	99
Chapter 8. Price relations	99
Rozdział 9. Ceny w Unii Europejskiej	106
Chapter 9. Prices in the European Union	106
9.1. Ceny konsumpcyjne	106
9.1. Consumer prices	106
9.2. Ceny producentów	110
9.2. Producer prices	110
9.3. Ceny nieruchomości	120
9.3. Real estate prices	120

Uwagi metodyczne	124
Methodological notes	124
1. Ceny konsumpcyjne	124
1. Consumer prices	124
2. Inflacja bazowa	126
2. Core infation	126
3. Ceny producentów	129
3. Producer prices	129
4. Ceny nieruchomości	132
4. Real estate prices	132
5. Ceny w handlu zagranicznym	129
5. Prices in foreign trade	129
6. Ceny w Unii Europejskiej	134
6. Prices in the European Union	134
Podstawowe pojęcia	137
Main terms	137

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Wskaźniki cen podstawowych kategorii makroekonomicznych	25
Table 1. Price indices of main macroeconomic categories	25
Tablica 2. Wskaźniki cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej	31
Table 2. Price indices in selected areas of the national economy	31
Tablica 3. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP	33
Table 3. Price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions	33
Tablica 4. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP	36
Table 4. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions	36
Tablica 5. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	41
Table 5. Price indices of consumer goods and services by main groups of households in 2021 compared to the previous year	41
Tablica 6. System wag stosowany w 2021 r. w obliczeniach cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych	42
Table 6. Weighting system in 2021 used for calculating prices of consumer goods and services by main groups of households	42
Tablica 7. Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych według działów ECOICOP	44
Table 7. Harmonised Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions	44
Tablica 8. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP	46
Table 8. Weighting system used for calculating Harmonised Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions	46
Tablica 9. Ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych	47
Table 9. Retail prices of selected foodstuffs	47
Tablica 10. Wskaźniki inflacji bazowej	48
Table 10. Core inflation indices	48
Tablica 11. Ceny skupu ważniejszych ziemiopłodów	53
Table 11. Procurement prices of major crops	53
Tablica 12. Ceny skupu żywca rzeźnego i produktów zwierzęcych	54
Table 12. Procurement prices of animals for slaughter and of animal products	54
Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo	59
Table 13. Price indices of goods and services currently consumed in agriculture	59
Tablica 14. Wskaźniki cen produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie	60
Table 14. Price indices of goods and services contributing to agricultural investment	60
Tablica 15. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD	61
Table 15. Price indices of sold production of industry by NACE sections	61
Tablica 16. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według głównych grupowań przemysłowych	63
Table 16. Price indices of sold production of industry by main industrial groupings	63
Tablica 17. Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej według działów PKD	65
Table 17. Price indices of construction and assembly production by NACE divisions	65
Tablica 18. Ceny za 1m ² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku pierwotnym według lokalizacji	81
Table 18. Prices per 1m ² of usable floor area of flats sold on the primary market by location	81
Tablica 19. Ceny za 1m ² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacji	82
Table 19. Prices per 1m ² of usable floor area of flats sold on the secondary market by location	82

Tablica 20. Wskaźniki cen nieruchomości zamieszkanycy przez właścicieli	83
Table 20. Owner-occupied housing price indices	83
Tablica 21. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym	85
Table 21. Transaction price indices in foreign trade	85
Tablica 22. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej	88
Table 22. Transaction price indices in foreign trade with the EU member states	88
Tablica 23. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej	89
Table 23. Transaction price indices in foreign trade with the Central and Eastern Europe countries	89
Tablica 24. Wskaźniki cen importu według kierunków przeznaczenia	92
Table 24. Price indices of imports by end-use	92
Tablica 25. Wskaźniki cen importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych (BEC)	94
Table 25. Price indices of imports and exports by Broad Economic Categories (BEC)	94
Tablica 26. Dynamika kursów niektórych walut obcych (wyrażonych w PLN) w NBP	97
Table 26. Indices of exchange rates of some foreign currencies (expressed in PLN) in NBP	97
Tablica 27. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen chleba	101
Table 27. Relations between retail prices of selected foodstuffs and retail prices of bread	101
Tablica 28. Relacje cen detalicznych oleju napędowego za 100 l do cen skupu niektórych produktów rolnych	105
Table 28. Relations between retail prices of diesel oil per 100 l and procurement prices of some agricultural products	105
Tablica 29. Wskaźniki cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa	111
Table 29. Retail price indices of means of agricultural production (Input)	111
Tablica 30. Wskaźniki cen produktów rolnych	114
Table 30. Price indices of agricultural products (Output)	114
Tablica 31. Wskaźniki cen producentów w przemyśle według głównych grupowań	120
Table 31. Producer price indices in industry by main industrial groupings	120

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Zmiany cen podstawowych kategorii makroekonomicznych w stosunku do roku poprzedniego	26
Chart 1. Changes in prices of main macroeconomic categories compared to the previous year	26
Wykres 2. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego	27
Chart 2. Changes in prices of consumer goods and services compared to the previous year	27
Wykres 3. Zmiany cen produktów rolnych sprzedawanych oraz towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w stosunku do roku poprzedniego	28
Chart 3. Changes in prices of sold agricultural products and of goods and services purchased by private farms compared to the previous year	28
Wykres 4. Zmiany cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej w stosunku do roku poprzedniego.	29
Chart 4. Price changes in selected areas of the national economy compared to the previous year	29
Wykres 5. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym w stosunku do roku poprzedniego	30
Chart 5. Changes in transaction prices of foreign trade compared to the previous year	30
Wykres 6. Zmiany cen i wpływ zmian cen grup towarów i usług konsumpcyjnych na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2021 r.	32
Chart 6. Price changes and contribution of changes in prices of groups of consumer goods and services to the total price index of consumer goods and services in 2021	32
Wykres 7. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r.	35
Chart 7. Chart 7. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services in 2021	35
Wykres 8. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do 2015 r.	44
Chart 8. Changes in prices of consumer goods and services compared to 2015	44
Wykres 9. Udział produktów w wagach przyjętych do obliczeń wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI), lecz wyłączonych z obliczeń wskaźników inflacji bazowej	49
Chart 9. Shares of products in the weights used for calculating price indices of consumer goods and services (CPI), and excluded from calculations of core inflation	49
Wykres 10. Zmiany inflacji bazowej oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego	51
Chart 10. Changes in core inflation and in prices of consumer goods and services compared to the previous year	51
Wykres 11. Ceny skupu pszenicy za 1 dt	55
Chart 11. Procurement prices of wheat per 100 kg	55
Wykres 12. Ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt	56
Chart 12. Procurement prices of edible potatoes (excluding early varieties) per 100 kg	56
Wykres 13. Ceny skupu żywca rzeźnego i mleka krowiego w 2021 r.	57
Chart 13. Procurement prices of animals for slaughter and cow's milk in 2021	57
Wykres 14. Zmiany cen środków produkcji rolnej w stosunku do roku poprzedniego	58
Chart 14. Changes in prices of the means of agricultural production compared to the previous year	58
Wykres 15. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2015 r.	61
Chart 15. Shares of sold production of industry by NACE sections in 2015	61
Wykres 16. Ceny producentów wybranych wyrobów spożywczych w zł	64
Chart 16. Producer prices of selected food products in PLN	64
Wykres 17. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD w 2015 r.	65
Chart 17. Shares of construction and assembly production by NACE divisions in 2015	65
Wykres 18. Zmiany cen wybranych obiektów budowlanych w stosunku do 2015 r.	66
Chart 18. Changes in prices of selected constructions compared to 2015	66
Wykres 19. Zmiany cen wybranych obiektów drogowych w stosunku do 2015 r.	67
Chart 19. Change of prices of selected road constructions compared to 2015	67

Wykres 20. Zmiany cen wybranych obiektów mostowych w stosunku do 2015 r.	68
Chart 20. Change in prices of selected bridge constructions compared to 2015	68
Wykres 21. Zmiany cen usług transportu i gospodarki magazynowej w stosunku do roku poprzedniego	69
Chart 21. Changes in prices of transportation and storage services compared to the previous year	69
Wykres 22. Zmiany cen usług transportu lotniczego w stosunku do roku poprzedniego	70
Chart 22. Changes in prices of air transport services compared to the previous year	70
Wykres 23. Zmiany cen usług magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport w stosunku do roku poprzedniego	71
Chart 23. Changes in prices of warehousing and support activities for transportation to the previous year	71
Wykres 24. Zmiany cen usług transportu lądowego i rurociągowego w stosunku do roku poprzedniego	72
Chart 24. Changes in prices of land transport and transport via pipelines compared to the previous year	72
Wykres 25. Zmiany cen usług transportu wodnego w stosunku do roku poprzedniego	72
Chart 25. Changes in prices of water transport services compared to the previous year	72
Wykres 26. Zmiany cen usług działalności pocztowej i kurierskiej w stosunku do roku poprzedniego	73
Chart 26. Changes in prices of postal and courier activities compared to the previous year	73
Wykres 27. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen usług transportu i gospodarki magazynowej	74
Chart 27. Weighting system used in calculation price indices of transportation and storage services	74
Wykres 28. Zmiany cen usług telekomunikacji w stosunku do roku poprzedniego	74
Chart 28. Changes in prices of services in telecommunications compared to the previous year	74
Wykres 29. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	75
Chart 29. Changes in producer prices of selected services related to business activity in 2021 compared to the previous year	75
Wykres 30. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2021 r. w stosunku do 2015 r.	77
Chart 30. Changes in producer prices of selected services related to business activity in 2021 compared to 2015	77
Wykres 31. Zmiany cen lokali mieszkalnych według rodzaju rynku w stosunku do roku poprzedniego	78
Chart 31. Changes in prices of flats by type of market compared to the previous year	78
Wykres 32. Ceny lokali mieszkalnych sprzedawanych na rynku pierwotnym według lokalizacji	79
Chart 32. Prices of flats sold on the primary market by location	79
Wykres 33. Ceny lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacji	80
Chart 33. Prices of flats sold on the secondary market by location	80
Wykres 34. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego	84
Chart 34. Changes in prices of owner-occupied housing and prices of consumer goods and services compared to the previous year	84
Wykres 35. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według sekcji SITC w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	87
Chart 35. Changes in transaction prices of foreign trade by SITC sections in 2021 compared to the previous year	87
Wykres 36. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej według sekcji SITC w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	89
Chart 36. Changes in transaction prices of foreign trade with the EU member states by SITC sections in 2021 compared to the previous year	89
Wykres 37. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej według sekcji SITC w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	90
Chart 37. Changes in transaction prices of foreign trade with the Central and Eastern Europe countries by SITC sections in 2021 compared to the previous year	90
Wykres 38. Import i eksport w 2021 r. – udział według sekcji SITC	91
Chart 38. Imports and exports in 2021 – shares by SITC sections	91
Wykres 39. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według głównych partnerów w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	92
Chart 39. Changes in transaction prices of foreign trade by major partners in 2021 compared to the previous year	92

Wykres 40. Zmiany cen importu według wybranych kierunków przeznaczenia w 2021 r. w stosunku do 2015 r. i 2020 r.	93
Chart 40. Changes in prices of imports by selected end-use in 2021 compared to 2015 and 2020	93
Wykres 41. Rozdysponowanie importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych w 2021 r.	95
Chart 41. Distribution of imports and exports by broad economic categories in 2021	95
Wykres 42. Zmiany kursów niektórych walut obcych w NBP w stosunku do roku poprzedniego	96
Chart 42. Changes in exchange rates of some foreign currencies in NBP compared to the previous year	96
Wykres 43. Kursy niektórych walut obcych w NBP	98
Chart 43. Exchange rates of some foreign currencies in NBP	98
Wykres 44. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych pracowników oraz wynagrodzeń nominalnych i realnych w stosunku do 2015 r.	99
Chart 44. Changes in prices of consumer goods and services in households of employees and in nominal and real wages and salaries compared to 2015	99
Wykres 45. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów oraz emerytur i rent z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w stosunku do 2015 r.	100
Chart 45. Changes in prices of consumer goods and services in households of retirees and pensioners and in retirement pay and pensions from non-agricultural social security system compared to 2015	100
Wykres 46. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg pszenicy	102
Chart 46. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of wheat	102
Wykres 47. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg żywca rzeźnego wieprzowego	103
Chart 47. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of pigs for slaughter	103
Wykres 48. Relacje cen detalicznych 1 dt mieszanki paszowej dla tuczników do cen skupu niektórych produktów rolnych	104
Chart 48. Relations between retail prices of 100 kg compound feeding stuffs for pokers and procurement prices of some agricultural products	104
Wykres 49. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego	106
Chart 49. Changes in prices measured by the Harmonised Index of Consumer Prices compared to the previous year	106
Wykres 50. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r.	107
Chart 50. Changes in prices measured by the Harmonised Index of Consumer Prices in the EU member states in 2021, compared to 2015	107
Wykres 51. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych według grup towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	108
Chart 51. Price changes measured by the Harmonised Index of Consumer Prices by consumer goods and services groups in 2021 compared to the previous year	108
Wykres 52. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych w 2021 r.	110
Chart 52. Weighting system used for calculations of the Harmonised Indices of Consumer Prices in 2021	110
Wykres 53. Zmiany cen środków produkcji dla rolnictwa w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r. i 2020 r.	112
Chart 53. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in the EU member states in 2021 compared to 2015 and 2020.....	112
Wykres 54. Zmiany cen środków produkcji rolnej w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	113
Chart 54. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in 2021 compared to the previous year ...	113
Wykres 55. Zmiany cen produktów rolnych w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r. i 2020 r.	115
Chart 55. Changes in prices of agricultural products (Output) in the EU member states in 2021 compared to 2015 and 2020	115
Wykres 56. Zmiany cen produktów rolnych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	116
Chart 56. Changes in prices of agricultural products (Output) in 2021 compared to the previous year	116
Wykres 57. Zmiany cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r.	117
Chart 57. Changes in producer prices in industry compared to 2015	117

Wykres 58. Zmiany cen producentów w przemyśle w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r.	118
Chart 58. Changes in producer prices in the EU member states in 2021 compared to 2015 industry by main industrial groupings	118
Wykres 59. Zmiany cen producentów w przemyśle wg głównych grupowań przemysłowych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	119
Chart 59. Changes in producer prices in industry by main industrial groupings in 2021 compared to the previous year	119
Wykres 60. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych w stosunku do roku poprzedniego	121
Chart 60. Changes in prices of residential properties compared to the previous year	121
Wykres 61. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych w 2021 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.	122
Chart 61. Changes in prices of residential properties in the EU member states in 2021 compared to 2015	122
Wykres 62. Zmiany cen nieruchomości zamieszkanycy przez właścicieli w 2021 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.	123
Chart 62. Changes in prices of owner-occupied housing in the EU member states in 2021 compared to 2015	123

Spis map

List of maps

Mapa 1. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego	37
Map 1. Changes in prices of consumer goods and services in 2021 compared to the previous year	37

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak wiarygodnych informacji data not available or not reliable
zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe not applicable
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych data revised
Δ	nazwa skrócona według PKD abbreviated name by NACE
W tym Of which	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
mld bn	miliard billion
tys.	tysiąc thousand
zł PLN	złoty Polish zloty
szt. pc/pcs	sztuka, sztuki piece/pieces
ok. c.	około circa
g	gram gram
kg	kilogram kilogram
dt	decytona (kwintal, 100 kg) deciton (quintal, 100 kg)
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre

Skrót (cd.) Abbreviation (cont.)	Znaczenie (cd.) Meaning (cont.)
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
ml	mililitr millilitre
l	litr litre
hl	hektolitr (100 litrów) hectolitre (100 litres)
m ³	metr sześcienny cubic metre
excl.	excluding
incl.	including
m. in.	między innymi among others
n.e.s.	not elsewhere specified
pp	punkt procentowy percentage point
CIF	cena franco granica lub port kraju odbiorcy (łącznie z kosztami) transportu i ubezpieczenia price including costs of insurance and freight
FOB	cena franco granica lub port kraju dostawcy free on board
CPI	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych Consumer Price Index
HICP	Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices
ESA	Europejski System Rachunków European System of Accounts
NBP	Narodowy Bank Polski National Bank of Poland
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności National Classification of Activities
NACE	Nomenklatura Działalności we Wspólnocie Europejskiej Statistical Classification of Economic Activities in the European Community
PKWiU	Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług Polish Classification of Goods and Services
ECOICOP	Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu European Classification of Individual Consumption by Purpose

Skrót (dok.) Abbreviation (cont.)	Znaczenie (dok.) Meaning (cont.)
SITC	Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu Standard International Trade Classification
BEC	Klasyfikacja Towarowa Handlu Zagranicznego według Głównych Kategorii Ekonomicznych Classification by Broad Economic Categories
1 USD	Dolar amerykański
1 GBP	Funt brytyjski
1 CHF	Frank szwajcarski
1 EUR	Euro
UE EU	Unia Europejska European Union

Synteza

Executive summary

Gospodarka polska w 2021 r. nadal pozostawała pod wpływem działań i decyzji wprowadzanych w celu zwalczania rozszerzania się pandemii SARS-CoV-2, która wybuchła rok wcześniej. Czasowe zamknięcia punktów sprzedaży, placówek kulturalnych oraz obostrzenia dotyczące podróżowania miały jednak krótsze okresy obowiązywania i były mniej restrykcyjne, co wpłynęło na ożywienie aktywności gospodarczej. Po spadku w 2020 r., wzrósł produkt krajowy brutto. Odradzający się popyt krajowy przy zaburzeniach pojawiających się w niektórych łańcuchach dostaw wzmógł presję inflacyjną. Znaczące podwyżki cen wielu produktów rolnych i surowców energetycznych miały negatywny wpływ na rosnące koszty produkcji i transportu, co skutkowało wzrostem cen we wszystkich istotnych obszarach gospodarki. Wyższa niż przed rokiem była dynamika cen produktu krajowego brutto, popytu krajowego oraz nakładów inwestycyjnych. Podwyższono ceny producentów w przemyśle i budownictwie. Wzrosły wszystkie miary inflacji bazowej, przy największym od 20 lat wskaźniku cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wzrost cen konsumpcyjnych przekroczył założony w ustawie budżetowej cel inflacyjny. W trzecim z kolei roku przyspieszyła inflacja mierzona zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych i była jedną z najwyższych w Unii Europejskiej.

Pojawiły się jednocześnie negatywne symptomy w niektórych segmentach gospodarki, jak rolnictwo i handel zagraniczny. W 2021 r. pogorszyły się rynkowe uwarunkowania w zakresie produkcji rolnej. Mimo wysokich podwyżek cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne, przy przewyższającym je wzroście cen towarów i usług przez nie nabywanych, wskaźnik relacji tych cen („nożyce cen”) w drugim z kolei roku ukształtował się na niekorzystnym dla rolników poziomie. Większy import niż eksport skutkowało ujemnym saldem obrotów w handlu zagranicznym. Jednocześnie, w wyniku szybszego wzrostu cen transakcyjnych w imporcie niż w eksporcie, wskaźnik „terms of trade” obniżył się do niekorzystnego poziomu. W obrotach towarowych z krajami Unii Europejskiej wskaźnik „terms of trade” pozostał na pozytywnym, choć niższym niż rok wcześniej poziomie, natomiast znacznie pogorszyły się warunki cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wyraźnie szybszy wzrost cen towarów importowanych niż eksportowanych spowodował znaczny, nienotowany od wielu dekad, spadek wskaźnika „terms of trade”.

W trzecim z kolei roku przyspieszyła dynamika cen produktu krajowego brutto, którego wskaźnik wyniósł 105,1 i był o 0,9 p. proc. wyższy niż w 2020 r. Większy niż przed rokiem wzrost cen obserwowano w zakresie wszystkich podstawowych kategorii ekonomicznych. Uwagę zwraca wysoka dynamika cen akumulacji (wzrost o 8,9% wobec 1,1% rok wcześniej) oraz zużycia pośredniego (wzrost o 8,2% po

In 2021, the Polish economy continued to be affected by actions and decisions taken to combat the spread of the SARS-CoV-2 pandemic that broke out the previous year. However, temporary closures of sales outlets, cultural facilities and travel restrictions were shorter and less restrictive, boosting economic activity. After a decline in 2020, the gross domestic product has increased. Recovering domestic demand and turbulence in certain supply chains came up with inflationary pressures. Significant increases in the prices of many agricultural products and energy commodities adversely affected rising production and transport costs, resulting in price increases in all major sectors of the economy. The dynamics of prices of gross domestic product, domestic demand and investment outlays were higher than in the previous year. Producer prices in industry and construction raised. All measures of core inflation have increased, with the highest consumer price index in 20 years. The increase in consumer prices has exceeded the inflation target assumed in the Budget Act. Inflation, as measured by the Harmonised Index of Consumer Prices, accelerated for the third consecutive year and was one of the highest in the European Union.

At the same time, negative symptoms emerged in some economic sectors, such as agriculture and foreign trade. In 2021, market conditions for agricultural production deteriorated. Despite the sharp rise in the prices of agricultural products of individual holdings and the increase in the prices of goods and services purchased by them, the price ratio index ('price gap') has developed to a level unfavourable to farmers for the second consecutive year. More imports than exports led to a negative foreign trade balance. At the same time, the terms of trade index have decreased to an unfavourable level as a result of the faster increase in transaction prices for imports than for exports. The terms of trade index for goods with the countries of the European Union remained positive, albeit below the level of the previous year, while price conditions in trade with Central and Eastern European countries deteriorated significantly, where the much faster increase in prices of imported goods than in exported goods led to a marked decrease in the terms of trade index, which has not been recorded for several decades.

For the third year in a row, the price development of the gross domestic product accelerated to 105.1 and was 0.9 percentage point above the level of 2020. All the basic economic categories showed stronger price increases compared to the previous year. Noteworthy is the strong dynamics of capital formation prices (up 8.9% from 1.1% in the previous year) and intermediate consumption (up 8.2%

obniżce o 0,2% w 2020 r.). Wzrost cen w okresie od 2015 r., wynikający z szacunkowych danych dotyczących podstawowych kategorii ekonomicznych, był w 2021 r. bardziej wyrównany niż rok wcześniej, w tym największy w zakresie produktu krajowego brutto (o 16,2%), a najmniejszy – nakładów inwestycyjnych (o 11,1%). Ceny spożycia były wyższe niż w 2015 r. o 15,5%, a akumulacji – o 15,3%, podczas gdy rok wcześniej wzrost cen w zakresie spożycia był prawie dwukrotnie wyższy niż cen akumulacji w stosunku do 2015 r.

W 2021 r. **cenę towarów i usług konsumpcyjnych** rosły najszybciej od 20 lat. Ich wzrost o 5,1% był o 0,8 p. proc. wyższy od przyjętego w ustawie budżetowej i o 1,7 p. proc. – niż w 2020 r.). Podobnie jak w dwóch poprzednich latach znacznie więcej podniesiono ceny usług (o 6,8%) niż towarów (o 4,6%). Dynamika cen konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego w drugiej połowie 2021 r. przyspieszała z miesiąca na miesiąc, dochodząc do wzrostu 8,6% w grudniu. W 2021 r. ceny podniesiono w zakresie wszystkich kategorii towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem odzieży i obuwi. Najbardziej wzrosły ceny w zakresie transportu (o 14,4%) po ich spadku w 2020 r. (o 5,6%). Szybciej niż w 2020 r. rosły ceny produktów związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu (wraz z nośnikami energii) oraz z jego wyposażeniem (6,5% wobec 5,8%). Po stosunkowo wysokim wzroście zanotowanym przed rokiem, ponownie podwyższono ceny również w restauracjach i hotelach (o 6,1% wobec 5,8%), łączności (o 5,5% wobec 3,6%) oraz w rekreacji i kulturze (o 5,1% wobec 2,8%). Niższą niż w roku poprzednim, ale nadal wysoką skalę wzrostu cen zarejestrowano w zakresie edukacji (5,0% wobec 5,4%), zdrowia (3,3% wobec 4,8%), żywności i napojów bezalkoholowych (3,2% wobec 4,7%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (2,1% wobec 4,4%). Spośród innych towarów i usług (wzrost cen o 2,2% wobec 2,9% przed rokiem) w drugim z kolei roku znacznie podniesiono ceny usług finansowych świadczonych przez banki i inne instytucje (o 15,1% wobec 28,2%), opieki społecznej (o 7,9% wobec 10,8%) oraz usług fryzjerskich, kosmetycznych i pielęgnacyjnych (o 7,8% wobec 11,1%). W kolejnym roku taniała odzież i obuwie (o 0,2% wobec 2,6%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r. był zróżnicowany regionalnie, w tym najwyższy wzrost, podobnie jak w kilku poprzednich latach zaobserwowano w województwie małopolskim (o 5,9%). Bardziej niż przeciętnie w kraju podniesiono te ceny także w województwie łódzkim i świętokrzyskim (po 5,5%) oraz lubuskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim (po 5,3%), nieco mniej natomiast – w województwach: dolnośląskim i podkarpackim (po 4,6%), lubelskim i zachodniopomorskim (po 4,8%) oraz mazowieckim i pomorskim (po 4,9%).

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych w 2021 r. ponad trzykrotnie przekroczyło tempo notowane rok wcześniej (0,69% wobec 0,20%), osiągając najwyższy poziom (0,99%) w 4. kwartale. Najwyższe tempo wzrostu

after a fall of 0.2% in 2020). The increase in prices from 2015 onwards was more balanced in 2021 than in the previous year, based on estimates of the basic economic categories, with the highest increase in gross domestic product (16.2%) and the lowest in investment outlays (11.1%). Prices in final consumption expenditure were 15.5% higher than in 2015 and capital formation – by 15.3%, while price growth in a category of final consumption expenditure in the previous year was almost twice as high as capital formation prices, compared to 2015.

In 2021, **prices of consumer goods and services** increased the fastest in 20 years. Their increase of 5.1% was by 0.8 percentage point higher than the figure set in the Budget Act and 1.7 percentage points higher than in 2020. As in the two previous years, prices for services increased significantly more (by 6.8%) than for goods (by 4.6%). In the second half of 2021, consumer price developments accelerated month-on-month to 8.6% in December. In 2021, prices were increased for all categories of consumer goods and services except clothing and footwear. Transport prices increased most strongly (by 14.4%) after a decrease in 2020 (by 5.6%). Prices of products related to housing (including water, electricity, gas and other fuels), and furnishings and household equipment, have increased more than in 2020 (6.5% compared to 5.8%). After a relatively high increase a year ago, prices for restaurants and hotels (6.1% to 5.8%), communication (5.5% to 3.6%), and recreation and culture (5.1% to 2.8%) also raised up. Lower growth rates than a year ago, however still high, were recorded for education (5.0% to 5.4%), health (3.3% to 4.8%), food and non-alcoholic beverages (3.2% to 4.7%) and alcohol and tobacco (2.1% to 4.4%). Among the other goods and services (price rise of 2.2% compared to 2.9% a year ago), prices for financial services from banks and other institutions (up 15.1% compared to 28.2%), social protection (up 7.9% compared to 10.8%) and prices in hairdressing salons and grooming establishments (up 7.8% compared to 11.1%) increased in the second consecutive year. In the following year, clothing and footwear were cheaper (0.2% vs. 2.6%).

The increase in consumer prices in 2021 varied regionally, with the highest increase, as in recent years, in the Małopolskie voivodship (5.9%). Price increases were also higher than average in the Łódzkie and the Świętokrzyskie voivodships (both 5.5%) and in Lubuskie, Warmińsko-Mazurskie and Wielkopolskie (5.3% each), while slightly lower – in the following voivodships: Dolnośląskie and Podkarpackie (4.6% each), Lubelskie and Zachodniopomorskie (both 4.8%), and Mazowieckie and Pomorskie (both 4.9%).

The average monthly rate of increase in consumer prices in 2021 was higher more than three times than in the previous year (0.69% vs. 0.20%) and peaked in the fourth quarter (0.99%). The highest growth rates concerned the transport

dotyczyło cen w transporcie (1,72%). W drugim z kolei roku ceny produktów związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośników energii rosły w tempie znacznie wyższym (0,89%) niż ceny pozostałych towarów i usług. Wysokie miesięczne tempo wzrostu cen notowano także w następujących działach: żywność i napoje bezalkoholowe (0,69%) oraz restauracje i hotele (0,67%). W wolniejszym tempie rosły ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (0,21%) oraz odzieży i obuwia (0,24%). Znacznie szybsze zmiany cen usług niż towarów zwiększyły różnicę w skali ich wzrostu obserwowaną od 2015 r. do 13,2 p. proc. (względem 10,2 p. proc. w 2020 r.). Ceny usług wzrosły w tym okresie o 24,4%, a towarów – o 11,2%.

Ceny według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)** wzrosły przeciętnie w UE o 2,9% (o 0,7% rok wcześniej), tj. o 0,9 p. proc. powyżej celu inflacyjnego wyznaczonego przez Europejski Bank Centralny. Ceny podniesiono więcej niż w poprzednim roku we wszystkich krajach UE, oprócz Czech i Malty. Najwyższy wzrost, w drugim z kolei roku, zanotowano w Polsce i na Węgrzech (po 5,2% wobec odpowiednio 3,7% i 3,4%). Najwolniej rosły ceny w Portugalii (o 0,9%), Malcie (o 0,7%) i Grecji (o 0,6%). Wzrost cen notowano w UE w zakresie wszystkich kategorii towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem łączności, której ceny, podobnie jak w latach poprzednich, obniżyły się. Najbardziej podniesiono ceny w zakresie transportu (o 6,8%). Jednocześnie, w związku z obostrzeniami wprowadzonymi z powodu pandemii, zmiana uległa struktura wydatków konsumpcyjnych przyjętych do obliczeń wskaźników HICP. Przeciętnie w UE, w tym także w Polsce, mniej niż rok wcześniej konsumenci przeznaczali na transport, rekreację i kulturę oraz restauracje i hotele. Wzrósł natomiast w UE udział wydatków na zdrowie (do 5,21% wobec 4,95%). Najwięcej na zakup towarów i usług związanych ze zdrowiem przeznaczali mieszkańcy Rumunii (8,84%) i Bułgarii (8,23%). Udział wydatków na zdrowie w ogółem wydatkach konsumpcyjnych w Polsce jest od lat wyższy od średniego w UE i w 2021 r. wyniósł 6,51%.

W porównaniu z 2015 r. wzrost cen mierzony zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w Polsce wyniósł 14,3%, podczas gdy przeciętnie w UE – 8,8%. W tym okresie, podobnie jak w 2020 r., inflacja najbardziej dotknęła konsumentów na Węgrzech, gdzie zanotowano wzrost cen o 19,0%. Wysoki wzrost cen konsumpcyjnych według HICP doświadczyła także Litwa (15,8%) i Rumunia (15,2%), Czechy (15,1%) i Estonia (14,7%). Najmniej, spośród krajów UE od 2015 r. podniesiono ceny na Cyprze (o 1,9%) i Grecji (o 1,8%).

Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w Polsce w 2021 r., podobnie jak w pięciu poprzednich latach, był szybszy niż cen towarów i usług konsumpcyjnych (8,4% wobec 5,1%), w związku z czym **siła nabywcza płac** była wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim (6,2% wobec 3,4%). Więcej za przeciętne wynagrodzenie można było na-

prices (1.72%). For the second year in a row, prices of products related to housing, water, electricity, gas and other fuels increased significantly faster (0.89%) than prices of other goods and services (0.89%). High monthly rates of price growth were also recorded in the following categories: food and beverages (0.69%), and restaurants and hotels (0.67%). Prices for alcoholic beverages and tobacco (0.21%) and for clothing and footwear (0.24%) increased at a slower pace. The significantly faster development of prices for services compared to goods increased the difference noticed since 2015 to 13.2 percentage points (compared to 10.2 percentage points in 2020). In that time, prices for services increased by 24.4% and for goods by 11.2%.

According to the **Harmonised Index of Consumer Prices (HICP)**, prices increased in the EU average by 2.9% (0.7% in the previous year), i. e. by 0.9 percentage point above the inflation target set by the European Central Bank. In all EU countries, except Czechia and Malta, prices increased compared to the previous year. Poland and Hungary recorded the highest growth for the second consecutive year (5.2 each compared to 3.7% and 3.4%, respectively). The slowest increases in prices were observed in Portugal (0.9%), Malta (0.7%) and Greece (0.6%). Prices increased in the EU for all categories of consumer goods and services, with the exception of communication, where prices fell as in previous years. Transport prices increased most (by 6.8%). At the same time, the structure of consumer expenditure used to calculate the HICP has changed as a result of the pandemic restrictions. On average in the EU, including Poland, consumers spent less than a year before on transport, recreation and culture, as well as restaurants and hotels. On the other hand, the share of health expenditure in the EU has increased (up to 5.21% vs. 4.95%). People of Romania (8.84%) and Bulgaria (8.23%) spent the most on goods and services connected to the healthcare. The share of health expenditure in total consumption in Poland has been above the EU average for years, reaching 6.51% in 2021.

Compared to 2015, the increase in prices as measured by the Harmonised Index of Consumer Prices in Poland was 14.3%, while the EU average was 8.8%. In this period, as in 2020, consumers were most affected by inflation in Hungary, where prices rose by 19.0%. According to HICP, Lithuania (15.8%) and Romania (15.2%), Czechia (15.1%) and Estonia (14.7%) also recorded strong increases in consumer prices. Cyprus (by 1.9%) and Greece (by 1.8%) have seen the least price increases since 2015.

Average gross monthly wages in Poland increased faster than consumer prices in 2021 (8.4% compared to 5.1%), as in the previous five years, so that the **purchasing power of wages** was higher than in the previous year (6.2% vs. 3.4%). More for average wages were purchased, among other things, telecommunications equipment, Internet and postal services,

być m.in. sprzętu telekomunikacyjnego, usług internetowych i pocztowych, odzieży, usług ubezpieczeniowych, obuwia, artykułów do higieny osobistej i kosmetyków oraz wyrobów farmaceutycznych, usług transportowych, energii ciepłej, biletów do kina, teatru i na koncerty. Relatywnie tańsze było także zaopatrywanie w wodę i gaz oraz gazety i czasopisma. Siła nabywczą płac zmniejszyła się natomiast odnośnie do wywozu śmieci, paliw do prywatnych środków transportu, jak również usług finansowych, opału i energii elektrycznej.

Wzrost **emerytur i rent** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych był większy w 2021 r. niż cen towarów i usług nabywanych przez gospodarstwa emerytów i rencistów (6,9% wobec 5,5%) i w związku z tym wzrosła również ich **siła nabywczą**.

W drugim z kolei roku pogorszyły się w 2021 r. rynkowe uwarunkowania w zakresie opłacalności **produkcji rolniczej**. Wyższe co prawda niż w roku poprzednim były ceny towarowej produkcji rolniczej, zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej, jednak nastąpił silniejszy wzrost cen towarów i usług nabywanych przez gospodarstwa indywidualne (o 28,3%) niż cen produktów rolnych sprzedawanych (o 11,8 %). Spowodowało to ukształtowanie się wskaźnika relacji tych cen („nożyce cen”) na jeszcze bardziej niekorzystnym poziomie niż w 2020 r. (87,2 wobec 96,9). Relatywnie niewiele wzrosły ceny produkcji roślinnej (o 2,1%) w porównaniu z dwoma poprzednimi latami (o 11,5% w 2020 r. i o 14,4% w 2019 r.). Więcej niż ceny produkcji roślinnej, wzrosły ceny produkcji zwierzęcej (o 8,7%, po ich spadku o 4,0% w 2020 r.).

Ze względu na obostrzenia związane z pandemią nie było możliwe zebranie informacji o cenach na targowiskach.

Spośród produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie, więcej niż w 2020 r. trzeba było zapłacić za nawozy i poprawiacze gleby, energię elektryczną, produkty naftowe oraz pasze dla zwierząt. Wzrosły również ceny większości produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie, w tym zwłaszcza maszyn i innych urządzeń oraz zabudowań gospodarczych (niemieszkalnych).

W okresie od 2015 r. ceny produktów rolnych sprzedawanych wrosły mniej niż ceny towarów i usług nabywanych przez gospodarstwa indywidualne.

Ceny **produkcji sprzedanej przemysłu** w 2021 r. wzrosły o 7,9% (po spadku o 0,6% rok wcześniej). Wzrost cen zanotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 19,9% wobec 2,4% w 2020 r.), przetwórstwie przemysłowym (o 7,8% po spadku o 1,2% rok wcześniej) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,6% wobec 2,6%). Mniejszy niż rok wcześniej był wzrost cen w zakresie dostawy wody, gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,8% wobec 6,0%). Najbardziej podwyższono ceny dóbr związanych z energią (o 18,6% po spadku o 5,9% rok wcześniej) oraz zaopatrzeniowych (o 10,7%

clothing, insurance services, footwear, personal care and cosmetics, pharmaceuticals, transport services, heat energy, cinema tickets, theatre and concert tickets. Water, gas, newspapers and magazines were also relatively cheaper. On the other hand, the purchasing power of wages has fallen in refuse collection, fuel for personal transport equipment, financial services, fuel and electricity.

The increase in **gross pensions** from the non-agricultural social security system in 2021 exceeded the prices of goods and services purchased by households of retirees and pensioners (6.9% to 5.5%), and their **purchasing power** increased accordingly.

For the second consecutive year, market conditions for the profitability of **agricultural production** deteriorated in 2021. Although prices of agricultural products, both crop and animal products, were higher than in the previous year, prices of goods and services purchased by individual farms increased more (by 28.3%) than prices of agricultural products sold by them (by 11.8%). This resulted in an even less favourable price ratio index ('price gap') than in 2020 (87.2 to 96.9). Compared to the two previous years, the price increase for crop products (by 2.1%) was relatively small (11.5% in 2020 and 14.4% in 2019). Animal output prices have risen above crop prices (by 8.7%, after falling by 4.0% in 2020).

Because of the pandemic, it has not been possible to collect information on market prices.

Of the products currently consumed in agriculture, more had to be paid than in 2020 for fertilizers and soil improvers, electricity, petroleum products and animal feeding stuffs. The prices of most products contributing to agricultural investment have also increased, particularly for machinery and other equipment and for farm buildings (non-residential buildings).

Since 2015, the sales prices of agricultural products have increased at a lower rate than the prices of goods and services purchased by individual farms.

Prices of **sold production in industry** increased by 7.9% in 2021 (after a decrease of 0.6% in the previous year). Prices increases were recorded in mining and quarrying (by 19.9% to 2.4% in 2020), manufacturing (by 7.8% to 1.2% in the previous year) and in electricity, gas, steam and air conditioning supply (by 5.6% to 2.6%). The increase in prices for water supply, sewerage, waste management and remediation activities was lower than in the previous year (3.8% compared to 6.0%). The largest rises were for energy-related goods (by 18.6% after a decrease of 5.9% in the previous year) and for intermediate goods (by 10.7% compared with a decrease of

wobec spadku o 0,8% w roku poprzednim). W mniejszej skali, choć więcej niż w 2020 r., wzrosły ceny pozostałych grupowań przemysłowych, w tym dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 3,7% wobec 0,4%), nietrwałych (o 3,2% wobec 1,5%) oraz dóbr inwestycyjnych (o 2,3% wobec 2,1%).

W stosunku do 2015 r. ceny producentów w przemyśle wzrosły o 14,1%, w tym szczególnie wysoko – w górnictwie i wydobywaniu (o 52,4%).

Ceny **produkcji budowlano-montażowej** w 2021 r. rosły szybciej niż przed rokiem (o 4,2% wobec 2,6%). W czwartym z kolei roku największe podwyżki cen zanotowano w budowie budynków (o 4,7%). Podniesiono także ceny budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz robót budowlanych specjalistycznych. W porównaniu z 2015 r. ceny produkcji budowlano-montażowej były wyższe o 13,9%, w tym najwięcej – budowy budynków (o 15,6%).

Od 2017 r. rosną ceny wszystkich obiektów budowlanych, drogowych i mostowych objętych badaniem.

Podwyżki cen przez podmioty świadczące usługi w zakresie **transportu i gospodarki magazynowej** były w 2021 r. silniejsze niż przed rokiem – o 2,6% (wobec 1,5%). Wzrost cen miał miejsce we wszystkich działach transportu i gospodarki magazynowej, w tym w zakresie transportu lądowego i rurociągowego o 2,5% (wobec 1,4% w 2020 r.), który ma duży udział w przychodach tego sektora gospodarki i największy wpływ na wskaźnik cen producentów usług w tej sekcji PKD. Znacznie podniesiono ceny w transporcie lotniczym (o 3,1%) oraz usług magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport (o 2,7%). Więcej niż w 2020 r. podwyższyły ceny podmioty prowadzące działalność pocztową i kurierską (o 1,6% wobec 1,2%).

W porównaniu z 2015 r. ceny transportu i gospodarki magazynowej wzrosły o 11,5%. Podobnie jak w kilku poprzednich latach, najbardziej podniesiono ceny w działalności pocztowej i kurierskiej. Wysoki był w tym okresie także wzrost cen magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport.

Wzrost cen usług **telekomunikacji** ukształtował się na poziomie ubiegłorocznego (2,2%). Podwyżki te nie zrównoważyły spadków w latach poprzednich i w związku z tym ceny uzyskiwane przez podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne pozostały niższe od tych z 2015 r. (o 6,8%).

Ceny **usług biznesowych** w 2021 r. podwyższono w większości branż związanych z obsługą działalności gospodarczej. Nieco więcej niż rok wcześniej podniesiono ceny usług detektywistycznych i ochroniarskich (o 7,9% wobec 7,3%). Wysoko podrożały również usługi związane z zatrudnieniem oraz wynajmem i dzierżawą. Nadal rosły, choć nieco wolniej niż w 2020 r., ceny związane z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni. Dużo więcej

0,8% in the previous year). On a smaller scale, prices of other industrial groupings increased, including durable consumer goods (3.7% vs. 0.4%), non-durable consumer goods (3.2% vs. 1.5%), and capital goods (2.3% vs. 2.1%).

Compared to 2015, producer prices in industry increased by 14.1%, particularly in mining and quarrying (by 52.4%).

Prices for **construction and assembly production** increased more strongly in 2021 than in the previous year (4.2% to 2.6%). For the fourth year in a row, the largest price increase was recorded in building construction (by 4.7%). Prices for buildings and civil engineering as well as for specialized construction activities have also been increased. Compared to 2015, prices for construction and assembly production were 13.9% higher, with the largest share of the construction of buildings (by 15.6%).

Since 2017, prices for all surveyed civil engineering constructions, and roads and bridges have been rising.

Price increases by entities providing services in **transportation and storage** in 2021 were stronger than in the previous year – by 2.6% (against 1.5%). The price growth took place in all divisions of transportation and storage, including land transport and transport via pipelines by 2.5% (compared to 1.4% in 2020), which has a large share in the revenues of this sector of the economy and the largest impact on the price index of this NACE section. Prices in air transport (by 3.1%), and warehousing and support activities for transportation (by 2.7%) have been significantly increased. Companies which provide postal and courier services increased their prices more than in 2020 (by 1.6% vs. 1.2%).

Compared to 2015, prices in transportation and storage increased by 11.5%. As in several previous years, prices of postal and courier services were the most raised. The increase in the prices of warehousing and support activities for transportation was also high during this period.

The increase in service prices in **telecommunications** was at the level of last year (2.2%). The increase did not offset the declines in previous years and therefore the prices obtained by telecommunications service providers remained lower than those in 2015 (by 6.8%).

Business service prices in 2021 were increased in most branches related to business activities. The prices of security and investigation activities were raised slightly more than a year earlier (by 7.9% vs. 7.3%). Services related to employment activities, rental and leasing also increased in price significantly. Prices of services related to buildings and landscape activities continued to grow, although slightly slower than in 2020. The prices of programming, consultancy and related activities, as

niż rok wcześniej rosły ceny usług dotyczących oprogramowania i doradztwa w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej, a także architektury i inżynierii, badań i analiz technicznych oraz obsługi nieruchomości. Obniżyły się ceny nadawania programów ogólnodostępnych i abonamentowych, a także w drugim z kolei roku – produkcji filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz usług w działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanych. Wszystkie usługi związane z obsługą działalności gospodarczej były w 2021 r. droższe niż w 2015 r. Koszty działalności gospodarczej podniósł w tym okresie najbardziej wysoki wzrost cen usług detektywistycznych i ochroniarskich (o 37,2%), a także związanych z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (o 25,6%) oraz związanych z zatrudnieniem (o 20,2%). Od 2015 r. najmniej podniesiono ceny usług w zakresie informacji oraz pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Wzrost cen **nieruchomości mieszkalnych** (mierzonych wskaźnikiem HPI) w 2021 r. był nieco niższy niż w roku poprzednim. Ceny lokali mieszkalnych wzrosły w ciągu roku o 9,2% (wobec 10,5%). Podobnie jak w pięciu latach poprzednich bardziej rosły ceny lokali na rynku wtórnym niż pierwotnym. Lokale mieszkalne sprzedawano na rynku pierwotnym po cenach przeciętnie o 26,0% wyższych niż na rynku wtórnym. W 2021 r. za lokal mieszkalny na rynku wtórnym trzeba było zapłacić przeciętnie o 9,3% więcej niż w 2020 r. (o 13,8% przed rokiem). Podobnie wzrosła cena za lokal mieszkalny na rynku pierwotnym (o 9,1% wobec 6,2%). Średnia cena lokalu na rynku pierwotnym wyniosła 396,9 tys. zł, tj. o 44,3 tys. zł więcej niż w 2020 r. Najwyższą średnią cenę (433,7 tys. zł), podobnie jak w roku poprzednim zaobserwowano w miastach na prawach powiatu. Na rynku wtórnym, zakup lokalu mieszkalnego w 2021 r. kosztował nabywcę przeciętnie 315,1 tys. zł, tj. o 34,1 tys. zł więcej niż przed rokiem, a w miastach na prawach powiatu – 376,0 tys. zł (o 38,9 tys. zł więcej). 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego w 2021 r. na rynku pierwotnym był o 996 zł droższy od sprzedanego na rynku wtórnym (6899 zł wobec 5903 zł).

W okresie od 2015 r. ceny nieruchomości mieszkalnych zwiększyły się o 47,8%. Ich wzrost był mniejszy na rynku pierwotnym (36,0%) niż na rynku wtórnym (58,1%).

W 2021 r. odnotowano dalszy, znacznie silniejszy niż przed rokiem, wzrost cen **nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli**, mierzony wskaźnikami OOH (8,0% wobec 4,1%). Więcej wzrosły zarówno ceny nabycia mieszkania lub domu (o 8,3% wobec o 4,3%), jak i opłaty związane z posiadaniem mieszkania lub domu (5,7% wobec 3,6%). Podobnie jak w latach poprzednich najwięcej, choć mniej niż w 2021 r., wzrosły ceny istniejących mieszkań i domów nowo nabytych przez osoby prywatne na swoje cele miesz-

well as architectural and engineering; technical testing and analysis, and real estate activities increased much more than a year earlier. The prices of programming and broadcasting activities decreased, as well as in the second consecutive year – the motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, and travel agency, tour operator reservation service and related activities as well. All business services were more expensive in 2021 than in 2015. Business costs were raised in this period by the highest increase in prices of security and investigation activities (by 37.2%), as well as those related to buildings and landscape activities (by 25.6%) and related to employment activities (by 20.2%). Since 2015, the prices in information service activities and other professional, scientific and technical activities have increased the least.

The increase in **residential property** prices (measured by the HPI) was slightly lower in 2021 than in the previous year. Residential prices increased by 9.2% during the year (vs. 10.5%). As in the previous five years, prices for premises on the secondary market increased more than on the primary market. The dwellings were sold on the primary market at prices which were on average 26.0% higher than on the secondary market. In 2021, an average of 9.3% more had to be paid for a flat on the secondary market than in 2020 (by 13.8% a year ago). The price of a dwelling on the primary market increased similarly (by 9.1% compared to 6.2%). The average price of a dwelling on the primary market was PLN 396.9 thousand, which was PLN 44.3 thousand more than in 2020. The highest average price (PLN 433.7 thousand), similarly as in the previous year, was observed in the cities with a powiat status. On the secondary market, the average cost of buying a flat in 2021 was PLN 315.1 thousand, i.e. PLN 34.1 thousand more than a year ago, and in the cities with powiat status – PLN 376.0 thousand (PLN 38.9 thousand more). 1 m² of usable floor area of the flat sold on the primary market in 2021 was PLN 996 more expensive than the one sold on the secondary market (PLN 6,899 to PLN 5,903).

Since 2015, residential property prices have increased by 47.8%. Growth was lower in the primary market (36.0%) than in the secondary market (58.1%).

Prices for **owner-occupied housing**, as measured by the OOH indices (8.0% to 4.1%), continued to increase in 2021. Both the price of acquiring a dwelling (8.3% to 4.3%) and charges related to dwelling ownership (5.7% to 3.6%) increased more. As in previous years, prices for existing dwellings newly bought by private individuals for their residential purposes from parties other than private households increased the most (by 9.3% compared to 13.8%). Purchase prices for a new dwelling increased more than a year ago (9.1% com-

kaniowe od podmiotów innych niż gospodarstwa domowe (o 9,3% wobec 13,8%). Ceny zakupu nowego mieszkania wzrosły bardziej niż przed rokiem (o 9,1% wobec 6,2%). W odniesieniu do 2015 r. ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli zwiększyły się o 24,2%, przy czym ceny nabywania mieszkań i domów wzrosły o 25,7%, a opłaty związane z ich posiadaniem – o 17,4%. Wskaźnik cen w grupie Istniejące mieszkania i domy nowo nabyte przez gospodarstwa domowe, podniósł się w 2021 r. w stosunku do 2015 r. do poziomu 158,1. Znacznie podrożał także w tym okresie zakup nowych mieszkań i domów (o 36,0%) oraz większe naprawy i czynności konserwacyjne związane z posiadaniem nieruchomości (o 17,5%).

W 2021 r. nastąpiła dalsza deprecjacja złotego w stosunku do większości ważniejszych **walut obcych**, w tym funta brytyjskiego, euro i franka szwajcarskiego, podczas gdy po raz pierwszy od 2018 r. miała miejsce aprecjacja waluty krajowej względem dolara amerykańskiego. Powstrzymaniu osłabiania się złotego miało działać podnoszenie podstawowych stóp procentowych, wdrożone w 4. kwartale 2021 r. Deprecjacja złotego była jednym z czynników pogorszenia się cenowych warunków wymiany w handlu zagranicznym. Eksport wzrósł o 23,9%, a import – o 30,3%. Saldo obrotów ukształtowało się po raz pierwszy od 2018 r. na ujemnym poziomie. **Ceny transakcyjne** w imporcie wzrosły o 12,8%, a w eksporcie o 9,8%, w związku z czym wskaźnik „terms of trade” ukształtował się na niekorzystnym poziomie (97,3 wobec 103,3 przed rokiem). Bardziej korzystna była wymiana handlowa z krajami Unii Europejskiej („terms of trade” wyniósł 100,6), niż w obrotach towarowych z krajami Europy Środkowo-Wschodniej („terms of trade” wyniósł 67,0). Opłaczalne relacje cenowe Polska uzyskała w handlu z głównymi partnerami: Niemcami, Włochami, Wielką Brytanią i Czechami, niekorzystne natomiast – z Francją i Rosją. W okresie od 2015 r. ceny towarów eksportowanych wzrosły o 20,3%, podczas gdy importowanych – o 18,9%, stąd „terms of trade” był korzystny w tym okresie dla polskiego handlu zagranicznego (101,2).

Poza inflacją, której stopa według wskaźnika HICP, była w Polsce jedną z najwyższych w 2021 r. w **Unii Europejskiej**, dynamika cen w większości głównych obszarów gospodarki w kraju na tle pozostałych krajów członkowskich, pokazywała większą niż przeciętna w UE tendencję wzrostową.

Ceny środków produkcji dla rolnictwa w krajach UE w 2021 r. były wyższe zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 10,1%), jak i z 2015 r. (o 14,1%). Najwyższy wzrost odnotowała Litwa (18,4%) i Chorwacja (17,9%), a najniższy – Czechy (5,4%). W Polsce ceny środków produkcji dla rolnictwa podwyższono bardziej niż przeciętnie w UE (o 12,7%). Zarówno w UE, jak i w Polsce wzrost cen produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie (odpowiednio 11,4% i 13,0%) był znacznie wyższy niż cen produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie (odpowiednio: 4,3% i 5,9%). W 2021 r. w porównaniu z 2020 r., wśród produktów

porównano do 6,2%). In relation to 2015, prices for owner-occupied housing increased by 24.2%, with prices for the acquisition of dwellings increasing by 25.7% and charges connected with ownership of dwellings rising by 17.4%. The price index for the group 'Existing dwellings new to the households' increased to the level of 158.1 in 2021, compared to 2015. The purchase of new dwelling (by 36.0%) and major repairs and maintenance related to real estate ownership (by 17.5%) also increased significantly over this period.

In 2021, the Polish zloty continued to depreciate against most major **foreign currencies**, including the British pound, the euro and the Swiss franc, while the national currency appreciated against the US dollar for the first time since 2018. The increase in key interest rates, which was implemented in the fourth quarter of 2021, should counteract the weakening of the zloty. The depreciation of the zloty was one of the factors contributing to the deterioration of foreign trade conditions. Exports increased by 23.9% and imports by 30.3%. The turnover balance has developed negatively for the first time since 2018. **Transaction prices** for imports increased by 12.8% and for exports by 9.8%, leading to a negative terms of trade index (97.3 compared with 103.3 a year ago). Trade with the countries of the European Union was more favourable (terms of trade was 100.6) than with the countries of Central and Eastern Europe (terms of trade was 67.0). In trade with its main partners Germany, Italy, the United Kingdom and Czechia, Poland achieved a profitable price ratio, in contrast to France and the Russian Federation. Since 2015, prices for exported goods have increased by 20.3% and for imported – by 18.9%, so terms of trade has been favourable during this period (101.2).

Apart from inflation, which according to the HICP in Poland was one of the highest in the **European Union** in 2021, price dynamics in most of the country's key economic sectors showed an above-average upward trend in the EU compared to other member states.

The prices of the **means of agricultural production in the EU** in 2021 were higher compared both to the previous year (10.1%) and to 2015 (14.1%). The highest increases were recorded in Lithuania (18.4%) and Croatia (17.9%) and the smallest in Czechia (5.4%). In Poland, prices of the means of agricultural production increased above the EU average (by 12.7%). In both the EU and Poland, the price increase for products currently consumed in agriculture (11.4% and 13.0%, respectively) was much higher than for products contributing to agricultural investment (4.3% and 5.9%, respectively). In Poland, the increase was somewhat smaller

na bieżąco zużywanych w rolnictwie najwięcej w UE zdrożały nawozy i polepszacze gleby (o 27,5%), przy czym w Polsce wzrost ten było nieco niższy (o 21,5%). Znaczny wzrost cen dotyczył również energii elektrycznej i produktów naftowych (w UE – o 21,8%, w Polsce – o 17,2%) oraz pasz dla zwierząt (w UE – o 14,2% wobec o 10,1% w Polsce). Najwolniej rosły ceny środków ochrony roślin (w UE – o 1,8%, w Polsce – o 2,8%).

Spośród produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie najbardziej w 2021 r. podwyższono w UE ceny zabudowań gospodarczych (niemieszkalnych) – o 7,5%, a w Polsce – 3,4%, jak również ceny budynków (w UE – o 7,3%, w Polsce – o 3,1%). Najwolniej w UE rosły ceny maszyn i innych urządzeń (o 2,6%), podczas gdy w Polsce była to grupa produktów, w której odnotowano największy wzrost cen (o 8,6%).

Ceny produktów rolnych w 2021 r. wzrosły zarówno w UE (o 9,3%), jak i w Polsce (o 8,5%), po spadku rok wcześniej w UE o 0,3%, a w Polsce – o 0,5%. Wzrost zanotowano we wszystkich krajach UE oprócz Cypru, gdzie ceny te obniżyły się o 3,3%. W pozostałych krajach UE ceny wzrosły w różnicowanej skali. Tak jak w 2020 r., najwyższy wzrost miał miejsce w Bułgarii (20,2%). W podobnej skali podwyższono także ceny produktów rolnych na Węgrzech (o 20,0%). Najmniejszy wzrost cen spośród krajów UE zarejestrowano w Danii i Malcie (po 2,6%). W UE znacznie więcej podniesiono ceny produktów roślinnych (średnio o 13,6%) niż zwierzęcych (o 4,1%). W Polsce natomiast produkty zwierzęce podrożały bardziej (o 10,5%) niż roślinne (o 6,6%). W stosunku do 2015 r. ceny zarówno produktów roślinnych, jak i zwierzęcych były w UE i w Polsce wyższe.

W 2021 r. **ceny producentów w przemyśle** wzrosły w UE w porównaniu z rokiem poprzednim przeciętnie o 9,8% (po spadku o 2,2% w 2020 r.), w tym najbardziej w Belgii (o 17,3%), a najmniej na Malcie (o 3,2%). Spadek cen zanotowano w Irlandii (o 0,9%), po ich wysokim wzroście w tym kraju w 2020 r. (9,0%). W Polsce, według metodologii Eurostatu, wzrost cen producentów w przemyśle (8,1%) był niższy od przeciętnego w UE.

W okresie od 2015 r. ceny producentów w przemyśle podwyższono w UE średnio o 11,9%, przy czym ich dynamika w poszczególnych krajach była różnokierunkowa. Ceny te wzrosły najbardziej na Węgrzech (o 29,4%), a najgłębszy spadek zanotowała w tym okresie Irlandia (o 14,0%). W Polsce wzrost cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r. (o 14,0%) był większy niż przeciętny w UE.

Ceny były wyższe w 2021 r. w zakresie wszystkich głównych **grupowań przemysłowych**, w tym najbardziej, zarówno w UE, jak i w Polsce, wzrosły ceny dóbr związanych z energią, przy czym ich wzrost w kraju był znacznie mniejszy niż przeciętny w UE (odpowiednio o 18,6% i 34,6%). Wysoko podniesiono również ceny dóbr zaopatrzeniowych: przeciętnie w UE – o 11,2%, a w Polsce – o 10,6%. Relatywnie umiarko-

(by 21,5%). Significant price increases were also recorded for electricity and petroleum products (EU: 21.8%, Poland: 17.2%) and food stuffs for animals (EU: 14.2%, compared with 10.1% in Poland). Prices of plant protection products have risen the slowest (1.8% in the EU, 2.8% in Poland).

Among the products contributing to agricultural investment, the prices of farm buildings (non-residential buildings) increased by 7.5% in the EU and by 3.4% in Poland, and the prices of buildings (by 7.3% in the EU and by 3.1% in Poland). In the EU, prices for machinery and other equipment increased the slowest (by 2.6%), while in Poland that was the product group with the highest price increase (by 8.6%).

Prices of agricultural products increased in 2021 in both the EU (by 9.3%) and Poland (by 8.5%), after falling by 0.3% in the EU and 0.5% in Poland the previous year. The increase was recorded in all EU countries except Cyprus, where prices fell by 3.3%. Prices have increased at different levels in the rest of the EU. As in 2020, Bulgaria recorded the highest growth (20.2%). The prices of agricultural products in Hungary also increased by a similar magnitude (20.0%). The smallest price increases among EU countries were recorded in Denmark and Malta (both 2.6%). In the EU, prices for crop output increased significantly more (by 13.6% on average) than for animal output (by 4.1%). In Poland, animal output was more expensive (by 10.5%) than crop output (by 6.6%). Compared to 2015, prices for both crop and animal outputs were higher in the EU and Poland.

In 2021, EU **producer prices in industry** increased by an average of 9.8% compared to the previous year (after a decline of 2.2% in 2020), with Belgium being the highest (by 17.3%) and Malta the least (3.2%). Ireland recorded a decrease in prices (0.9%), following a strong increase in 2020 (9.0%). In Poland, the increase in producer prices in industry (8.1%) was below the EU average according to the Eurostat method.

Since 2015, producer prices in industry have increased in the EU by an average of 11.9%, with different developments from country to country. The largest increase in these prices was in Hungary (by 29.4%), with Ireland recording the largest decrease in this period (by 14.0%). In Poland, the increase in producer prices in industry was 14.0% and it was higher than the EU average compared to 2015.

Prices were higher in 2021 for all major **industrial groupings**, with prices of energy-related goods having increased the most in both the EU and Poland, with domestic price increases well below the EU average (18.6% and 34.6%, respectively). Prices of intermediate goods have also risen sharply: EU average by 11.2% and Poland by 10.6%. Price increases were relatively moderate for durable consumer

wany był wzrost cen dóbr konsumpcyjnych trwałych (2,8% w UE i 3,7% – w Polsce) i nietrwałych (odpowiednio 1,6% i 3,2%) oraz inwestycyjnych (odpowiednio: 1,6% i 2,3%).

Wzrost **cen nieruchomości mieszkalnych** w 2021 r. mierzony wskaźnikiem HPI, przyspieszył w UE (8,3% wobec 5,4% przed rokiem). W drugim z kolei roku wyższe ceny zanotowały wszystkie kraje oprócz Cypru (spadek o 3,4%). Najwięcej ceny podniesiono w Czechach (o 19,7%) i na Węgrzech (o 16,6%). W Polsce ceny nieruchomości mieszkalnych wzrosły nieco mniej niż w 2020 r. (o 9,2% wobec 10,5%), jednak więcej niż średnio w UE. W stosunku do 2015 r. nieruchomości mieszkalne były znacznie droższe we wszystkich krajach UE, przy przeciętnym wzroście o 36,7%. Największe podwyżki zanotowano na Węgrzech (o 108,2%), w Czechach (o 84,2%), Luksemburgu (o 72,2%) i Portugalii (68,8%). W tym okresie w Polsce ceny nieruchomości mieszkalnych również podniesiono więcej niż przeciętnie w UE – o 35,4%.

Wzrost w zakresie **cen nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli** był w UE w 2021 r. większy niż rok wcześniej (5,8% wobec 2,6%). Ceny podniesiono najbardziej na Węgrzech (o 14,0%). Obniżyły się ceny na Cyprze (o 1,9%). W Polsce wzrost cen był dwukrotnie szybszy niż przed rokiem (8,0% wobec 4,1%) i w trzecim z kolei roku większy od przeciętnego w UE. Ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli były we wszystkich 26 krajach obliczających wskaźnik OOH (Grecja nie podaje tego wskaźnika) wyższe w 2021 r. niż w 2015 r., przeciętnie o 22,1%. Najbardziej w tym okresie podniesiono ceny na Węgrzech (o 57,7%), Luksemburgu (o 49,8%), Litwie (o 44,7%), Estonii (o 43,2%) i Portugalii (o 41,7%). W Polsce ceny tych nieruchomości wzrosły od 2015 r. o 24,2%, tj. więcej niż średnio w UE.

goods (2.8% in the EU and 3.7% in Poland), non-durable consumer goods (1.6% and 3.2%, respectively), and capital goods (1.6% and 2.3%, respectively).

The increase in **residential property prices** in 2021 as measured by the HPI accelerated in the EU (8.3% compared to 5.4% a year ago). For the second consecutive year, all countries recorded higher prices except Cyprus (decrease of 3.4%). Prices were increased the most in Czechia (by 19.7%) and Hungary (by 16.6%). In Poland, house prices increased slightly less than in 2020 (9.2% compared to 10.5%), but above the EU average. Compared to 2015, residential properties were significantly more expensive in all EU countries, with an average growth of 36.7%. The largest increases were recorded in Hungary (by 108.2%), Czechia (by 84.2%), Luxembourg (by 72.2%) and Portugal (by 68.8%). Over this period, house prices in Poland also increased (by 35.4%) above the EU average.

The increase in **prices of owner-occupied housing** in the EU was stronger in 2021 than in the previous year (5.8% compared with 2.6%). Prices increased most strongly in Hungary (by 14.0%). Prices in Cyprus fell (by 1.9%). In Poland, prices increased twice as fast as in the previous year (8.0% compared to 4.1%) and above the EU average for the third consecutive year. In all 26 countries computing the OOH index (Greece does not provide this index), prices for owner-occupied housing were on average 22.1% higher in 2021 than in 2015. The highest growths were recorded in Hungary (57.7%), Luxembourg (49.8%), Lithuania (44.7%), Estonia (43.2%) and Portugal (41.7%). In Poland, prices for these properties have increased by 24.2% since 2015, which is above the EU average.

Rozdział 1

Chapter 1

Podstawowe kategorie makroekonomiczne

Main macroeconomic categories

W 2021 r. na rozwój polskiej gospodarki nadal wpływały obostrzenia związane z pandemią SARS-CoV-2, choć były one mniej rygorystyczne niż w 2020 r., co wpłynęło na pewne ożywienie aktywności gospodarczej w kraju. Wzrost produktu krajowego brutto generowany był głównie rosnącym popytem krajowym, zwłaszcza w sektorze gospodarstw domowych. Pojawiły się jednocześnie zaburzenia w globalnych łańcuchach dostaw. W rezultacie nastąpił wzrost cen we wszystkich podstawowych kategoriach makroekonomicznych. Największy wzrost cen, po spadku w roku poprzednim, zanotowano w zakresie zużycia pośredniego. Wyższa niż przed rokiem była dynamika cen produktu krajowego brutto, popytu krajowego oraz nakładów inwestycyjnych.

In 2021, the development of the Polish economy was still affected by the restrictions related to the SARS-CoV-2 pandemic, however, they were less rigorous than in 2020, which resulted in a certain revival of the country's economic activity. The growth in gross domestic product was generated mainly by rising domestic demand, particularly in the households sector. At the same time, disruptions in global supply chains emerged. Therefore, prices have increased in all main macroeconomic categories. The highest price increase was recorded in intermediate consumption (compared to a decline the year before). The prices dynamics of gross domestic product, domestic demand, and investment outlays were higher than in the previous year.

Tablica 1. Wskaźniki cen podstawowych kategorii makroekonomicznych

Table 1. Price indices of main macroeconomic categories

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015 = = 100
Produkcja globalna Output	99,8	102,3	101,8	102,3	101,8	106,3	115,0
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	99,9	102,9	102,5	101,3	99,8	108,2	115,3
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	100,0	101,8	101,2	103,0	104,2	105,1	116,2
Popyt krajowy Domestic demand	99,9	101,7	101,7	102,4	102,9	106,1	115,5
spożycie final consumption expenditure	99,5	102,0	101,9	102,4	103,5	105,4	115,5
w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych of which households sector	99,2	101,8	101,4	102,1	103,4	105,2	113,8
akumulacja brutto gross capital formation	101,0	100,3	101,0	102,3	101,1	108,9	115,3
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	100,9	100,2	101,6	102,4	101,2	102,4	109,1
Nakłady inwestycyjne Investment outlays	101,1	99,4	101,6	102,9	101,6	104,0	111,1
w tym budynki i budowle of which buildings and structures	99,8	100,6	102,6	103,4	102,5	103,9	113,5

Znacznie wzrosły ceny w zakresie zużycia pośredniego – o 8,2%, po spadku w 2020 r. o 0,2%. Wskaźnik cen produktu krajowego brutto ukształtował się na poziomie 105,1 i był o 0,9 p. proc. wyższy niż w 2020 r. Szybciej niż przed rokiem rosły także ceny popytu krajowego – o 6,1% (wobec 2,9%), w tym ceny spożycia – o 5,4% (wobec 3,5%), a akumulacji – o 8,9% (wobec 1,1%). Wyższe również niż rok wcześniej były ceny nakładów inwestycyjnych – o 4,0% (w 2020 r. o 1,6%).

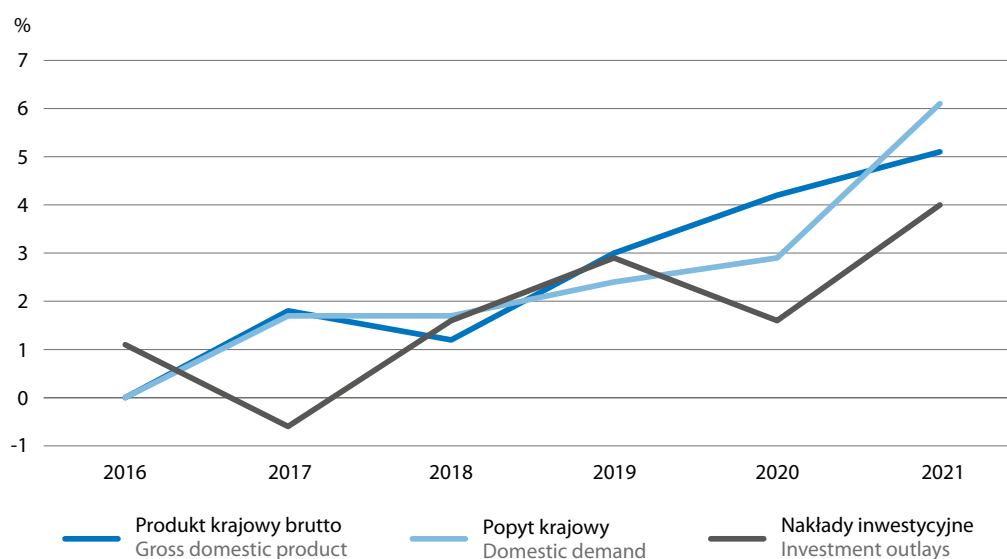
Ceny wszystkich podstawowych kategorii ekonomicznych wzrosły w odniesieniu do 2015 r., w tym najbardziej produktu krajowego brutto (o 16,2%), a najmniej – nakładów inwestycyjnych (o 11,1%).

The intermediate consumption prices rose significantly – by 8.2%, after a fall of 0.2% in 2020. The gross domestic product price index amounted to 105.1, and it was 0.9 percentage points higher than in 2020. The domestic demand prices also grew faster than in the previous year – by 6.1% (compared to 2.9%), including final consumption expenditure prices – by 5.4% (compared to 3.5%), and gross capital formation prices – by 8.9% (compared to 1.1%). The investment outlays prices were also higher than in the previous year – by 4.0% (by 1.6% in 2020).

Compared to 2015, prices increased in all main macroeconomic categories, of which the most gross domestic product prices (by 16.2%), and the least investment outlays prices (by 11.1%).

Wykres 1. Zmiany cen podstawowych kategorii makroekonomicznych w stosunku do roku poprzedniego

Chart 1. Changes in prices of main macroeconomic categories compared to the previous year

W 2021 r. wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ukształtował się na poziomie 105,1 (w 2020 r. – 103,4) i był o 0,8 p. proc. wyższy od poziomu założonego w ustawie budżetowej. Był to najwyższy od 20 lat wzrost cen konsumpcyjnych, przy czym ceny usług rosły szybciej niż ceny towarów (6,8% wobec 4,6%). Wyższe ceny odnotowano we wszystkich grupach towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem odzieży i obuwia (spadek o 0,2%). W 2021 r. większą niż przed rokiem dynamikę cen zanotowano w zakresie transportu (wzrost o 14,4% wobec spadku o 5,6% w 2020 r.), mieszkania (o 6,5% wobec 5,8%), restauracji i hoteli (o 6,1% wobec 5,8%), łączności (o 5,5% wobec 3,6%) oraz rekreacji i kultury (o 5,1% wobec 2,8%). Mniej niż w 2020 r. wzrosły ceny edukacji (o 5,0% wobec 5,4%), zdrowia (o 3,3% wobec 4,8%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 3,2% wobec 4,7%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (2,1% wobec 4,4%).

In 2021, the consumer price index stood at 105.1 (103.4 in 2020) and it was 0.8 percentage points above the level estimated in the Budget Act. It was the highest increase in consumer prices in 20 years, with the prices of services growing faster than the prices of goods (6.8% against 4.6%). Higher prices were recorded in all divisions of consumer goods and services, except clothing and footwear (a decrease of 0.2%). In 2021, compared to the previous year, higher price dynamics were recorded in transport (rise of 14.4%, against a decrease of 5.6% in 2020), housing (by 6.5% against 5.8%), restaurants and hotels (by 6.1% against 5.8%), communication (by 5.5% against 3.6%) and recreation and culture (by 5.1% against 2.8%). Prices of goods and services which increased less than in 2020 were related to education (by 5.0% against 5.4%), health (by 3.3% against 4.8%), food and non-alcoholic beverages (by 3.2% against 4.7%) and alcoholic beverages and tobacco (2.1% against 4.4%).

W porównaniu z 2015 r. ceny usług konsumpcyjnych rosły znacznie szybciej niż ceny towarów (24,4% wobec 11,2%).

W 2021 r. średnie miesięczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych więcej niż trzykrotnie przekroczyło tempo notowane przed rokiem (0,69% wobec 0,20%), przy czym w kolejnych kwartałach wynosiło odpowiednio 0,92%, 0,40%, 0,46% i 0,99%. Najwyższe średnie miesięczne tempo wzrostu cen notowano w działach: transport (1,72%) użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (0,89%), żywność i napoje bezalkoholowe (0,69%), restauracje i hotele (0,67%), rekreacja i kultura (0,50%) oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (0,46%). W mniejszym tempie rosły ceny m.in. w działach: napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz odzież i obuwie (odpowiednio 0,21% i 0,24%).

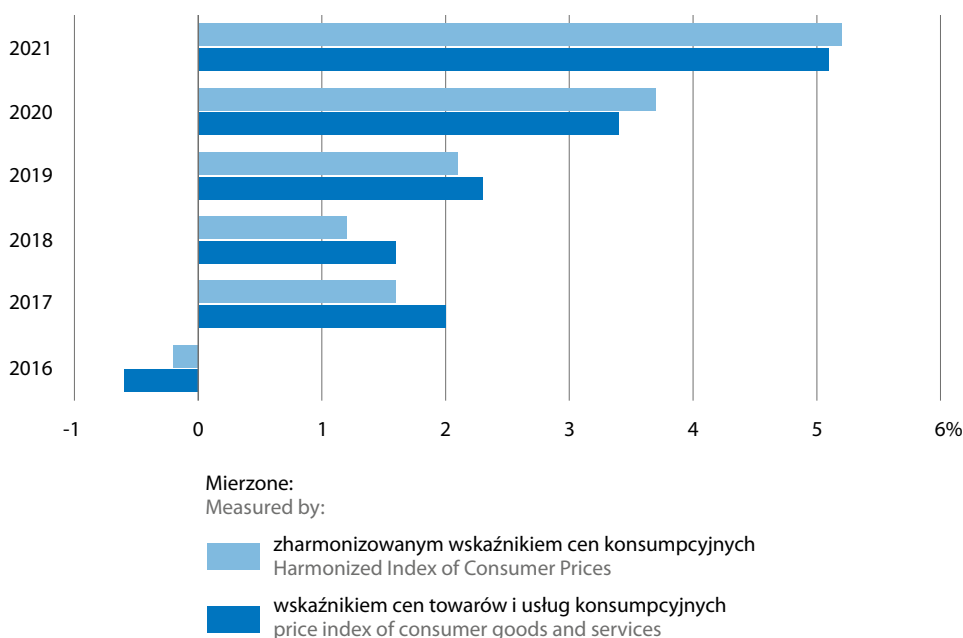
Ceny mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych (HICP) w 2021 r. wzrosły o 5,2% (w 2020 r. – o 3,7%), przy przeciętnym wzroście tych cen w Unii Europejskiej o 2,9% (o 0,7% w 2020 r.). W porównaniu z 2015 r. wzrost cen według wskaźnika HICP w Polsce wyniósł 14,3%, a przeciętnie w UE – 8,8%.

Compared to 2015, the prices of consumer services grew much faster than the prices of goods (24.4% against 11.2%).

In 2021, the average monthly growth rate of consumer prices more than tripled the one recorded a year ago (0.69% against 0.20%), reaching 0.92%, 0.40%, 0.46% and 0.99% in the subsequent quarters, respectively. The highest average monthly price growth rate was recorded in the following divisions: transport (1.72%) housing, water, electricity, gas and other fuels (0.89%), food and non-alcoholic beverages (0.69%), restaurants and hotels (0.67%), recreation and culture (0.50%) and furnishings, household equipment and routine household maintenance (0.46%). The prices of alcoholic beverages and tobacco as well as clothing and footwear increased at a slower rate – by 0.21% and 0.24%, respectively.

In 2021, the prices measured by the harmonised index of consumer prices (HICP) increased by 5.2% (by 3.7% in 2020), while the average growth in these prices in the European Union reached 2.9% (0.7% in 2020). Compared to 2015, the rise in prices according to the HICP in Poland amounted to 14.3%, while the EU average stood at 8.8%.

Wykres 2. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego
Chart 2. Changes in prices of consumer goods and services compared to the previous year

W 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto wzrosły w skali roku w większym stopniu niż ceny konsumpcyjne, tj. o 8,4% wobec 5,1%. W efekcie zwiększyła się siła nabywcza tych płac w odniesieniu do większości podstawowych grup towarów i usług konsumpcyjnych. Relatywnie tańszy niż przed rokiem był m.in. sprzęt telekomunikacyjny, usługi internetowe i pocztowe, odzież, usługi ubezpieczeniowe,

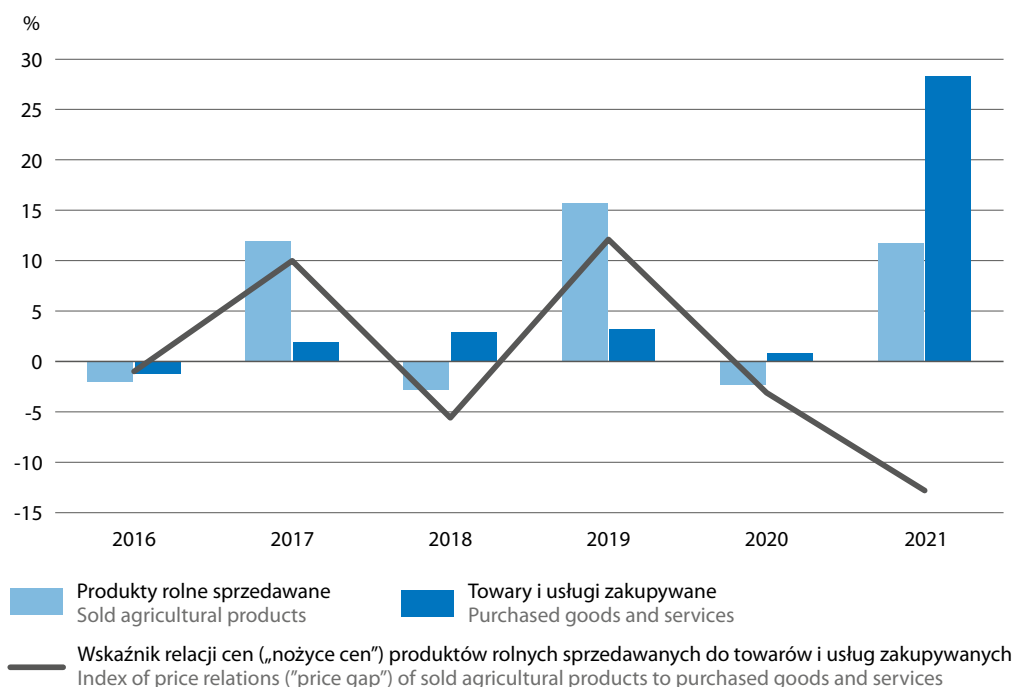
In 2021, the year-to-year increase of the average monthly gross wages and salaries was higher than the growth of consumer prices – 8.4% against 5.1%. As a result, purchasing power of these wages and salaries increased in relation to the majority of main groups of consumer goods and services. Relatively cheaper than a year before were, among others, telecommunication equipment, internet and postal

obuwie, artykuły do higieny osobistej i kosmetyki, wyroby farmaceutyczne, usługi transportowe, energia ciepła, bilety do kina, teatrów i na koncerty, zaopatrywanie w wodę i gaz, oraz gazety i czasopisma. Wzrost siły nabywczej notowano również w odniesieniu do większości towarów żywnościowych, m.in.: mięsa wieprzowego, owoców, wędlin, śmietany, masła, makaronów i produktów makaronowych, serów i twarogów, jogurtów, mleka, jaj oraz mąki. Relatywnie droższy był natomiast wywóz śmieci, paliwa do prywatnych środków transportu (w tym gaz ciekły, benzyna i olej napędowy), usługi finansowe świadczone przez banki i inne instytucje, opał oraz energia elektryczna. Spośród produktów żywnościowych i napojów zmniejszeniu uległa siła nabywczą płac w odniesieniu m.in. do mięsa drobiowego.

services, clothing, insurance, footwear, hairdressing salons and personal grooming establishments and beauty products, pharmaceutical products, transport services, heat energy, cinema, theatre and concert tickets, water and gas supply, and newspapers and periodicals. The purchasing power was also higher in relation to most food products, including pork meat, fruits, cured meat products, cream, butter, pasta and pasta products, cheese and curd, yoghurts, milk, eggs and flour. On the other hand, relatively more expensive were waste collection, fuel for private means of transport (including LPG, petrol and diesel oil), financial services provided by banks and other institutions, solid fuels and electricity. Among food and beverages, the purchasing power decreased in relation to, e.g., poultry meat.

Wykres 3. Zmiany cen produktów rolnych sprzedawanych oraz towarów i usług zakupowanych przez gospodarstwa indywidualne w stosunku do roku poprzedniego

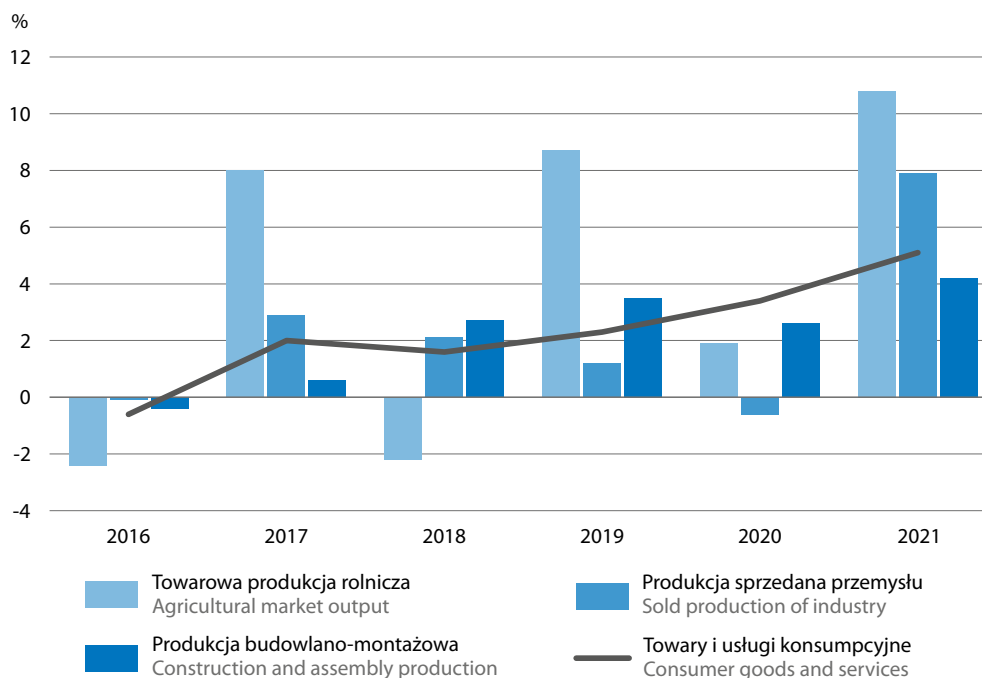
Chart 3. Changes in prices of sold agricultural products and of goods and services purchased by private farms compared to the previous year

W 2021 r. pogorszyły się rynkowe uwarunkowania w zakresie produkcji rolniczej. Na skutek wzrostu cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne o 11,8% oraz znacznym wzroście cen towarów i usług przez nie nabywanych – o 28,3%, wskaźnik relacji tych cen („nożyce cen”) w drugim z kolei roku ukształtował się na niekorzystnym poziomie (87,2 wobec 96,9 w 2020 r.). W porównaniu z 2015 r. wzrost cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne był mniejszy niż cen towarów i usług przez nie nabywanych (34,6% wobec 43,1%).

In 2021, the market conditions for agricultural production deteriorated. The index of prices relation („price gap”) was at unfavourable level for the second consecutive year (87.2% compared to 96.9 in 2020), due to an increase in prices of the agricultural products sold by private farms – by 11.8%, and a more significant increase in prices of the goods and services purchased by them – by 28.3%. Compared to 2015, the price increase of agricultural products sold by private farms was lower than the price increase of goods and services purchased by them (34.6% against 43.1%).

Wykres 4. Zmiany cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 4. Price changes in selected areas of the national economy compared to the previous year

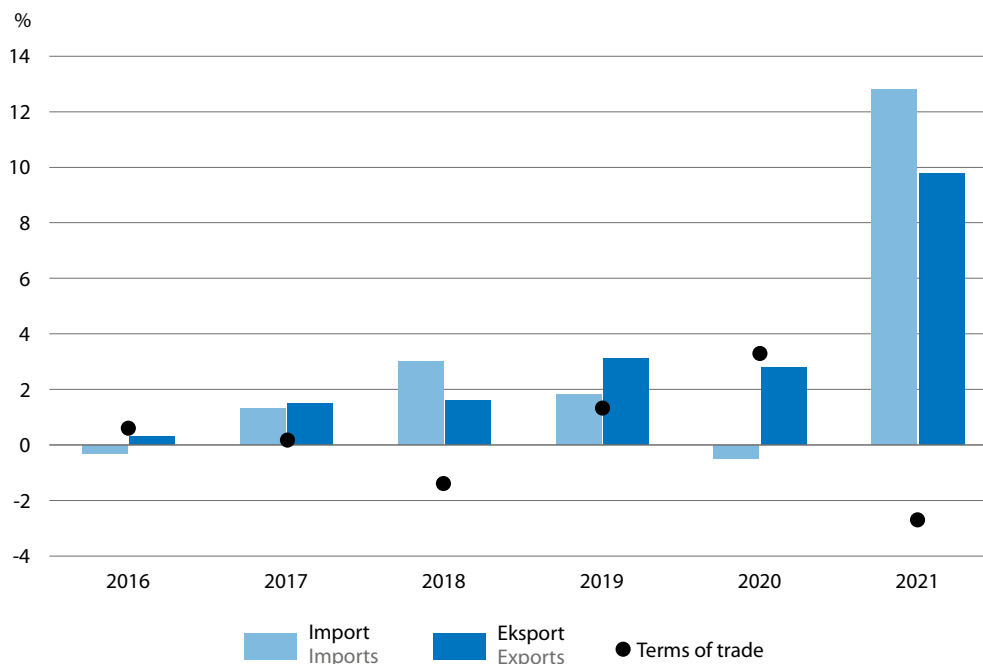
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w 2021 r. były o 7,9% wyższe niż rok wcześniej (w 2020 r. spadły o 0,6%). Wzrost cen obserwowano we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym największy w górnictwie i wydobywaniu – o 19,9% (wzrost o 2,4% przed rokiem). Znaczący był także wzrost cen w przetwórstwie przemysłowym – o 7,8% (wobec spadku o 1,2% w 2020 r.) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 5,5% (2,6% w roku poprzednim). W 2021 r. utrzymał się notowany od 2017 r. wzrost cen produkcji budowlano-montażowej i wyniósł 4,2% (wobec 2,6% w 2020 r.). Wzrosły ceny budowy budynków oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a także robót budowlanych specjalistycznych.

W porównaniu z 2015 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu były wyższe o 14,1%, a produkcji budowlano-montażowej – o 13,9%.

In 2021, the prices of sold production of industry were 7.9% higher than the year before (they fell by 0.6% in 2020). Rising prices were observed in all industry sections, with the largest increase of 19.9% in mining and quarrying (an increase of 2.4% in 2020). There was also a significant growth of prices in manufacturing – 7.8% (against a decrease of 1.2% in 2020) and in electricity, gas, steam and air conditioning supply – 5.5% (2.6% the year before). In 2021, the construction and assembly production prices continued the growth which started in 2017, and increased by 4.2% (compared to 2.6% in 2020). Prices in construction of buildings and civil engineering, as well as specialised construction activities also increased.

Compared to 2015, the prices of sold production of industry were higher by 14.1%, and the prices of construction and assembly production – by 13.9%.

Wykres 5. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym w stosunku do roku poprzedniego
Chart 5. Changes in transaction prices in foreign trade compared to the previous year

W 2021 r. w wyniku szybszego wzrostu cen transakcyjnych w imporcie (o 12,8%) niż w eksporcie (o 9,8%), wskaźnik „terms of trade” spadł do niekorzystnego poziomu (97,3 wobec 103,3 w 2020 r.). W obrotach towarowych z krajami Unii Europejskiej wskaźnik „terms of trade” ukształtował się na korzystnym, choć niższym niż rok wcześniej poziomie (100,6 wobec 101,5). Odmienna była sytuacja w obrotach towarowych z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wyraźnie szybszy wzrost cen towarów importowanych niż eksportowanych spowodował znaczne obniżenie wskaźnika „terms of trade” w porównaniu z notowanym rok wcześniej (67,0 wobec 127,0).

W stosunku do 2015 r. ceny transakcyjne w eksporcie były wyższe o 18,9%, a w imporcie – o 20,3%, w związku z tym wskaźnik „terms of trade” w polskim handlu zagranicznym był nadal korzystny, ale w mniejszym stopniu niż w roku poprzednim (101,2 wobec 104,0).

In 2021, due to a faster growth of transaction prices in imports (12,8%) than in exports (9,8%), the terms of trade index dropped to an unfavourable level of 97.3 (compared to 103.3 in 2020). The terms of trade index with the EU countries reached a favourable, although lower than in the previous year, level of 100.6 (compared to 101.5 the year before). The situation was different regarding the trade of goods with the countries of Central and Eastern Europe, where the increase in prices of imported goods was visibly higher than prices of exported goods, which resulted in a significant decrease in the terms of trade index (67.0 compared to 127.0 in the previous year).

Compared to 2015, the transaction prices in exports were higher by 18.9%, and in imports – by 20.3%, therefore the terms of trade index in Polish foreign trade was still at a favourable level, but to a lesser extent than in the previous year (101.2 against 104.0).

Tablica 2. Wskaźniki cen w wybranych obszarach gospodarki narodowej

Table 2. Price indices in selected areas of the national economy

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015 = = 100
Towary i usługi konsumpcyjne Consumer goods and services	99,4	102,0	101,6	102,3	103,4	105,1	114,6
towary goods	98,9	101,8	101,7	101,7	102,1	104,6	111,2
w tym towary nieżywnościowe of which non-foodstuff goods	97,5	100,5	101,1	99,9	100,2	105,9	105,1
usługi services	100,8	102,4	101,6	103,9	106,9	106,8	124,4
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonized Index of Consumer Prices	99,8	101,6	101,2	102,1	103,7	105,2	114,3
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do: Index of price relations (“price gap”) of sold agricultural products to:							
towarów i usług zakupywanych purchased goods and services	99,0	110,0	94,4	112,1	96,9	87,2	97,3
towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej pro- dukcji rolniczej i inwestycyjne purchased goods and services for current agricultural production and investment	99,1	110,0	94,1	111,7	97,5	83,3	93,0
Produkcja sprzedana przemysłu Sold production of industry	99,9	102,9	102,1	101,2	99,4	107,9	114,1
Produkcja budowlano-montażowa Construction and assembly production	99,6	100,6	102,7	103,5	102,6	104,2	113,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	102,1	100,6	101,8	102,5	101,5	102,6	111,5
Telekomunikacja Telecommunications	94,2	94,7	98,9	101,1	102,2	102,2	93,2
Import – cif Imports – cif	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	112,8	118,9
Eksport Exports	100,3	101,5	101,6	103,1	102,8	109,8	120,3
„Terms of trade”	100,6	100,2	98,6	101,3	103,3	97,3	101,2

Rozdział 2

Chapter 2

Ceny konsumpcyjne

Consumer prices

W 2021 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był większy niż w poprzednich latach i wyższy od celu inflacyjnego wyznaczonego przez Narodowy Bank Polski.

Podobnie jak w 2020 r. obostrzenia związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wpłynęły na opracowanie wskaźnika cen konsumpcyjnych, głównie ze względu na ograniczenie pracy ankietatorów w terenie. Informacje o cenach i ich zmianach uzupełniane były za pośrednictwem Internetu, telefonu, jak i bezpośrednio z sieci handlowych, a brakujące dane były szacowane zgodnie z zaleceniami UE. Udział brakujących cen wymagających oszacowania był różny w poszczególnych miesiącach i wahał się od 2,8% do 6,8%.

Ceny konsumpcyjne rosły szybciej niż przed rokiem – o 5,1%, wobec 3,4%. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych był wyższy o 0,8 p. proc. od założonego w ustawie budżetowej (4,3%). Ceny towarów wzrosły o 4,6%, a usług – o 6,8%.

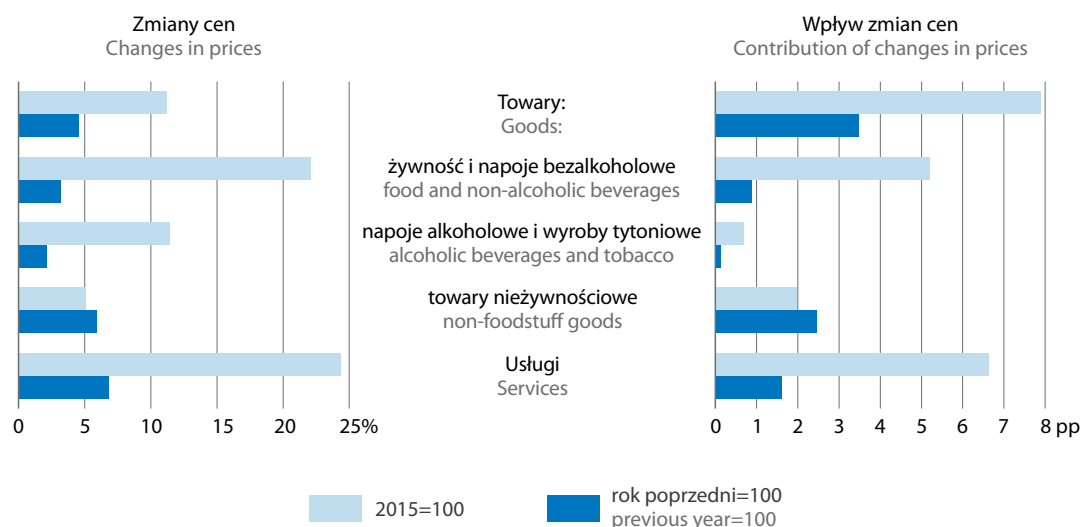
In 2021, the growth of prices of consumer goods and services was higher than in the previous years and higher than the inflation target set by the National Bank of Poland.

As in 2020, the restrictions set to combat the spread of SARS-CoV-2 affected the compilation of the Consumer Price Index, mainly due to the limited work of field interviewers. Information on prices and price changes were supplemented via the Internet, via the telephone or directly from retail chains, and the missing data were estimated in accordance with the EU recommendations. The proportion of missing prices that needed to be estimated, varied in individual months, ranging from 2.8% to 6.8%.

Consumer prices grew faster than in the previous year – by 5.1% compared to 3.4%. The average annual consumer price index was 0.8 percentage points above the level estimated in the Budget Act (4.3%). Prices of goods increased by 4.6% and prices of services – by 6.8%.

Wykres 6. Zmiany cen i wpływ zmian cen grup towarów i usług konsumpcyjnych na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2021 r.

Chart 6. Price changes and contribution of changes in prices of groups of consumer goods and services to the total price index of consumer goods and services in 2021

W 2021 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż w 2015 r. przeciętnie o 14,6%, w tym ceny usług o 24,4%, a ceny towarów – o 11,2%.

In 2021, prices of consumer goods and services were on average 14.6% higher than in 2015. Prices of services were higher by 24.4% and prices of goods – by 11.2%.

Tablica 3. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP
Table 3. Price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100 previous year=100						2015=100
Ogółem Total	99,4	102,0	101,6	102,3	103,4	105,1	114,6
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	100,8	104,2	102,6	104,9	104,7	103,2	122,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	100,7	101,0	101,5	101,3	104,4	102,1	111,4
Odzież i obuwie Clothing and footwear	95,6	94,8	96,4	98,1	97,4	99,8	83,2
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	99,3	101,9	102,1	101,5	107,3	107,4	120,8
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	99,9	100,3	100,7	100,7	101,0	103,4	106,1
Zdrowie Health	99,2	101,2	102,0	103,2	104,8	103,3	114,5
Transport Transport	95,4	103,8	104,2	100,7	94,4	114,4	112,2
Łączność Communication	99,2	100,7	98,2	99,3	103,6	105,5	106,4
Rekreacja i kultura Recreation and culture	98,1	101,4	101,3	102,6	102,8	105,1	111,7
Edukacja Education	100,8	101,2	102,4	103,6	105,4	105,0	119,7
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	101,4	102,2	103,0	104,4	105,8	106,1	125,1
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	101,6	102,2	99,5	101,4	102,9	102,2	110,1

W 2021 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 3,2% (wobec 4,7% w 2020 r.), przy czym ceny żywności podrożały o 2,8% (o 5,0% w 2020 r.), a napojów bezalkoholowych – o 6,5% (wobec 1,9% przed rokiem). Wzrost cen artykułów żywnościowych w porównaniu z rokiem poprzednim związany był m. in. ze wzrostem cen artykułów w grupie „oleje i tłuszcze”. Towary w tej grupie podrożały o 4,8%, w tym margaryny i innych tłuszczów roślinnych o 7,4%, a masła o 2,5%. Więcej niż w 2020 r. konsumenci płacili także za ryby i owoce morza (o 4,5%), przy czym największy wzrost cen odnotowano w przypadku mrożonych owoców morza (o 8,6%), świeżych lub chłodzonych owoców morza (o 7,8%) oraz świeżych lub chłodzonych ryb (o 6,3%). Pieczywo i pozostałe produkty zbożowe podrożały o 4,1%. Największy wzrost cen dotyczył pieczywa (o 7,6%), kasz i ziaren zbóż

In 2021, prices of food and non-alcoholic beverages increased by 3.2% (compared to 4.7% in 2020), with food prices being higher by 2.8% (5.0% in 2020), and non-alcoholic beverages – by 6.5% (compared to 1.9% the year before). The yearly increase in prices of food products was linked, among others, to an increase in the prices of products from the group of “oils and fats”. Goods in this group increased by 4.8%, including margarine and other vegetable fats – by 7.4%, and butter – by 2.5%. Compared to 2020, consumers also paid more for fish and seafood (4.5%), with the highest increase in prices of frozen seafood (8.6%), fresh or chilled seafood (7.8%) and fresh or chilled fish (6.3%). Bread and cereal products rose in prices by 4.1%. The highest increase in prices was recorded for bread (7.6%), groats and cereal grains (6.7%), rice (5.5%) and flour and other cereals (5.3%). Meat prices increased

(o 6,7%), ryżu (o 5,5%) oraz mąki i pozostałych zbóż (o 5,3%). Zanotowano wzrost cen mięsa o 2,0%, w tym mięsa drobiowego – o 14,4%, a mięsa wołowego i cielęcego – o 6,0%. Mniej niż w 2020 r. płacono za owoce (przeciętnie o 1,4%, w tym za jabłka – o 24,9%, a za owoce cytrusowe – o 4,5%).

Na wzrost cen napojów bezalkoholowych wpłynęły podwyżki cen wód mineralnych lub źródłanych (8,0%), kakao i czekolady w proszku (2,6%) oraz soków owocowych i warzywnych (o 2,5%).

W 2021 r. napoje alkoholowe podrożały o 2,4%, a wyroby tytoniowe o 1,0% (w 2020 r. odpowiednio: 3,6% i 6,3%).

Mniejszy niż w 2020 r. był spadek cen odzieży – 0,5% (3,0% przed rokiem). Wzrosły natomiast o 0,8% ceny obuwi (po obniżce o 1,8% w 2020 r.).

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem w 2021 r. wyniósł 6,5% (wobec 5,8% w 2020 r.). Podrożało użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 7,4%). Zanotowano znaczny wzrost opłat za wywóz śmieci (o 24,9%) oraz cen usług związanych z naprawami i konserwacją mieszkania lub domu (o 10,1%). Ceny nośników energii również były wyższe niż w 2020 r. (przeciętnie o 7,1%), w tym węgla kamiennego o 11,7%, energii elektrycznej o 9,9%, drewna opałowego o 6,9%, a energii ciepłej – o 2,7%.

Towary i usługi związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego, podrożały o 3,4% (wobec 1,0% w 2020 r.). Więcej niż w 2020 r. płacono za usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 7,2%), naprawę mebli oraz artykułów do urządzenia i wystroju mieszkania (o 7,1%), meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy (o 6,9%) oraz usługi naprawy sprzętu gospodarstwa domowego (o 4,6%). Tańszy niż w 2020 r. był drobny elektryczny sprzęt gospodarstwa domowego (o 1,0%).

Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe niż przed rokiem przeciętnie o 3,3% (o 4,8% w 2020 r.). Najbardziej wzrosły ceny usług stomatologicznych (o 8,1%), paramedycznych (o 7,6%), lekarskich (o 6,7%) oraz usług szpitalnych i sanatoryjnych (o 5,8%). Droższe niż 2020 r. były pozostałe wyroby medyczne (o 3,9%) oraz urządzenia i sprzęt terapeutyczny (o 2,6%).

W 2021 r. ceny w zakresie transportu były wyższe w stosunku do roku poprzedniego o 14,4% (po spadku o 5,6% w 2020 r.). Znacząco wzrosły ceny paliw do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 21,9%, w tym gazu ciekłego – o 29,5%, benzyny – o 22,2%, a oleju napędowego – o 19,8%). Samochody osobowe sprzedawano po cenach o 1,6% wyższych niż w 2020 r. Odnotowano również wzrost cen usług transportowych (o 1,6%).

by 2.0%, including poultry meat – by 14.4%, beef and veal – by 6.0% both. In 2020, consumers paid less for fruit (on average 1.4%, while for apples – 24.9%, and for citrus fruit – by 4.5%).

The increase in prices of non-alcoholic beverages was significantly formed by the growth of prices of mineral or spring waters (8.0%), cocoa and powdered chocolate (2.6%), and fruit and vegetable juices (2.5%).

In 2021, prices of alcoholic beverages increased by 2.4%, and prices of tobacco – by 1.0% (in 2020, 3.6% and 6.3%, respectively).

The decline in clothing prices was smaller than in 2020 – 0.5% (3.0% the year before). On the other hand, prices of footwear increased by 0.8% (after a decrease of 1.8% in 2020).

In 2021, the average annual increase in prices of goods and services related to housing stood at 6.5% (compared to 5.8% in 2020). Housing, water, electricity, gas and other fuels went up in price by 7.4%. There was a significant increase in fees for refuse collection (24.9%) and in prices of services related to maintenance and repair of the dwelling (10.1%). Prices of electricity, gas and other fuels were also higher than in 2020 (on average by 7.1%), including coal – by 11.7%, electricity – by 9.9%, firewood – by 6.9%, and heat energy – by 2.7%.

Goods and services related to furnishings, household equipment and routine household maintenance increased in prices by 3.4% (in 2020 – by 1.0%). Compared to 2020, consumers paid more for household maintenance services (7.2%), repair of furniture, furnishings and floor coverings (7.1%), furniture and furnishings (6.9%) and repair of household appliances (4.6%). Small electric household appliances were 1.0% cheaper than in 2020.

Health-related charges were higher than the year before, on average by 3.3% (by 4.8% in 2020). The highest increase was recorded in prices of dental services (8.1%), paramedical services (7.6%), medical services (6.7%) and hospital and sanatorium services (5.8%). Other medical products (by 3.9%) and therapeutic appliances and equipment (by 2.6%) were also more expensive than in 2020.

In 2021, transport prices were higher by 14.4% compared to the previous year (after a decrease of 5.6% in 2020). Prices of fuels for personal transport equipment increased significantly (on average by 21.9%), including liquid petroleum gas – by 29.5%, petrol – by 22.2%, and diesel – by 19.8%). Passenger cars were sold at prices 1.6% higher than in 2020. There was also an increase of 1.6% in prices of transport services.

Opłaty związane z łącznością były wyższe w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego o 5,5% (wobec 3,6% w 2020 r.). Ceny usług telekomunikacyjnych były wyższe przeciętnie o 6,2%. Odnotowano wzrost cen usług telekomunikacyjnych oferowanych w pakiecie (o 7,9%) oraz usług telefonii komórkowej (o 6,9%). Mniej niż w 2020 r. płacono za usługi internetowe (o 2,7%) oraz usługi telefonii stacjonarnej (o 0,6%). Odnotowano dalszy spadek cen sprzętu telekomunikacyjnego (o 7,7% wobec spadku o 10,9% w roku poprzednim).

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą w 2021 r. wyniósł 5,1% (wobec 2,8% w 2020 r.). Nastąpił wzrost cen sprzętu fotograficznego i kinematograficznego oraz przyrządów optycznych (o 8,3%), artykułów ogrodniczych dla domu i ogrodu (o 7,4%), gazet i czasopism (o 4,5%) oraz książek (o 3,1%). Droższe niż w 2020 r. były także usługi związane z kulturą (o 9,4%), usługi weterynaryjne i pozostałe usługi dla zwierząt domowych (o 7,7%), a także turystyka zorganizowana (o 5,4%).

Opłaty dotyczące edukacji w porównaniu z 2020 r. podwyższono o 5,0% (o 5,4% rok wcześniej).

Ceny w zakresie restauracji i hoteli były wyższe w 2021 r. niż w roku poprzednim o 6,1% (o 5,8% w 2020 r.).

Spośród innych towarów i usług, dużo więcej niż w 2020 r. płacono za usługi finansowe świadczone przez banki i inne instytucje (o 15,1%), opiekę społeczną (o 7,9%), usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne (o 7,8%), a także biżuterię, zegary i zegarki (o 7,6%). Nieznacznie wzrosły ceny ubezpieczeń (o 0,4%).

System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych oparty jest na danych o wydatkach gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok sprawozdawczy, uzyskanych z badania budżetów gospodarstw domowych.

In 2021, compared to the previous year, communication fees were higher by 5.5% (3.6% in 2020). Prices of telecommunication services were higher on average by 6.2%. An increase was recorded in prices of bundled telecommunication services (7.9%) and mobile telephone services (6.9%). Compared to 2020, consumers paid less for Internet connection services (2.7%) and wired telephone services (0.6%). A further decrease in prices of telecommunication equipment was recorded (7.7% against a decrease of 10.9% the year before).

In 2021, the average annual increase in prices of goods and services related to recreation and culture was 5.1% (compared to 2.8% in 2020). There was an increase in prices of photographic and cinematographic equipment and optical instruments (8.3%), tools and equipment for house and garden (7.4%), newspapers and magazines (4.5%), and books (3.1%). Culture-related services (by 9.4%), veterinary and other services for pets (by 7.7%) as well as package holidays (by 5.4%) were also more expensive than in 2020.

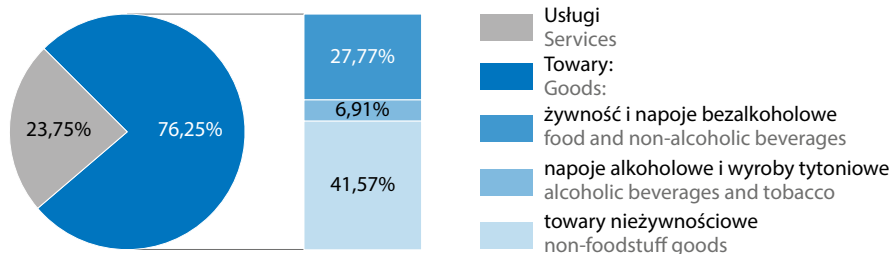
Compared to 2020, education fees increased by 5.0% (by 5.4% the year before).

In 2021, compared to the previous year, prices in restaurants and hotels were higher by 6.1% (by 5.8% in 2020).

Among other goods and services, consumers had to pay much more than in 2020 for financial services provided by banks and other institutions (15.1%), social protection (7.9%), hairdressing salons and personal grooming establishments, (7.8%) as well as for jewellery, clocks and watches (7.6%). Insurance prices increased slightly (by 0.4%).

The weighting system, used in the calculation of price indices of consumer goods and services is based on the data on household expenditure on consumer goods and services from the year preceding the reporting year, obtained from the household budget survey.

Wykres 7. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r.
Chart 7. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services in 2021

Tablica 4. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP

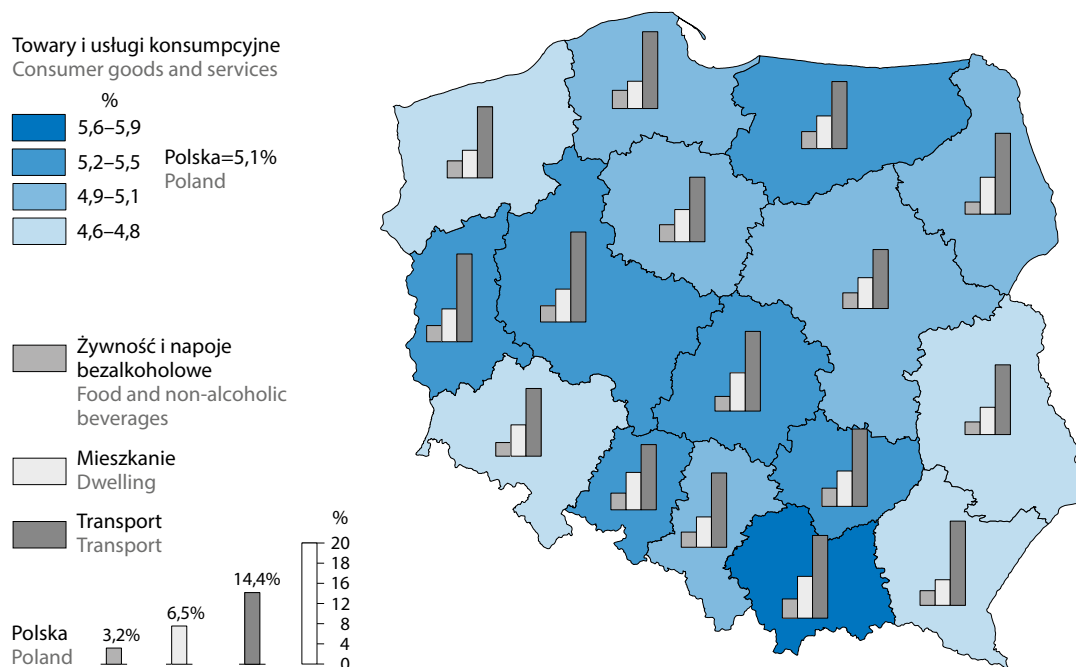
Table 4. Weighting system used for calculating price indices of consumer goods and services by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem Total	100,00	100,00	100,00	100,0	100,0	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	24,04	24,28	24,36	24,89	25,24	27,77
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	6,56	6,38	6,19	6,37	6,25	6,91
Odzież i obuwie Clothing and footwear	5,47	5,68	5,37	4,94	4,94	4,21
Użytkowanie mieszkania lub domu Housing, water, electricity, gas	21,04	20,53	20,35	19,17	18,44	19,14
Wyposażenie mieszkania Furnishings, household equipment and routine	4,99	5,14	5,25	5,70	5,80	5,83
Zdrowie Health	5,45	5,56	5,69	5,12	5,29	5,39
Transport Transport	8,72	8,63	8,74	10,34	9,89	8,88
Łączność Communication	5,27	5,20	4,87	4,18	4,54	5,00
Rekreacja i kultura Recreation and culture	6,63	6,89	6,92	6,44	6,62	5,78
Edukacja Education	1,01	0,97	1,00	1,07	1,15	1,02
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	5,04	5,23	5,71	6,20	6,12	4,56
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	5,78	5,51	5,55	5,58	5,72	5,51

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2021 r. wykazał **zróżnicowanie** regionalne. Najwyższy wzrost cen zaobserwowano w województwie małopolskim (o 5,9%), łódzkim i świętokrzyskim (po 5,5%) oraz lubuskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim (po 5,3%). Z kolei najniższy wzrost cen w 2021 r. odnotowano w województwach: dolnośląskim i podkarpackim (o 4,6%), lubelskim i zachodniopomorskim (po 4,8%) oraz mazowieckim i pomorskim (po 4,9%).

In 2021, the total price index of consumer goods and services demonstrated **a regional differentiation**. The highest price increases were observed in the Małopolskie (5.9%), Łódzkie and Świętokrzyskie (5.5% both), Lubuskie, Warmińsko-Mazurskie and Wielkopolskie voivodships (5.3% each). On the other hand, the lowest increase in prices was recorded in the Dolnośląskie and Podkarpackie (both 4.6%), Lubelskie and Zachodniopomorskie (4.8% each), Mazowieckie and Pomorskie (4.9% both of them) voivodships.

Mapa 1. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego
 Map 1. Changes in prices of consumer goods and services in 2021 compared to the previous year

W 2021 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły przeciętnie w kraju – o 3,2%, a najbardziej w województwach: małopolskim (o 3,8%), pomorskim i świętokrzyskim (po 3,6%), a także w kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 3,4%). Najmniej podniesiono ceny w województwach: podlaskim (o 2,4%), lubelskim (o 2,5%) oraz dolnośląskim (o 2,7%).

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe podrożały przeciętnie w kraju o 2,1%, w tym najbardziej w województwie śląskim (o 3,0%) oraz warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 2,8%). Najmniejszy wzrost zaobserwowano w województwie podlaskim (o 1,3%) i łódzkim (o 1,4%), świętokrzyskim (o 1,5%) i lubelskim (o 1,6%).

W 2021 r. ceny odzieży i obuwia w Polsce nieco się obniżyły – przeciętnie o 0,2%. Największe obniżki cen zaobserwowano w województwach: dolnośląskim (o 3,9%), pomorskim (o 1,8%) i opolskim (o 1,6%). W niektórych województwach nastąpił wzrost cen towarów z tej grupy, przy czym największy odnotowano w województwach: wielkopolskim (o 1,3%), lubuskim (o 1,1%) oraz zachodniopomorskim (o 0,8%) i mazowieckim (o 0,7%).

Opłaty związane z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośniki energii wzrosły w kraju przeciętnie o 7,4%, przy czym największe podwyżki odnotowano w województwie małopolskim (o 9,2%), podlaskim (o 8,9%), opolskim (o 8,8%) i łódzkim (o 8,6%). Konsumenci najmniej odczuli wzrost cen

In 2021, the country's average increase in prices of food and non-alcoholic beverages stood at 3.2%, and was the highest in following voivodships: Małopolskie (3.8%), Pomorskie and Świętokrzyskie (3.6% both), as well as Kujawsko-Pomorskie, Warmińsko-Mazurskie and Zachodniopomorskie (3.4% each). The lowest increase in prices was recorded in the voivodships: Podlaskie (2.4%), Lubelskie (2.5%) and Dolnośląskie (2.7%).

The average increase in prices for alcoholic beverages and tobacco was 2.1%, with the greatest increases in the Śląskie (3.0%), Warmińsko-Mazurskie and Zachodniopomorskie (2.8% both) voivodships. The smallest increase was observed in the Podlaskie (1.3%), Łódzkie (1.4%), Świętokrzyskie (1.5%) and Lubelskie (1.6%) voivodships.

In 2021, prices of clothing and footwear in Poland decreased slightly – on average by 0.2%. The biggest price reductions were observed in the following voivodships: Dolnośląskie (3.9%), Pomorskie (1.8%) and Opolskie (1.6%). This group prices increased in some voivodships, with the highest increase in the following voivodships: Wielkopolskie (1.3%), Lubuskie (1.1%), Zachodniopomorskie (0.8%) and Mazowieckie (0.7%).

Fees related to housing, water, electricity, gas and other fuels increased in the country by an average of 7.4%, with the highest increases recorded in the Małopolskie (9.2%), Podlaskie (8.9%), Opolskie (8.8%) and Łódzkie (8.6%) voivodships. Consumers were least affected by the incre-

w tej grupie produktów w województwie podkarpackim (o 5,8%), jak również w pomorskim (o 6,0%), lubelskim (o 6,1%) i zachodniopomorskim (o 6,2%).

Obserwowano zróżnicowanie zmian cen w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego. Przeciętnie w kraju ceny wzrosły o 3,4%. W tej grupie towarów i usług najbardziej podniesiono ceny w województwie małopolskim (o 5,3%), świętokrzyskim (o 5,0%) i łódzkim (o 4,0%). Najniższe wzrosty cen odnotowano w województwach: podlaskim i warmińsko-mazurskim (po 2,6%), podkarpackim i śląskim (po 3,0%) oraz wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 3,1%).

W 2021 r. opłaty związane ze zdrowiem wzrosły przeciętnie w kraju o 3,3%, w tym najbardziej w województwie zachodniopomorskim (o 3,9%), lubuskim i mazowieckim (po 3,7%) oraz dolnośląskim (o 3,6%). Mniej niż przeciętnie w kraju podniesiono te opłaty w województwach: podkarpackim (o 2,2%), pomorskim (o 2,5%), a także małopolskim (o 2,8%) i śląskim (o 2,9%).

W 2021 r. ceny w zakresie transportu były wyższe w stosunku do roku poprzedniego o 14,4%, przy czym największy ich wzrost odnotowano w województwach: wielkopolskim (o 17,8%), lubuskim (o 17,4%), podkarpackim (o 16,7%) i małopolskim (o 16,4%). Wolniejszy wzrost zaobserwowano m.in. w województwach: mazowieckim (o 11,7%), kujawsko-pomorskim (o 12,8%) oraz opolskim (o 12,9%).

Ceny towarów i usługi związanych z łącznością podniesiono w 2021 r. przeciętnie w kraju o 5,5%. Największe wzrosty cen w tej grupie towarów i usług zaobserwowano w województwach: warmińsko-mazurskim (o 6,8%), lubuskim (o 6,3%), pomorskim (o 6,2%) oraz kujawsko-pomorskim (o 6,1%). Niższy od przeciętnego wzrost zanotowano m.in. w województwach: lubelskim (o 4,7%), podkarpackim (o 4,8%) oraz opolskim (o 5,0%).

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą w 2021 r. wyniósł 5,1%. Najszybciej ceny rosły w województwie łódzkim (o 6,7%), świętokrzyskim (o 6,5%) oraz pomorskim (o 6,4%), a najwolniej w województwach: opolskim i podkarpackim (po 4,6%) oraz dolnośląskim, podlaskim i wielkopolskim (po 4,7%), a także mazowieckim (o 4,8%) i kujawsko-pomorskim (o 4,9%).

W 2021 r. opłaty dotyczące edukacji w porównaniu z 2020 r. podwyższono przeciętnie w kraju o 5,0%, przy czym podwyżki te najbardziej odczuwane były w województwach: łódzkim (o 7,6%), lubuskim (o 7,2%), warmińsko-mazurskim (o 7,0%) oraz opolskim (o 6,4%). Najniższe wzrosty tych opłat odnotowano w województwach: wielkopolskim (o 3,2%), mazowieckim (o 3,7%), podkarpackim (o 4,3%) oraz kujawsko-pomorskim (o 4,5%).

ase in prices in this group of products in the Podkarpackie (5.8%), as well as in the Pomorskie (6.0%), Lubelskie (6.1%) and Zachodniopomorskie (6.2%) voivodships.

A variation in price changes was observed in furnishings, household equipment and routine household maintenance. The average price increase in the country was 3.4%. In this group of goods and services, prices increased the most in the Małopolskie (by 5.3%), Świętokrzyskie (by 5.0%) and Łódzkie (by 4.0%) voivodships. The lowest price increases were recorded in the following voivodships: Podlaskie and Warmińsko-Mazurskie (2.6% each), Podkarpackie and Śląskie (3.0% both of them), and Wielkopolskie and Zachodniopomorskie (3.1% each).

In 2021, health-related fees increased in Poland by 3.3% on average, with the largest increase in the Zachodniopomorskie (3.9%), Lubuskie and Mazowieckie (3.7% both) and Dolnośląskie (3.6%) voivodships. The fees were rising at a rate slower than the country's average in the following voivodships.: Podkarpackie (by 2.2%), Pomorskie (by 2.5%), as well as Małopolskie (by 2.8%) and Śląskie (by 2.9%).

In 2021, transport prices were higher by 14.4% compared to the previous year, with the highest increase recorded in the following voivodships: Wielkopolskie (17.8%), Lubuskie (17.4%), Podkarpackie (16.7%) and Małopolskie (16.4%). Slower growth was observed e.g. in the following voivodships.: Mazowieckie (11.7%), Kujawsko-Pomorskie (12.8%) and Opolskie (12.9%).

In 2021, prices of goods and services related to communication were raised in Poland by an average of 5.5%. The highest price increases in this group of goods and services were observed in the following voivodships.: Warmińsko-Mazurskie (6.8%), Lubuskie (6.3%), Pomorskie (6.2%) and Kujawsko-Pomorskie (6.1%). Lower-than-average growth was recorded, among others, in the following voivodships.: Lubelskie (4.7%), Podkarpackie (4.8%) and Opolskie (5.0%).

In 2021, the average annual increase in prices of goods and services related to recreation and culture amounted to 5.1%. The prices grew the fastest in the Łódzkie (by 6.7%), Świętokrzyskie (by 6.5%) and Pomorskie (by 6.4%) voivodships, and the slowest in the following voivodships.: Opolskie and Podkarpackie (4.6% both) and Dolnośląskie, Podlaskie and Wielkopolskie (4.7% each), as well as Mazowieckie (4.8%) and Kujawsko-Pomorskie (4.9%).

In 2021, compared to 2020, fees related to education increased in the country by an average of 5.0%, with the highest increases in the following voivodships: Łódzkie (7.6%), Lubuskie (7.2%), Warmińsko-Mazurskie (7.0%) and Opolskie (6.4%). The lowest increases in these fees were recorded in the following voivodships: Wielkopolskie (3.2%), Mazowieckie (3.7%), Podkarpackie (4.3%) and Kujawsko-Pomorskie (4.5%).

Ceny w zakresie restauracji i hoteli były przeciętnie w kraju wyższe w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego o 6,1%. Największy wzrost odnotowano w województwach: podlaskim (o 7,7%), warmińsko-mazurskim (o 7,5%), kujawsko-pomorskim (o 6,8%) oraz lubuskim i podkarpackim (po 6,7%). Mniej podniesiono ceny w województwach: świętokrzyskim (o 4,6%), łódzkim (o 5,4%), mazowieckim (o 5,5%) oraz zachodniopomorskim (o 5,6%).

System wag stosowany w obliczeniach **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw** wykazywał znaczne zróżnicowanie regionalne.

We wszystkich województwach najbardziej znaczący udział miała żywność i napoje bezalkoholowe. Najwyższe wydatki na produkty z tej grupy zaobserwowano w województwach: podkarpackim, podlaskim i zachodniopomorskim, najniższe natomiast w województwie mazowieckim i dolnośląskim.

Największy udział w wydatkach na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe odnotowano w województwie lubuskim, warmińsko-mazurskim oraz pomorskim. Najmniejszy udział wydatków na te produkty zaobserwowano w województwie wielkopolskim i świętokrzyskim.

Największe wydatki na zakup odzieży i obuwia zarejestrowano w województwie podkarpackim. Mniejszy udział zaobserwowano natomiast w województwach: śląskim, małopolskim i kujawsko-pomorskim.

W zakresie wydatków związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośnikami energii największy udział widoczny był w województwach: wielkopolskim, zachodniopomorskim, śląskim i lubuskim, a najmniejszy występował w województwach: podlaskim, lubelskim, podkarpackim i opolskim.

Najwyższy udział w strukturze wydatków w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego odnotowano w województwie lubelskim, dolnośląskim i opolskim. Mniejszy udział tej kategorii w wydatkach ogółem zarejestrowano w województwach: wielkopolskim i warmińsko-mazurskim.

Największym udziałem w wydatkach na zdrowie charakteryzowało się województwo lubelskie. Niskie udziały w tej kategorii zaobserwowano w województwach: zachodniopomorskim, lubuskim i podkarpackim.

W zakresie transportu najwyższe wydatki zarejestrowano w województwach: lubelskim, opolskim i mazowieckim. Najniższy natomiast udział wydatków w tej kategorii odnotowano w województwie zachodniopomorskim.

Największe wydatki na łączność zarejestrowano w województwach: warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim. Najmniejszy udział dla tej grupy wydatków zanotowano w województwach: mazowieckim, dolnośląskim oraz śląskim.

In 2021, prices in restaurants and hotels were, on average, higher by 6.1% than in the previous year. The largest increases were recorded in the following voivodships: Podlaskie (7.7%), Warmińsko-Mazurskie (7.5%), Kujawsko-Pomorskie (6.8%), Lubuskie and Podkarpackie (6.7% both). Smaller increases were observed in the following voivodships: Świętokrzyskie (4.6%), Łódzkie (5.4%), Mazowieckie (5.5%) and Zachodniopomorskie (5.6%).

The weighting system used in the calculations of **price indices of consumer goods and services by voivodship** showed significant regional variation.

Food and non-alcoholic beverages had the most significant share in all voivodships. The highest expenditure on products from this group was observed in the following voivodships: Podkarpackie, Podlaskie and Zachodniopomorskie, while the lowest in Mazowieckie and Dolnośląskie voivodships.

The largest share of expenditure on alcoholic beverages and tobacco products was recorded in the Lubuskie, Warmińsko-Mazurskie and Pomorskie voivodships. The smallest share of expenditure on these products was observed in the Wielkopolskie and Świętokrzyskie voivodships.

The highest share of expenditure on clothing and footwear was recorded in the Podkarpackie voivodship. A smaller share was observed in the following voivodships: Śląskie, Małopolskie and Kujawsko-Pomorskie.

In terms of expenses related to housing, water, electricity, gas and other fuels, the largest share was observed in the following voivodships: Wielkopolskie, Zachodniopomorskie, Śląskie and Lubuskie, and the smallest was in the following voivodships: Podlaskie, Lubelskie, Podkarpackie and Opolskie.

The biggest share of expenditure structure on furnishings, household equipment and routine household maintenance was recorded in the Lubelskie, Dolnośląskie and Opolskie voivodships. A smaller share of this category in total expenditure was recorded in the following voivodships: Wielkopolskie and Warmińsko-Mazurskie.

The largest share of health expenditure was in the Lubelskie voivodship. Small shares in this category were observed in the following voivodships: Zachodniopomorskie, Lubuskie and Podkarpackie.

Regarding transport, the highest expenditure was recorded in the following voivodships: Lubelskie, Opolskie and Mazowieckie. The lowest share of expenditure in this category was observed in the Zachodniopomorskie voivodship.

The highest expenditure on communication was recorded in the Warmińsko-Mazurskie and Zachodniopomorskie voivodships. The smallest share of this group of expenses was recorded in the following voivodships: Mazowieckie, Dolnośląskie and Śląskie.

Na rekreację i kulturę najwięcej wydawano w województwach: mazowieckim, dolnośląskim i opolskim, a najmniej – w województwach świętokrzyskim, podlaskim oraz podkarpackim.

Najwięcej gospodarstwa domowe przeznaczały na edukację w województwie mazowieckim oraz pomorskim, a najmniej – w województwie zachodniopomorskim.

Najwyższe wydatki w zakresie restauracji i hoteli zarejestrowano w województwach: mazowieckim, małopolskim i wielkopolskim. Najmniejszy udział zaobserwowano z kolei w województwie podkarpackim i podlaskim.

Najwyższy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2021 r. w podziale na podstawowe **grupy gospodarstw domowych** zaobserwowano w zakresie gospodarstw rolników (o 5,7%) oraz gospodarstw pracujących na własny rachunek i gospodarstw pracowników (po 5,2%). Z kolei najniższy wzrost cen w 2021 r. odnotowano w gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł oraz gospodarstwach emerytów i rencistów (po 4,9%).

On recreation and culture the most was spent in the following voivodships: Mazowieckie, Dolnośląskie and Opolskie, and the least – in the Świętokrzyskie, Podlaskie and Podkarpackie voivodships.

On education the most was spent by households in the Mazowieckie and Pomorskie voivodships, and the least – in the Zachodniopomorskie voivodship.

The highest expenditure on restaurants and hotels was recorded in the voivodships: Mazowieckie, Małopolskie and Wielkopolskie. The smallest share was observed in the Podkarpackie and Podlaskie voivodships.

In 2021, the highest increase in prices of consumer goods and services in total by main **groups of households** was observed in the case of households of farmers (5.7%), households of the self-employed and households of employees (5.2% both). On the other hand, the lowest increase in prices was recorded in households maintained from non-earned sources and in households of retirees and pensioners (4.9% each).

Tablica 5. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Table 5. Price indices of consumer goods and services by main groups of households in 2021 compared to the previous year

Wyszczególnienie Specification	Gospo- darstwa domowe pracowników Households of employees	Gospo- darstwa domowe rolników Households of farmers	Gospo- darstwa domowe pracujących na własny rachunek Households of the self- employed	Gospo- darstwa domowe emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	Gospo- darstwa domowe emerytów Households of retirees	Gospo- darstwa domowe rencistów Households of pensioners	Gospo- darstwa domowe utrzymujące się z nieza- robkowych źródeł Households maintained from non-earned sources
Ogółem Total	105,2	105,7	105,2	104,9	104,9	104,8	104,9
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	103,3	103,2	103,3	102,9	102,9	103,0	103,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	102,2	102,2	102,2	101,7	101,7	101,6	101,7
Odzież i obuwie Clothing and footwear	99,8	99,8	99,7	100,0	100,1	99,9	99,6
Użytkowanie mieszkania lub domu i noś- niki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	107,3	110,6	107,2	107,3	107,3	107,5	107,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	103,5	103,4	103,6	103,1	103,1	102,9	103,2
Zdrowie Health	103,6	103,1	104,1	102,8	102,8	102,8	103,3
Transport Transport	114,2	116,7	114,2	114,9	114,9	114,9	113,4
Łączność Communication	105,3	105,2	105,5	105,8	105,8	106,1	105,8
Rekreacja i kultura Recreation and culture	105,0	104,9	104,9	106,0	106,0	106,0	104,7
Edukacja Education	105,1	104,5	104,9	104,3	104,2	104,5	104,9
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	106,1	106,1	106,0	106,5	106,5	106,4	106,5
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	102,3	101,8	102,3	102,1	102,0	102,2	101,6

System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w podziale na podstawowe **grupy gospodarstw domowych** wykazywał istotne zróżnicowanie. We wszystkich jednak grupach gospodarstw domowych dominowały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, w tym największy ich udział w strukturze wydatków zaobserwowano w gospodarstwach rencistów, rolników, emerytów i gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł. Najmniejszy ich udział natomiast zarejestrowano wśród pracujących na własny rachunek.

The weighting system used in calculations of the indices of consumer goods and services by main **groups of households** showed significant variation. However, spendings on food and non-alcoholic beverages were dominant in all household groups, with their largest share of the expenditure structure observed in households of pensioners, farmers, retirees and in households maintained from non-earned sources. Their lowest share was recorded among the self-employed.

Tablica 6. System wag stosowany w 2021 r. w obliczeniach cen towarów i usług konsumpcyjnych według podstawowych grup gospodarstw domowych

Table 6. Weighting system in 2021 used for calculating prices of consumer goods and services by main groups of households

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwa domowe pracowników Households of employees	Gospodarstwa domowe rolników Households of farmers	Gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek Households of the self-employed	Gospodarstwa domowe emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	Gospodarstwa domowe emerytów Households of retirees	Gospodarstwa domowe rencistów Households of pensioners	Gospodarstwa domowe utrzymujące się z niezarobkowych źródeł Households maintained from non-earned sources
Ogółem Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	26,12	32,47	23,02	32,51	32,33	33,60	32,23
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	7,94	8,20	7,57	3,61	3,69	3,97	3,97
Odzież i obuwie Clothing and footwear	4,59	4,66	4,98	2,51	2,54	2,29	4,27
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	17,66	16,62	16,03	24,16	24,02	25,05	23,12
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	5,86	6,45	6,02	5,34	5,40	4,77	5,08
Zdrowie Health	4,20	4,71	4,36	9,28	9,24	9,48	4,58
Transport Transport	9,81	9,85	9,51	6,00	6,14	4,37	6,67
Łączność Communication	4,99	5,61	4,42	4,97	4,95	5,12	5,85
Rekreacja i kultura Recreation and culture	5,83	4,02	7,62	4,76	4,78	4,93	5,90
Edukacja Education	1,18	0,49	2,06	0,11	0,10	0,17	0,86
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	6,27	1,70	8,80	1,47	1,46	1,34	2,31
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	5,55	5,22	5,61	5,28	5,35	4,91	5,16

Wydatki na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe były największe w gospodarstwach pracowników, rolników oraz pracujących na własny rachunek. Znacząco mniejszy udział tej kategorii w wydatkach zaobserwowano wśród emerytów.

Największym udziałem w wydatkach na towary i usługi w zakresie odzieży i obuwia charakteryzowały się gospodarstwa pracowników oraz pracujących na własny rachunek i rolników. Najmniejszy natomiast udział tej grupy wydatków zanotowano w gospodarstwach emerytów i rencistów.

Towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośnikami energii stanowiły blisko jedną czwartą wydatków gospodarstw rencistów. Znacznie mniejszy udział tej kategorii w wydatkach ogółem odnotowano w gospodarstwach rolników oraz gospodarstwach pracujących na własny rachunek.

Największy udział wydatków związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego zarejestrowano w gospodarstwach rolników oraz pracujących na własny rachunek. Znacznie mniejszy udział tej kategorii w wydatkach ogółem odnotowano w gospodarstwach rencistów.

Na wydatki związane ze zdrowiem najczęściej przeznaczają gospodarstwa emerytów i rencistów, a najmniej gospodarstwa pracowników oraz pracujących na własny rachunek.

Wydatki w zakresie transportu stanowiły dużą część bieżącego budżetu gospodarstw domowych rolników, pracowników oraz pracujących na własny rachunek. Znacznie mniejszy udział w wydatkach na transport zaobserwowano wśród gospodarstw rencistów.

Najwyższy udział wydatków związanych z łącznością odnotowano w gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł oraz gospodarstw rolników. Mniejszy udział tej kategorii w wydatkach ogółem odnotowano w gospodarstwach pracujących na własny rachunek.

Wydatki na towary i usługi w zakresie rekreacji i kultury były największe wśród gospodarstw pracujących na własny rachunek i utrzymujących się z niezarobkowych źródeł. Najmniej natomiast na rekreację i kulturę przeznaczają ze swojego budżetu gospodarstwa rolników i emerytów.

Gospodarstwa pracujących na własny rachunek i pracowników wydawały więcej w restauracjach i hotelach niż pozostałe grupy gospodarstw domowych. Znacząco mniejszy udział wydatków w tej kategorii odnotowano w gospodarstwach emerytów i rencistów.

W 2021 r. **zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP)** w stosunku do 2020 r. wyniósł 105,2 (wzrost o 5,2%).

Expenditure on alcoholic beverages and tobacco products was the highest in households of employees, farmers and the self-employed. A significantly smaller share of this category expenses was observed among retirees.

The largest share of expenditure on goods and services in the group of clothing and footwear was characteristic for households of employees, the self-employed and farmers. The smallest share of this group of expenses was recorded in households of retirees and pensioners.

Goods and services related to housing, water, electricity, gas and other fuels accounted for nearly one fourth of the expenditure of households of pensioners. A much smaller share of total expenditure in this category was recorded in households of farmers and the self-employed.

The largest share of expenses related to furnishings, household equipment and routine household maintenance was registered in households of farmers and the self-employed. A much smaller share of total expenditure in this category was recorded in households of pensioners.

The most on health-related expenses was spent by households of retirees and pensioners, the least – by households of employees and the self-employed.

Expenditure on transport accounted for a large part of the current budget of households of farmers, employees and the self-employed. A much smaller share of expenditure on transport was observed among households of pensioners.

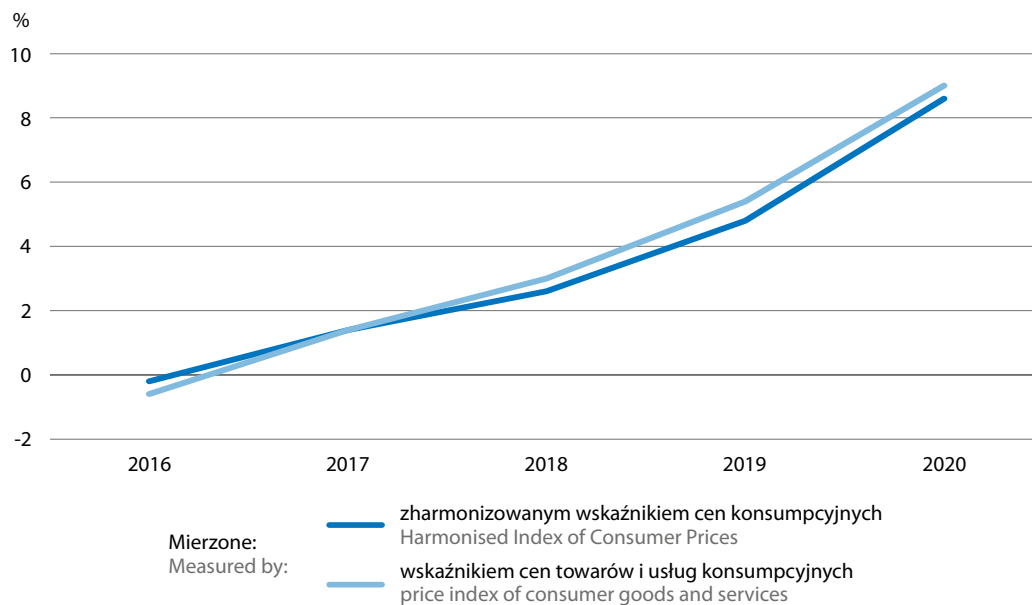
The biggest share of expenses related to communication was recorded in households maintained from non-earned sources and households of farmers. A smaller share of total expenditure in this category was recorded in households of the self-employed.

Expenditure on goods and services related to recreation and culture was the highest among households of the self-employed and households maintained from non-earned sources. On the other hand, recreation and culture expenses were the lowest in the budgets of households of farmers and households of retirees.

Households of the self-employed and employees spent more in restaurants and hotels than other groups of households. A significantly smaller share of expenditure in this category was recorded in households of retirees and pensioners.

In 2021, compared to 2020, **the harmonised index of consumer prices (HICP)** amounted to 105.2 (an increase of 5.2%).

Wykres 8. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do 2015 r.
Chart 8. Changes in prices of consumer goods and services compared to 2015

W 2021 r. w porównaniu z 2015 r. wzrost cen mierzony zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych wyniósł 14,3%.

In 2021, compared to 2015, the price increase measured by the harmonised index of consumer prices was 14.3%.

Tablica 7. Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych według działów ECOICOP
Table 7. Harmonised Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100	
Ogółem Total	99,8	101,6	101,2	102,1	103,7	105,2	114,3
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	101,0	103,8	102,2	105,0	104,4	103,0	120,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	101,0	101,3	101,6	101,2	104,6	102,0	112,2
Odzież i obuwie Clothing and footwear	95,8	95,0	96,6	98,2	97,5	99,9	84,1
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	99,6	101,9	102,4	101,9	106,0	107,2	120,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	99,9	100,4	100,8	100,9	101,3	103,8	107,3
Zdrowie Health	99,0	101,2	102,0	103,4	105,1	103,5	115,0

Tablica 7. Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych według działów ECOICOP (dok.)

Table 7. Harmonised Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100	
Transport Transport	96,9	102,1	103,4	101,5	97,8	111,0	112,7
Łączność Communication	99,7	100,3	98,1	99,5	103,5	105,4	106,5
Rekreacja i kultura Recreation and culture	96,7	100,6	100,7	102,3	102,8	104,5	107,6
Edukacja Education	100,6	101,0	102,3	103,3	104,6	104,5	117,5
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	101,4	101,9	103,0	104,5	106,3	106,7	126,0
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	104,2	102,2	97,4	100,9	107,7	105,3	118,7

System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych oparty jest na rocznych danych o wydatkach pieniężnych gospodarstw domowych na zakup dóbr konsumpcyjnych ze statystyki rachunków narodowych sprzed dwóch, zaktualizowany do warunków roku poprzedzającego rok sprawozdawczy. W 2021 r. w strukturze wag w porównaniu z 2020 r. wzrósł udział wydatków w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, użytkowania mieszkania lub domu i nośników energii, wyposażenia mieszkania i prowadzenia domu oraz łączności. Obniżył się natomiast udział wydatków w zakresie odzieży i obuwia, zdrowia, transportu, rekreacji i kultury, edukacji oraz restauracji i hoteli.

The weighting system used in calculations of harmonised indices of consumer prices is based on annual data on household monetary expenditure on consumer goods obtained from the national accounts statistics from two years before and adapted to the conditions of the year preceding the year of the survey. In 2021, in the weighting structure compared to 2020, the share of expenses related to: food and non-alcoholic beverages; alcoholic beverages and tobacco; housing, water, electricity, gas and other fuels; furnishings, household equipment and routine household maintenance and communication increased. On the other hand, the share of expenses related to clothing and footwear, health, transport, recreation and culture, education, as well as restaurants and hotels decreased.

Tablica 8. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według działów ECOICOP

Table 8. Weighting system used for calculating Harmonised Indices of Consumer Prices by ECOICOP divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem Total	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	183,73	183,81	188,37	180,80	181,99	185,76
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	66,67	64,12	65,96	63,35	58,95	63,84
Odzież i obuwie Clothing and footwear	51,10	50,63	51,79	54,90	55,17	47,23
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	182,88	180,26	178,71	177,29	173,79	181,41
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	56,98	58,89	58,68	60,46	62,25	64,05
Zdrowie Health	60,38	57,01	62,40	65,57	65,90	65,08
Transport Transport	114,93	121,37	119,42	123,16	123,76	119,89
Łączność Communication	28,33	26,52	26,16	23,41	23,22	26,21
Rekreacja i kultura Recreation and culture	82,81	82,23	84,62	85,45	87,28	81,38
Edukacja Education	11,92	11,19	11,03	11,30	11,26	9,77
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	38,19	35,43	36,32	41,24	42,47	37,92
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	122,08	128,53	118,55	113,06	113,96	117,46

Ceny detaliczne wielu podstawowych artykułów żywnościowych w 2021 r. były znacznie wyższe niż w 2015 r. Zanotowano wysoki wzrost cen warzyw, w tym ziemniaków (o 65,5%), cebuli (o 45,4%) oraz marchwi (o 17,1%). Znacznie więcej niż w 2015 r. konsumenci musieli zapłacić za inne produkty żywnościowe, w tym za masło o zawartości tłuszczu powyżej 82% (o 39,2%), jaja kurze (o 31,4%), ser dojrzewający (o 20,1%), jogurt owocowy (o 19,5%), śmietanę o zawartości tłuszczu 18% (o 17,3%) oraz mleko krowie o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane (o 6,3%). Droższy był chleb pszenno-żytni (o 44,1%), mąka pszenna (o 28,1%) i makaron jajeczny (o 22,3%). Z roku na rok rosła w tym okresie m.in. cena szynki wieprzowej gotowanej – o 32,1% w relacji do ceny z 2015 r., kiełbasy suchej (o 29,0%), filetów z morskuszka mrożonych (o 19,0%). Podwyższono również cenę cukru białego kryształ (o 28,7%) oraz oleju jadalnego rzepakowego (o 26,6%).

In 2021, **retail prices of many basic foodstuffs** were much higher than in 2015. A high increase in prices of vegetables was recorded, including potatoes (65.5%), onions (45.4%) and carrots (17.1%). Consumers had to pay significantly more than in 2015 for other food products, including butter with fat content above 82% (by 39.2%), hen eggs (by 31.4%), maturing cheese (by 20.1%), fruit yogurt (by 19.5%), sour cream with fat content of 18% (by 17.3%) and cow's milk with fat content of 3–3.5%, sterilized (by 6.3%). Wheat-rye bread (44.1%), wheat flour (28.1%) and egg pasta (22.3%) were more expensive. In this period, prices of some food products were growing year by year, including pork ham, cooked (an increase of 32.1% in relation to 2015), dry sausage (29.0%), fillets of hake, frozen (19.0%). Prices of white sugar, granulated (by 28.7%) and edible rapeseed oil (by 26.6%) also increased.

Tablica 9. Ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych
Table 9. Retail prices of selected foodstuffs

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
	w zł in PLN						2015= =100	2020= =100	
Ryż – za 1 kg Rice – per kg	3,79	3,80	3,85	3,81	3,96	4,24	4,59	121,1	108,3
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0.5 kg	2,20	2,21	2,26	2,40	2,66	2,91	3,17	144,1	108,9
Makaron jajeczny – za 400 g Egg pasta – per 400 g	3,82	3,85	3,89	3,98	4,26	4,48	4,67	122,3	104,2
Mąka pszenna – za 1 kg Wheat flour – per kg	2,42	2,47	2,49	2,50	2,73	2,97	3,10	128,1	104,4
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – za 1 kg Beef meat, boneless (leg) – per kg	32,27	32,51	33,17	33,66	33,97	34,24	35,73	110,7	104,4
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg ^a Pork meat, boneless (centre loin) – per kg ^a	13,98	14,06	17,53	17,05	18,99	19,17	17,99	x	93,8
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, cooked – per kg	24,25	24,52	25,56	26,67	28,44	31,74	32,04	132,1	100,9
Kiełbasa sucha – za 1 kg Dry sausage – per kg	29,34	29,59	30,50	31,59	33,35	37,01	37,85	129,0	102,3
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg Fillets of hake, frozen – per kg	22,58	24,10	24,66	24,35	25,26	26,53	26,86	119,0	101,2
Mleko krowie o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l Cow's milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l	2,87	2,73	2,77	2,74	2,71	2,94	3,05	106,3	103,7
Jogurt owocowy – za 150 g Fruit yoghurt – per 150 g	1,23	1,18	1,27	1,35	1,40	1,44	1,47	119,5	102,1
Ser dojrzewający – za 1 kg Maturing cheese – per kg	19,05	18,16	21,01	29,69	21,02	21,70	22,88	120,1	105,4
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 g Sour cream, fat content 18% – per 200 g	1,68	1,64	1,72	1,83	1,88	1,94	1,97	117,3	101,5
Jaja kurze – za 1 szt. Hen eggs – per piece	0,51	0,50	0,56	0,67	0,64	0,64	0,67	131,4	104,7
Masło o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g Butter, fat content about 82.5% – per 200 g	4,13	4,13	5,83	6,36	5,91	5,53	5,75	139,2	104,0
Olej jadalny rzepakowy – za 1 l Edible rapeseed oil – per l	5,90	5,84	6,10	6,06	6,23	6,67	7,47	126,6	112,0
Jabłka – za 1 kg Apples – per kg	2,74	2,57	3,08	3,31	2,75	4,58	3,46	126,3	75,5
Marchew – za 1 kg Carrots – per kg	2,45	2,20	1,90	2,80	3,00	2,83	2,87	117,1	101,4
Cebula – za 1 kg Onions – per kg	2,07	2,29	2,02	2,43	3,90	3,13	3,01	145,4	96,2
Ziemniaki – za 1 kg Potatoes – per kg	1,10	1,28	1,22	1,36	2,54	2,10	1,82	165,5	86,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, granulated – per kg	2,23	2,87	3,04	2,14	2,53	2,71	2,87	128,7	105,9

a Do 2016 r. – z kością.

a Until 2016 – bone-in.

Rozdział 3

Chapter 3

Inflacja bazowa

Core inflation

W 2021 r. wraz z relatywnie wysokim w porównaniu z latami poprzednimi wzrostem (najwyższym od 2001 r.) cen towarów i usług konsumpcyjnych (o 5,1% w porównaniu z rokiem poprzednim) podwyższyły się również wszystkie miary inflacji bazowej, tj. po wyłączeniu cen: administrowanych, najbardziej zmiennych, żywności i energii¹ oraz 15% średnia obcięta. Wzrost mierników inflacji bazowej spowodowany był m.in. efektami działań podjętych w związku z pandemią COVID-19, tj. rosnącymi kosztami produkcji i transportu, wysokimi kosztami pracy, znaczącymi wzrostami cen wielu produktów rolnych i surowców energetycznych, a także dużym popytem gospodarstw domowych, zwłaszcza na towary przemysłowe. W porównaniu z 2015 r. inflacja bazowa rosła wolniej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych. Najniższym wzrostem w tym okresie cechowała się, pomimo przyspieszenia dynamiki w 2021 r., inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności i energii, a najwyższym – po wyłączeniu cen administrowanych.

In 2021, along with a relatively high increase (the highest since 2001) in prices of consumer goods and services compared to the previous years (by 5.1% compared to the year before), there were also increases in all measures of core inflation, i.e. core inflation excluding administered prices, excluding the most volatile prices, excluding food and energy¹ prices, and the 15% trimmed mean. The boost in the measures of core inflation was caused, among others, by the effects of the actions taken due to the COVID-19 pandemic, i.e. rising production and transportation costs, high labour costs, significant increases in the prices of many agricultural products and energy resources, as well as high household demand, especially for manufactured goods. Compared to 2015, core inflation grew more slowly than the prices of consumer goods and services. The lowest growth over the period, despite its accelerating dynamics in 2021, featured core inflation excluding food and energy prices, and the highest – core inflation excluding administered prices.

Tablica 10. Wskaźniki inflacji bazowej

Table 10. Core inflation indices

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015 ^a = = 100
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych Price indices of consumer goods and services (CPI)	99,4	102,0	101,6	102,3	103,4	105,1	114,6
Wskaźniki inflacji bazowej ^b : Core inflation – inflation ^b :							
po wyłączeniu cen żywności i energii excluding food and energy prices	99,8	100,7	100,7	102,0	103,9	104,1	111,6
po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych excluding the most volatile prices	99,9	101,3	101,2	102,0	103,2	103,8	111,8
po wyłączeniu cen administrowanych excluding administered prices	99,4	102,1	101,7	102,5	102,5	104,7	113,5
15% średnia obcięta 15% trimmed mean	99,8	101,6	101,5	102,0	103,2	103,9	112,6

a Obliczenia GUS. b Źródło: NBP.

a Calculations by Statistics Poland. b Source: NBP.

¹ Grupa „żywność i energia” obejmuje: żywność i napoje bezalkoholowe, paliwa silnikowe, energię elektryczną, gaz, ogrzewanie, ciepłą wodę i opał.

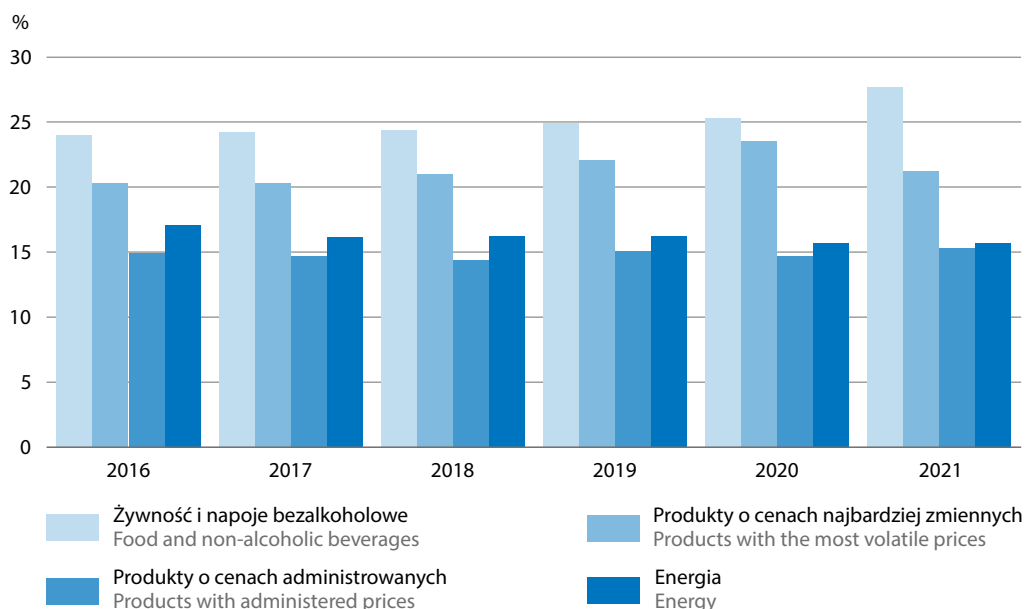
¹ The group “food and energy” contains: food and non-alcoholic beverages, fuels for transportation, electricity, gas, heating, hot water and other fuel.

Spośród grup towarów i usług przyjętych do obliczeń wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych i jednocześnie wyłączonych z obliczeń poszczególnych miar inflacji bazowej, w 2021 r. największy udział (wagę) w koszyku towarów i usług konsumpcyjnych, podobnie jak w latach 2016–2020, stanowiły produkty z grupy żywność i napoje bezalkoholowe oraz produkty o cenach najbardziej zmiennych (odpowiednio: 27,7% i 21,2%). W porównaniu z 2015 r. wzrósł udział produktów z grupy żywność i napoje bezalkoholowe (o 3,3 p. proc.), produktów o cenach najbardziej zmiennych (o 2,1 p. proc.) oraz produktów o cenach administrowanych (o 0,4 p. proc.), przy spadku udziału produktów z grupy energia (o 1,8 p. proc.).

Among the groups of goods and services adopted for the calculation of the price indices of consumer goods and services, and at the same time excluded from the calculation of individual measures of core inflation, products from the group of food and non-alcoholic beverages and products with the most volatile prices (27.7% and 21.2%, respectively) had the largest share (weight) in the basket of consumer goods and services in 2021 (as in 2016–2020). Compared to 2015, there was an increase in the share of products from the group of food and non-alcoholic beverages (by 3.3 percentage points), products with the most volatile prices (by 2.1 percentage points) and products with administered prices (by 0.4 percentage points), with a decrease in the share of products from the group of energy (by 1.8 percentage points).

Wykres 9. Udział produktów w wagach przyjętych do obliczeń wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI), lecz wyłączonych z obliczeń wskaźników inflacji bazowej

Chart 9. Shares of products in the weights used for calculating price indices of consumer goods and services (CPI), and excluded from calculations of core inflation

Wskaźnik inflacji bazowej po wyłączeniu **cen administrowanych** w 2021 r. wyniósł 104,7 i był o 0,4 p. proc. niższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych. W ramach grupy towarów i usług, których ceny podlegały regulacjom prawnym, wzrosły ceny przede wszystkim usług związanych z użytkowaniem mieszkania (m.in. wywóz śmieci, usługi kanalizacyjne, zaopatrywanie w wodę) oraz energii elektrycznej. W porównaniu z 2015 r. inflacja bazowa po wyłączeniu cen administrowanych wzrosła o 13,5%, tj. o 1,1 p. proc. mniej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych.

Inflacja bazowa po wyeliminowaniu **cen najbardziej zmiennych** (zbioru cen wyznaczanego na początku każdego roku o łącznej wadze ok. 20% koszyka CPI) w 2021 r. wzrosła

In 2021, the core inflation index net of **administered prices** amounted to 104.7 and was lower than the price index of consumer goods and services by 0.4 percentage points. Within the group of goods and services with prices subjected to legal regulations, prices increased mainly for the services associated with housing (incl. waste disposal, sewage collection, water supply) and electricity. Compared to 2015, core inflation excluding administered prices increased by 13.5%, i.e. 1.1 percentage points lower than the prices of consumer goods and services.

In 2021, core inflation index net of **the most volatile prices** (group of the prices set at the beginning of each year with a total weight of approx. 20% of the CPI basket) increased

o 3,8% (wobec 3,2% w 2020 r.). Spośród towarów i usług wyłączonych z obliczeń tej miary inflacji bazowej, znacznie podrożały m.in. opłaty za wywóz śmieci, niektóre owoce i warzywa, a także usługi finansowe i fryzjerskie oraz energia elektryczna. Największy natomiast wpływ na ten wskaźnik inflacji bazowej w 2021 r. miały zmiany cen w zakresie usług telefonii komórkowej, mięsa drobiowego, pieczywa, węgla kamiennego i restauracji. W odniesieniu do 2015 r. inflacja bazowa po wyeliminowaniu cen najbardziej zmiennych była wyższa o 11,8%. W latach 2017–2021 wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych przekraczał poziom tej miary inflacji bazowej.

W 2021 r. inflacja bazowa bez uwzględnienia **cen żywności i energii**, wzrosła o 4,1% w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2020 r. o 3,9%). Wyłączenie cen żywności i energii spowodowało, że ten wskaźnik inflacji bazowej był o 1,0 p. proc. niższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (w 2020 r. – wyższy o 0,5 p. proc.). Względem 2015 r. wskaźnik inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii kształtował się na najniższym poziomie spośród wszystkich miar inflacji bazowej – 111,6, tj. o 3,0 p. proc. poniżej wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych.

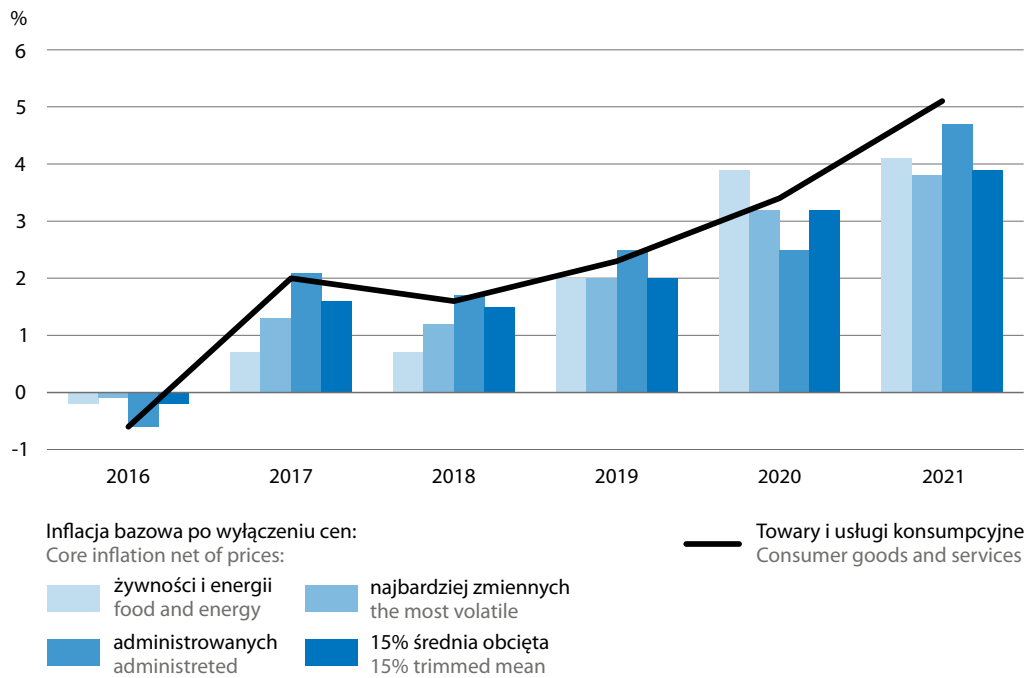
Wskaźnik inflacji bazowej – **15% średnia obcięta**, w 2021 r. wyniósł 103,9 i był o 1,2 p. proc. niższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (w 2020 r. odpowiednio: 103,2 i 0,2 p. proc.). W porównaniu z 2015 r. inflacja bazowa obliczona według formuły 15% średniej obciętej była o 12,6% wyższa, ale o 2,0 p. proc. niższa od wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. W piątym z kolei roku ta miara inflacji bazowej, podobnie jak inflacja bazowa po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych, kształtowała się poniżej wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych.

by 3.8% (compared to 3.2% in 2020). Among the goods and services excluded from the calculation of this measure of core inflation, there was a significant increase in the prices of fees for waste disposal, some fruits and vegetables, as well as financial services, hairdressing and electricity. On the other hand, the biggest impact on this measure of core inflation, in 2021, was made by changes in the prices of mobile communication services, poultry meat, bread, coal and restaurants. In comparison with 2015, core inflation excluding the most volatile prices was higher by 11.8%. In 2017–2021, the increase in prices of consumer goods and services was higher than the level of this measure of core inflation.

In 2021, core inflation excluding **food and energy prices**, increased by 4.1% compared to the previous year (in 2020 by 3.9%). The exclusion of food and energy prices resulted in the core inflation index being 1.0 percentage points lower than the consumer price index (in 2020 – higher by 0.5 percentage points). Compared to 2015, the core inflation index net of food and energy prices was at the lowest level among all core inflation measures – 111.6, i.e. by 3.0 percentage points lower than the consumer price index.

In 2021, **15% trimmed mean** core inflation index accounted for 103.9 and it was 1.2 percentage points lower than the consumer price index (in 2020, 103.2 and 0.2 percentage points, respectively). Compared to 2015, core inflation measured according to the formula of 15% trimmed mean was 12.6% higher, however, it was lower than the increase in prices of consumer goods and services by 2.0 percentage points. This measure of core inflation, similarly to the core inflation excluding the most volatile prices, was below the consumer price index for the fifth year in a row.

Wykres 10. Zmiany inflacji bazowej oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 10. Changes in core inflation and in prices of consumer goods and services compared to the previous year

Rozdział 4

Chapter 4

Ceny producentów

Producer prices

4.1. Ceny w rolnictwie

W 2021 r. ceny towarowej produkcji rolniczej w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły o 6,0% (o 1,9% przed rokiem), w tym produkcji roślinnej – o 2,1%, a zwierzęcej – o 8,7%.

W odniesieniu do 2020 r. znacznie wzrosły ceny skupu większości zbóż: gryki – o 59,4%, żyta – o 34,6%, kukurydzy – o 34,0%, pszenżyta – o 32,5%, pszenicy – o 29,3%, a jęczmienia – o 23,0%. Ceny owsa wzrosły najmniej – o 11,2%. W skupie płacono mniej niż przed rokiem za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – o 6,2%. Wyższe natomiast niż w 2020 r. były ceny rzepaku i rzepiku przemysłowego – o 40,5%, buraków cukrowych – o 20,1%, a także większości produktów ogrodniczych, w tym marchwi – o 12,4%, buraków ćwikłowych – o 11,3%, kalafiorów – o 6,8%, pomidorów – o 4,9% i kapusty – o 4,5%. Spadły ceny skupu ogórków – o 4,8% oraz cebuli – o 1,1%. Droższa niż przed rokiem była w skupie większość produktów sadowniczych, w tym najwięcej wzrosły ceny malin – o 85,9% i porzeczek – o 26,8%. Więcej płacono producentom również za truskawki – o 20,4%, gruszki – o 17,8% i śliwki – o 13,7%. Spadły ceny czereśni – o 37,3%, jabłek – o 31,8%, wiśni – o 17,3% oraz agrestu – o 12,7%.

W 2021 r. w odniesieniu do 2015 r. największy wzrost cen zanotowano w skupie rzepaku i rzepiku przemysłowego – o 53,0%. Zwiększyły się także znacznie ceny skupu wszystkich zbóż, w tym pszenżyta – o 47,5%, żyta – o 46,6%, pszenicy – o 44,8%, kukurydzy – o 41,9%, gryki – 35,8%, owsa – o 31,7%, jęczmienia – o 28,2%. Wzrosły również ceny skupu ziemniaków jadalnych – o 18,5% i buraków cukrowych – o 2,4%.

4.1. Prices in agriculture

In 2021, the market agricultural output prices increased by 6.0% compared to the previous year (by 1.9% a year before), with crop production prices – by 2.1% and animal production prices – by 8.7%.

Compared to 2020, the procurement prices of most cereals increased significantly: of buckwheat – by 59.4%, rye – by 34.6%, maize – by 34.0%, triticale – by 32.5%, wheat – by 29.3% and barley – by 23.0%. The prices of oats increased the least – by 11.2%. The purchasers in procurement paid less than a year ago for edible potatoes (excluding early varieties) – by 6.2%. On the other hand, higher than in 2020 were prices of rape and industrial agrimony – by 40.5%, sugar beets – by 20.1% and procurement prices of most horticultural products, of which carrots – by 12.4%, beetroot leaves – by 11.3%, cauliflowers – by 6.8%, tomatoes – by 4.9% and cabbage – by 4.5%. Procurement prices of cucumbers decreased by 4.8% and onions – by 1.1%. The majority of fruit products were more expensive than in the previous year, with the biggest increases in the prices of raspberries – by 85.9% and currants – by 26.8%. Producers were also paid more for strawberries – by 20.4%, pears – by 17.8% and plums – by 13.7%. Prices fell for sweet cherries – by 37.3%, apples – by 31.8%, cherries – by 17.3% and gooseberries – by 12.7%.

In 2021, in relation to 2015, the highest procurement price growth was recorded for rape and industrial agrimony – by 53.0%. There were also significant increases in the procurement prices of all cereals, of which triticale – by 47.5%, rye – by 46.6%, wheat – by 44.8%, maize – by 41.9%, buckwheat – by 35.8%, oats – by 31.7%, barley – by 28.2%. Purchase prices of edible potatoes (excluding early varieties) also increased – by 18.5% and sugar beet as well – by 2.4%

Tablica 11. Ceny skupu^a ważniejszych ziemiopłodów
Table 11. Procurement prices^a of major crops

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
	w zł in PLN					2015=100	2019=100	
Ziarno zbóż – za 1 dt: Cereal grain – per 100 kg:								
pszenicy wheat	62,02	66,44	72,62	72,26	74,86	96,76	144,8	129,3
żyta rye	51,73	54,67	59,67	60,38	55,97	75,36	146,6	134,6
jęczmienia barley	58,21	61,22	67,96	67,37	63,63	78,27	128,2	123,0
Ziemniaki – za 1 dt Potatoes – per 100 kg	38,41	37,05	42,58	58,33	44,82	45,51	114,0	101,5
w tym jadalne (bez wczesnych) of which edible (excluding early varieties)	52,27	52,46	58,01	84,54	64,59	60,61	118,5	93,8

a Ceny skupu obliczono na podstawie informacji o wartości i ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz indywidualne gospodarstwa rolne.

a Procurement prices were calculated on the basis of information on value and quantity of procurement by legal persons and independent organizational entities without legal personality as well as individual farms.

W 2021 r. ceny towarowej produkcji zwierzęcej w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 8,7% (wobec spadku o 4,0% przed rokiem). W skupie odnotowano wzrost cen m.in.: żywca wołowego – o 19,2% i drobiowego – o 18,9%, w tym gęsi – o 38,8%, kurczaków – o 21,7%, kur – o 18,4%, indyków – o 16,7%, a kaczek – o 9,6%. Wyższe niż w 2020 r. były również ceny mleka krowiego – o 13,5% i jaj kurzych – o 15,1%. Spadły natomiast ceny skupu żywca wieprzowego – o 6,6%.

W 2021 r. w odniesieniu do 2015 r. wzrosły ceny skupu wszystkich produktów zwierzęcych, w tym najbardziej mleka krowiego – o 38,4% i żywca wołowego – o 26,7%, a także jaj kurzych – o 15,6%, trzody chlewnej – o 11,4% i drobiu – o 6,2%.

In 2021, prices of market animal production increased by 8.7% compared to the previous year (against a decrease of 4.0% the year before). In the procurement, there was recorded the price growth of among others: cattle for slaughter – by 19.2% and poultry for slaughter – by 18.9%, of which geese – by 38.8%, chickens – by 21.7%, hens – by 18.4%, turkeys – by 16.7% and ducks – by 9.6%. Higher than in 2020 there were prices of cow's milk – by 13.5% and hen eggs – by 15.1%. However, prices of pigs for slaughter decreased – by 6.6%.

In 2021, in relation to 2015, the procurement prices of all animal products increased, of which the most cow's milk – by 38.4% and cattle for slaughter – by 26.7% and also hen eggs – by 15.6%, pigs for slaughter – by 11.4% and poultry – by 6.2%.

Tablica 12. Ceny skupu^a żywca rzeźnego i produktów zwierzęcych
Table 12. Procurement prices^a of animals for slaughter and of animal products

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
	w zł in PLN					2015=100	2019=100	
Żywiec rzeźny – za 1 kg: Animals for slaughter – per kg:								
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	5,91	6,35	6,58	6,33	6,40	7,63	126,7	119,2
trzoda chlewna pigs	4,68	5,05	4,48	5,39	5,13	4,79	111,4	93,4
drób poultry	3,68	3,69	3,77	3,90	3,52	4,18	106,2	118,9
Mleko krowie – za 1l Cow's milk – per l	1,11	1,39	1,35	1,35	1,38	1,57	138,4	113,5
Jaja kurze – za 1 szt. Hen eggs – per piece	0,20	0,27	0,22	0,23	0,23	0,26	115,6	115,1

a Ceny skupu obliczono na podstawie informacji o wartości i ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz indywidualne gospodarstwa rolne.

a Procurement prices were calculated on the basis of information on value and quantity of procurement by legal persons and independent organizational entities without legal personality as well as individual farms.

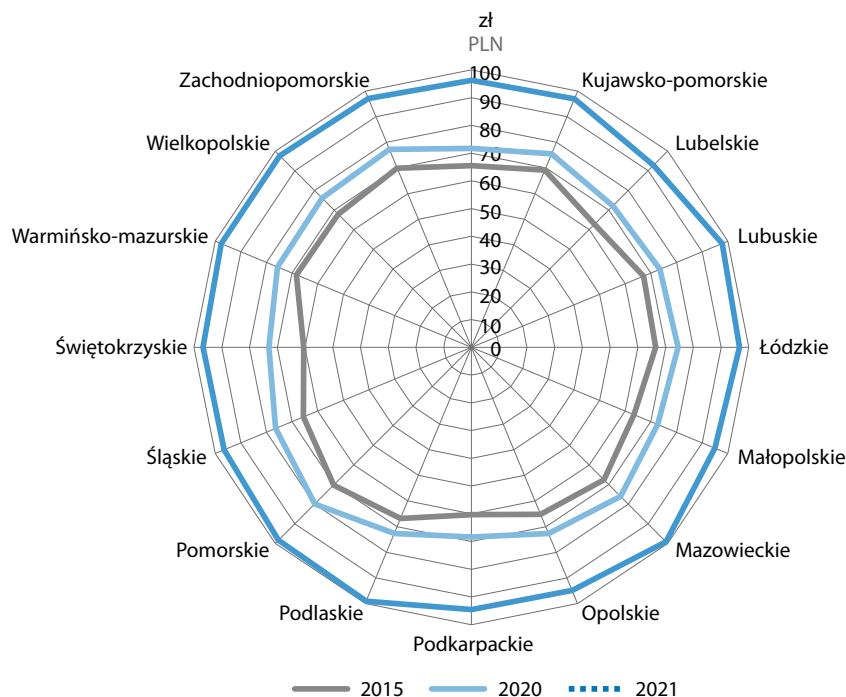
W 2021 r. w odniesieniu do 2020 r. zaobserwowano wzrost cen skupu podstawowych produktów rolnych (oprócz trzody chlewnej) w większości województw.

Ceny skupu pszenicy w 2021 r. wahały się w przedziale od 92,83 zł za 1 dt w województwie lubelskim do 99,16 zł w województwie mazowieckim, przy średniej cenie w kraju wynoszącej 96,76 zł. We wszystkich województwach zanotowano wzrost cen tego zboża w porównaniu z rokiem poprzednim, największy w województwie podkarpackim (o 38,3%), a najmniejszy – w województwie pomorskim (o 23,2%).

In 2021, in relation to 2020, the growth in procurement prices of major agricultural products (except for pigs) was observed in majority of voivodships.

Procurement prices of wheat in 2021 ranged from PLN 92.83 per 100 kg in the Lubelskie voivodship to PLN 99.16 in the Mazowieckie voivodship, with the average price in the country amounting to PLN 96.76. An increase of prices for this grain was recorded in all voivodships in comparison to the previous year, with the highest recorded in the Podkarpackie voivodship (by 38.3%), and the smallest – in the Pomorskie voivodship (by 23.2%).

Wykres 11. Ceny skupu pszenicy za 1 dt
 Chart 11. Procurement prices of wheat per 100 kg

Ceny skupu żyta w 2021 r. oscylowały od 67,65 zł za 1 dt w województwie małopolskim do 77,47 zł w województwie lubuskim, przy średniej cenie w kraju na poziomie 75,36 zł. We wszystkich województwach zanotowano wzrost cen tego zboża w porównaniu z rokiem poprzednim, największy w województwie mazowieckim (o 54,2%), a najmniejszy – w województwie lubuskim (o 25,3%).

W 2021 r. w skupie płacono średnio za 1 dt jęczmienia 78,27 zł. Ceny tego zboża kształtowały się w granicach od 74,64 zł w województwie lubuskim do 84,56 zł w województwie pomorskim. W porównaniu z rokiem 2020 ceny jęczmienia wzrosły we wszystkich województwach, najwięcej w województwie mazowieckim (o 31,5%), a najmniej – w województwie dolnośląskim (o 18,5%).

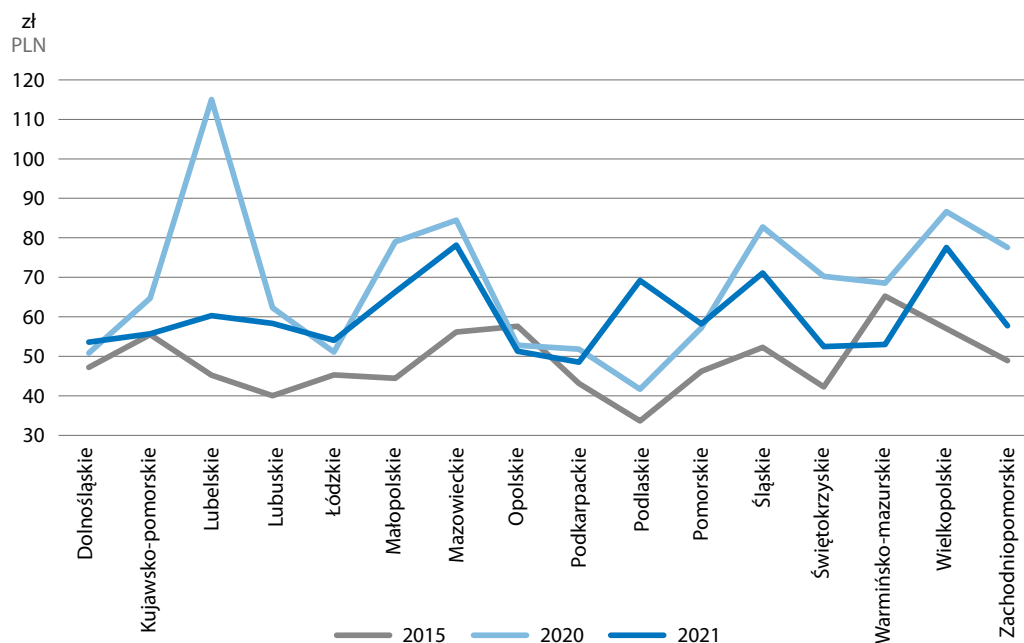
Ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w 2021 r. wahały się w przedziale od 48,53 zł za 1 dt w województwie podkarpackim do 78,16 zł w województwie mazowieckim, przy średniej cenie w kraju wynoszącej 60,61 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano spadek cen ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w większości województw. Największy spadek cen wystąpił w województwie lubelskim (o 47,6%), a najmniejszy – w województwie opolskim (o 2,8%). Ceny ziemniaków najbardziej wzrosły w województwie podlaskim (o 66,1%), a najmniej w województwie pomorskim (o 1,7%).

Procurement prices of rye in 2021 ranged from PLN 67.65 per 100 kg in the Małopolskie voivodship to PLN 77.47 in the Lubuskie voivodship with the average price in the country at the level of PLN 75.36. In all voivodships an increase in prices of this cereal in comparison to the previous year was recorded, of which the highest in the Mazowieckie voivodship (by 54.2%) and the lowest – in the Lubuskie voivodship (by 25.3%).

In 2021, an average price for 100 kg of barley was PLN 78.27. Prices for this cereal ranged from PLN 74.64 in the Lubuskie voivodship to PLN 84.56 in the Pomorskie voivodship. Compared to 2020, barley prices grew in all voivodships, the most in the Mazowieckie voivodship (by 31.5%) and the least in the Dolnośląskie voivodship (by 18.5%).

Procurement prices of edible potatoes (excluding early varieties) in 2021 ranged from PLN 48.53 per 100 kg in the Podkarpackie voivodship to PLN 78.16 in the Mazowieckie voivodship, with the average price in the country amounting to PLN 60.61. Compared to the previous year, prices of edible potatoes (excluding early varieties) decreased in most voivodships. The greatest fall in prices was recorded in the Lubelskie voivodship (by 47.6%), and the lowest – in the Opolskie voivodship (by 2.8%). The prices of potatoes increased the most in the Podlaskie voivodship (by 66.1%) and the least in the Pomorskie voivodship (by 1.7%).

Wykres 12. Ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt
 Chart 12. Procurement prices of edible potatoes (excluding early varieties) per 100 kg

W 2021 r. w skupie za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 4,79 zł. Ceny tego produktu kształtowały się w granicach od 4,59 zł w województwie lubelskim do 5,65 zł w województwie dolnośląskim. W porównaniu z 2020 r. odnotowano spadek cen żywca wieprzowego we wszystkich województwach, z wyjątkiem województwa dolnośląskiego (wzrost cen o 0,3%). Najbardziej spadły ceny w województwie lubuskim (o 18,3%), a najmniej – w województwie kujawsko-pomorskim (o 3,7%).

Ceny skupu żywca wołowego w 2021 r. wahały się od 6,68 zł za 1 kg w województwie śląskim do 8,45 zł w województwie zachodniopomorskim, przy średniej cenie w kraju na poziomie 7,63 zł. W porównaniu z 2020 r. ceny żywca wołowego były wyższe we wszystkich województwach. Największy wzrost cen zaobserwowano w województwie pomorskim (o 26,7%), a najniższy – w województwie świętokrzyskim (o 10,5%).

Ceny skupu żywca drobiowego w 2021 r. kształtowały się w przedziale od 3,89 zł za 1 kg w województwie małopolskim do 5,02 zł w województwie warmińsko-mazurskim, przy średniej cenie w kraju wynoszącej 4,18 zł. Ceny skupu tego żywca wzrosły we wszystkich województwach (najwięcej w województwie dolnośląskim – o 27,8%, najmniej w województwie lubelskim – o 14,1%).

In 2021, a procurement price paid on average per 1 kg of pigs for slaughter was PLN 4.79. Prices of this product ranged from PLN 4.59 in the Lubelskie voivodship to PLN 5.65 in the Dolnośląskie voivodship. Compared to 2020, a decrease in prices of pigs for slaughter was recorded in all voivodships, except for the Dolnośląskie voivodship (price increase of 0.3%). Prices decreased the most in the Lubuskie voivodship (by 18.3%) and the least in the Kujawsko-Pomorskie voivodship (by 3.7%).

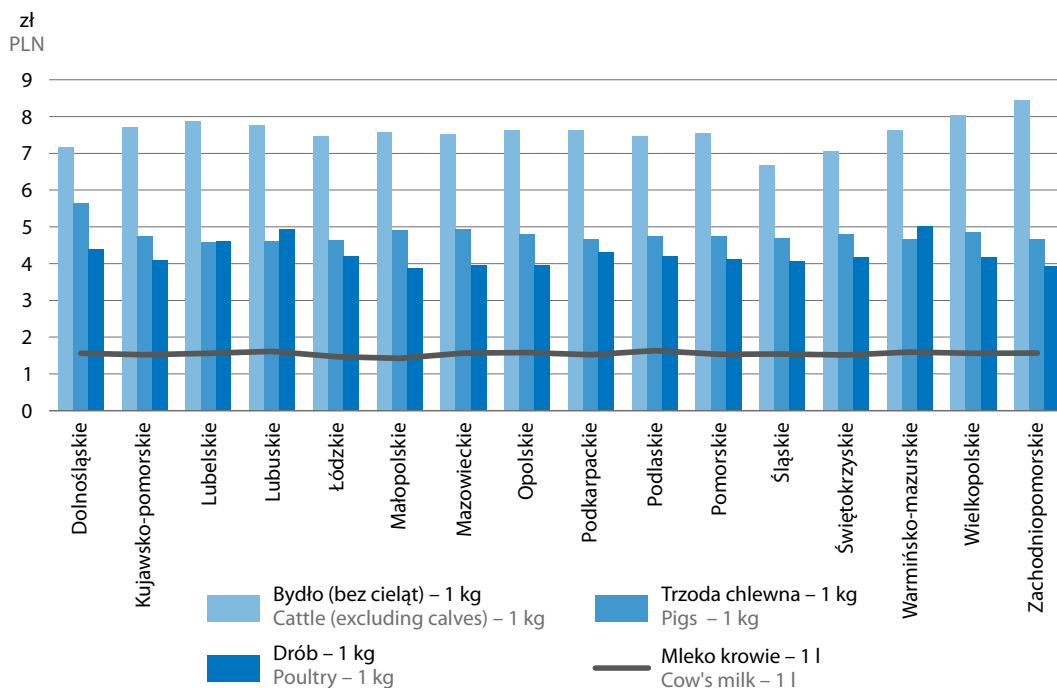
In 2021, procurement prices of cattle for slaughter ranged from PLN 6.68 per 1 kg in the Śląskie voivodship to PLN 8.45 in the Zachodniopomorskie voivodship, with the average price in the country of PLN 7.63. Compared to 2020, prices of cattle for slaughter were higher in all voivodships. The highest price increase was observed in the Pomorskie voivodship (by 26.7%) and the lowest in the Świętokrzyskie voivodship (by 10.5%).

Procurement prices of poultry for slaughter in 2021 ranged from PLN 3.89 per 1 kg in the Małopolskie voivodship to PLN 5.02 in the Warmińsko-Mazurskie voivodship, with the average price in the country amounting to PLN 4.18. Purchase prices of poultry for slaughter increased in all voivodships (the most in the Dolnośląskie voivodship – by 27.8%, the least in the Lubelskie voivodship – by 14.1%).

W 2021 r. w skupie za 1 litr mleka krowiego płacono średnio 1,57 zł, tj. o 13,5% więcej niż przed rokiem. Ceny mleka kształtowały się w granicach od 1,43 zł w województwie małopolskim do 1,63 zł w województwie podlaskim. Największy wzrost cen mleka w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w województwie zachodniopomorskim (o 16,8%), a najmniejszy – w województwie podlaskim (o 11,6%).

In 2021, an average price paid for 1 litre of cow's milk was PLN 1.57, i.e. by 13.5% more than in the previous year. Milk prices ranged from PLN 1.43 in the Małopolskie voivodship to PLN 1.63 in the Podlaskie voivodship. The highest increase in milk prices compared to the previous year was recorded in the Zachodniopomorskie voivodship (by 16.8%), and the lowest – in the Podlaskie voivodship (by 11.6%).

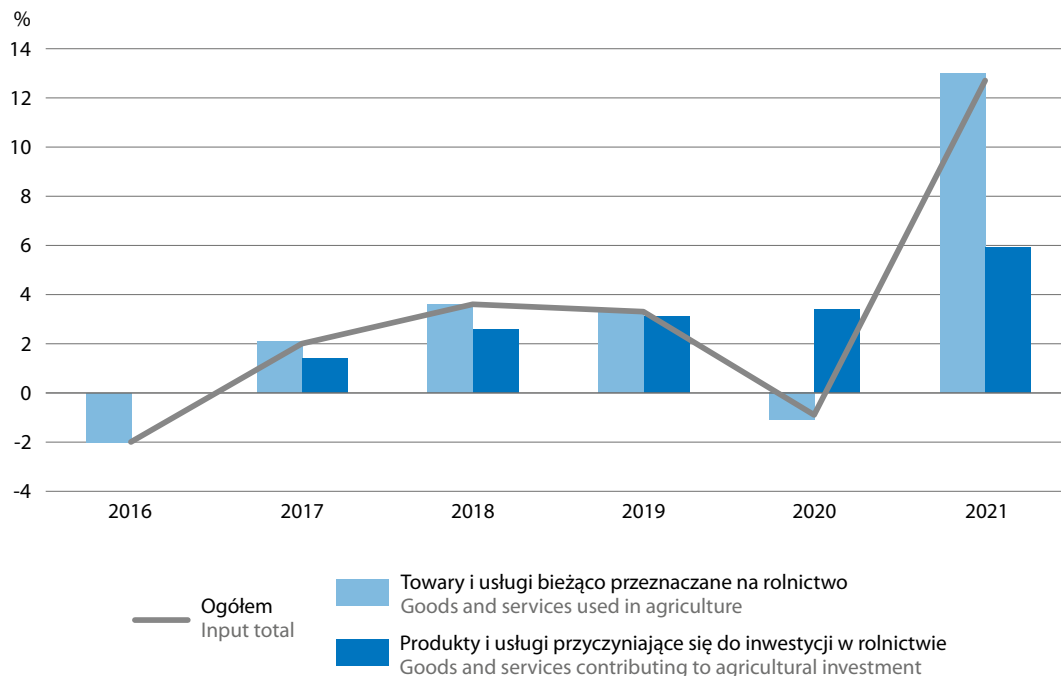
Wykres 13. Ceny skupu żywca rzeźnego i mleka krowiego w 2021 r.
Chart 13. Procurement prices of animals for slaughter and cow's milk in 2021

W 2021 r. **cenę środków produkcji dla rolnictwa** były wyższe o 12,7% niż przed rokiem. Ceny towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo wzrosły o 13,0%, a ceny produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie – o 5,9%. W porównaniu z 2015 r. ceny środków produkcji dla rolnictwa wzrosły w 2021 r. o 19,6%, przy czym wyższy wzrost dotyczył towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo (o 19,6%) niż cen produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie (o 17,4%).

In 2021, **prices of the means of agricultural production** were higher by 12.7% than the year before. Prices of goods and services currently consumed in agriculture increased by 13.0% and prices of goods and services contributing to agricultural investment – by 5.9%. Compared to 2015, prices of means of agricultural production grew by 19.6% in 2021, with a higher increase in the prices of goods and services currently allocated to agriculture (by 19.6%) than in those of products and services contributing to investment in agriculture (by 17.4%).

Wykres 14. Zmiany cen środków produkcji rolnej w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 14. Changes in prices of the means of agricultural production compared to the previous year

Wszystkie **towary i usługi bieżąco przeznaczane na rolnictwo** były droższe w 2021 r. w porównaniu z 2020 r. Najwyższy wzrost cen (o 29,7%) odnotowano w przypadku nawozów azotowych. Bardzo duży wzrost cen dotyczył również nawozów azotowo-fosforowych (o 23,6%). W całej grupie nawozów i polepszaczy gleby odnotowano wzrost cen o 21,5%, a wśród nawozów jednoskładnikowych – o 27,2%. Znaczący wzrost cen zaobserwowano także wśród paliw silnikowych (o 20,4%) oraz pasz (makuchów o 17,4%), a zbóż i produktów młynarskich – o 15,1%). Mniejsze wzrosty cen zaobserwowano w przypadku środków ochrony roślin: grzybobójczych (o 2,3%), chwastobójczych (o 2,9%) oraz owadobójczych (o 3,1%).

All the **goods and services currently allocated to agriculture** were more expensive in 2021 compared to 2020. Nitrogenous fertilizers had the highest price rise (by 29.7%). Prices of NP (nitrogenous-phosphatic) fertilizers also grew significantly (by 23.6%). In the entire group of fertilizers and soil improvers a price rise by 21.5% was noted and among straight fertilizers – by 27.2%. Significant price increases were also observed for motor fuels (by 20.4%) and animal feeding stuffs (oilcakes by 17.4%) and cereals and milling by-products – by 15.1%. Smaller price rises were observed for plant protection products and pesticides: fungicides (by 2.3%), herbicides (by 2.9%) and insecticides (by 3.1%).

Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług bieżąco przeznaczanych na rolnictwo^a
Table 13. Price indices of goods and services currently consumed in agriculture^a

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015=100
Ogółem Total	98,0	102,1	103,6	103,4	98,9	113,0	119,6
Nasiona i sadzonki Seeds and planting stock	103,2	98,3	100,6	104,7	102,5	103,2	112,9
Energia elektryczna; paliwa i smary Energy, fuel and lubricants	94,7	105,5	107,1	101,1	93,5	117,2	118,5
Nawozy i polepszacze gleby Fertilisers and soil improvers	95,9	98,2	100,5	106,8	97,5	121,5	119,7
Środki ochrony roślin i pestycydy Plant protection products and pesticides	101,2	101,9	101,4	101,9	102,0	102,8	111,7
Wydatki na usługi weterynaryjne Veterinary expenses	100,6	101,8	102,9	102,5	103,1	103,6	115,3
Pasze dla zwierząt Animal feeding stuffs	99,3	100,7	102,5	103,8	101,4	110,1	119,0
Utrzymanie materiałów Maintenance of materials	101,3	102,5	103,4	103,7	102,4	109,1	124,4
Utrzymanie budynków Maintenance of buildings	101,5	103,8	104,8	105,9	104,4	112,2	137,0
Inne produkty i usługi Other goods and services	100,1	101,5	102,2	103,0	104,6	108,5	121,3

a Obliczono na podstawie systemu wag z roku 2015.

a Calculation on the basis of weighting system of 2015.

Większość produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie była droższa w 2021 r. zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r., poza innymi pracami z wyjątkiem uprawy ziemi, których ceny pozostały na poziomie zanotowanym w 2020 r., a w stosunku do 2015 r. były niższe o 14,5%. W 2021 r. najbardziej wzrosły ceny maszyn i urządzeń do uprawy oraz maszyn i urządzeń gospodarskich do produkcji roślinnej (po 10,4%), a także pozostałych pojazdów oprócz ciągników rolniczych (o 10,0%). Najmniej podrożały budynki oraz zabudowania gospodarcze (niemieszkalne) odpowiednio: o 3,1% i 3,4%.

Among products and services contributing to agricultural investment in 2021, as compared to 2020 and 2015, an increase was recorded for all products and services excluding prices of other works except for land improvements, which remained at the same level as in 2020, and were lower by 14.5% compared to 2015. In 2021, the highest price rise was noted for machinery and plant for cultivation, as well as machinery and other equipment for crop production (by 10.4% both) and vehicles other than agricultural tractors (by 10.0%). Price of buildings and farm buildings (non-residential) rose the least – by 3.1% and 3.4%, respectively.

Tablica 14. Wskaźniki cen produktów i usług przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie^a
Table 14. Price indices of goods and services contributing to agricultural investment^a

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015=100
Ogółem Total	100,0	101,4	102,6	103,1	103,4	105,9	117,4
Materiały Materials	100,7	101,7	102,8	103,5	103,8	108,4	122,5
maszyny i inne urządzenia machinery and other equipment	100,8	101,7	103,3	103,8	103,6	108,6	123,5
wyposażenie transportowe transport equipment	100,5	101,9	101,4	102,9	104,3	107,7	120,1
Budynki Buildings	99,0	100,6	102,4	102,7	102,6	103,1	110,7
zabudowania gospodarcze (niemieszkalne) farm buildings (non-residential)	100,2	100,9	102,6	102,9	102,9	103,4	113,5
Inne prace z wyjątkiem uprawy ziemi Other works except land improvements	87,6	97,6	100,1	100,0	100,0	100,0	85,5
Inne produkty i usługi Other	100,7	102,8	103,0	103,3	104,8	106,1	122,6

^a Obliczono na podstawie systemu wag z roku 2015.

^a Calculation on the basis of weighting system of 2015.

4.2. Ceny w przemyśle

W 2021 r. **cenę produkcji sprzedanej przemysłu** w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły o 7,9% (wobec spadku o 0,6% przed rokiem). Wzrost cen obserwowano we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym największy w górnictwie i wydobywaniu – o 19,9% (wzrost o 2,4% przed rokiem). Mniejsze podwyżki cen wystąpiły w przetwórstwie przemysłowym – o 7,8% (wobec spadku o 1,2% w 2020 r.) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 5,6% (wobec wzrostu o 2,6% przed rokiem). Ceny dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji podniesiono o 3,8% (o 6,0% przed rokiem).

W odniesieniu do 2015 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu wzrosły o 14,1%, w tym najwięcej w górnictwie i wydobywaniu – o 52,4%. Relatywnie wysoki wzrost cen wystąpił w tym okresie również w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 19,1%. Ceny w przetwórstwie przemysłowym wzrosły o 12,4%, a wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 11,3%.

4.2. Prices in industry

In 2021, compared to the previous year, **the prices of sold production of industry** increased by 7.9% (against a decrease of 0.6% the year before). Rising prices were observed in all industry sections, with the largest increase of 19.9% in mining and quarrying (an increase of 2.4% the year before). Smaller increases occurred in manufacturing – 7.8% (against a decrease of 1.2% in 2020) and in electricity, gas, steam and air conditioning supply – 5.6% (compared to an increase of 2.6% the year before). The prices of water supply; sewerage, waste management and remediation activities were raised by 3.8% (by 6.0% in the previous year).

Compared to 2015, the prices of sold production of industry increased by 14.1%, with the highest growth observed in mining and quarrying (52.4%). Over the period, a relatively high increase in prices occurred also in the water supply; sewerage, waste management and remediation activities – 19.1%. Prices in manufacturing increased by 12.4%, and in electricity, gas, steam and air conditioning supply – by 11.3%.

Tablica 15. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD
Table 15. Price indices of sold production of industry by NACE sections

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015=100
Ogółem Total	99,9	102,9	102,1	101,2	99,4	107,9	114,1
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	98,6	119,5	102,9	102,4	102,4	119,9	152,4
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	100,1	102,4	102,2	100,8	98,8	107,8	112,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	97,7	100,2	100,5	104,4	102,6	105,6	111,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and re-remediation activities	101,5	102,7	101,3	102,5	106,0	103,8	119,1

System wag do obliczania wskaźników cen w latach 2016–2021 oparto na strukturze wartości produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) z 2015 r., uzyskanej z badania o działalności gospodarczej podmiotów, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej.

The system of weights used to calculate price indices in the period of 2016–2021 was based on the structure of sold production of industry (current prices) in 2015, obtained from the survey on business activities of entities employing at least 10 people.

Wykres 15. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2015 r.
Chart 15. Shares of sold production of industry by NACE sections in 2015

W 2021 r. w odniesieniu do 2020 r. **spośród działów PKD zaliczanych do przemysłu** największy wzrost cen odnotowano w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 52,2% (wobec spadku o 20,2% przed rokiem). Ceny w górnictwie rud metali podniesiono o 41,4%. Wzrosły także ceny produkcji m.in.: metali (o 27,6%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 12,8%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,9%), papieru i wyrobów z papieru (o 7,1%), wyrobów z metali (o 6,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,0%). Podniesiono również ceny

In 2021, compared to 2020, the largest growth in prices among **the NACE divisions included in industry** was recorded in the manufacture of coke and refined petroleum products – 52.2% (against a decrease of 20.2% the year before). Prices in mining of metal ores raised by 41.4%. There were also price increases in the manufacture of metals (27.6%), chemicals and chemical products (12.8%), wood, cork, straw and wicker products (11.9%), paper and paper products (7.1%), metal products (6.7%), rubber and plastic products (6.0%). Prices also increased in waste collection,

w gospodarce odpadami; odzysk surowców (o 5,5%), wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) (o 5,3%), produkcji artykułów spożywczych (o 5,0%), a także komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 3,7%), mebli (o 3,4%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,1%), urządzeń elektrycznych (o 2,7%), pozostałego sprzętu transportowego (o 2,4%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz poboru, uzdatniania i dostarczania wody (po 2,1%), napojów (o 1,9%), wyrobów farmaceutycznych (o 1,7%), skór i wyrobów skórzanych (o 1,3%), wyrobów tekstylnych (o 1,0%), maszyn i urządzeń (o 0,6%). Niższe natomiast niż w 2020 r. były ceny produkcji m.in. wyrobów tytoniowych (o 0,4%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 2,3%). Najbardziej obniżono ceny produkcji odzieży (o 2,6%).

W 2021 r. w stosunku do 2015 r. w większości działów przemysłu zanotowano wzrost cen, w tym największy w górnictwie rud metali (o 70,5%). Wzrosły także ceny w działach: produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 59,7%), wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) (o 44,3%), produkcja metali (o 39,1%) oraz gospodarka odpadami; odzysk surowców (o 30,4%). Podniesiono również ceny produkcji: skór i wyrobów skórzanych (o 15,7%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 14,7%), artykułów spożywczych (o 14,1%), wyrobów tytoniowych (o 14,0%), papieru i wyrobów z papieru (o 12,9%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 12,7%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 12,6%), a także wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,3%) oraz produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 10,2%), wyrobów farmaceutycznych, jak również ceny poboru, uzdatniania i dostarczania wody (po 9,9%) i produkcji wyrobów z metali (o 9,7%). Podwyższono też ceny produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 8,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,5%), urządzeń elektrycznych (o 5,8%), napojów oraz wyrobów tekstylnych (po 3,0%), mebli (o 2,5%), odzieży (o 1,7%) oraz maszyn i urządzeń (o 0,6%). Spadły natomiast ceny produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,4%), jak również poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 0,5%).

W 2021 r. wzrosły **ceny produkcji sprzedanej przemysłu według głównych grupowań przemysłowych**, w tym najbardziej dóbr związanych z energią – o 18,6% (wobec ich spadku o 5,9% w 2020 r.). Podniesiono również ceny dóbr zaopatrzeniowych – o 10,7% (wobec spadku o 0,8% przed rokiem), dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 3,7% (o 0,4% w 2020 r.), dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 3,2% (o 1,5% w 2020 r.), a dóbr inwestycyjnych – o 2,3% (o 2,1% w 2020 r.).

W stosunku do 2015 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu były wyższe dla wszystkich głównych grupowań przemysłowych. Najbardziej w tym okresie podniesiono ceny dóbr

treatment and disposal activities; materials recovery (by 5.5%), mining of coal and lignite (by 5.3%), manufacture of food products (by 5.0%), and also computer, electronic and optical products (by 3.7%), furniture (by 3.4%), other non-metallic mineral products (by 3.1%), electrical equipment (by 2.7%), other transport equipment (by 2.4%), motor vehicles, trailers and semi-trailers as well as water collection, treatment and supply (by 2.1% each), beverages (by 1.9%), pharmaceutical products (by 1.7%), leather and related products (by 1.3%), textiles (by 1.0%), machinery and equipment (by 0.6%). On the other hand, lower than in 2020 prices were observed among others in the manufacture of tobacco products (by 0.4%) and printing and reproduction of recorded media (by 2.3%). Prices decreased the most in the manufacture of wearing apparel (by 2.6%).

In 2021, compared to 2015, a growth in prices was observed in most industry divisions, with the largest one in mining of metal ores (70.5%). Prices also increased in the divisions: coke and refined petroleum products (by 59.7%), mining of coal and lignite (by 44.3%), manufacture of metals (by 39.1%), as well as waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery (by 30.4%). Likewise, prices were raised in manufacture of: leather and related products (by 15.7%), wood, cork, straw and wicker products (by 14.7%), food products (by 14.1%), tobacco products (by 14.0%), paper and paper products (by 12.9%), other non-metallic mineral products (by 12.7%), chemicals and chemical products (by 12.6%), and production of electricity, gas, steam and hot water supply (by 11.3%), manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers (by 10.2%), pharmaceutical products and also the prices of water collection, treatment and supply (by 9.9% each) as well as manufacture of metal products (by 9.7%). There was also an increase in prices of manufacture of other transport equipment (8.9%), rubber and plastic products (6.5%), electrical equipment (5.8%), beverages and textiles (3.0% each), furniture (2.5%), wearing apparel (1.7%) and machinery and equipment (0.6%). On the other hand, price decreases in manufacture of computer, electronic and optical products (0.4%) as well as in printing and reproduction of recorded media (0.5%) were observed.

In 2021, there was an increase in the **prices of sold production of industry by main industrial groupings**, of which the prices of energy-related goods were raised the most – by 18.6% (compared to their decrease of 5.9% in 2020). The prices of intermediate goods increased by 10.7% (against a decrease of 0.8% the year before), durable consumer goods – by 3.7% (0.4% in 2020), non-durable consumer goods – by 3.2% (1.5% in 2020), and capital goods – by 2.3% (2.1% in 2020).

Compared to 2015, the prices of sold production of industry were higher for all main industrial groupings. The prices of energy-related goods were increased the most in this period

związanych z energią (o 31,5%). Wzrosły także ceny dóbr zaopatrzeniowych (o 16,0%), konsumpcyjnych nietrwałych (o 10,1%), inwestycyjnych (o 6,7%) oraz konsumpcyjnych trwałych (o 5,5%).

(by 31.5%). The prices of intermediate goods (by 16.0%), non-durable consumer goods (by 10.1%), capital goods (by 6.7%) and durable consumer goods (by 5.5%) also increased.

Tablica 16. Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu według głównych grupowań przemysłowych
Table 16. Price indices of sold production of industry by main industrial groupings

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015=100
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	99,8	103,0	102,3	100,4	99,2	110,7	116,0
Dobra inwestycyjne Capital goods	102,0	99,3	100,0	100,9	102,1	102,3	106,7
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	100,1	99,6	100,7	100,9	100,4	103,7	105,5
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	101,0	102,7	100,1	101,3	101,5	103,2	110,1
Dobra związane z energią Energy	96,9	108,9	107,9	103,6	94,1	118,6	131,5

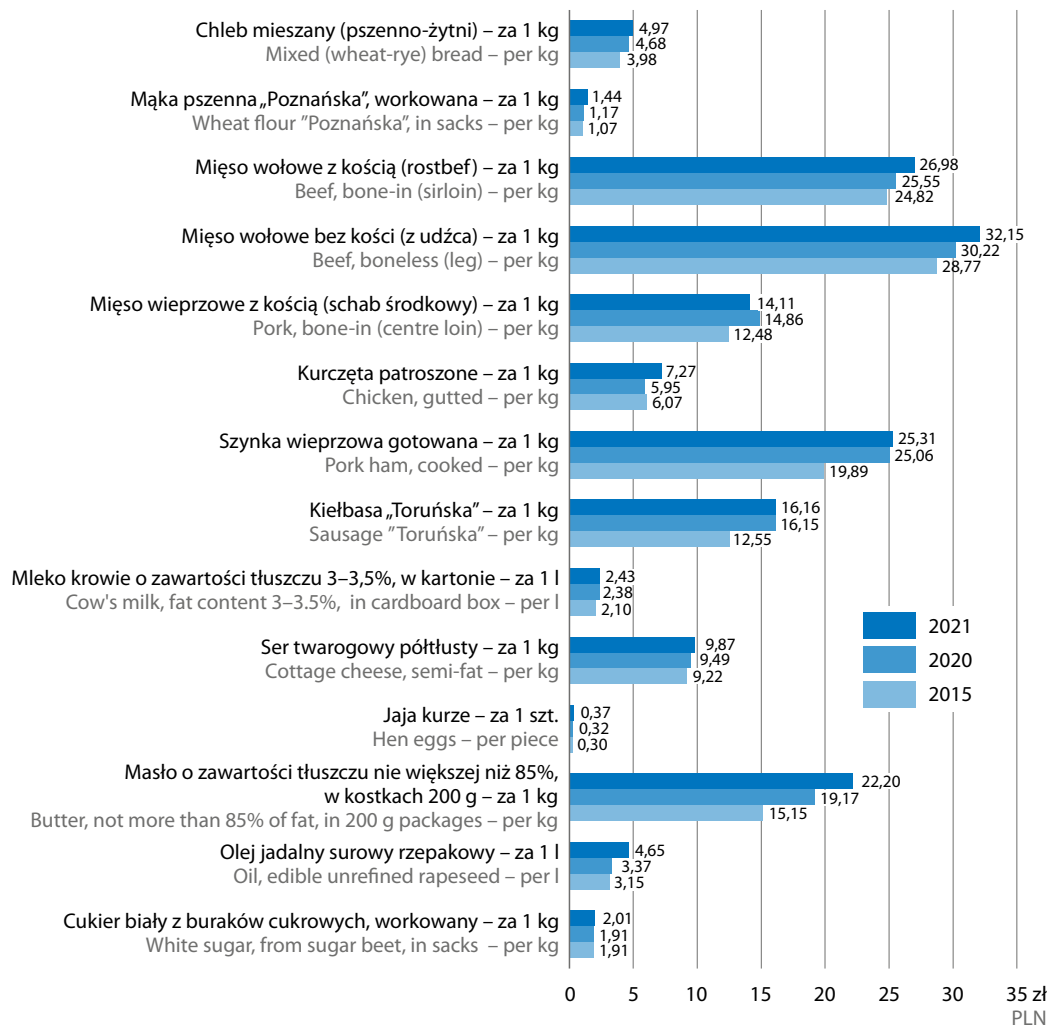
W 2021 r. objęte badaniem **ceny producentów wyrobów spożywczych** w większości ukształtowały się na poziomie wyższym w porównaniu do roku poprzedniego. Najbardziej wzrosły ceny oleju jadalnego surowego rzepakowego – o 38,0% (o 6,3% w 2020 r.). Wyższe ceny uzyskali także producenci m.in. kaszy gryczanej prażonej całej – o 26,9% (o 14,7% w 2020 r.), mąki pszennej „Poznańskiej”, workowanej – o 23,1% (wobec spadku o 0,8% przed rokiem), kurcząt patroszonych – o 22,2% (wobec spadku przed rokiem o 4,3%), masła o zawartości tłuszczu nie większej niż 85% (w kostkach 200g) – o 15,8% (wobec spadku przed rokiem o 8,7%), margaryny do pieczenia typu „Palma” 250g – o 12,9% (wobec spadku przed rokiem o 1,5%), cukru białego z buraków cukrowych, workowanego – o 5,2% (o 14,4% w 2020 r.), chleba żytniego razowego – o 6,8% (o 6,6% w 2020 r.), szynki wołowej gotowanej – o 6,0% (o 5,4% w 2020 r.). Spadły natomiast ceny skrobi ziemniaczanej – o 16,8% (również spadek przed rokiem – o 5,7%) oraz mięsa wieprzowego z kością (schab środkowy) – o 5,0% (wobec wzrostu przed rokiem o 3,3%).

W porównaniu z 2015 r. najbardziej wzrosły ceny filetów świeżych z dorsza – o 70,1%. Podnieśli także ceny producenci m.in. mleka dla niemowląt powyżej 6 miesięcy życia – o 49,8%, oleju jadalnego surowego rzepakowego – o 47,6%, masła o zawartości tłuszczu nie większej niż 85% (w kostkach 200g) – o 46,5%, parówek drobiowych – o 41,4%, sera dojrzewającego „Gouda” – o 38,3%, jaj kurzych – o 21,7%, szynki wieprzowej gotowanej – o 27,2%, chleba mieszanego (pszenno-żytniego) – o 24,9%. Wyższe niż w 2015 r. ceny uzyskały także producenci mięsa wieprzowego z kością (schab środkowy) – o 13,1%, mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 11,7%, sera twarogowego półtłustego – o 7,0% oraz cukru białego z buraków cukrowych, workowanego – o 5,2%.

In 2021, the majority of **producer prices of food products** covered by the survey were higher than in the previous year. The prices of edible unrefined rapeseed oil increased the most – by 38.0% (6.3% in 2020). Among others, higher prices were also paid to the producers of whole roasted buckwheat groats – by 26.9% (14.7% in 2020), „Poznańska” wheat flour (in sacks) – by 23.1% (compared to a decrease of 0.8% the year before), gutted chicken – by 22.2% (compared to a decrease of 4.3% in the previous year), butter with no more than 85% of fat (in 200 g packages) – by 15.8% (compared to a decrease of 8.7% the year before), baking margarine „Palma” type (in 250g packages) – by 12.9% (compared to a decrease of 1.5% in the previous year), white sugar from sugar beet (in sacks) – by 5.2% (14.4% in 2020), wholemeal rye bread – by 6.8% (6.6% in 2020), cooked beef ham – by 6.0% (5.4% in 2020). On the other hand, the prices of potato starch decreased by 16.8% (also a decrease of 5.7% the year before) and pork meat, bone-in (centre loin) – by 5.0% (against an increase of 3.3% in the previous year).

Compared to 2015, the prices of fresh cod fillets increased the most – by 70.1%. Prices have also been raised by the producers milk powder for infants over 6 months of age – by 49.8%, edible unrefined rapeseed oil – by 47.6%, of butter with no more than 85% of fat (in 200 g packages) – by 46.5%, poultry frankfurters – by 41.4%, „Gouda” maturing cheese – by 38.3%, hen eggs – by 21.7%, cooked pork ham – by 27.2%, mixed bread (wheat-rye) – by 24.9%. Higher than in 2015 were also the producer prices of pork meat, bone-in (centre loin) – by 13.1%, boneless beef (leg) – by 11.7%, half-fat curd cheese – by 7.0%, and white sugar from sugar beet (in sacks) – by 5.2%.

Wykres 16. Ceny producentów wybranych wyrobów spożywczych w zł
Chart 16. Producer prices of selected food products in PLN

4.3. Ceny w budownictwie

W 2021 r. w porównaniu z rokiem poprzednim **ceny produkcji budowlano-montażowej** rosły szybciej (4,2% wobec 2,6%). Spośród działów budownictwa największy wzrost cen w 2021 r. zanotowano w budowie budynków – o 4,7%. Podniesiono także ceny budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 4,2% oraz robót budowlanych specjalistycznych – o 3,5%.

4.3. Prices in construction

In 2021, **prices of construction and assembly production** grew at a faster rate than the year before (4.2% against 2.6%). The highest price increase among the divisions of construction was recorded in construction of buildings – by 4.7%. The prices of civil engineering were also raised – by 4.2% and specialised construction activities – by 3.5%.

Tablica 17. Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej według działów PKD
 Table 17. Price indices of construction and assembly production by NACE divisions

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015=100
Ogółem Total	99,6	100,6	102,7	103,5	102,6	104,2	113,9
Budowa budynków ^A Construction of buildings	99,2	100,7	103,1	104,1	103,0	104,7	115,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A Civil engineering	99,4	100,2	102,7	103,3	102,5	104,2	112,8
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	100,3	101,1	102,3	102,8	102,3	103,5	112,9

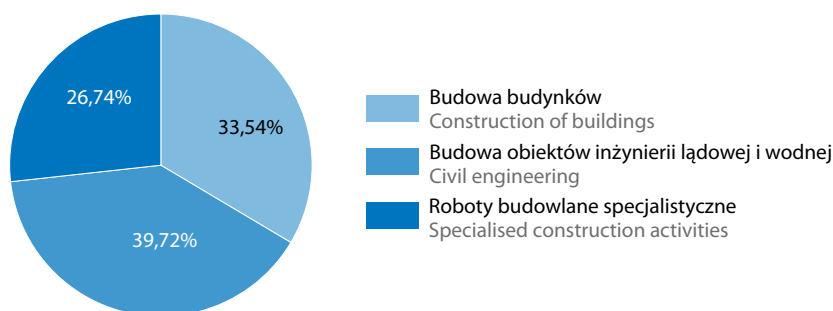
W 2021 r. w odniesieniu do 2015 r. odnotowano wzrost cen o 13,9%. Ceny wzrosły we wszystkich działach produkcji budowlano-montażowej, przy czym najbardziej zwiększyły się ceny budowy budynków – o 15,6%. Ceny robót budowlanych specjalistycznych podniesiono o 12,9%, a budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 12,8%.

System wag do obliczania wskaźników cen produkcji budowlano-montażowej w latach 2016–2021 stanowiła struktura sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w 2015 r. przez podmioty budowlane, w których liczba pracujących wynosiła 10 osób i więcej.

In 2021, compared to 2015, an increase in prices of 13.9% was recorded. Prices grew in all divisions of construction and assembly production, with the most significant increase in the prices of construction of buildings – by 15.6%. The prices of specialised construction activities were raised by 12.9%, and of civil engineering by 12.8%.

The system of weights used to calculate the price indices of construction and assembly production in the period of 2016–2020, was based on the structure of sales of the construction and assembly production in 2015, carried out by construction entities employing at least 10 people.

Wykres 17. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD w 2015 r.
 Chart 17. Shares of construction and assembly production by NACE divisions in 2015

Ceny wszystkich obiektów budowlanych objętych badaniem w 2021 r. ukształtowały się na poziomie znacznie wyższym niż w roku poprzednim. Zanotowano wzrost cen budowy m.in. szkoły podstawowej (o 4,8%), budynku wielomieszkaniowego V-kondygnacyjnym (o 4,6%), garażu wielopoziomowego, hali sportowej, budynku szeregowego-segment jednorodzinny (skrajny), budynku wielomieszkaniowego IV-kondygnacyjnego oraz budynku mieszkalno-usługowego XIV-kondygnacyjnego (po 4,5%). Najmniej wzrosły ceny budowy linii napowietrznej S.N.15kV z przewodów wielożyłowych typu Axces (o 1,8%) oraz zewnętrznej sieci kanalizacyjnej z rur PVC o średnicy 250 mm (o 2,1%).

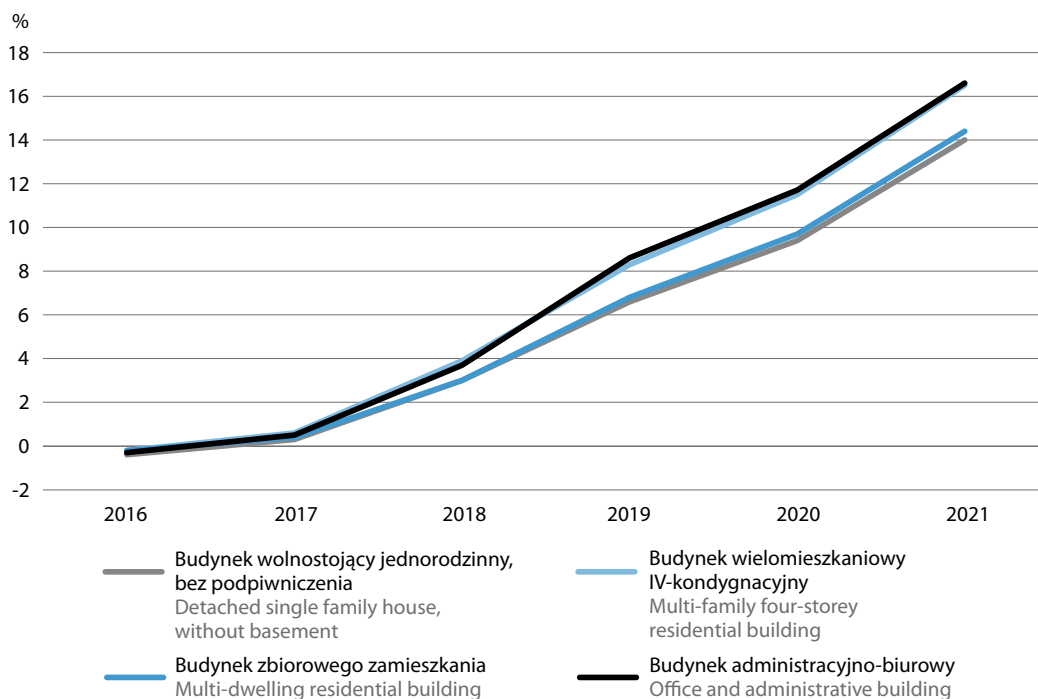
In 2021, the **prices** of all **construction structures** covered by the survey were significantly higher than the year before. There was an increase in the construction prices of, among others, a primary school (4.8%) and a multi-family five-storey residential building (4.6%), a multi-level garage, a sports hall, a terraced single-family house (end-terrace), a multi-family four-storey residential building, and a fourteen-storey residential and commercial building (4.5% each). The least price increase was recorded in the construction of the 15 kV medium voltage overhead line with the use of AXCES-type multicore cables (1.8%) and of the external sewage system with the use of PVC pipes of 250 mm in diameter (2.1%).

Wyższe niż w 2015 r. były ceny wszystkich obiektów budowlanych, w tym największy wzrost dotyczył budowy szkoły podstawowej – o 18,1%. Podniesiono także ceny budowy m.in. garażu wielopoziomowego (o 17,4%), hali sportowej (o 17,2%), budynku wielomieszkaniowego V-kondygnacyjnego (o 16,9%), budynku administracyjno-biurowego i budynku wolnostojącego jednorodzinny bez podpiwniczenia (po 16,6%). Najmniej wzrosły ceny budowy linii napowietrznej S.N.15kV z przewodów wielożyłowych typu Axces (o 5,0%).

Compared to 2015, there was an increase in the prices of all civil engineering constructions, including the highest one in the construction of a primary school – 18.1%. The construction prices of a multi-level garage were also raised (by 17.4%), as well as a of sports hall (by 17.2%), a multi-family five-storey residential building (by 16.9%), an office and administrative building and a detached single-family house, without basement (by 16.6% each). The least price increase was recorded in the construction of the 15 kV medium voltage overhead line with the use of AXCES multi-core cables (5.0%).

Wykres 18. Zmiany cen wybranych obiektów budowlanych w stosunku do 2015 r.

Chart 18. Changes in prices of selected constructions compared to 2015

W 2021 r. **ceny** wszystkich badanych **obiektów drogowych** były wyższe w porównaniu z 2020 r. Największy wzrost cen dotyczył budowy drogi miejskiej powiatowej (klasa „G”) – 3,9%. Wzrosły także ceny budowy ronda – o 3,8% i drogi miejskiej wojewódzkiej (klasa „G”), jak również miejskiej drogi ekspresowej (klasa „S”) oraz ulicy głównej ruchu przyspieszonego (klasa „GP”) – po 3,7%. Najmniej podniesiono ceny budowy chodnika i drogi gminnej/osiedlowej (klasa „L”) – po 2,8%.

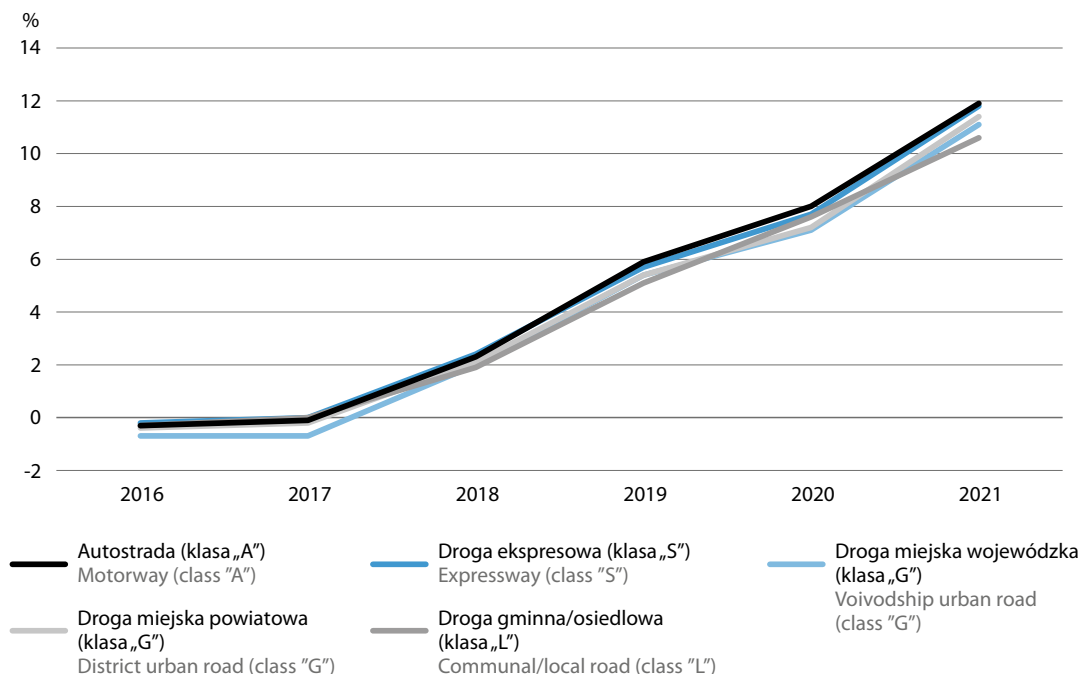
In 2021, the **prices** of all **road constructions** covered by the survey were higher than in 2020. The highest price increase of 3.9% was observed in the construction of a district urban road (class „G”). Prices were also higher in the construction of a roundabout – by 3.8%, as well as of voivodship urban road (class „G”), an urban expressway (class „S”) and of an accelerated traffic main road (class „GP”) – by 3.7% each. The prices of the construction of a pavement and a communal/local road (class „L”) increased the least, by 2.8% each.

W 2021 r w odniesieniu do 2015 r. ceny wszystkich realizowanych obiektów drogowych były wyższe. Najbardziej wzrosła cena budowy ronda – o 12,2%, a cena budowy autostrady (klasa „A”) – o 11,9%. Podniesiono także ceny budowy miejskiej drogi ekspresowej (klasa „S”), drogi ekspresowej (klasa „S”) oraz ulicy głównej ruchu przyspieszonego (klasa „GP”) – po 11,8%. Najmniej wzrosły w tym okresie ceny ulicy dojazdowej (klasa „D”) – o 10,4%.

In 2021, the prices of all road constructions were higher than in 2015. Prices increased the most in the construction of a roundabout – by 12.2% and a motorway (class „A”) – by 11.9%. Prices in the construction of an urban expressway (class „S”), an expressway (class „S”) and of an accelerated traffic main road (class „GP”) were also raised – by 11.8% each. The least increase of 10.4% was observed in the price of the construction of a local access road (class „D”).

Wykres 19. Zmiany cen wybranych obiektów drogowych w stosunku do 2015 r.

Chart 19. Changes in prices of selected road constructions compared to 2015

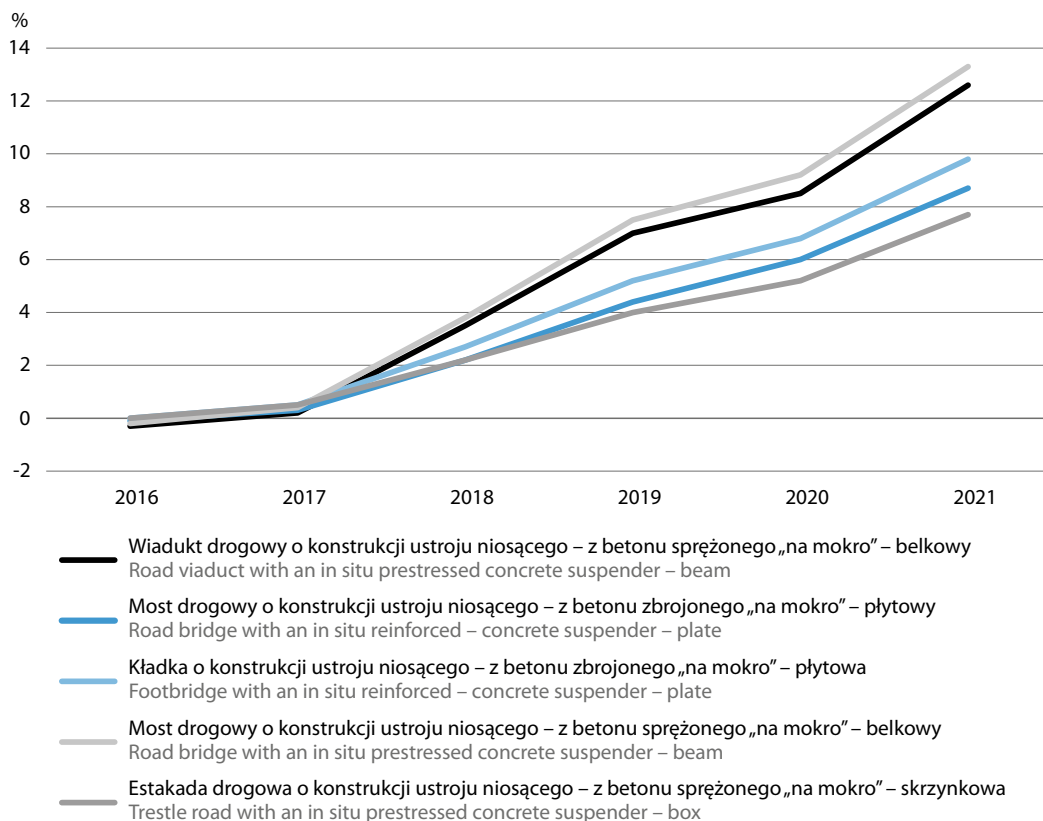
Ceny wszystkich obiektów mostowych objętych badaniem w 2021 r. były wyższe w odniesieniu do 2020 r. Ceny budowy: estakady drogowej (o konstrukcji ustroju niosącego zespolonej, dźwigary stalowe, blachownica) podniesiono o 4,5%, mostu i wiaduktu drogowego (o konstrukcji ustroju niosącego zespolonej, dźwigary stalowe, blachownica) po 3,9%, mostu i wiaduktu drogowego (o konstrukcji ustroju niosącego z betonu sprężonego „na mokro” – belkowego) – po 3,8 %.

W 2021 r. w odniesieniu do 2015 r. ceny wszystkich realizowanych obiektów mostowych były wyższe. Najbardziej wzrosła cena budowy mostu drogowego (o konstrukcji ustroju niosącego – z betonu sprężonego „na mokro” – belkowego) – o 13,3%. Cena budowy wiaduktu drogowego (o konstrukcji ustroju niosącego – z betonu sprężonego „na mokro” – belkowego) wzrosła o 12,6%. Ceny pozostałych obiektów wykazywały wzrosty w granicach od 6,5% do 11,1%.

In 2021, the **prices** of all **bridge constructions** covered by the survey were higher than in 2020. The construction prices of a trestle road (with a complex steel girders suspender, sheet metal) were raised by 4.5%, a road bridge and a road viaduct (both with a complex steel girders suspender, sheet metal) increased by 3.9% each, a road bridge and a road viaduct (both with an in situ prestressed concrete suspender – beam) were higher by 3.8% each.

In 2021, the prices of all bridge constructions were higher than in 2015. The construction price of a road bridge (with an in situ prestressed concrete suspender – beam) increased the most, by 13.3%. The price of the construction of a road viaduct (with an in situ prestressed concrete suspender – beam) was higher by 12.6%. The prices of other bridge constructions increased by between 6.5% and 11.1%.

Wykres 20. Zmiany cen wybranych obiektów mostowych w stosunku do 2015 r.
 Chart 20. Changes in prices of selected bridge constructions compared to 2015

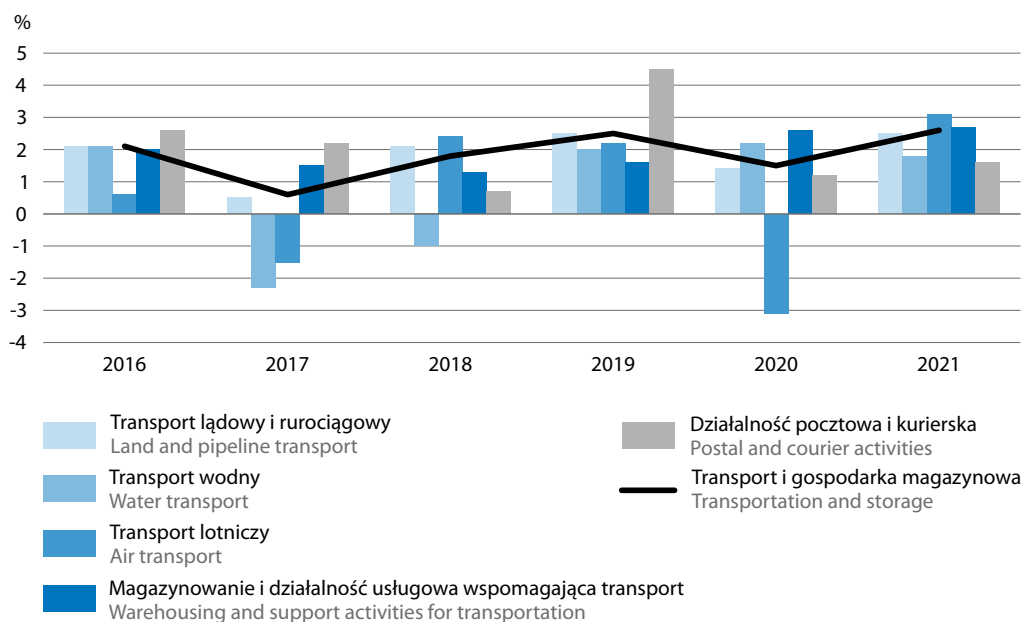
4.4. Ceny w transporcie, gospodarce magazynowej i telekomunikacji

W 2021 r. **ceny** usług uzyskiwane przez podmioty świadczące usługi w zakresie **transportu i gospodarki magazynowej** w stosunku do 2020 r. wzrosły o 2,6% (w 2020 r. o 1,5%). Wzrost cen odnotowano we wszystkich działach transportu i gospodarki magazynowej. W odniesieniu do roku 2015 ceny usług oferowanych przez podmioty transportu i gospodarki magazynowej były wyższe o 11,5%.

4.4. Prices in transportation, storage and telecommunications

In 2021, the **prices** obtained by the entities providing **transportation and storage** services increased by 2.6% compared to 2020 (in 2020 by 1.5%). Price growth was recorded in all divisions of transportation and storage. In relation to 2015, the prices of services offered by transportation and storage entities were 11.5% higher.

Wykres 21. Zmiany cen usług transportu i gospodarki magazynowej w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 21. Changes in prices of transportation and storage compared to the previous year

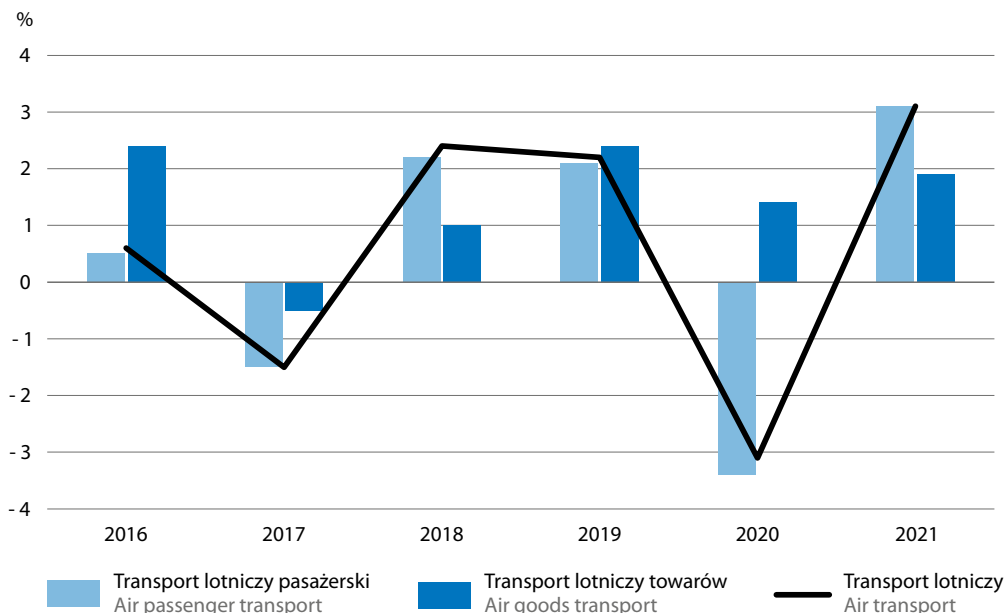
Spośród działów zaliczanych do sekcji transport i gospodarka magazynowa najbardziej wzrosły ceny usług w transporcie lotniczym – o 3,1% (wobec spadku o 3,1% w 2020 r.). Większe niż przed rokiem podwyżki cen zanotowano we wszystkich pozostałych działach tej sekcji. Ceny usług magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport podniesiono o 2,7%, w transporcie lądowym i rurociągowym – o 2,5%, w transporcie wodnym – o 1,8% oraz działalności pocztowej i kurierskiej – o 1,6%.

Wzrost cen usług transportu lotniczego dotyczył zarówno transportu lotniczego pasażerskiego – o 3,1% (w 2020 r. spadek o 3,4%), jak i transportu lotniczego towarów – o 1,9% (w 2020 r. wzrost o 1,4%).

Among the divisions included in the transportation and storage section the prices of services in air transportation increased the most, by 3.1% (compared to the decrease of 3.1% in 2020). Greater price increases than a year ago were recorded in all other divisions of this section. Prices of warehousing and support activities for transportation were raised by 2.7%, in land transport and transport via pipelines – by 2.5%, water transport – by 1.8%, and postal and courier activities – by 1.6%.

The increase in the prices of air transport services concerned both air passenger transport, up 3.1% (down 3.4% compared to 2020), and freight air transport, up 1.9% (up 1.4% compared to 2020).

Wykres 22. Zmiany cen usług transportu lotniczego w stosunku do roku poprzedniego
Chart 22. Changes in prices of air transport services compared to the previous year

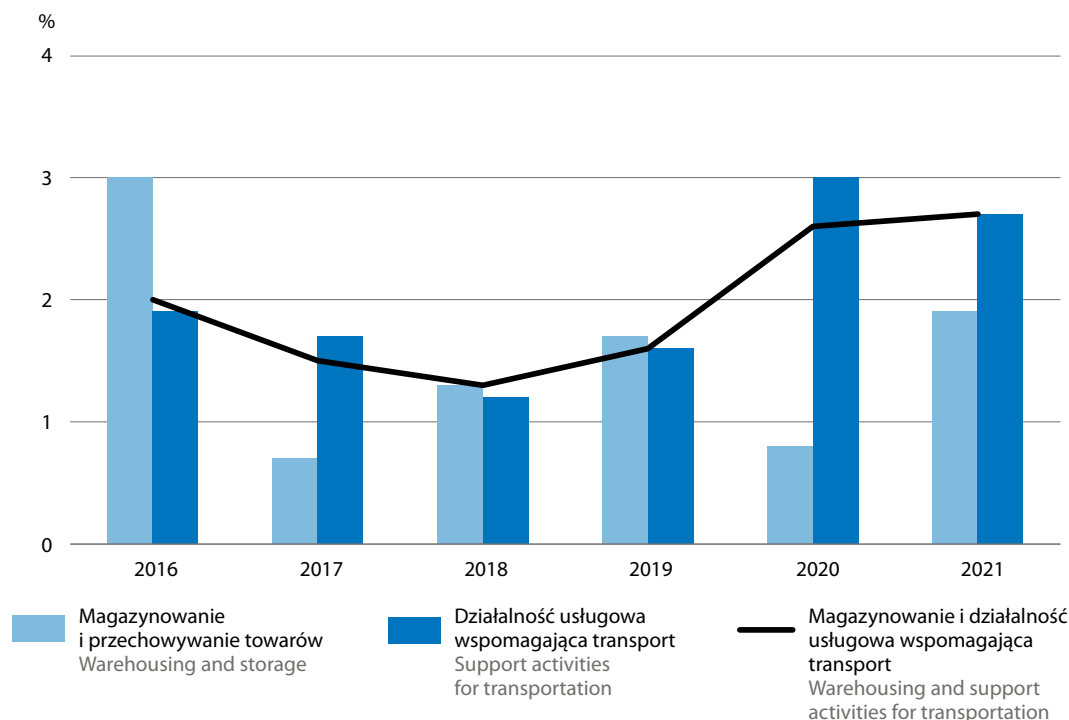

Ceny w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport były wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,7% (w 2020 r. o 2,6%). Ceny działalności usługowej wspomagającej transport podniesiono o 2,7% (wobec 3,0% w 2020 r.). Większy wzrost cen niż przed rokiem odnotowano w zakresie magazynowania i przechowywania towarów – o 1,9% (wobec 0,8% w 2020 r.). Wśród działalności wspomagającej transport najwyższy wzrost cen, podobnie jak przed rokiem, dotyczył działalności usługowej wspomagającej transport wodny – o 5,3% (w 2020 r. o 6,3%). Wzrosły także ceny uzyskiwane przez przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie działalności wspomagającej transport lotniczy – o 3,7% (w 2020 r. o 5,8%), pozostałej działalności usługowej wspomagającej transport – o 2,9% (w 2020 r. o 2,7%), przeładunku towarów – o 2,4% (w 2020 r. o 4,3%) oraz działalności usługowej wspomagającej transport lądowy – o 2,0% (w 2020 r. o 2,1%).

Prices of warehousing and support activities for transportation were by 2.7% higher than a year earlier (up 2.6% compared to 2020). Prices of support activities for transportation were raised by 2.7% (compared to 3.0% in 2020). A greater price increase than a year ago was recorded in warehousing and storage – by 1.9% (compared to 0.8% in 2020). Among support activities for transportation, the highest price rise, as in the previous year, affected service activities incidental to water transportation – by 5.3% (up 6.3% compared to 2020). There were also increases in prices received by providers of services for activities incidental to air transportation – by 3.7% (in 2020 by 5.8%), other transportation support activities – by 2.9% (in 2020 by 2.7%), cargo handling – by 2.4% (in 2020 by 4.3%) and service activities incidental to land transportation – by 2.0% (in 2020 by 2.1%).

Wykres 23. Zmiany cen usług magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport w stosunku do roku poprzedniego

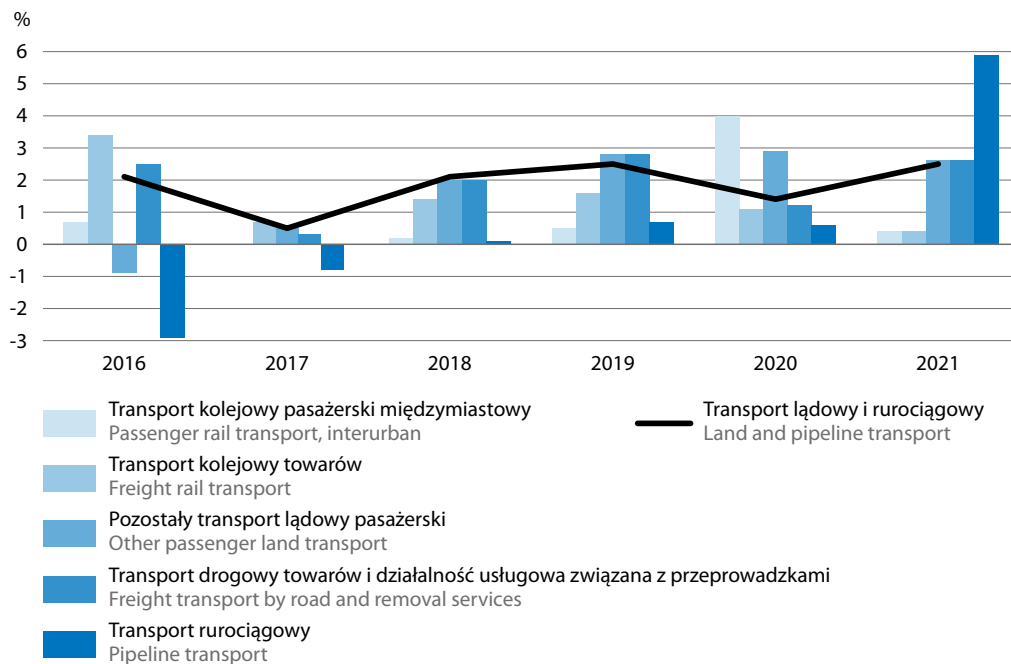
Chart 23. Changes in prices of warehousing and support activities for transportation compared to the previous year

W 2021 r. podmioty świadczące usługi w zakresie transportu lądowego i rurociągowego podniosły ceny o 2,5% (w 2020 r. o 1,4%). Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia cen usług w transporcie rurociągowym – o 5,9% (w 2020 r. o 0,6%). Na podobnym poziomie kształtował się wzrost cen usług pozostałego transportu lądowego pasażerskiego oraz transportu drogowego towarów i działalności usługowej związanej z przewodnikami – po 2,6% (w 2020 r. odpowiednio o 2,9% i o 1,2%). Ceny usług transportu kolejowego towarów i transportu kolejowego pasażerskiego między-miastowego podniesiono po 0,4% (w 2020 r. odpowiednio o 1,1% i o 4,0%).

In 2021, service providers for land transport and transport via pipelines raised their prices by 2.5% (1.4% in 2020). The increase was mainly due to lifting up prices of transport via pipelines – by 5.9% (in 2020 by 0.6%). At a similar level was the price increase of other passenger land transport and freight transport by road and removal services – 2.6% each (up 2.9% and 1.2% in 2020, respectively). Prices of freight rail transport and passenger rail transport, interurban services were raised by 0.4% each (in 2020 by 1.1% and 4.0%, respectively).

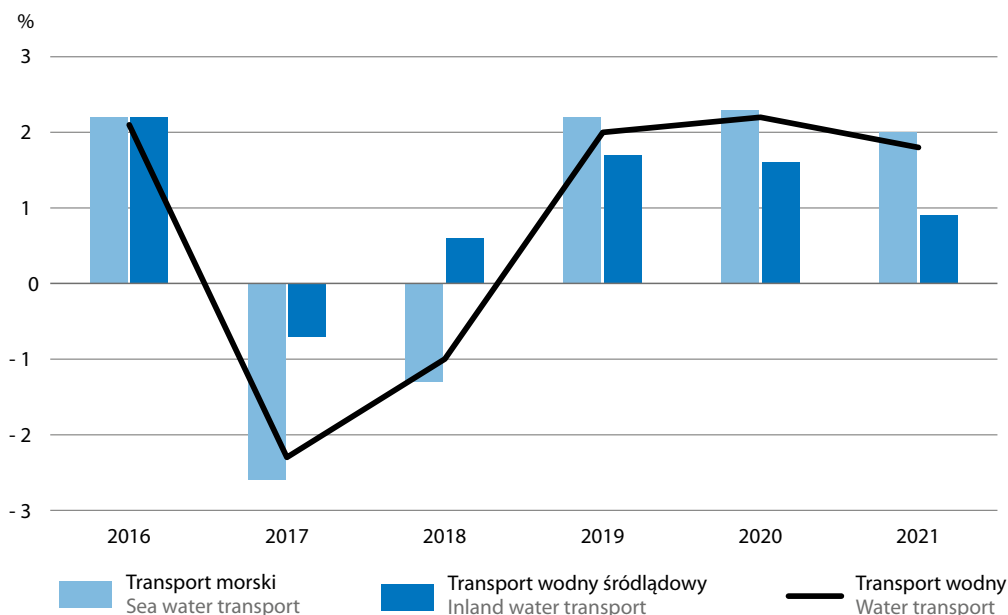
Wykres 24. Zmiany cen usług transportu lądowego i rurociągowego w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 24. Changes in prices of land transport and transport via pipelines compared to the previous year

Ceny usług w transporcie wodnym podniesiono o 1,8% (w 2020 r. o 2,2%), w tym w transporcie morskim – o 2,0% (w 2020 r. o 2,3%), a w transporcie wodnym śródlądowym – o 0,9% (w 2020 r. o 1,6%).

The prices of water transport services were raised by 1.8% (up 2.2% in 2020), including 2.0% in sea water transport (up 2.3% in 2020), and in inland water transport by 0.9% (up 1.6% in 2020).

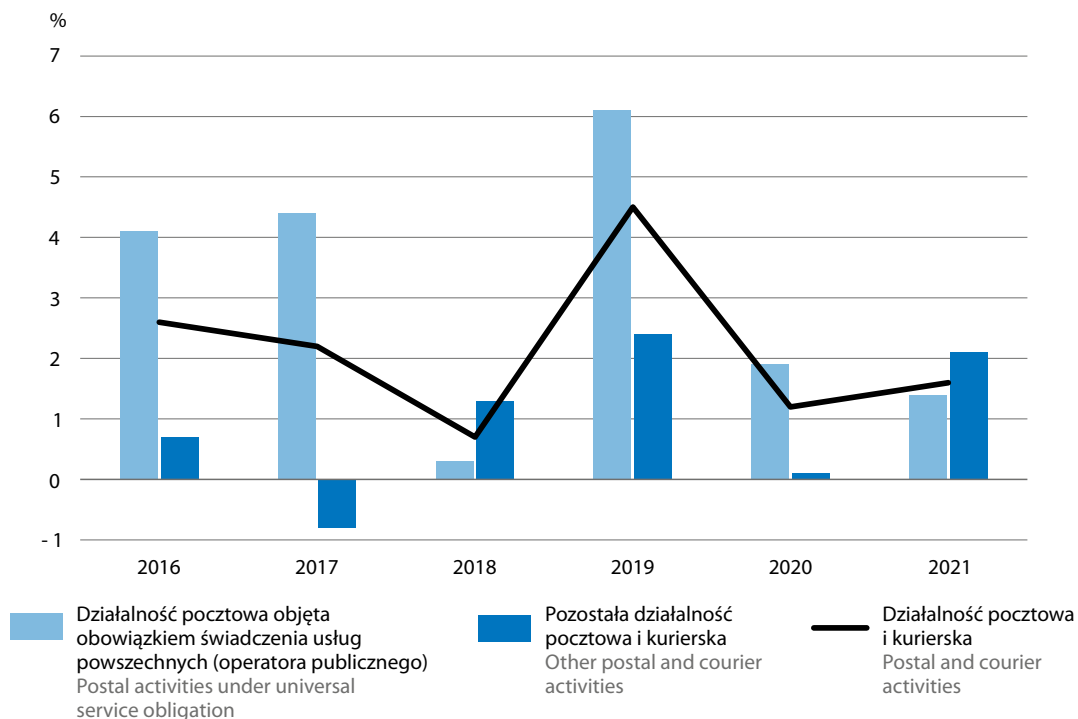
Wykres 25. Zmiany cen usług transportu wodnego w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 25. Changes in prices of water transport services compared to the previous year

Podmioty świadczące usługi w działalności pocztowej i kurierskiej podniosły ceny o 1,6% (wobec 1,2% w 2020 r.), w tym w pozostałej działalności pocztowej i kurierskiej – o 2,1% (w 2020 r. o 0,1%). Wolniej niż w 2020 r. rosły ceny w działalności pocztowej objętej obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego) – o 1,4% wobec 1,9%.

Providers of services in postal and courier activities raised their prices by 1.6% (compared to 1.2% in 2020), including other postal and courier activities by 2.1% (up 0.1% in 2020). Prices in postal activities covered by the universal service obligation (public operator) grew more slowly than in 2020 – by 1.4% vs. 1.9%.

Wykres 26. Zmiany cen usług działalności pocztowej i kurierskiej w stosunku do roku poprzedniego
Chart 26. Changes in prices of postal and courier activities compared to the previous year

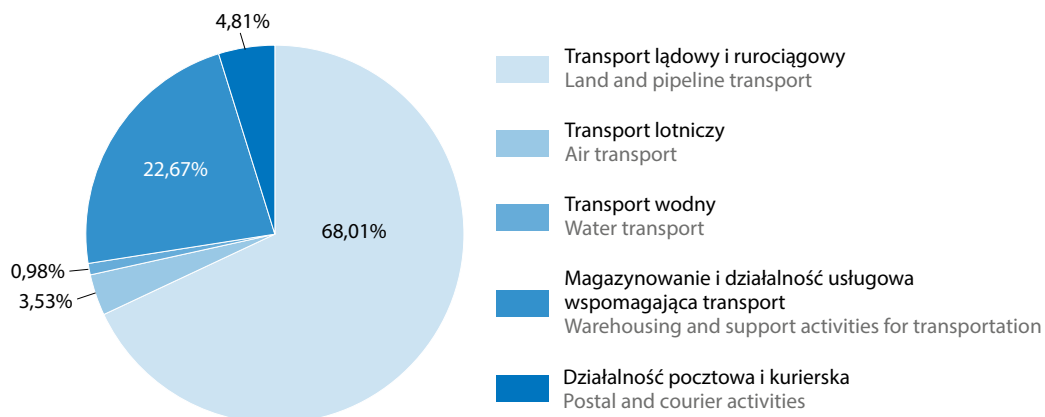
W 2021 r. w porównaniu z 2015 r. ceny producentów w transporcie i gospodarce magazynowej wzrosły o 11,5%. Największy wzrost cen w tym okresie wystąpił w działalności pocztowej i kurierskiej – o 13,5%. Usługi magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport były droższe o 12,2%, a transportu lądowego oraz transportu rurociągowego – o 11,6%. Wzrost cen w transporcie wodnym wyniósł 4,9%, a w transporcie lotniczym – 3,6%. Spośród badanych usług transportowych i gospodarki magazynowej najbardziej wzrosły ceny działalności pocztowej objętej obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego) – o 19,4%, działalności usługowej wspomagającej transport wodny – o 17,4% oraz działalności usługowej wspomagającej transport lądowy – 16,7%.

In 2021, compared to 2015, the producer prices in transportation and storage increased by 11.5%. The largest price rise during this period occurred in postal and courier activities, up 13.5%. Services of warehousing and support activities for transportation were more expensive by 12.2%, and land transport and transport via pipelines services – by 11.6%. The price increase in water transport was 4.9%, and in air transport – 3.6%. Among the transport and storage services surveyed, the prices of postal activities covered by the universal service obligation (public operator) increased the most, by 19.4%, service activities incidental to water transportation – by 17.4%, and service activities incidental to land transportation – by 16.7%.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen w latach 2016–2021 opracowano na podstawie danych dotyczących obrotów zrealizowanych przez podmioty świadczące usługi w zakresie transportu i gospodarki magazynowej w 2015 r.

The weighting system applied to calculation of aggregate price indices in the period of 2016-2021 was developed on the basis of data on turnover achieved by entities providing services in transportation and storage in 2015.

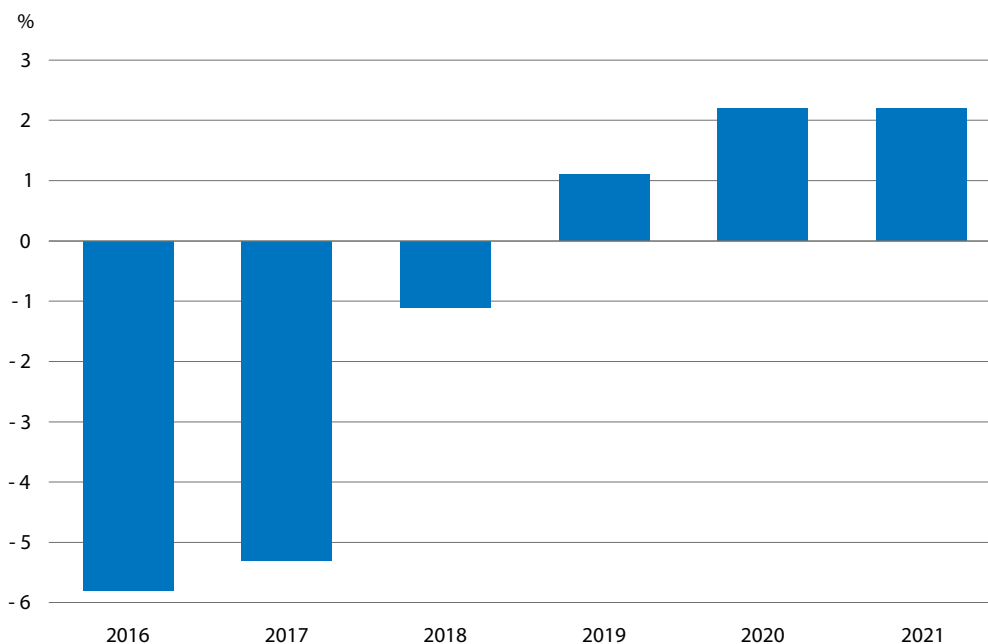
Wykres 27. System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen usług transportu i gospodarki magazynowej
 Chart 27. Weighting system used in the calculation of price indices for transportation and storage services

W 2021 r. wzrost cen usług w zakresie **telekomunikacji** był zbliżony do poziomu notowanego w ubiegłym roku i wyniósł 2,2%. W porównaniu z 2015 r. ceny usług telekomunikacyjnych były niższe o 6,8%.

In 2021, the price increase of **telecommunication** services was similar to the level recorded last year, at 2.2%. Compared to 2015, prices for telecommunications services were by 6.8% lower.

Wykres 28. Zmiany cen usług telekomunikacji w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 28. Changes in prices of services in telecommunications compared to the previous year

4.5. Ceny producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej

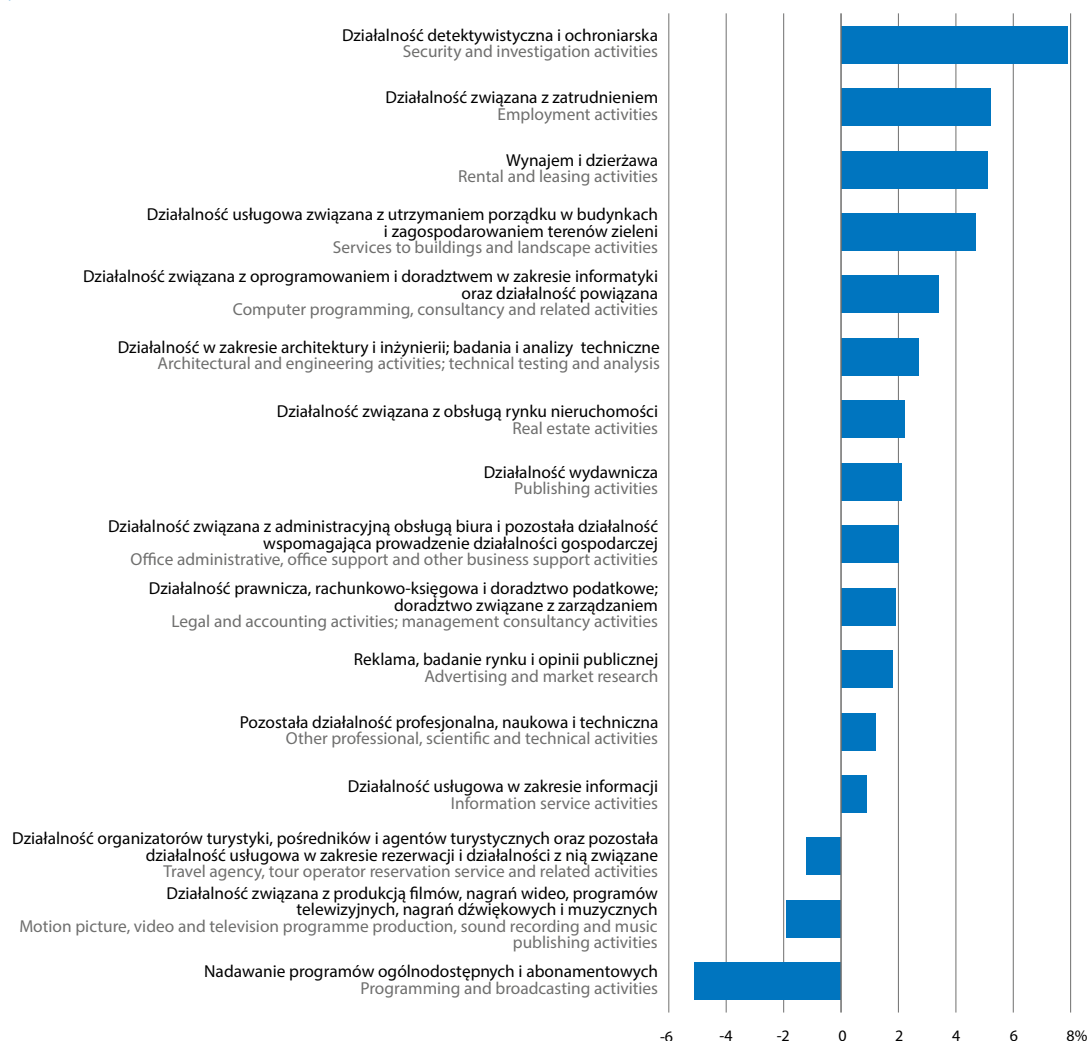
4.5. Producer prices of services related to business activity

W 2021 r. wzrost cen producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej odnotowano w większości badanych obszarów działalności.

In 2021, increases in producer prices related to business services were recorded in most of the business areas surveyed.

Wykres 29. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 29. Changes in producer prices of selected services related to business activity in 2021 compared to the previous year

W 2021 r. najbardziej wzrosły ceny usług detektywistycznych i ochroniarskich – o 7,9% (w 2020 r. o 7,3%), usług związanych z zatrudnieniem – o 5,2% (w 2020 r. o 3,3%) oraz usług wynajmu i dzierżawy – o 5,1% (wobec spadku o 0,7% w 2020 r.). Podobnie jak w latach poprzednich, relatywnie wysoko, choć nieco wolniej niż w 2020 r., podniosły ceny podmioty świadczące usługi związane z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (o 4,7% wobec 5,9%).

Szybciej niż przed rokiem rosły ceny usług związanych z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (o 3,4% wobec 1,9% w 2020 r.), usług w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych (o 2,7% wobec 0,8%), usług związanych z obsługą rynku nieruchomości (o 2,2% wobec 0,8%), usług w zakresie działalności wydawniczej (o 2,1% wobec 1,5%), usług w zakresie działalności związanej z administracyjną obsługą biura i pozostałą działalnością wspomagającą prowadzenie działalności gospodarczej (o 2,0% wobec 1,6%), usług w zakresie działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego; doradztwa związanego z zarządzaniem (o 1,9% wobec 1,0%), usług reklamy, badania rynku i opinii publicznej (o 1,8% wobec 1,6%), usług w zakresie pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,2% wobec 0,5%), usług w zakresie informacji (o 0,9% wobec 0,8%).

W 2021 r. spadły natomiast ceny nadawania programów ogólnodostępnych i abonamentowych – o 5,1% (w 2020 r. wzrost o 0,2%). W drugim z kolei roku obniżyły się ceny usług w zakresie produkcji filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych – o 1,9% (w 2020 r. o 1,5%), a także usług organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanych – o 1,2% (w 2020 r. o 1,6%).

In 2021, the prices of services in security and investigation activities rose the most, by 7.9% (up 7.3% in 2020), employment activities, by 5.2% (up 3.3% in 2020), and rental and leasing activities, by 5.1% (against a decrease of 0.7% in 2020). As in previous years, providers of services to buildings and landscape activities raised prices relatively high, although slightly slower than in 2020 (up 4.7% vs. 5.9%).

Prices of services related to computer programming, consultancy and related activities grew faster than a year ago (by 3.4% vs. 1.9% in 2020), likewise prices of services in architectural and engineering activities; technical testing and analysis (up 2.7% vs. 0.8%), real estate activities (up 2.2% vs. 0.8%), publishing activities (up 2.1% vs. 1.5%), office administrative, office support and other business support activities (up 2.0% vs. 1.6%), legal and accounting activities; and management consultancy activities (up 1.9% vs. 1.0%), advertising and market research (up 1.8% vs. 1.6%), other professional, scientific and technical activities (up 1.2% vs. 0.5%), and information service activities (up 0.9% vs. 0.8%).

In 2021, however, the prices of programming and broadcasting fell – by 5.1% (up 0.2% in 2020). For the second consecutive year, the prices of services in motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities decreased – by 1.9% (down 1.5% in 2020), as well as travel agency, tour operator reservation service and related activities – by 1.2% (down 1.6% in 2020).

Wykres 30. Zmiany cen producentów wybranych usług związanych z obsługą działalności gospodarczej w 2021 r. w stosunku do 2015 r.

Chart 30. Changes in producer prices of selected services related to business activity in 2021 compared to 2015

W odniesieniu do 2015 r., najszybszy wzrost cen zaobserwano w podmiotach świadczących usługi detektywistyczne i ochroniarskie (o 37,2%), usługi związane z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (o 25,6%) oraz usługi związane z zatrudnieniem (o 20,2%). Relatywnie mniej podniesiono w tym okresie ceny usług związanych z działalnością w zakresie architektury inżynierii; badaniach i analizach technicznych (o 10,5%), usług związanych z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (o 10,1%), usług wynajmu i dzierżawy (o 10,0%), usług reklamy, badania rynku i opinii publicznej (o 9,2%), usług związanych z obsługą rynku nieruchomości (o 8,5%), a także działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego; doradztwa związanego z zarządzaniem (o 8,0%).

Najwolniej w stosunku do 2015 r. rosły ceny usług w zakresie informacji (o 7,5%) oraz pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,0%).

In relation to 2015, the fastest price increase was observed in the entities providing services in security and investigation activities (up 37.2%), buildings and landscape activities (up 25.6%) and employment activities (up 20.2%). Prices were raised relatively less in this period for services related to architectural and engineering activities; technical testing and analysis (up 10.5%), computer programming, consultancy and related activities (up 10.1%), rental and leasing activities (up 10.0%), advertising and market research (up 9.2%), real estate activities (up 8.5%), and legal and accounting activities; management consultancy activities (up 8.0%).

Prices of information services grew the slowest (up 7.5%) and in other professional, scientific and technical activities (up 7.0%) compared to 2015.

Rozdział 5

Chapter 5

Ceny nieruchomości

Real estate prices

5.1. Ceny nieruchomości mieszkalnych

W 2021 r. wskaźniki cen lokali mieszkalnych, odzwierciedlające zmiany w poziomach cen nieruchomości mieszkalnych (HPI) potwierdziły występującą od kilku lat tendencję wzrostu cen obserwowaną w tym obszarze gospodarki. Ceny lokali mieszkalnych były o 9,2% wyższe niż przed rokiem (w 2020 r. – o 10,5%). Na rynku pierwotnym ceny wzrosły o 9,1% (w 2020 r. – o 6,2%), podczas gdy na rynku wtórnym – o 9,3% (w 2020 r. – o 13,8%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny lokali mieszkalnych zwiększyły się o 47,8%, przy czym na rynku pierwotnym wzrost ten wyniósł 36,0%, na rynku wtórnym – 58,1%.

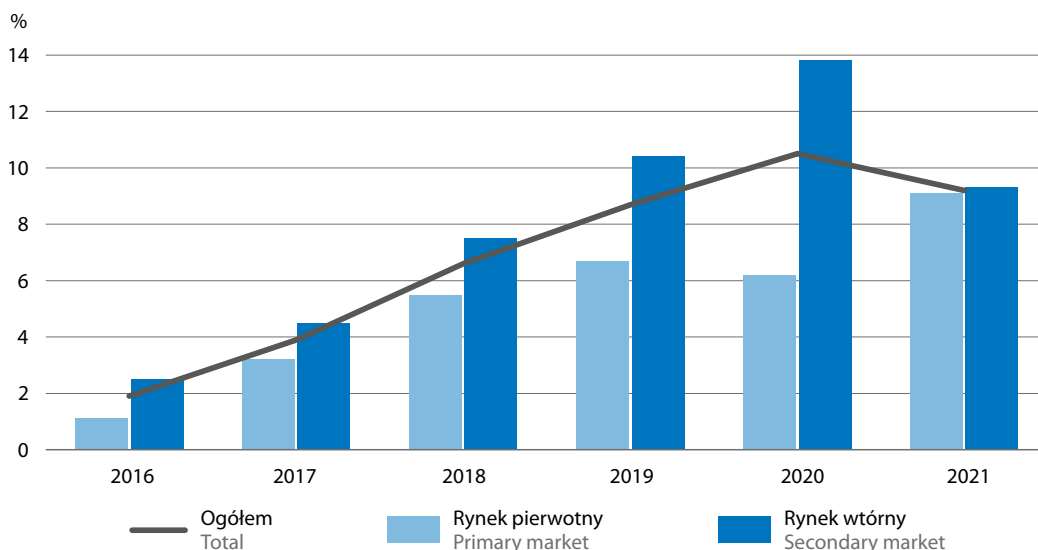
5.1. Residential property prices

In 2021, price indices of flats reflecting the changes in the levels of residential property prices (HPI) showed a continued trend of price increases in this area of the economy, that has been observed for several years. Prices of flats increased by 9.2% compared to the previous year (in 2020 – by 10.5%). On the primary market, prices went up by 9.1% (in 2020 – by 6.2%), whereas on the secondary market – by 9.3% (in 2020 – by 13.8%).

Compared to 2015, prices of flats rose by 47.8%; in the case of the primary market, this increase amounted to 36.0% and in the case of the secondary market – 58.1%.

Wykres 31. Zmiany cen lokali mieszkalnych według rodzaju rynku w stosunku do roku poprzedniego

Chart 31. Changes in prices of flats by type of market compared to the previous year

W 2021 r. lokale mieszkalne sprzedawane na rynku pierwotnym były przeciętnie o 26,0% droższe od tych sprzedawanych na rynku wtórnym. Średnia cena lokalu na rynku pierwotnym wyniosła 396,9 tys. zł i była o 44,3 tys. zł wyższa niż w 2020 r. Za nowy lokal mieszkalny zlokalizowany w granicach miasta płacono przeciętnie o 7,0% więcej niż w przypadku nowych lokali mieszkalnych usytuowanych poza granicami miast.

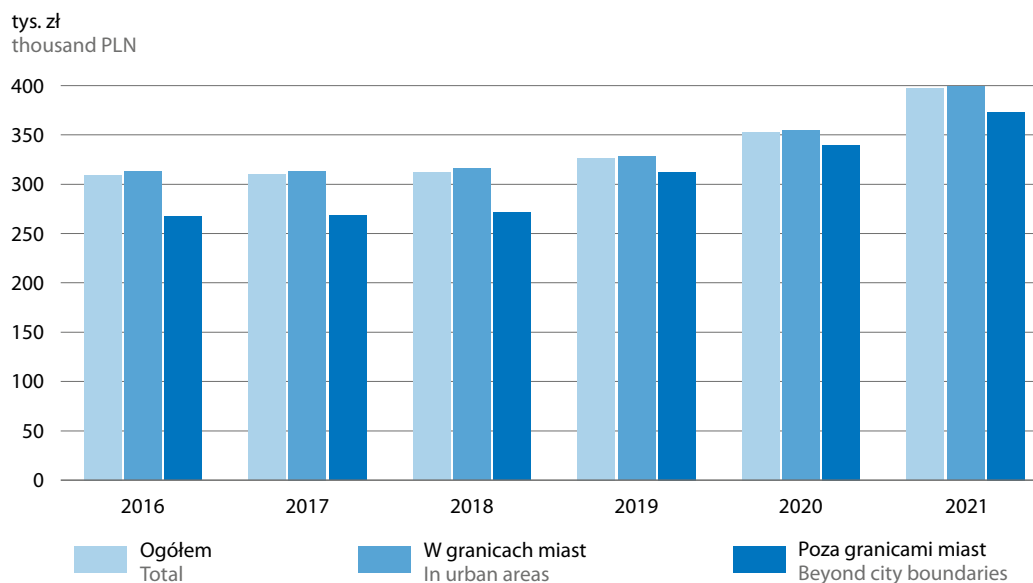
In 2021, flats sold on the primary market were, on average, 26.0% more expensive than those sold on the secondary market. The average price of a flat on the primary market amounted to PLN 396.9 thousand and it rose by PLN 44.3 thousand compared to 2020. The price paid for a new flat located in a city was, on average, by 7.0% higher than in the case of new flats located beyond city boundaries.

Na terenach miejskich średnia cena lokalu na rynku pierwotnym ukształtowała się na poziomie 399,6 tys. zł (o 45,4 tys. zł więcej niż przed rokiem), podczas gdy na terenach wiejskich wzrosła do 373,4 tys. zł (o 33,8 tys. zł więcej niż przed rokiem). Najwyższą średnią cenę (433,7 tys. zł) zaobserwowano w miastach na prawach powiatu.

In urban areas, the average price of a flat on the primary market amounted to PLN 399.6 thousand (by PLN 45.4 thousand more than in the previous year), whereas in rural areas, it rose to PLN 373.4 thousand (by PLN 33.8 thousand more than a year earlier). The highest average price (PLN 433.7 thousand) was observed in cities with powiat status.

Wykres 32. Ceny lokali mieszkalnych sprzedawanych na rynku pierwotnym według lokalizacji

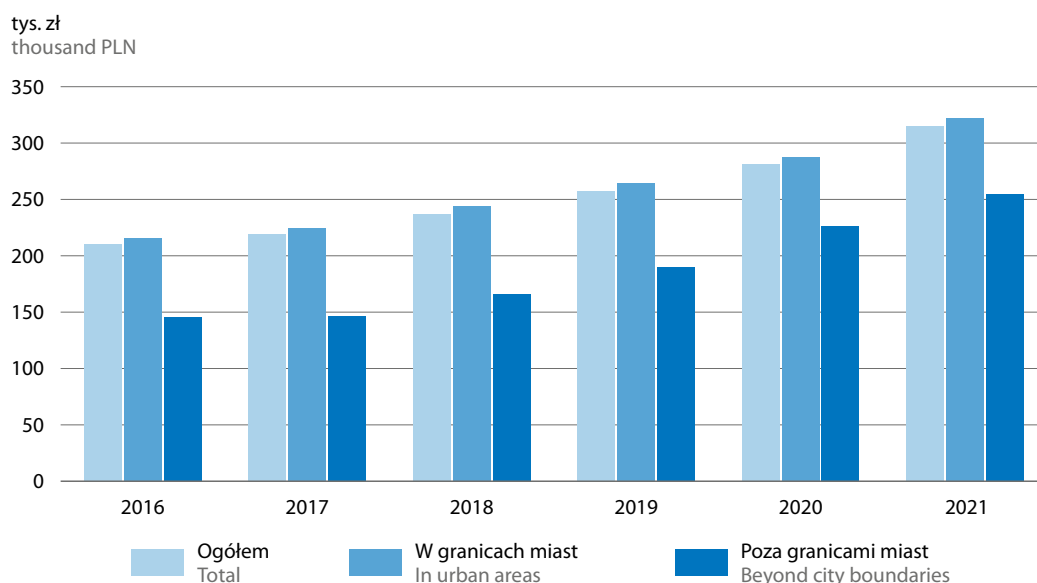
Chart 32. Prices of flats sold on the primary market by location

Na rynku wtórnym, na zakup mieszkania w 2021 r. przeciętnie wydano 315,1 tys. zł, tj. o 34,1 tys. zł więcej niż przed rokiem. W granicach miast średnia cena używanego lokalu mieszkalnego była o 26,5% wyższa niż lokalu mieszkalnego na obszarach wiejskich. W miastach, średnia cena używanego lokalu mieszkalnego ukształtowała się na poziomie 322,3 tys. zł (o 34,8 tys. zł więcej niż w 2020 r.), a na obszarach wiejskich – 254,8 tys. zł (o 28,4 tys. zł więcej niż przed rokiem). W miastach na prawach powiatu średnia cena używanego lokalu mieszkalnego wyniosła 376,0 tys. zł.

On average, PLN 315.1 thousand was spent on the purchase of a flat on the secondary market in 2021, i.e. PLN 34.1 thousand more than in the previous year. The average price of a second-hand flat located in urban areas was by 26.5% higher than in rural areas. The average price of second-hand flats in cities amounted to PLN 322.3 thousand (PLN 34.8 thousand more compared to 2020) and in rural areas – PLN 254.8 thousand (by PLN 28.4 thousand more than in the previous year). The average price of second-hand flats in cities with powiat status reached PLN 376.0 thousand.

Wykres 33. Ceny lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacji
 Chart 33. Prices of flats sold on the secondary market by location

Średnia cena za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego w 2021 r. na rynku pierwotnym była o 16,9% wyższa niż w przypadku mieszkań sprzedanych na rynku wtórnym.

Na rynku pierwotnym średnia cena wyniosła 6899 zł i była wyższa o 687 zł niż przed rokiem. Jednocześnie, w przypadku połowy liczby lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku pierwotnym w 2021 r., za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu zapłacono mniej niż 6412 zł, podczas gdy w 2020 r. mediana cen wyniosła 5761 zł.

Najwyższe ceny za 1 m² powierzchni użytkowej nowego lokalu mieszkalnego obserwowano w miastach na prawach powiatu. W 2021 r. za 1 m² powierzchni użytkowej takiego lokalu płacono przeciętnie 7789 zł (o 751 zł więcej niż w 2020 r.).

Na obszarach miejskich średnia cena 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego w 2021 r. na rynku pierwotnym wyniosła 7139 zł i była o 709 zł wyższa w porównaniu z 2020 r. Mediana cen ukształtowała się na poziomie 6586 zł i wzrosła w stosunku do 2020 r. o 660 zł. Na terenach miejskich za 1 m² powierzchni użytkowej nowego lokalu mieszkalnego płacono przeciętnie o 36,2% więcej niż na terenach wiejskich, a w przypadku mediany cen różnica ta wyniosła 26,0%.

The average price of 1 m² of usable floor area of flats sold in 2021 on the primary market was 16.9% higher than in the case of flats sold on the secondary market.

On the primary market, the average price amounted to PLN 6,899 and it increased by PLN 687 compared to the previous year. At the same time, in the case of half of the flats sold on the primary market in 2021, less than PLN 6,412 was paid for 1 m² of usable floor area, whereas in 2020, the median price amounted to PLN 5,761.

In the case of new flats, the highest price paid for 1 m² of usable floor area was observed in cities with powiat status. In 2021, the average price paid for 1 m² of usable area of such flats amounted to PLN 7,789 (by PLN 751 more compared to 2020).

In urban areas, the average price paid for 1 m² of usable floor area of flats sold on the primary market in 2021 amounted to PLN 7,139 and it rose by PLN 709 compared to 2020. The median price amounted to PLN 6,586 and it increased by PLN 660 compared to 2020. In urban areas, the amount paid for 1 m² of usable floor area of a new flat was, on average, by 36.2% higher than that paid in rural areas, and in the case of the median price, the difference was 26.0%.

Na obszarach wiejskich w 2021 r. za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego na rynku pierwotnym płacono przeciętnie 5242 zł, tj. o 422 zł więcej niż przed rokiem. Jednocześnie ceny za 1 m² powierzchni użytkowej dla połowy nowych lokali mieszkalnych usytuowanych poza granicami miast kształtowały się poniżej poziomu 5226 zł (wobec 4802 zł w 2020 r.). Różnica pomiędzy medianą ceną a średnią ceną była nieznaczna i wyniosła 16 zł.

In the case of rural areas, the price paid for 1 m² of usable floor area of flats sold on the primary market in 2021 amounted to, on average, PLN 5,242, i.e. by PLN 422 more compared to the previous year. At the same time, in the case of half of the new flats located beyond city boundaries, prices paid for 1 m² of usable floor area did not exceed PLN 5,226 (against PLN 4,802 in 2020). The difference between the median price and the average price was insignificant and amounted to PLN 16.

Tablica 18. Ceny za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku pierwotnym według lokalizacji

Table 18. Prices per 1 m² of usable floor area of flats sold on the primary market by location

Lokale mieszkalne Flats in multi-dwelling houses	2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median
	w zł in PLN											
Ogółem Total	5613	5298	5631	5165	5581	5182	5752	5395	6212	5761	6899	6412
W granicach miast In urban areas	5775	5495	5762	5259	5733	5302	5947	5583	6430	5926	7139	6586
w tym w miastach na prawach powiatu of which cities with powiat status	6118	5844	6154	5738	6140	5744	6408	6004	7038	6525	7789	7178
Poza granicami miast Beyond city boundaries	4194	4152	4283	4225	4266	4244	4429	4452	4820	4802	5242	5226

W 2021 r., 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego sprzedanego na rynku wtórnym kosztował nabywcę przeciętnie 5903 zł (o 627 zł więcej niż w 2020 r.), podczas gdy w przypadku połowy mieszkań sprzedanych na tym rynku za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu zapłacono mniej niż 5254 zł (o 560 zł więcej niż rok wcześniej).

On average, in 2021, the purchaser paid PLN 5,903 for 1 m² of usable floor area of a flat sold on the secondary market (PLN 627 more than in 2020), whereas in the case of half of the flats sold on that market, less than PLN 5,254 was paid for 1 m² of usable floor area (PLN 560 more than in the previous year).

Na obszarach miejskich za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego na rynku wtórnym płacono 6170 zł (o 655 zł więcej niż w 2020 r.). Mediana cen wyniosła natomiast 5422 zł za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego. Wyższe ceny odnotowano w miastach na prawach powiatu, gdzie średnia cena 1 m² powierzchni użytkowej używanego lokalu mieszkalnego wyniosła 7204 zł (o 741 zł więcej niż w 2020 r.), a mediana cen ukształtowała się na poziomie 6574 zł (wzrost o 713 zł w porównaniu z poprzednim rokiem).

In urban areas, as much as PLN 6,170 was paid for 1 m² of usable floor area of flats on the secondary market (PLN 655 more compared to 2020). The median price, on the other hand, amounted to PLN 5,422 for 1 m² of usable floor area of flats. Higher prices were recorded in cities with powiat status, where the average price paid for 1 m² of usable floor area of second-hand flats amounted to PLN 7,204 (PLN 741 more than in 2020); the median price amounted to PLN 6,574 (an increase of PLN 713 compared to the previous year).

Średnia cena 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych na rynku wtórnym, usytuowanych poza granicami miast była o 34,6% niższa niż średnia cen odnotowana w miastach, a w przypadku mediany cen różnica ta wyniosła 36,0%. Na obszarach wiejskich 1 m² powierzchni używanego lokalu mieszkalnego kosztował 4033 zł (o 435 zł więcej niż w 2020 r.). Mediana cen wyniosła natomiast 3469 zł za 1 m² powierzchni użytkowej (o 416 zł wyższa niż przed rokiem).

In the case of the secondary market, the average price paid for 1 m² of usable area of flats located beyond city boundaries was by 34.6% lower than that recorded in cities; in the case of the median price, the difference was 36.0%. In rural areas, PLN 4,033 was paid for 1 m² of the second-hand flat (PLN 435 more than in 2020). The median price amounted to PLN 3,469 for 1 m² of usable floor area (it was by PLN 416 higher than a year before).

Tablica 19. Ceny za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych na rynku wtórnym według lokalizacjiTable 19. Prices per 1 m² of usable floor area of flats sold on the secondary market by location

Lokale mieszkalne Flats in multi-dwelling houses	2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median	średnia average	mediana median
	w zł in PLN											
Ogółem Total	3990	3396	4143	3518	4468	3807	4840	4241	5276	4694	5903	5254
W granicach miast In urban areas	4127	3486	4287	3617	4644	3935	5040	4384	5515	4846	6170	5422
w tym w miastach na prawach powiatu of which cities with powiat status	4794	4269	4997	4497	5388	4813	5878	5362	6463	5861	7204	6574
Poza granicami miast Beyond city boundaries	2495	1979	2530	2038	2805	2232	3152	2642	3598	3053	4033	3469

5.2. Ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli

W 2021 r. odnotowano dalszy, znacznie większy niż przed rokiem, wzrost towarów i usług związanych z nabywaniem i posiadaniem mieszkań i domów na własne potrzeby mieszkaniowe, mierzony wskaźnikami OOH. Ceny w tym zakresie były o 8,0% wyższe niż przed rokiem (w 2020 r. – o 4,1%). Ceny związane z nabyciem mieszkania wzrosły o 8,3% (w 2020 r. – o 4,3%), podczas gdy opłaty związane z własnością mieszkań – o 5,7% (w 2020 r. – o 3,6%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli zwiększyły się o 24,2%, przy czym ceny nabywania mieszkań wzrosły o 25,7%, a opłaty związane z własnością mieszkań – o 17,4%.

5.2. Owner-occupied housing prices

In 2021, further increase, much higher than a year ago, was observed in prices of owner-occupied housing, calculated on the basis of OOH indices. Prices in this field increased by 8.0% compared to the previous year (by 4.1% in 2020). Prices related to the acquisition of dwellings went up by 8.3% (by 4.3% in 2020), and charges related to the ownership of dwellings – by 5.7% (by 3.6% in 2020).

Compared to 2015, prices of owner-occupied houses rose by 24.2%, prices paid for the acquisition of dwellings increased by 25.7%, and charges related to the ownership of dwellings – by 17.4%.

Tablica 20. Wskaźniki cen nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli
 Table 20. Owner-occupied housing price indices

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100					2015 = =100	
Ogółem Total	100,3	101,7	103,6	104,5	104,1	108,0	124,2
Nabywanie mieszkań Acquisitions of dwellings	100,2	101,8	104,0	104,9	104,3	108,3	125,7
Nowe mieszkania New dwelling	100,2	101,8	104,1	104,9	104,3	108,5	126,0
Zakup nowych mieszkań Purchases of new dwellings	101,0	103,2	105,5	106,7	106,2	109,1	136,0
Mieszkania wybudowane przez ich właścicieli i większe renowacje Self-build dwellings and major renovations	100,0	101,5	103,4	103,9	103,0	108,1	121,4
Istniejące mieszkania nowo nabyte przez gospodarstwa domowe Existing dwellings new to the households	102,5	104,5	107,5	110,4	113,8	109,3	158,1
Inne usługi związane z nabywaniem mieszkań Other services related to the acquisition of dwellings	99,9	100,1	100,0	100,3	100,6	100,8	101,7
Własność mieszkań Ownership of dwellings	100,6	101,5	102,3	102,7	103,6	105,7	117,4
Większe naprawy i czynności konserwacyjne Major repairs and maintenance	100,5	101,5	102,3	102,7	103,1	106,3	117,5
Ubezpieczenie związane z mieszkaniami Insurance connected with dwellings	100,1	100,5	100,9	99,7	104,0	105,7	111,3
Inne usługi związane z własnością mieszkań Other expenditure	100,9	101,7	102,4	103,3	104,9	104,5	118,8

W 2021 r. najwięcej wzrosły ceny istniejących mieszkań nowo nabytych przez gospodarstwa domowe – o 9,3% (o 13,8% w 2020 r.). Zakup nowych mieszkań był droższy o 9,1% (o 6,2% w 2020 r.).

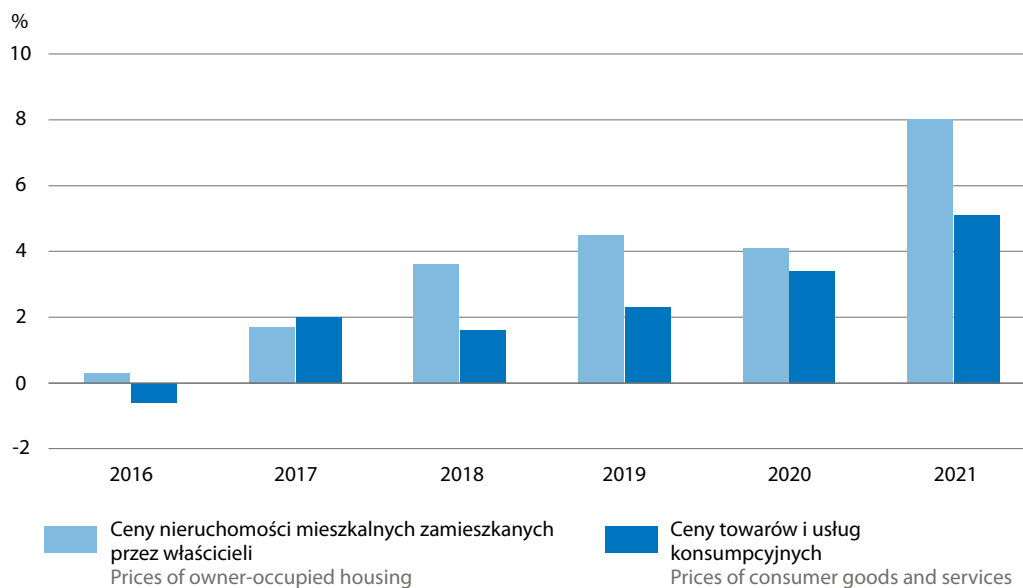
Wskaźnik cen w grupie Istniejące mieszkania nowo nabyte przez gospodarstwa domowe, ukształtował się w 2021 r. w stosunku do 2015 r. na poziomie 158,1. Znacznie podrożał także w tym okresie zakup nowych mieszkań (o 36,0%). Większe naprawy i czynności konserwacyjne związane z posiadaniem nieruchomości kosztowały właścicieli o 17,5% więcej w 2021 r. niż w 2015 r.

In 2021, the highest increase was observed in prices of existing dwellings new to the households – 9.3% (13.8% in 2020). The amount paid for the purchase of new dwellings was higher by 9.1% (by 6.2% in 2020).

Compared to 2015, the price index in the group of Existing dwellings new to the households was equal to 158.1 in 2021. The purchase of new dwellings also went up significantly in that period (by 36.0%). The costs of major repairs and maintenance activities associated with dwellings increased by 17.5% in 2021 compared to 2015.

Wykres 34. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli oraz cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego

Chart 34. Changes in prices of owner-occupied housing and prices of consumer goods and services compared to the previous year

W odniesieniu do 2020 r. ceny nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli wzrosły bardziej niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych – o 2,9 p. proc., a w porównaniu z 2015 r. – o 9,6 p. proc.

In relation to 2020, prices of owner-occupied housing grew more than prices of consumer goods and services – by 2.9 percentage points, and compared to 2015 – by 9.6 percentage points.

Rozdział 6

Chapter 6

Ceny w handlu zagranicznym

Prices in foreign trade

W 2021 r. **eksport** towarów (wyrażony w złotych) wzrósł o 23,9%, a **import** o 30,3% w porównaniu z 2020 r. Saldo obrotów ukształtowało się na ujemnym poziomie – 7,0 mld zł, podczas gdy w 2020 r. było dodatnie i wyniosło 47,2 mld zł. W strukturze geograficznej obrotów towarowych ogółem nie nastąpiły istotne zmiany. Udział krajów rozwiniętych w eksporcie był nieco wyższy niż w roku poprzednim – 86,4% (86,3% w 2020 r.), natomiast w imporcie zmniejszył się do poziomu 62,7% (65,1% w 2020 r.). Spośród krajów rozwiniętych, tak jak w 2020 r., dominujący udział w wymianie handlowej z Polską miały kraje członkowskie UE: w eksporcie 75,1% (74,1% w 2020 r.), a w imporcie – 54,1% (55,4% w 2020 r.). Udział krajów rozwijających się w imporcie wyniósł 29,4%, a w eksporcie 7,9%. Wartość importu z krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowiła 7,9%, a eksportu 5,7% wartości obrotów ogółem. Niezmiennie głównym partnerem handlowym Polski były Niemcy, choć udział tego kraju nieco się obniżył w porównaniu z 2020 r., w eksporcie o 0,2 p. proc. i wyniósł 28,8%, a w imporcie – o 1,0 p. proc. i stanowił 20,9%.

Ceny transakcyjne towarów importowanych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego były wyższe o 12,8% (wobec spadku w 2020 r. o 0,5%), a towarów eksportowanych wzrosły o 9,8% (w 2020 r. o 2,8%). W wyniku pogorszenia relacji dynamiki cen w eksporcie do dynamiki cen w imporcie, wskaźnik „terms of trade” ukształtował się na niekorzystnym poziomie i wyniósł 97,3 (wobec 103,3 przed rokiem).

In 2021, **exports** of goods (expressed in PLN) increased by 23.9%, and **imports** by 30.3% compared to 2020. There was a negative trade balance of PLN 7.0 bn, while in 2020 it was positive and amounted to PLN 47.2 bn. There were no significant changes in the geographical structure of the total trade balance of goods. The share of developed countries in exports was a bit higher than in the previous year – 86.4% (86.3% in 2020), while in imports it was lower – 62.7% (65.1% in 2020). Among developed countries, as in 2020, a dominant share of trade with Poland was maintained by the EU member states: 75.1% in exports (74.1% in 2020) and 54.1% – in imports (55.4% in 2020). The share of developing countries in imports was 29.4% and in exports 7.9%. The value of imports from Central and Eastern Europe accounted for 7.9% and exports 5.7% of the total trade balance. Germany has invariably been Poland's major trading partner, however, the share of this country has decreased slightly compared to 2020, in exports by 0.2 percentage points and accounted for 28.8%, and in imports – by 1.0 percentage points and accounted for 20.9%.

Transaction prices of imported goods in 2021 were higher by 12.8% in relation to the previous year (compared with a decrease in 2020 by 0.5%), and exported goods increased by 9.8% (in 2020 by 2.8%). As a result of the deterioration of the relation between the price dynamics in exports and imports, the terms of trade index was at an unfavorable level of 97.3 (compared to 103.3 the year before).

Tablica 21. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym

Table 21. Transaction price indices in foreign trade

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100	
Import Imports	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	112,8	118,9
Eksport Exports	100,3	101,5	101,6	103,1	102,8	109,8	120,3
Terms of trade	100,6	100,2	98,6	101,3	103,3	97,3	101,2

Spośród towarów importowanych wzrosły ceny we wszystkich sekcjach SITC, a najbardziej: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne – o 48,2% (przede wszystkim ropa naftowa, produkty naftowe i materiały pochodne – o 52,3%, energia elektryczna o 51,7%), oleje, tłuszcze, woski zwierzęce i roślinne – o 41,3% (w tym podrożały zwłaszcza oleje i tłuszcze zwierzęce o 59,7% oraz oleje i tłuszcze roślinne, surowe, rafinowane lub frakcjonowane – o 43,6%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw – o 23,8% (w tym rudy metali i złom – o 34,8%, korek i drewno o 29,4%, masa celulozowa i makulatura o 29,1%, ziarna i owoce oleiste o 26,6%, a kauczuk surowy o 23,6%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca - o 19,8% (w tym żelazo i stal o 45,0%) oraz chemikalia i produkty pokrewne o 13,0% (w tym tworzywa sztuczne w formach podstawowych o 43,2%).

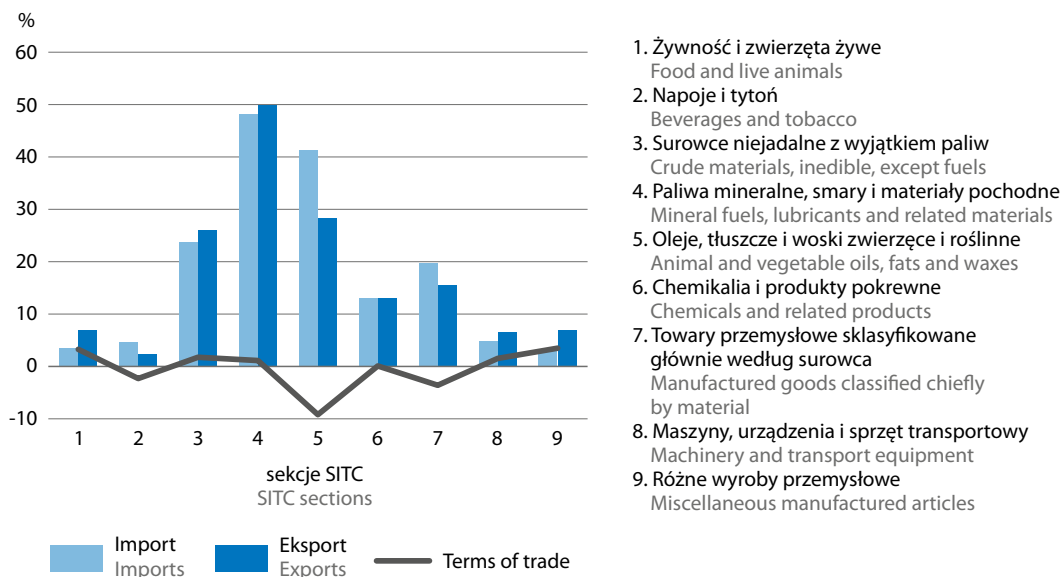
Wśród towarów eksportowanych, podobnie jak w imporcie, wzrosły ceny we wszystkich sekcjach SITC, a głównie: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne – o 49,9% (przede wszystkim energia elektryczna o 79,2%, ropa naftowa, produkty naftowe i materiały pochodne o 54,8%, węgiel, koks i brykiety o 37,5%), oleje, tłuszcze, woski zwierzęce i roślinne – o 28,3% (w tym podrożały zwłaszcza oleje i tłuszcze zwierzęce lub roślinne, przetworzone, gdzie indziej nie wymienione o 41,6% oraz oleje i tłuszcze roślinne, surowe, rafinowane lub frakcjonowane o 27,4%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw – o 26,0% (w tym kauczuk surowy o 49,1%, ziarna i owoce oleiste o 27,1%, masa celulozowa i makulatura o 22,3%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca – o 15,5% (w tym żelazo i stal o 40,6%, metale nieżelazne o 36,0%), chemikalia i produkty pokrewne – o 13,1% (w tym tworzywa sztuczne w formach podstawowych o 44,2%) oraz żywność i zwierzęta żywe – o 7,0% (w tym produkty mleczne i jaja o 12,2%, zboża i przetwory zbożowe o 11,9%, mięso i przetwory mięsne o 11,4%).

Among imported goods, all SITC sections saw an increase in prices, with the highest one observed in mineral fuels, lubricants and related materials – by 48.2% (of which mainly petroleum, petroleum products and related materials by 52.3%, electric current by 51.7%), animal and vegetable oils, fats and waxes – by 41.3% (of which particularly more expensive were animal oils and fats – by 59.7% and fixed vegetable fats and oils, crude, refined or fractionated – by 43.6%), crude materials, inedible, except for fuels – by 23.8% (including metalliferous ores and metal scrap by 34.8%, cork and wood by 29.4%, pulp and waste paper by 29.1%, oil-seeds and oleaginous fruits by 26.6%, crude rubber by 23.6%), manufactured goods classified chiefly by material – by 19.8% (including iron and steel by 45.0%) and chemicals and related products by 13.0% (including plastics in primary forms by 43.2%).

Among the exported goods, as in imports, the prices increased in all SITC sections, and mainly for: mineral fuels, lubricants and related materials – by 49.9% (mainly electric current by 79.2%, petroleum, petroleum products and related materials by 54.8%, coal, coke and briquettes by 37.5%), animal and vegetable oils, fats and waxes – by 28.3% (of which particularly more expensive were animal or vegetable fats and oils, processed, not elsewhere specified – by 41.6% and fixed vegetable fats and oils, crude, refined or fractionated by 27.4%), crude materials, inedible, except for fuels – by 26.0% (including crude rubber by 49.1%, oil-seeds and oleaginous fruits by 27.1%, pulp and waste paper by 22.3%), manufactured goods classified chiefly by material – by 15.5% (including iron and steel by 40.6%, non-ferrous metals by 36.0%), chemicals and related products – by 13.1% (including plastics in primary forms by 44.2%) and food and live animals – by 7.0% (including dairy products and birds' eggs by 12.2%, cereals and cereal preparations by 11.9%, meat and meat preparations by 11.4%).

Wykres 35. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według sekcji SITC w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 35. Changes in transaction prices of foreign trade by SITC sections in 2021 compared to the previous year

1. Żywność i zwierzęta żywe
Food and live animals
2. Napoje i tytoń
Beverages and tobacco
3. Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw
Crude materials, inedible, except fuels
4. Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne
Mineral fuels, lubricants and related materials
5. Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne
Animal and vegetable oils, fats and waxes
6. Chemikalia i produkty pokrewne
Chemicals and related products
7. Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca
Manufactured goods classified chiefly by material
8. Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy
Machinery and transport equipment
9. Różne wyroby przemysłowe
Miscellaneous manufactured articles

W odniesieniu do 2015 r. ceny transakcyjne towarów importowanych i eksportowanych były wyższe odpowiednio o 18,9% i 20,3%, a wskaźnik „terms of trade” wyniósł 101,2.

W imporcie w relacji do 2015 r. znacząco wzrosły ceny olejów, tłuszczów, wosków zwierzęcych i roślinnych (o 38,8%), paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (o 28,5%), surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw (o 26,0%), towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 24,6%) oraz chemikaliów i produktów pokrewnych (o 17,3%). Po wyższych cenach niż w 2015 r. importowano także maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (o 16,6%), żywność i zwierzęta żywe (o 10,5%), różne wyroby przemysłowe (o 8,5%) oraz napoje i tytoń (o 6,6%).

W eksporcie w stosunku do 2015 r. ceny olejów, tłuszczów, wosków zwierzęcych i roślinnych wzrosły o 83,5%, paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 66,2%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 26,9%, surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw – o 22,8%, chemikaliów i produktów pokrewnych – o 22,3%, napojów i tytoniu – o 20,8%, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 18,2%, różnych wyrobów przemysłowych – o 16,8%, a żywności i zwierząt żywych – o 13,4%.

In comparison to 2015, the transaction prices of imported and exported goods were higher by 18.9% and 20.3%, respectively, and the terms of trade index reached 101.2.

In imports compared to 2015, there was a significant increase in the prices of animal and vegetable oils, fats and waxes (by 38.8%), mineral fuels, lubricants and related materials (by 28.5%), crude materials, inedible, except for fuels (by 26.0%), manufactured goods classified chiefly by material (by 24.6%) as well as chemicals and related products (by 17.3%). Machinery and transport equipment (by 16.6%), food and live animals (by 10.5%), miscellaneous manufactured articles (by 8.5%), and beverages and tobacco (by 6.6%) were also imported at higher prices than in 2015.

In exports compared to 2015, there was an increase in the prices of animal and vegetable oils, fats and waxes by 83.5%, mineral fuels, lubricants and related materials – by 66.2%, manufactured goods classified chiefly by material – by 26.9% crude materials, inedible, except for fuels – by 22.8%, chemicals and related products – by 22.3%, beverages and tobacco – by 20.8%, machinery and transport equipment – by 18.2%, miscellaneous manufactured articles – by 16.8%, and food and live animals – by 13.4%.

W obrotach towarowych z **krajami Unii Europejskiej** ceny transakcyjne towarów importowanych wzrosły w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego o 9,9%, a eksportowanych – o 10,6%.

In the trade of goods with the **EU member states**, the transaction prices of imported goods increased by 9.9% in 2021 in relation to the previous year, and exported goods – by 10.6%.

Tablica 22. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej
Table 22. Transaction price indices in foreign trade with the EU member states

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100			previous year=100		2015=100	
Import Imports	101,8	99,7	102,6	102,4	101,3	109,9	118,7
Eksport Exports	100,1	102,3	102,3	102,9	102,8	110,6	122,5
Terms of trade	98,3	102,6	99,7	100,5	101,5	100,6	103,2

W imporcie z krajów UE w porównaniu z 2020 r. najbardziej wzrosły ceny paliw mineralnych, smarów oraz materiałów pochodnych – o 45,2%, olejów, tłuszczów, wosków zwierzęcych i roślinnych – o 33,5%, surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw – o 23,9%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 17,5% oraz chemikaliów i produktów pokrewnych – o 16,8%.

In imports from EU countries, compared to 2020, the highest increase in prices was for mineral fuels, lubricants and related materials – by 45.2%, animal and vegetable oils, fats and waxes – by 33.5%, crude materials, inedible, except for fuels – by 23.9%, manufactured goods classified chiefly by material – by 17.5%, and chemicals and related products – by 16.8%.

Po cenach znacząco wyższych niż przed rokiem eksportowano do UE paliwa mineralne, smary oraz materiały pochodne – o 50,3%, oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne – o 32,1%, surowce niejadalne z wyjątkiem paliw – o 23,1%, towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca – o 17,2% oraz chemikalia i produkty pokrewne – o 16,9%.

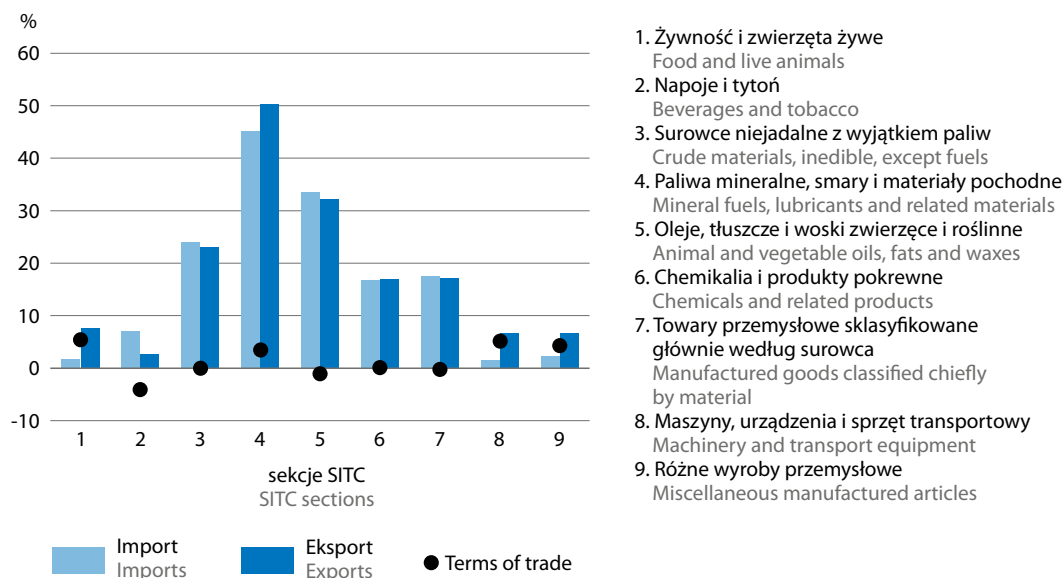
Mineral fuels, lubricants and related materials (by 50.3%), animal and vegetable oils, fats and waxes (by 32.1%), crude materials, inedible, except for fuels (by 23.1%), manufactured goods classified chiefly by material (by 17.2%), and chemicals and related products (by 16.9%) were exported to the EU at significantly higher prices than the year before.

W wyniku wyższej dynamiki cen towarów eksportowanych niż importowanych wskaźnik „terms of trade” w handlu z krajami UE osiągnął korzystny, choć niższy niż rok wcześniej, poziom 100,6 (wobec 101,5 w 2020 r.), w tym najbardziej w sekcjach: żywność i zwierzęta żywe (105,8), maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (105,1), różne wyroby przemysłowe (104,3), paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (103,5). Niekorzystne relacje zmian cen towarów eksportowanych do importowanych odnotowano w sekcjach: napoje i tytoń (95,9), oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne (99,0), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (99,4) oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca (99,7).

As a result of higher price dynamics of exported goods than of imported goods, the terms of trade index in the trade with the EU countries reached a favorable, although lower than the year before, level of 100.6 (compared to 101.5 in 2020), most notably in the sections: food and live animals (105.8), machinery and transport equipment (105.1), miscellaneous manufactured articles (104.3), mineral fuels, lubricants and related materials (103.5). Unfavorable ratios of changes in prices of exported goods to imported goods were recorded in the following sections: beverages and tobacco (95.9), animal and vegetable oils, fats and waxes (99.0), crude materials, inedible, except for fuels (99.4) and manufactured goods classified chiefly by material (99.7).

Wykres 36. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Unii Europejskiej według sekcji SITC w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 36. Changes in transaction prices of foreign trade with the EU member states by SITC sections in 2021 compared to the previous year

1. Żywność i zwierzęta żywe
Food and live animals
2. Napoje i tytoń
Beverages and tobacco
3. Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw
Crude materials, inedible, except fuels
4. Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne
Mineral fuels, lubricants and related materials
5. Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne
Animal and vegetable oils, fats and waxes
6. Chemikalia i produkty pokrewne
Chemicals and related products
7. Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca
Manufactured goods classified chiefly by material
8. Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy
Machinery and transport equipment
9. Różne wyroby przemysłowe
Miscellaneous manufactured articles

W odniesieniu do 2015 r. ceny w obrotach z krajami Unii Europejskiej wzrosły w imporcie o 18,7%, a w eksporcie – o 22,5%. Wskaźnik „terms of trade” ukształtował się na poziomie 103,2.

In comparison to 2015, the transaction prices in trade with the EU member states increased in imports by 18.7% and in exports – by 22.5%. The terms of trade index stood at 103.2.

W obrotach towarowych z **krajami Europy Środkowo-Wschodniej** ceny towarów importowanych wzrosły się o 59,2% w stosunku do roku poprzedniego (przy spadku o 22,2% w 2020 r.), a eksportowanych o 6,7% (przy obniżce o 1,2% w 2020 r.).

In the trade of goods with the **countries of Central and Eastern Europe**, the prices of imported goods increased by 59.2% compared to the previous year (after a fall of 22.2% in 2020), and for exported goods by 6.7% (after a decrease of 1.2% in 2020).

Tablica 23. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej

Table 23. Transaction price indices in foreign trade with the Central and Eastern Europe countries

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100	
Import Imports	81,9	117,7	115,6	97,1	77,8	159,2	134,0
Eksport Exports	98,7	101,4	99,8	101,7	98,8	106,7	107,1
Terms of trade	120,5	86,2	86,3	104,7	127,0	67,0	79,9

Wskaźnik cen towarów importowanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej osiągnął bardzo wysoki poziom głównie ze względu na wzrost cen surowców energetycznych, w tym paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (o 50,8%) oraz gazu ziemnego. Ponadto po wyższych niż przed rokiem cenach importowano oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne (o 54,8%), towary przemysłowe skła-

The price index of imported goods from the countries of Central and Eastern Europe reached a very high level, mainly due to the increase in the prices of energy resources, including mineral fuels, lubricants and related materials (by 50.8%) and natural gas. Animal and vegetable oils, fats and waxes (by 54.8%), manufactured goods classified chiefly by material (by 50.7%), chemicals and related products (by 40.4%),

syfikowane głównie według surowca (o 50,7%), chemikalia i produkty pokrewne (o 40,4%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 36,4%). Niższe ceny niż w 2020 r. odnotowano jedynie w sekcji napoje i tytoń (o 6,4%).

Ceny towarów eksportowanych były wyższe we wszystkich sekcjach w porównaniu z 2020 r., a najbardziej w sekcjach: paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (o 33,7%), oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne (o 16,7%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 15,4%), napoje i tytoń (o 12,8%) oraz chemikalia i produkty pokrewne (o 11,6%).

Znaczący wzrost cen towarów importowanych w stosunku do cen towarów eksportowanych spowodował, że wskaźnik „terms of trade” w handlu z krajami Europy Środkowo-Wschodniej ukształtował się na nienotowanym w pięciu poprzednich latach tak niekorzystnym poziomie – 67,0 (w 2020 r. – 127,0).

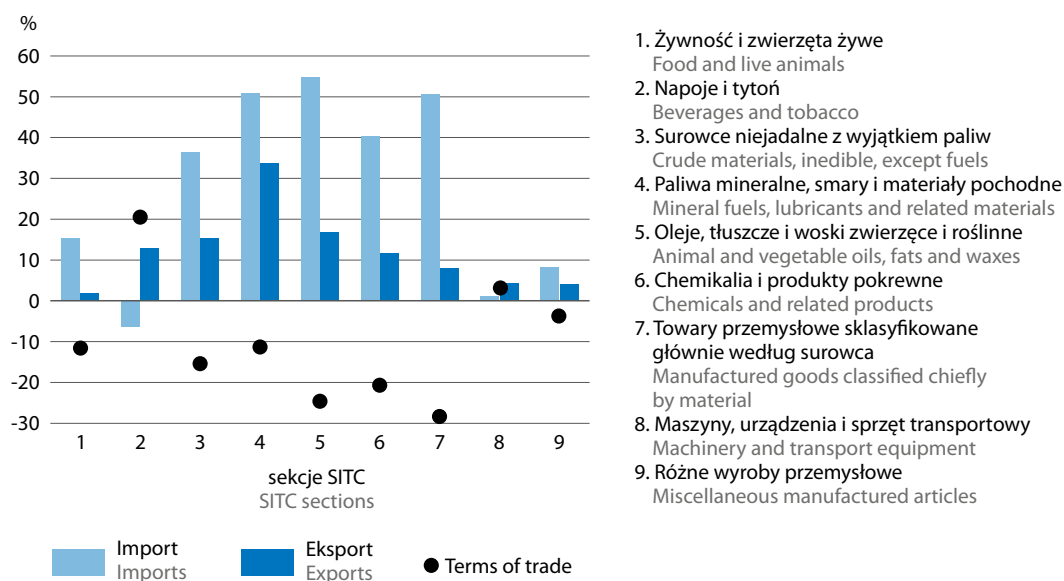
crude materials, inedible, except for fuels (by 36.4%) were also imported at higher prices than the year before. Lower prices than in 2020, were recorded only in the beverages and tobacco section (by 6.4%).

In comparison to 2020, the prices of exported goods were higher in all sections, with the highest increase in the following sections: mineral fuels, lubricants and related materials (by 33.7%), animal and vegetable oils, fats and waxes (by 16.7%), crude materials, inedible, except for fuels (by 15.4%), beverages and tobacco (by 12.8%), and chemicals and related products (by 11.6%).

The significant increase in the prices of imported goods compared to exported goods caused the terms of trade index in trade with the countries of Central and Eastern Europe to reach an unfavorable level of 67.0 which was not recorded in the previous five years (127.0 in 2020).

Wykres 37. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym z krajami Europy Środkowo-Wschodniej według sekcji SITC w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 37. Changes in transaction prices of foreign trade with the Central and Eastern Europe countries by SITC sections in 2021 compared to the previous year

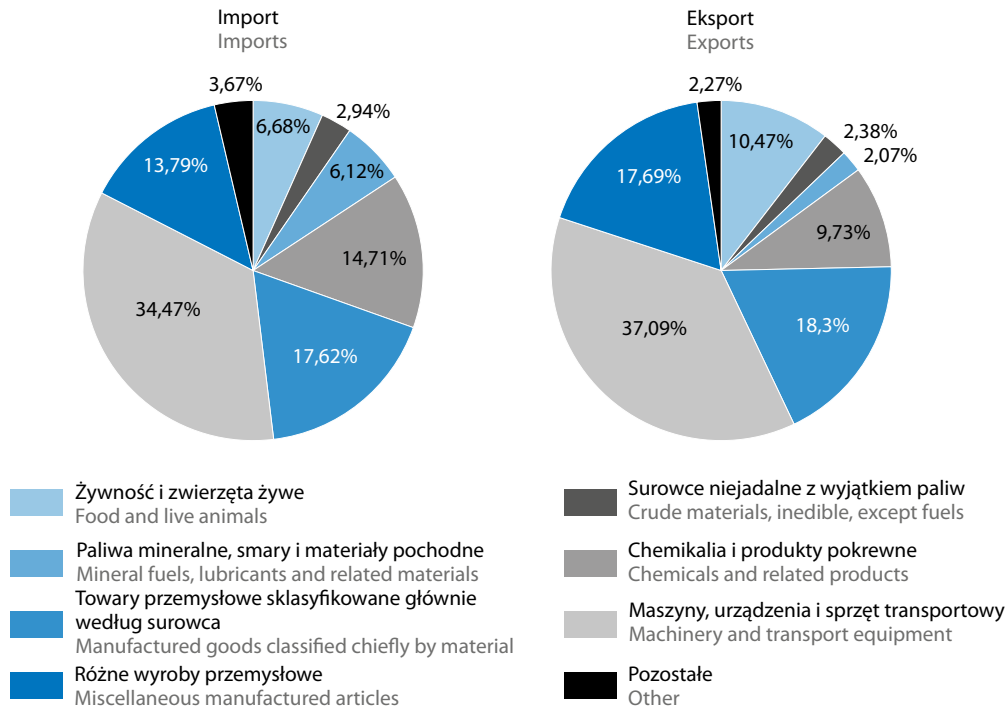
W odniesieniu do 2015 r. ceny w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej w imporcie wzrosły o 34,0%, a w eksporcie o 7,1%. Wskaźnik „terms of trade” w handlu z tymi krajami ukształtował się na poziomie 79,9.

W 2021 r. największy udział w strukturze obrotów w cenach bieżących, zarówno w eksporcie jak i imporcie, miały towary z następujących sekcji SITC: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy, towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca, chemikalia i produkty pokrewne oraz różne wyroby przemysłowe.

In comparison to 2015, prices in trade with the countries of Central and Eastern Europe in imports increased by 34.0% and in exports by 7.1%. The terms of trade index in trade with these countries amounted to 79.9.

In 2021, goods in the following SITC sections accounted for the largest share of the turnover structure at current prices, both in exports and imports: machinery and transport equipment, manufactured goods classified chiefly by material, chemicals and related products, and miscellaneous manufactured articles.

Wykres 38. Import i eksport w 2021 r. – udział według sekcji SITC
 Chart 38. Imports and exports in 2021 – shares by SITC sections

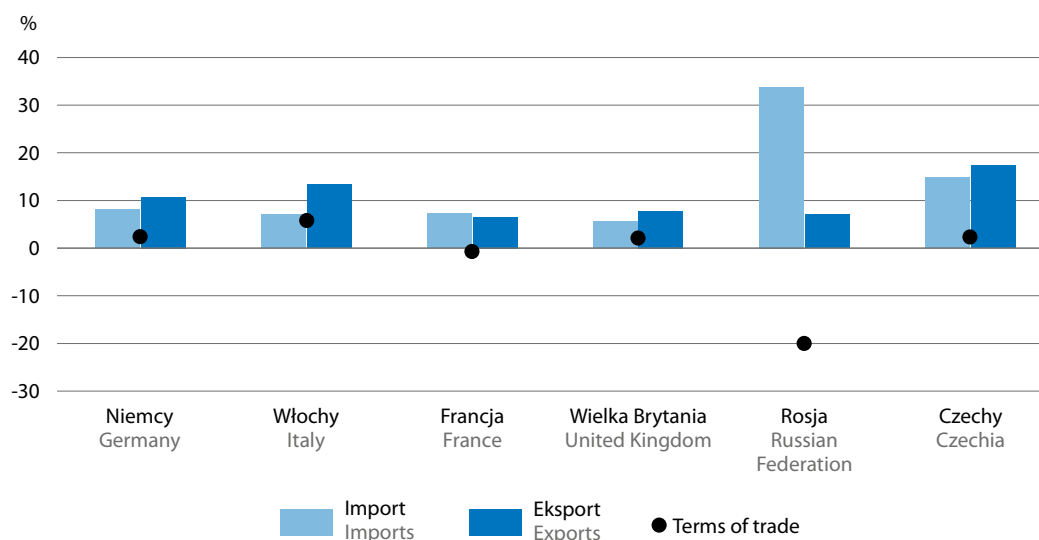

W 2021 r. w wymianie towarowej z **głównymi partnerami** polski handel zagraniczny odnotował korzystne relacje cenowe w obrotach z Niemcami – 102,4, z Włochami – 105,8, z Wielką Brytanią – 102,1 oraz z Czechami – 102,2. Wskaźnik „terms of trade” w handlu z Francją wyniósł 99,3, a z Rosją – 80,0.

In 2021, in goods exchange with the **main partners**, Polish foreign trade recorded favorable price relations in turnover with Germany – 102.4, Italy – 105.8, the United Kingdom – 102.1 and with Czechia – 102.2. The terms of trade index in trade with France was at 99.3, and with the Russian Federation – 80.0.

Wykres 39. Zmiany cen transakcyjnych w handlu zagranicznym według głównych partnerów w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 39. Changes in transaction prices of foreign trade by major partners in 2021 compared to the previous year

W 2021 r. ceny importu towarów **według kierunków ich przeznaczenia** wzrosły o 12,8% (przed rokiem spadek o 0,5%). Najbardziej wzrosły ceny towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – 17,8%, w tym przede wszystkim paliw i smarów, zarówno nieprzetworzonych, jak i przetworzonych (odpowiednio o 47,7% i 47,4%). Podwyższono również ceny towarów konsumpcyjnych (o 4,1%), w tym głównie towarów konsumpcyjnych, gdzie indziej nie wymienionych, trwałego użytku (o 8,2%), żywności i napojów nieprzetworzonych, głównie dla gospodarstw domowych (o 5,8%) oraz samochodów osobowych (o 4,5%).

In 2021, prices of imported goods **by their end-use** increased by 12.8% (a decrease of 0.5% the year before). The prices of intermediate goods increased the most – 17.8%, including mainly fuels and lubricants, both primary and processed (by 47.7% and 47.4%, respectively). Prices of consumption goods were also increased (by 4.1%), including mainly consumer goods not elsewhere specified, durable (by 8.2%), food and beverages, primary, mainly for household consumption (by 5.8%) and passenger motor cars (by 4.5%).

Tablica 24. Wskaźniki cen importu według kierunków przeznaczenia

Table 24. Price indices of imports by end-use

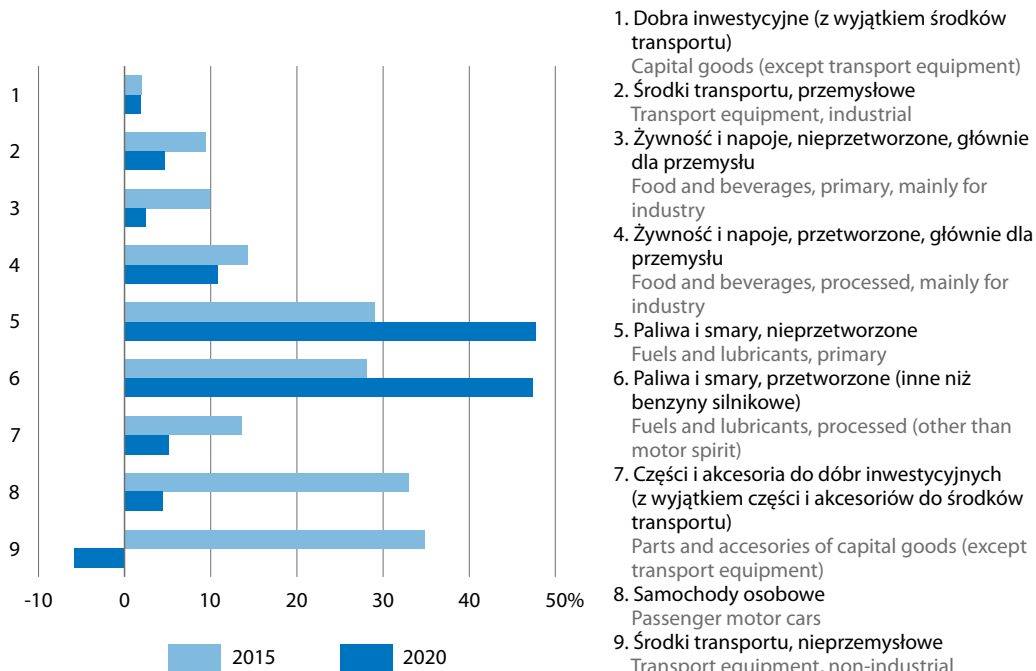
Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100			previous year=100		2015=100	
Ogółem Total	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	112,8	118,9
Dobra inwestycyjne Capital goods	100,5	97,9	98,9	101,9	101,6	102,4	103,2
Zużycie pośrednie Intermediate goods	97,9	104,1	105,4	99,8	96,9	117,8	122,4
Towary konsumpcyjne Consumption goods	104,5	98,5	99,8	104,9	103,3	104,1	115,9

W porównaniu z 2015 r. wzrosły ceny importowanych towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie (o 22,4%), na konsumpcję (o 15,9%), a także dóbr inwestycyjnych (o 3,2%). Najszybciej rosły ceny środków transportu, nieprzemysłowych (o 34,9%), samochodów osobowych (o 33,1%) oraz paliw i smarów, zarówno nieprzetworzonych, jak i przetworzonych (odpowiednio o 29,1% i 28,1%).

Compared to 2015, the prices of imported goods increased for intermediate goods (by 22.4%), consumption goods (by 15.9%) and capital goods (by 3.2%). The fastest growth was observed in the prices of transport equipment, non-industrial (by 34.9%), passenger motor cars (by 33.1%), fuels and lubricants, both primary and processed (by 29.1% and 28.1%, respectively).

Wykres 40. Zmiany cen importu według wybranych kierunków przeznaczenia w 2021 r. w stosunku do 2015 r. i 2020 r.

Chart 40. Changes in prices of imports by selected end-use in 2021 compared to 2015 and 2020

W 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrosły ceny rozdysponowania eksportu we wszystkich głównych kategoriach ekonomicznych (BEC). Największe wzrosty cen uzyskano w eksporcie paliw i smarów – o 48,3% i towarów zaopatrzeniowych dla przemysłu, gdzie indziej niewymienionych – 17,8%. W imporcie największy wzrost zanotowano również w kategoriach: paliwa i smary – o 47,6% oraz towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione – 19,2%.

In 2021, prices of distribution of exports increased in relation to the previous year in all broad economic categories (BEC). The highest price increases were recorded in exports of fuels and lubricants – by 48.3%, and of industrial supplies not elsewhere specified – by 17.8%. In imports, the highest growth was also recorded in the following categories: fuels and lubricants – by 47.6% and industrial supplies not elsewhere specified – by 19.2%.

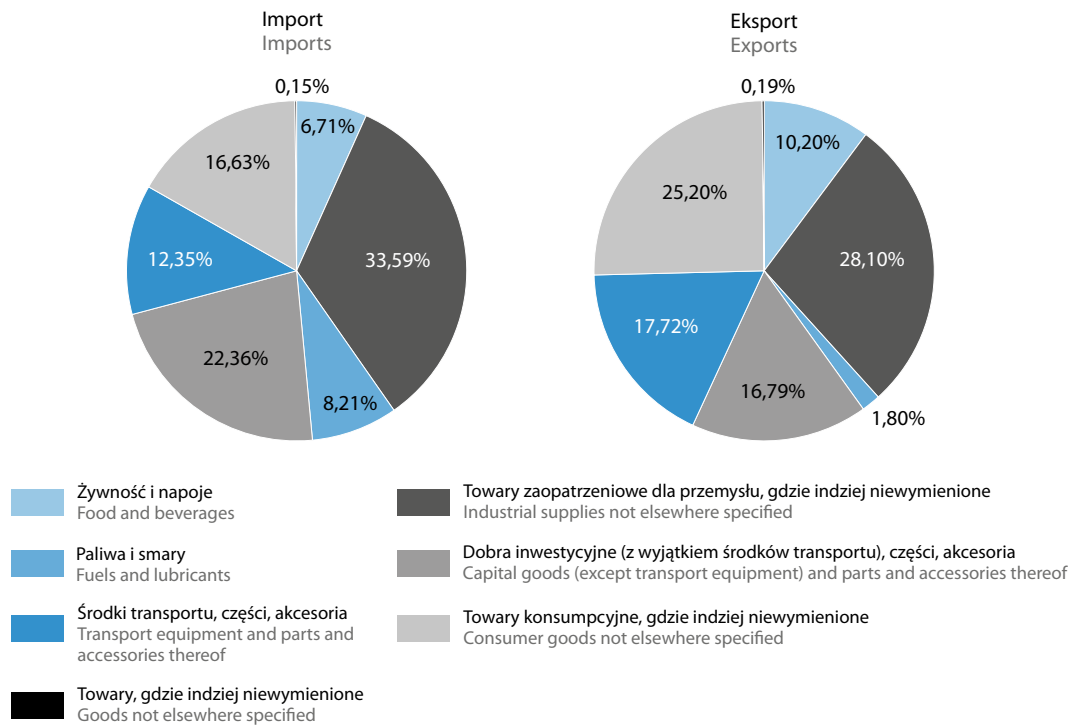
Tablica 25. Wskaźniki cen importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych (BEC)
Table 25. Price indices of imports and exports by Broad Economic Categories (BEC)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100			previous year=100		2015=100	
Import Imports	99,7	101,3	103,0	101,8	99,5	112,8	118,9
Żywność i napoje Food and beverages	105,3	100,7	95,4	103,2	100,1	104,2	108,8
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione Industrial supplies not elsewhere specified	98,2	103,4	103,5	98,9	98,3	119,2	121,7
Paliwa i smary Fuels and lubricants	82,5	123,6	121,5	97,0	72,4	147,6	128,4
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu), części, akcesoria Capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof	101,3	98,2	100,0	101,0	103,0	103,3	106,9
Środki transportu, części, akcesoria Transport equipment and parts and accessories thereof	106,3	98,0	103,7	105,1	105,4	104,9	125,6
Towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione Consumer goods not elsewhere specified	102,9	97,2	99,0	105,4	105,2	104,4	114,6
Eksport Exports	100,3	101,5	101,6	103,1	102,8	109,8	120,3
Żywność i napoje Food and beverages	101,4	99,9	99,0	101,9	102,9	106,7	112,2
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione Industrial supplies not elsewhere specified	99,1	102,9	103,4	102,2	100,0	117,8	127,0
Paliwa i smary Fuels and lubricants	91,7	141,9	111,2	101,7	76,7	148,3	167,4
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu), części, akcesoria Capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof	96,5	98,1	104,7	103,3	103,3	101,3	107,3
Środki transportu, części, akcesoria Transport equipment and parts and accessories thereof	107,2	102,0	99,5	103,6	107,2	108,6	131,2
Towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione Consumer goods not elsewhere specified	99,0	99,7	99,6	104,2	104,6	107,1	114,7

W 2021 r. struktura rozdysponowania importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych w cenach bieżących kształtowała się na podobnym poziomie jak w poprzednim roku. Największy i rosnący udział, zarówno w eksporcie, jak i w imporcie, miała kategoria towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione (wzrost odpowiednio o 2,0 p. proc. i 2,1 p. proc). Niższy był udział dóbr inwestycyjnych (z wyjątkiem środków transportu), który w eksporcie zmniejszył się o 0,3 p. proc, a w imporcie – o 1,5 p. proc. oraz towarów konsumpcyjnych, gdzie indziej niewymienionych – odpowiednio o 1,0 p. proc. i o 1,6 p. proc.

In 2021, the distribution structure of imports and exports by broad economic categories at current prices was at a similar level as in the previous year. The largest and growing share, both in exports and imports, was in the category of industrial supplies not elsewhere specified (increases by 2.0 percentage points and 2.1 percentage points, respectively). There was a lower share of capital goods (except transport equipment) which in exports decreased by 0.3 percentage points and in imports by 1.5 percentage points, and consumer goods not elsewhere specified – by 1.0 percentage points and by 1.6 percentage points, respectively.

Wykres 41. Rozdysonowanie importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych w 2021 r.
 Chart 41. Distribution of imports and exports by broad economic categories in 2021

Rozdział 7

Chapter 7

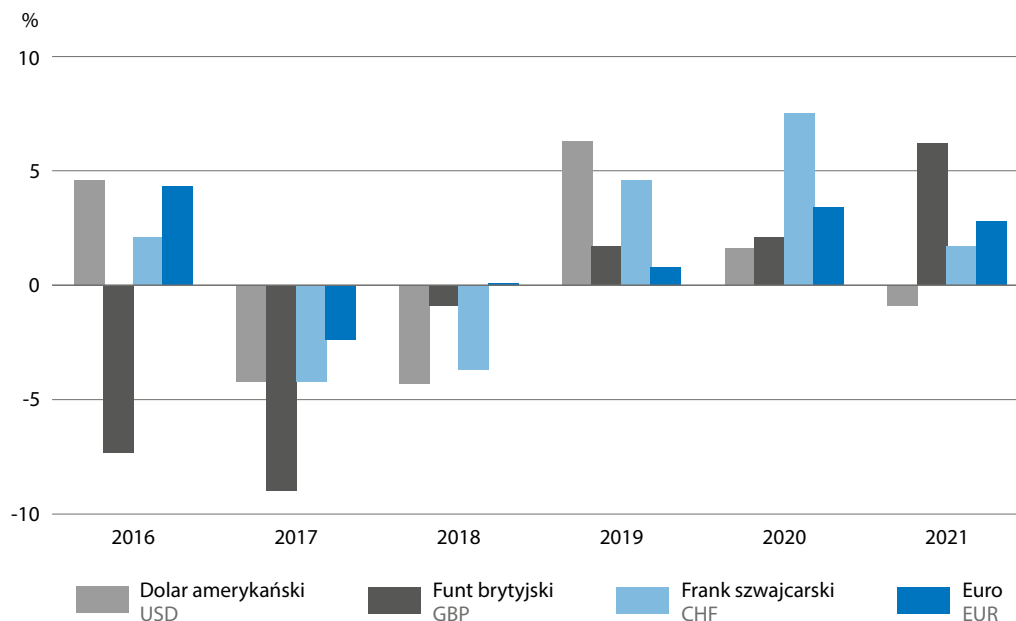
Kursy walut

Exchange rates

W 2021 r. średnioroczny kurs złotego w trzecim z kolei roku stracił na wartości w relacji do podstawowych walut, w tym do funta brytyjskiego, euro i franka szwajcarskiego, podczas gdy pierwszy raz od 2018 r. nastąpiło wzmocnienie waluty krajowej względem dolara amerykańskiego. Związane było to w głównej mierze z ekonomicznymi skutkami pandemii COVID-19. NBP podjął w 4. kwartale 2021 r. działania mające na celu m.in. powstrzymanie osłabiania się złotego poprzez podnoszenie podstawowych stóp procentowych. Deprecjacja złotego w stosunku do podstawowych walut była jednym z czynników pogorszenia się cenowych warunków wymiany w handlu zagranicznym, a niepewność odnośnie do dalszego globalnego rozwoju gospodarczego po załamaniu w 2020 r. miała wpływ na obroty handlu zagranicznego. Eksport wzrósł w mniejszym stopniu niż import, a wymiana towarowa, po raz pierwszy od 2018 r. zamknęła się ujemnym saldem.

In 2021, the average annual exchange rate of the zloty in the third consecutive year depreciated in relation to the main currencies, including the British pound, the euro and the Swiss franc, while for the first time since 2018 the national currency strengthened against the US dollar. This was mainly related to the economic effects of the COVID-19 pandemic. In the 4th quarter of 2021, the NBP took measures aimed at, among others, stopping the zloty's weakening by raising the base interest rates. Depreciation of the zloty against the main currencies was one of the factors of the deterioration of price conditions in foreign trade, and uncertainty about further global economic development after the collapse in 2020 affected foreign trade turnover. Exports grew less than imports, and trade in goods closed in a negative balance for the first time since 2018.

Wykres 42. Zmiany kursów niektórych walut obcych^a w NBP w stosunku do roku poprzedniego
Chart 42. Changes in exchange rates of some foreign currencies^a in NBP compared to the previous year

a Na podstawie kursów walut wyrażonych w złotych.

a Based on the exchange rates expressed in PLN.

Źródło: Na podstawie danych NBP.

Source: Based on NBP data.

Szybciej niż w 2020 r. złoty tracił na wartości w stosunku do funta brytyjskiego (6,2% wobec 2,1%), korony szwedzkiej (6,2% wobec 4,4%) oraz korony czeskiej (5,9% wobec 0,4%). Mniej niż rok wcześniej w relacji do waluty krajowej zyskał frank szwajcarski (1,7% wobec 7,5%). Kurs euro względem złotego wzrósł również mniej niż w 2020 r. (2,8% wobec 3,4%). Po zanotowanej w 2019 r. deprecjacji złotego wobec hrywny ukraińskiej (o 12,3%) w drugim z kolei roku nastąpił powrót do trendu osłabiania się waluty ukraińskiej względem polskiej (o 2,2% wobec 2,8% w 2020 r.). W 2021 r. złoty zyskał również na wartości w relacji do dolara amerykańskiego (o 0,9%) oraz rubla rosyjskiego (o 3,3%).

Faster than in 2020, the zloty depreciated in regard to the British pound (6.2% vs. 2.1%), the Swedish krona (6.2% vs. 4.4%) and the Czech koruna (5.9% vs. 0.4%). The Swiss franc gained less than a year earlier in relation to the national currency (1.7% vs. 7.5%). The euro exchange rate with regard to zloty also increased less than in 2020 (2.8% vs. 3.4%). After the depreciation of the zloty against the Ukrainian hryvnia recorded in 2019 (by 12.3%) in the second consecutive year, there was a return to the trend of weakening of the Ukrainian currency toward the Polish one (by 2.2% vs. 2.8% in 2020). In 2021, the zloty also appreciated in relation to the US dollar (by 0.9%) and the Russian rouble (by 3.3%).

Tablica 26. Dynamika kursów niektórych walut obcych (wyrażonych w PLN) w NBP

Table 26. Indices of exchange rates of some foreign currencies (expressed in PLN) in NBP

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni = 100 previous year = 100						2015 = = 100
Dolar amerykański USD	104,6	95,8	95,7	106,3	101,6	91,1	102,5
Funt brytyjski GBP	92,7	91,0	99,1	101,7	102,1	106,2	92,2
Frank szwajcarski CHF	102,1	95,8	96,3	104,6	107,5	101,7	107,8
Euro EUR	104,3	97,6	100,1	100,8	103,4	102,8	109,2
Korona szwedzka SEK	103,1	95,9	94,0	97,8	104,4	106,2	100,6
Korona czeska CZK	105,2	100,2	102,8	100,7	100,4	105,9	116,0
Hrywna ukraińska UAH	88,5	92,0	93,6	112,3	97,2	97,8	81,3
Rubel rosyjski RUB	95,0	109,6	89,0	102,9	91,2	96,7	84,2

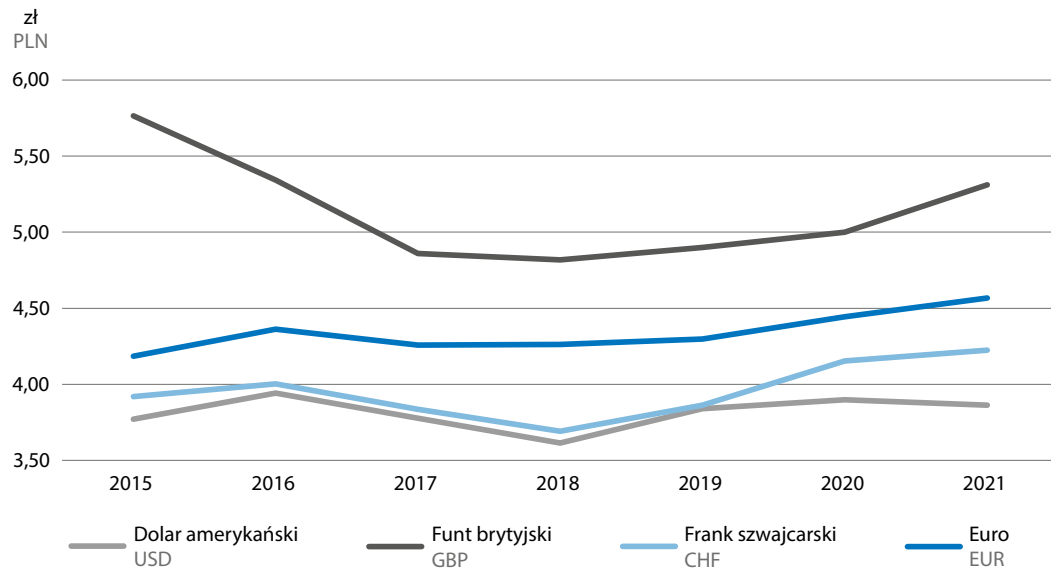
Źródło: Na podstawie danych NBP.

Source: Based on NBP data.

W odniesieniu do 2015 r. wartość złotego była wyższa w 2021 r. względem hrywny ukraińskiej (o 18,7%), rubla rosyjskiego (o 15,8%) i funta brytyjskiego (o 7,8%). Znaczną deprecjacje krajowej waluty w tym okresie obserwowano w stosunku do korony czeskiej (o 16,0%), euro (o 9,2%), franka szwajcarskiego (o 7,8%) i dolara amerykańskiego (o 2,5%) oraz niewielką – do korony szwedzkiej (o 0,6%).

With regard to 2015, the value of the zloty was higher in 2021 toward the Ukrainian hryvnia (by 18.7%), the Russian rouble (by 15.8%) and the British pound (by 7.8%). A significant depreciation of the national currency in this period was observed in relation to the Czech koruna (by 16.0%), the euro (by 9.2%), the Swiss franc (by 7.8%) as well as to the US dollar (by 2.5%) and a slight one – to the Swedish krona (by 0.6%).

Wykres 43. Kursy niektórych walut obcych w NBP
Chart 43. Exchange rates of some foreign currencies in NBP

Źródło: NBP.
Source: NBP.

Rozdział 8

Chapter 8

Relacje cen

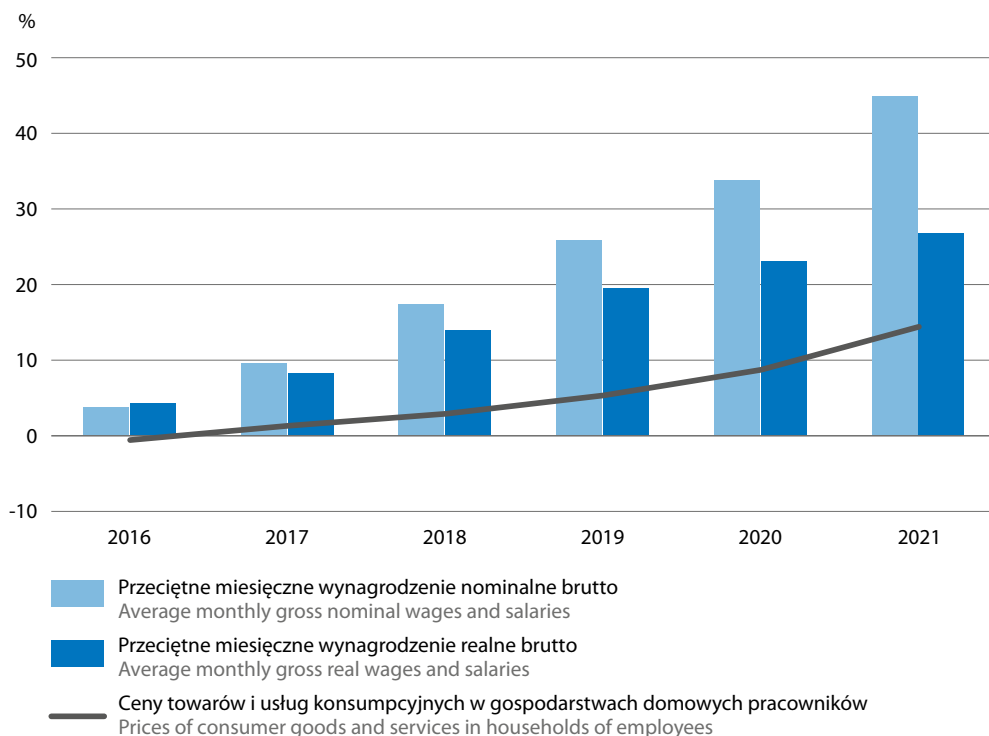
Price relations

W 2021 r. szybciej niż w poprzednim roku rosły zarówno ceny towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez gospodarstwa domowe pracowników (o 5,2% wobec 3,2%), jak i przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto (o 8,4% wobec 6,2%). Na skutek większej niż w 2020 r. różnicy pomiędzy wzrostem wynagrodzeń a podwyżkami cen konsumpcyjnych, dalszej poprawie uległa siła nabywczą płac (3,0% wobec 2,9%).

In 2021, both the prices of consumer goods and services purchased by households of employees increased faster than in the previous year (by 5.2% compared to 3.2%) as well as the average monthly gross nominal wage (by 8.4% compared to 6.2%). Due to the wider gap between wage increases and consumer price increases compared to 2020, the purchasing power of wages continued to improve (3.0% compared to 2.9%).

Wykres 44. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych pracowników oraz wynagrodzeń nominalnych i realnych w stosunku do 2015 r.

Chart 44. Changes in prices of consumer goods and services in households of employees and in nominal and real wages and salaries compared to 2015

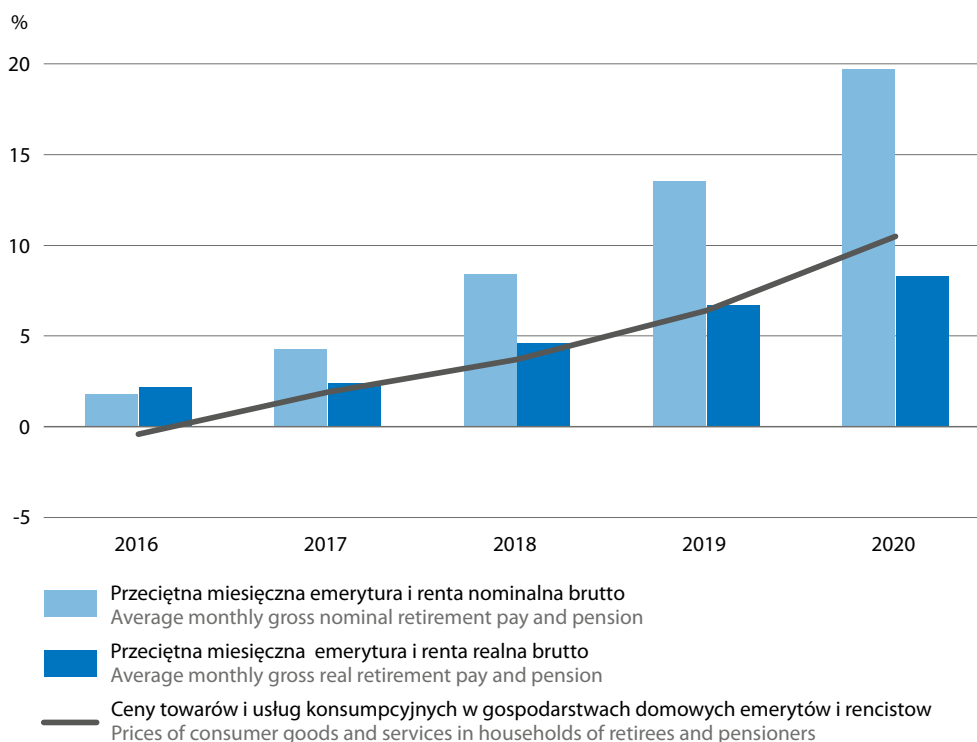

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w ujęciu nominalnym w 2021 r. rosły szybciej niż w roku poprzednim (6,9% wobec 5,5%). Jednocześnie, niższa od wzrostu tych emerytur i rent była skala podwyżek cen towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez gospodarstwa domowe emerytów i rencistów (4,9% wobec 3,9%), co wpłynęło na poprawę ich siły nabywczej (1,9% wobec 1,5% w 2020 r.).

Average gross monthly pensions from the non-agricultural social security system in nominal terms increased more in 2021 than in the previous year (6.9% compared to 5.5%). Beneath the increase in these pensions was the rise in the prices of consumer goods and services purchased by retiree and pensioner households (4.9% compared to 3.9%), which increased their purchasing power (1.9% compared to 1.5% in 2020).

Wykres 45. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów oraz emerytur i rent z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w stosunku do 2015 r.

Chart 45. Changes in prices of consumer goods and services in households of retirees and pensioners and in retirement pay and pensions from non-agricultural social security system compared to 2015

W 2021 r. utrzymał się obserwowany od kilku lat wzrost cen detalicznych większości artykułów żywnościowych, w tym cen chleba. Wolniejszy wzrost cen m.in. mięsa wołowego z kością (rostbef), szynki wieprzowej gotowanej, filetów z morskczuka, sera dojrzewającego, sera twarogowego półtłustego oraz masła o zawartości tłuszczu ok. 82,5%, niż cen chleba spowodował, że za równowartość ceny 1 kg tych artykułów można było nabyć mniej niż w 2020 r. chleba pszenno-żytniego. Spadek cen detalicznych m.in. mięsa wieprzowego bez kości (łopatka), słoniny i boczku wędzonego również wpłynął na obniżenie poziomu relacji ich cen do cen chleba. Szybszy wzrost cen m.in. oleju jadalnego rzepakowego i kurcząt patroszonych, niż cen chleba umożliwił natomiast nabycie większej ilości chleba pszenno-żytniego za równowartość ceny 1 kg tych produktów. Niezmieniony poziom relacji mąki pszennej,

The increase in retail prices for most foodstuffs, including bread prices, which has been observed for several years, continued in 2021. As a result of the slower price increase for, among other things, bone-in beef, cooked pork ham, hake fillets, maturing cheese, semi-fat cottage cheese and butter with a fat content of about 82.5%, compared to bread prices, one could buy less wheat-rye bread for the equivalent of 1 kg of those products than in 2020. The fall in retail prices for boneless pork (shoulder), lard and smoked bacon also affected the ratio of their prices to the price of bread. The faster increase in the prices of rapeseed oil and gutted chicken than for bread prices made it possible to buy more wheat-rye bread at a price of equivalent of 1 kg of those products. The unchanged ratio of wheat flour, rice, cow's milk with a fat content of 3–3.5%, sterilised, and granulated white

ryżu, mleka krowiego o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowanego i cukru białego kryształu do ceny chleba wynikał z utrzymującego się w 2021 r. zbliżonego tempa wzrostu ich cen.

sugar, to the price of bread was due to a similar increase in their prices in 2021.

Tablica 27. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen chleba

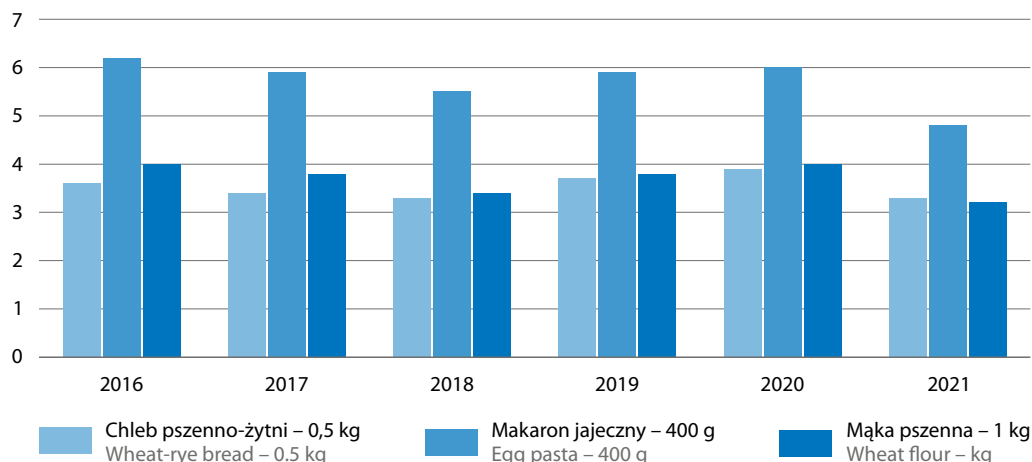
Table 27. Relations between retail prices of selected foodstuffs and retail prices of bread

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	cena chleba pszenno-żytniego, 0,5 kg = 1,00 price of wheat-rye bread, 0.5 kg = 1.00					
Mąka pszenna – 1 kg Wheat flour – kg	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1 kg Beef meat, bone-in (sirloin) – kg	11,8	12,1	11,8	10,7	10,0	9,8
Mięso wieprzowe bez kości (łopatka) – 1 kg Pork meat, boneless (shoulder) – kg	5,6	6,0	5,4	5,6	5,5	4,6
Kurczęta patroszone – 1 kg Chicken, gutted – kg	3,1	3,1	3,0	2,8	2,5	2,7
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg Pork ham, cooked – kg	11,1	11,3	11,1	10,7	10,9	10,1
Mleko krowie o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – 1 l Cow's milk, fat content 3–3.5%, sterilized – l	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg Semi-fat cottage cheese – kg	6,0	5,9	5,6	5,2	4,9	4,6
Ser dojrzewający – 1 kg Maturing cheese – kg	8,2	9,3	8,6	7,9	7,5	7,2
Masło o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – 200 g Butter, fat content about 82.5% – 200 g	1,9	2,6	2,7	2,2	1,9	1,8
Cukier biały kryształ – 1 kg White sugar, granulated – kg	1,3	1,3	0,9	1,0	0,9	0,9

W 2021 r. wzrost cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych, przy znacznym wzroście ceny skupu pszenicy wpłynął na polepszenie relacji ich cen. Cena detaliczna 1 kg mąki pszennej odpowiadała cenie skupu 3,20 kg pszenicy, a cena 0,5 kg chleba pszenno-żytniego – cenie 3,28 kg pszenicy (w 2020 r. odpowiednio: 3,96 kg i 3,88 kg). Cena detaliczna 0,4 kg makaronu jajecznego stanowiła natomiast równowartość ceny 4,82 kg pszenicy w skupie (w 2020 r. – 5,97 kg).

In 2021, the increase in retail prices of selected foodstuffs combined with a significant increase in the procurement price of wheat improved the price ratio. The retail price of 1 kg of wheat flour was equivalent to the procurement price of 3.20 kg of wheat, and the price of 0.5 kg of wheat bread was equivalent to the procurement price of 3.28 kg of wheat (2020: 3.96 kg and 3.88 kg, respectively). The retail price of 0.4 kg of egg pasta was equivalent to the procurement price of 4.82 kg of wheat (5.97 kg in 2020).

Wykres 46. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg pszenicy
 Chart 46. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of wheat

Nieznaczną poprawę poziomu relacji cen, wynikającą z szybszego wzrostu ceny skupu niż ceny detalicznej, notowano także w przypadku mięsa wołowego z kością (rostbef) i żywca rzeźnego wołowego.

W 2021 r. na skutek wzrostu ceny detalicznej i jednocześnie znacznego wzrostu ceny skupu, na niższym poziomie kształtowała się również relacja ceny cukru białego kryształu do ceny buraków cukrowych (23,44 wobec 26,59 w 2020 r.).

Podobną tendencję obserwowano w relacjach cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do ceny skupu żywca rzeźnego wieprzowego. Spadek ceny skupu żywca wieprzowego w 2021 r., przy jednoczesnym wzroście cen detalicznych: mięsa wieprzowego bez kości (łopatka), szynki wieprzowej gotowanej, boczku surowego i słoniny, wpłynął na wzrost poziomu relacji ich cen.

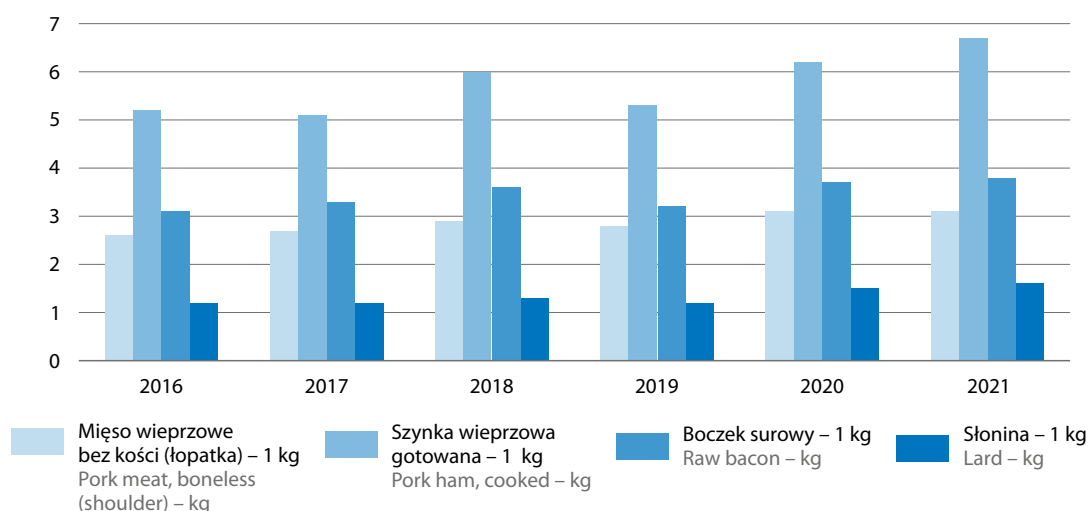
There was also a slight improvement in the price ratio for bone-in beef (sirloin) and cattle for slaughter, as the procurement price increased faster than the retail price.

The ratio between granulated white sugar and sugar beets price was also lower in 2021 as a result of the increase in the retail price and the simultaneous significant increase in the procurement price (23.44 compared to 26.59 in 2020).

A similar trend was observed in the ratio for retail prices of selected foodstuffs and the procurement prices of pigs for slaughter. The decrease in procurement prices of pigs for slaughter in 2021 and the simultaneous increase in retail prices of: boneless pork (shoulder), cooked ham, raw bacon and lard increased their price level rates.

Wykres 47. Relacje cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych do cen skupu 1 kg żywca rzeźnego wieprzowego

Chart 47. Relations between retail prices of selected foodstuffs and procurement prices of kg of pigs for slaughter

Na poziom relacji cen detalicznych mleka i jego przetworów do ceny skupu mleka krowiego w 2021 r. miał wpływ głównie szybszy wzrost cen skupu niż ceny detalicznych. Poprawa relacji cen wynikająca z szybszego wzrostu cen skupu dotyczyła m.in. sera dojrzewającego, mleka krowiego o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sera twarogowego półtłustego, masła o zawartości tłuszczu ok. 82,5%, jogurtu owocowego i śmietany o zawartości tłuszczu 18%.

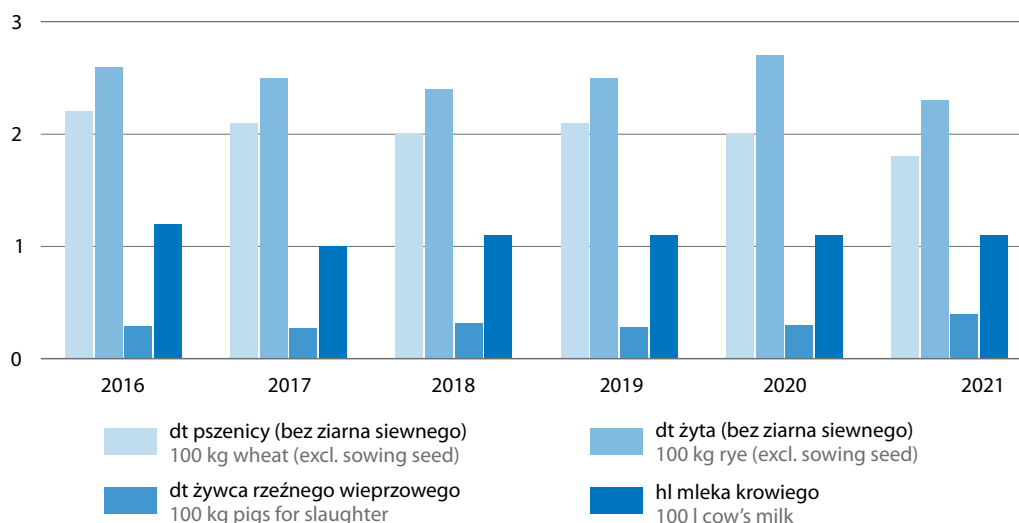
W 2021 r. na skutek wzrostu cen skupu większości badanych produktów rolnych, korzystniej kształtowały się ich relacje do cen detalicznych środków produkcji. W celu nabycia wybranych środków produkcji konieczna była sprzedaż mniejszej ilości m.in. pszenicy, żyta, jęczmienia i żywca wołowego, których ceny skupu znacznie wzrosły.

The relationship between retail prices of milk and milk products and the procurement price of cow's milk in 2021 was mainly influenced by a faster increase in procurement prices compared to retail prices. The improvement in the price ratio as a result of the faster increase in procurement prices included maturing cheese, cow's milk with a fat content of 3–3.5%, semi-skimmed cottage cheese, butter with a fat content of about 82.5%, fruit yoghurt and cream with a fat content of 18%.

Due to the increase in procurement prices of most of the agricultural products surveyed in 2021, their ratios to retail prices of the means of production developed more favourably. In order to purchase selected means of production, it was necessary to sell a smaller amount of e.g. wheat, rye, barley and cattle, which prices in the procurement have increased significantly.

Wykres 48. Relacje cen detalicznych 1 dt mieszanki paszowej dla tuczników do cen skupu niektórych produktów rolnych

Chart 48. Relations between retail prices of 100 kg compound feeding stuffs for porkers and procurement prices of some agricultural products

Cena oleju napędowego, niezbędnego do pracy maszyn i urządzeń rolniczych jest istotnym elementem kosztów produkcji w rolnictwie. W 2021 r. w wyniku mniejszego wzrostu cen tego środka produkcji niż cen skupu podstawowych produktów rolnych, obserwowano korzystniejszy poziom ich relacji. Rolnicy, aby zakupić olej napędowy musieli sprzedać mniej niż w 2020 r. m.in. pszenicy, żyta, rzepaku i rzepiku przemysłowego oraz buraków cukrowych. W wyniku podwyżki cen w podobnej skali, nie zmieniła się w porównaniu z rokiem poprzednim relacja ceny oleju napędowego do ceny skupu żywca wołowego. Pogorszeniu uległa natomiast relacja ceny tego środka produkcji m.in. do ceny skupu żywca wieprzowego, którego cena w 2021 r. obniżyła się (o 6,6%) przy wzroście ceny oleju (o 19,9%). Oznaczało to, że aby nabyć tę samą co w 2020 r. ilość oleju napędowego, rolnicy musieli sprzedać więcej żywca wieprzowego niż przed rokiem. Mniejszy wzrost cen skupu ziemniaków (o 1,5%) i mleka krowiego (o 13,5%) niż ceny detalicznej oleju napędowego również skutkowało koniecznością sprzedania większej ich ilości w celu zakupu tej samej co w 2020 r. ilości tego środka produkcji.

The price of diesel fuel used for agricultural machinery and equipment is a major part of the production costs in agriculture. In 2021, the increase in the prices of this product which was smaller than procurement prices of basic agricultural products resulted in a more favourable relationship. In order to buy diesel fuel, farmers had to sell less wheat, rye, rapeseed and industrial agrimony as well as sugar beets than in 2020. As a result of the price increase on a similar scale, the ratio to the price of diesel fuel and the procurement price of cattle for slaughter remained unchanged compared to the previous year. On the other hand, the ratio of this product price and the procurement price of e.g. pigs for slaughter decreased, where the price of slaughter pigs decreased in 2021 (by 6.6%) while the price of oil increased (by 19.9%). This meant that farmers had to sell more pigs for slaughter in order to purchase the same amount of diesel fuel as in 2020. The smaller increase in the procurement prices of potatoes (by 1.5%) and cow's milk (by 13.5%) than in the retail price of diesel fuel also meant that more quantities had to be sold in order to purchase the same quantity of that product as in 2020.

Tablica 28. Relacje cen detalicznych oleju napędowego za 100 l do cen skupu niektórych produktów rolnych
 Table 28. Relations between retail prices of diesel oil per 100 l and procurement prices of some agricultural products

Produkty rolne Agricultural products	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	cena skupu 1 dt produktów rolnych = 1,00 procurement prices of 100 kg of agricultural products = 1.00					
Ziarno zbóż (bez siewnego): Cereal grain (excl. sowing seed):						
pszenicy wheat	6,7	6,8	6,8	7,1	6,0	5,6
żyta rye	8,0	8,2	8,3	8,4	8,1	7,1
Rzepak i rzepik przemysłowy Rape and industrial agrimony	2,6	2,8	3,2	3,3	2,8	2,4
Buraki cukrowe Sugar beets	35,7	46,9	47,0	47,8	44,3	44,3
Ziemniaki Potatoes	10,8	12,1	11,6	8,7	10,1	11,9
Żywiec rzeźny wieprzowy Pigs for slaughter	0,9	0,9	1,1	0,9	0,9	1,1
Mleko krowie ^a Cow's milk ^a	3,8	3,2	3,7	3,8	3,3	3,5

a W hektolitrach.
a In hectolitres.

Rozdział 9

Chapter 9

Ceny w Unii Europejskiej

Prices in the European Union

9.1. Ceny konsumpcyjne

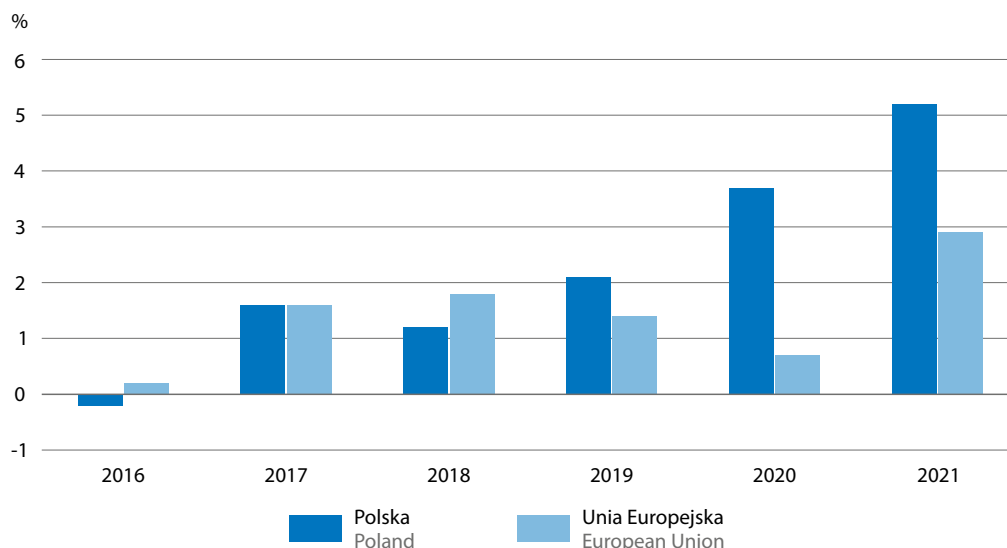
W 2021 r. ceny konsumpcyjne w Unii Europejskiej rosły znacznie szybciej niż przed rokiem. Wzrost notowano w większości grup towarów i usług. Ceny mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych (HICP) w 2021 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły przeciętnie w UE o 2,9%, w tym w strefie euro – o 2,6% (w 2020 r. odpowiednio o: 0,7% i 0,3%).

9.1. Consumer prices

In 2021, consumer prices in the European Union grew much faster than in the previous year. A growth was recorded in the majority of groups of goods and services. In 2021, compared to the previous year, prices measured by the harmonised index of consumer prices (HICP) increased by an average of 2.9% in the EU, while in the eurozone – by 2.6% (0.7% and 0.3%, respectively in 2020).

Wykres 49. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego

Chart 49. Changes in prices measured by the Harmonised Index of Consumer Prices compared to the previous year

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

Najbardziej podwyższono ceny konsumpcyjne w Polsce i na Węgrzech (po 5,2%). Wysoki ich wzrost zanotowano również w następujących krajach: Litwa (4,6%), Estonia (4,5%) i Rumunia (4,1%). Szybciej niż przeciętnie w UE rosły także ceny m.in. w Luksemburgu, Czechach, Łotwie, Belgii, Niemczech i Hiszpanii (w granicach 3,5%–3,0%). W Austrii, Bułgarii, Holandii i Słowacji ceny podniesiono w skali zbliżonej do notowanej przeciętnie w UE (po 2,8%). Najwolniej w UE rosły ceny m.in. w Portugalii (o 0,9%), Malcie (o 0,7%) i Grecji (o 0,6%).

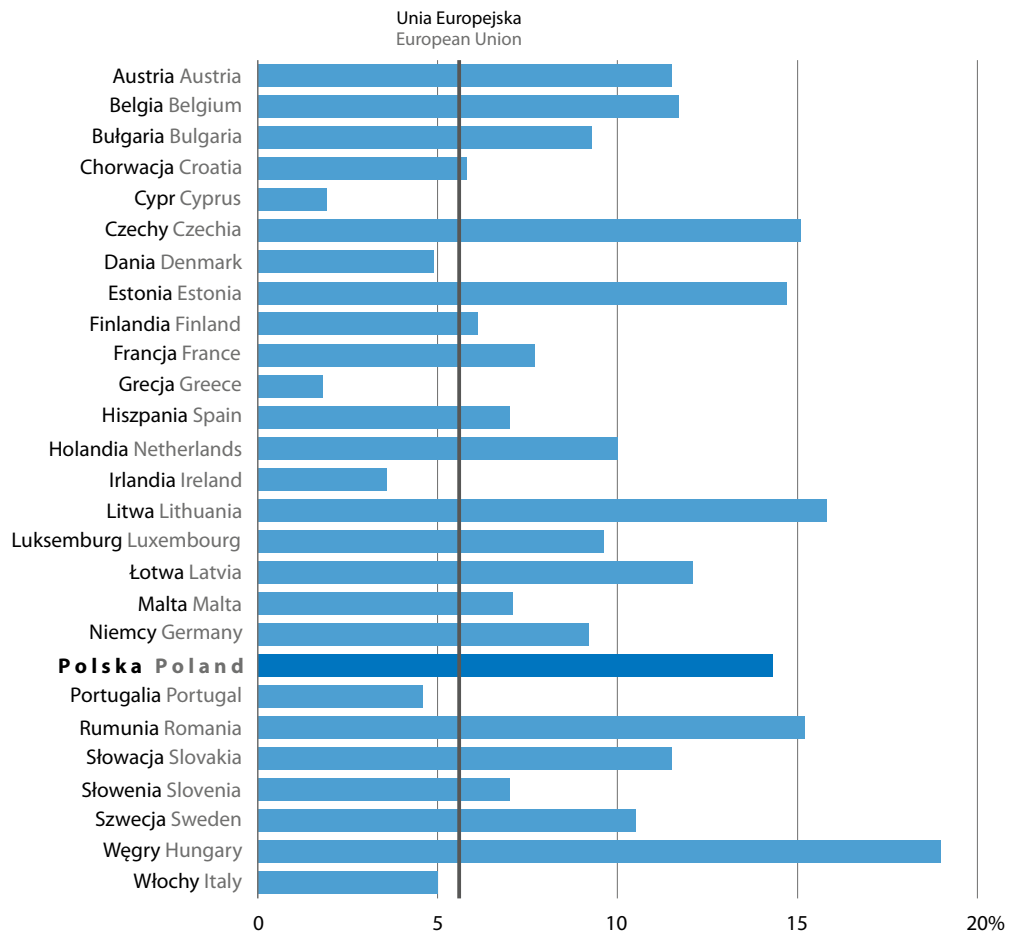
Consumer prices increased the most in Poland and Hungary (by 5.2% both). A high growth was also recorded in the following countries: Lithuania (4.6%), Estonia (4.5%) and Romania (4.1%). In Luxembourg, Czechia, Latvia, Belgium, Germany and Spain (all in the range of 3.5%–3.0%), prices were also rising faster than the EU average. In Austria, Bulgaria, the Netherlands and Slovakia (all within 2.8%), the range of price increases was similar to the EU average (2.8% each). The slowest price growth was observed, e.g. in Portugal (0.9%), Malta (0.7%) and Greece (0.6%).

W porównaniu z 2015 r., ceny konsumpcyjne w UE według HICP były o 8,8% wyższe, w tym w strefie Euro o 7,8%. Najszybciej w tym okresie rosły ceny na Węgrzech (o 19,0%), Litwie (o 15,8%), w Rumunii (o 15,2%), Czechach (o 15,1%) oraz Estonii (o 14,7%). W Polsce wzrost cen w stosunku do 2015 r. ukształtował się na poziomie 14,3%. Najmniejszy wzrost cen notowano m.in. na Cyprze (o 1,9%) i w Grecji (o 1,8%).

Compared to 2015, consumer prices according to HICP were by 8.8% higher in the EU, while in the eurozone – by 7.8%. In this period, prices grew the fastest in Hungary (by 19.0%), Lithuania (by 15.8%), Romania (by 15.2%), Czechia (by 15.1%) and Estonia (by 14.7%). In Poland, the increase in prices amounted to 14.3% when compared to 2015. The smallest increase in prices was recorded, e.g. in Cyprus (1.9%) and Greece (1.8%).

Wykres 50. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r.

Chart 50. Changes in prices measured by the Harmonised Index of Consumer Prices in the EU member states in 2021, compared to 2015

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W 2021 r. wzrost cen notowano w UE w zakresie wszystkich kategorii towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem łączności, których ceny obniżyły się. Znacznie wzrosły ceny transportu (o 6,8%, wobec spadku w 2020 r. o 2,2%) oraz produktów związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośniki energii (4,8% wobec spadku o 0,1%). Wysoko, choć mniej niż w 2020 r., podniesiono w UE ceny napojów alkoholo-

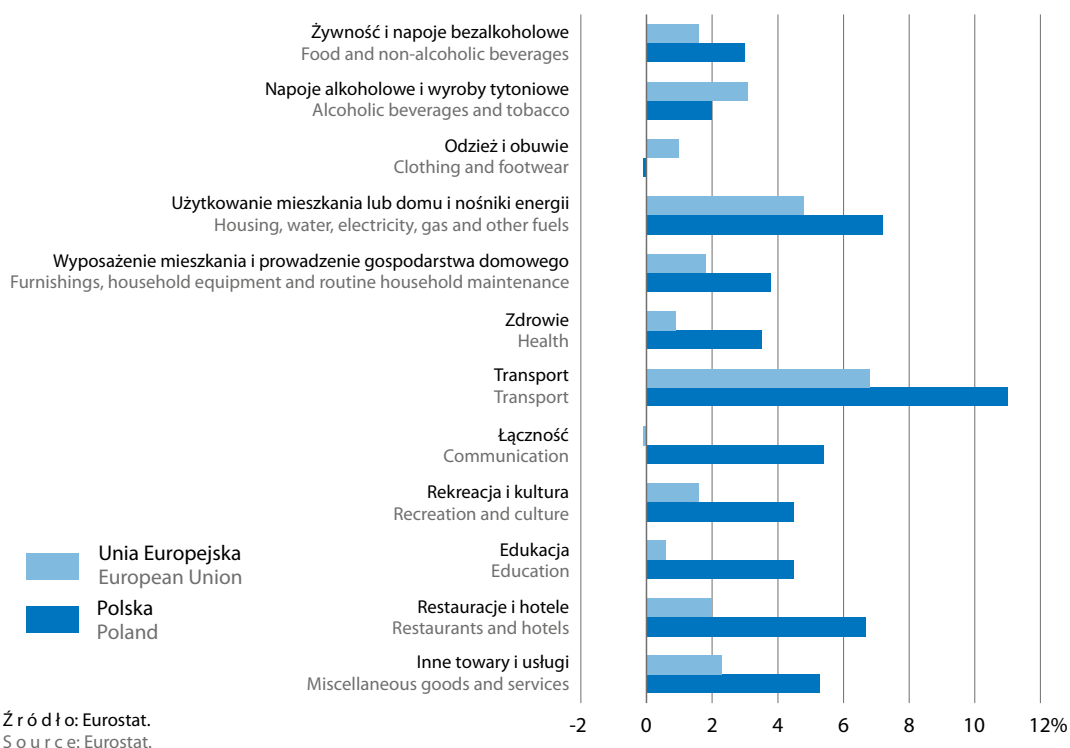
In 2021, the EU recorded price increases in all categories of consumer goods and services, except communication prices which decreased. Transport prices grew significantly (by 6.8% against a decrease of 2.2% in 2020) as well as prices of housing, water, electricity, gas and other fuels (4.8% against a decrease of 0.1%). Prices of alcoholic beverages and tobacco increased sharply, although less than in 2020 (3.1%

lowych i wyrobów tytoniowych (o 3,1% wobec 3,9%). Wzrost cen odnotowano również w zakresie towarów i usług związanych z restauracjami i hotelami oraz żywności i napojów bezalkoholowych.

compared to 3.9%). An increase in prices was also recorded for goods and services related to restaurants and hotels as well as food and non-alcoholic beverages.

Wykres 51. Zmiany cen mierzone zharmonizowanym wskaźnikiem cen konsumpcyjnych według grup towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 51. Price changes measured by the Harmonised Index of Consumer Prices by consumer goods and services groups in 2021 compared to the previous year

Ceny transportu najbardziej wzrosły na Węgrzech (o 12,1%), w Luksemburgu i Polsce (po 11,0%), Litwie (o 9,5%), Estonii (o 9,1%), Słowacji (o 8,9%) i Czechach (o 8,8%). Mniej podróżował transport w Grecji (o 1,6%) i nieznacznie – na Malcie (o 0,1%).

Transport prices increased the most in Hungary (by 12.1%), Luxembourg and Poland (by 11.0% both), Lithuania (by 9.5%), Estonia (by 9.1%), Slovakia (by 8.9%) and Czechia (by 8.8%). Transport prices rose by less in Greece (by 1.6%) and marginally in Malta (by 0.1%).

Ceny produktów związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośniki energii wzrosły w większości krajów UE, w tym najbardziej w Estonii (o 13,1%), Belgii (o 11,1%), Hiszpanii (o 11,0%), Rumunii (o 8,7%), Litwie (o 8,3%) i na Cyprze (o 7,4%). W Polsce ceny produktów związanych z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośniki energii wzrosły w większej skali niż przeciętnie w UE (o 7,2%).

Prices of housing, water, electricity, gas and other fuels increased in most EU countries, with the highest growths in Estonia (13.1%), Belgium (11.1%), Spain (11.0%), Romania (8.7%), Lithuania (8.3%) and Cyprus (7.4%). In Poland, the price growth of housing, water, electricity, gas and other fuels was above the EU average and reached 7.2%.

Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych podwyższono najbardziej na Węgrzech (o 11,5%), w Danii (o 9,2%), Czechach (o 8,4%), Słowacji (o 6,9%), Belgii (o 5,5%) i Rumunii (o 5,4%). Spadły ceny na Cyprze (o 0,7%). W Polsce ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych podniesiono w mniejszej skali niż przeciętnie w UE (o 2,0%).

Prices of alcoholic beverages and tobacco were raised the most in Hungary (by 11.5%), Denmark (by 9.2%), Czechia (by 8.4%), Slovakia (by 6.9%), Belgium (by 5.5%) and Romania (by 5.4%). In Cyprus, prices fell by 0.7%. In Poland, prices of alcoholic beverages and tobacco were raised by less than the EU average (by 2.0%).

Ceny w restauracjach i hotelach w 2021 r. wzrosły w UE o 2,0% (wobec 1,4% rok wcześniej). Wzrost cen obserwowano w większości krajów UE, w tym największy w Polsce (o 6,7%), Słowacji (o 6,3%), Węgrzech (o 5,5%), Litwie (4,4%), w Austrii (o 3,8%) i Czechach (o 3,5%). Spadek cen w tym zakresie zanotowano w Grecji i Portugalii (odpowiednio o 0,6% i 1,2%).

W 2021 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w większości krajów UE (przeciętnie – o 1,6% wobec 2,5% w 2020 r.), w tym najbardziej w Węgrzech (o 3,4%), Litwie i Niemczech (po 3,1%). W Polsce ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 3,0%. Na poziomie zanotowanym w 2020 r. ceny utrzymały się na Cyprze. Spadek cen zanotowano w Słowenii (o 0,1%), Holandii (o 0,2%), Irlandii (o 0,3%) oraz Belgii (o 0,5%).

Spośród pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych, szybciej niż przed rokiem rosły w UE ceny związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 1,8%, wobec 0,7%) oraz rekreacją i kulturą (1,6% wobec 0,5%). Mniej niż w 2020 r. podniesiono ceny w zakresie zdrowia (o 0,9% wobec 1,3%) i edukacji (o 0,6%, wobec 1,1%). Obniżyły się nieco ceny łączności (o 0,1%) po dużym spadku rok wcześniej (o 1,2%).

Struktura wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych przyjęta do obliczeń zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych w 2021 r. zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego zarówno w UE, jak i w Polsce. Najwięcej, tak w Polsce, jak i przeciętnie w UE, konsumenci wydawali na żywność i napoje bezalkoholowe (w Polsce 18,58%, a w UE – 18,04%) oraz na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (odpowiednio: 18,14% wobec 17,24%). Udział wydatków na te grupy produktów zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim, przy czym wzrost w UE był większy niż w Polsce. Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe zwiększyły się w Polsce o 0,38 p. proc., podczas gdy w UE średnio o 2,0 p. proc. Na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii, konsumenci w Polsce wydawali o 0,76 p. proc. więcej niż rok wcześniej, a w UE – o 1,46 p. proc. więcej. W efekcie obostrzeń związanych z pandemią, zarówno w Polsce, jak i innych krajach UE obniżyły się wydatki na transport (w Polsce o 0,39 p. proc., a przeciętnie w UE – o 1,74 p. proc.), rekreację i kulturę (odpowiednio: o 0,59 p. proc. i 0,76 p. proc.) oraz restauracje i hotele (odpowiednio: 0,46 p. proc. i 2,44 p. proc.). Wydatki na towary i usługi związane ze zdrowiem wzrosły przeciętnie w UE o 0,26 p. proc., jednak nadal ich udział w ogółem wydatków konsumpcyjnych w Polsce był wyższy niż w UE (6,51% wobec 5,21%).

In 2021, prices in restaurants and hotels increased by 2.0% in the EU (by 1.4% the year before). Price increases were observed in most EU countries, with the highest rises in Poland (6.7%), Slovakia (6.3%), Hungary (5.5%), Lithuania (4.4%), Austria (by 3.8%) and Czechia (3.5%). A decrease in prices was recorded in Greece and Portugal (0.6% and 1.2%, respectively).

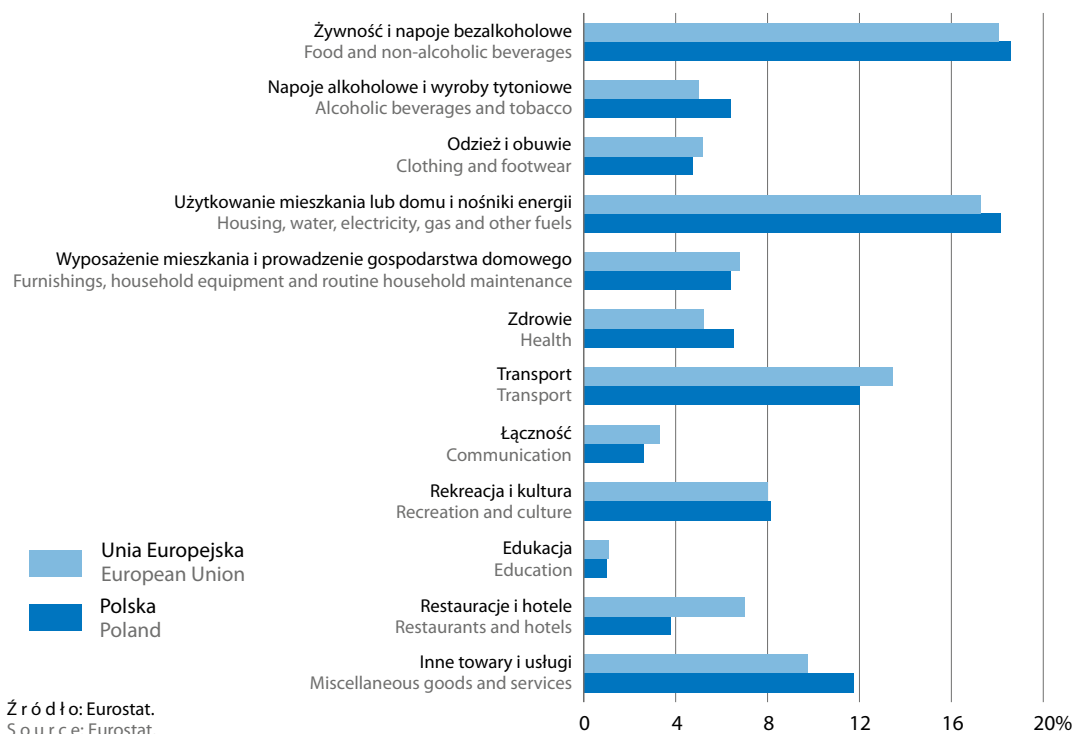
In 2021, prices of food and non-alcoholic beverages increased in most EU countries (on average by 1.6%, compared to 2.5% in 2020), and most of all in Hungary (3.4%), Lithuania and Germany (3.1% both). In Poland, prices of food and non-alcoholic beverages increased by 3.0%. In Cyprus, the prices remained the same as in 2020. Price decreases were recorded in Slovenia (0.1%), the Netherlands (0.2%), Ireland (0.3%), and also in Belgium (0.5%).

In the EU, among the remaining groups of consumer goods and services, furnishings, household equipment and routine household maintenance (1.8% against 0.7%) as well as recreation and culture (1.6% against 0.5%) recorded faster price increases than in 2020. Prices related to health (by 0.9% against 1.3%) and education (by 0.6% against 1.1%) were raised by less than in the previous year. Communication prices decreased slightly (by 0.1%) after a large decline in 2020 (1.2%).

Structure of household consumption expenditure used for the calculations of harmonised consumer price indices changed in 2021 relative to of the previous year, both in Poland and in the EU. In Poland and in the EU on average, consumers spent the most on food and non-alcoholic beverages (18.58% in Poland and 18.04% in the EU) and on housing, water, electricity, gas and other fuels (18.14% and 17.24%, respectively). Compared to the previous year, the share of expenditure on products from these groups increased, with the increase in the EU being higher than in Poland. Expenditure on food and non-alcoholic beverages increased in Poland by 0.38 percentage points, while in the EU by 2.0 percentage points on average. Compared to 2020, consumers spent more on housing, water, electricity, gas and other fuels – by 0.76 percentage points in Poland, and in the EU – by 1.46 percentage points more. Due to the restrictions related to the pandemic, both in Poland and other EU countries, there was a lower expenditure on transport (in Poland by 0.39 and in the EU on average by 1.74 percentage points), recreation and culture (0.59 and 0.76 percentage points, respectively), and restaurants and hotels (0.46 and 2.44 percentage points, respectively). In the EU, expenditure on health-related goods and services increased by as much 0.26 percentage points on average, but its share in total consumption expenditure was still higher in Poland (6.51% against 5.21% in the EU).

Wykres 52. System wag stosowany w obliczeniach zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych w 2021 r.

Chart 52. Weighting system used for calculations of the Harmonised Indices of Consumer Prices in 2021

9.2. Ceny producentów

Ceny detaliczne **środków produkcji dla rolnictwa** w 2021 r. wzrosły w Unii Europejskiej zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 10,1%), jak i w stosunku do 2015 r. (o 14,1%).

9.2. Producer prices

Retail prices of the **means of production for agriculture** in 2021 increased in the European Union both in comparison with the previous year (by 10.1%) and 2015 (by 14.1%).

Tablica 29. Wskaźniki cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa
Table 29. Retail price indices of means of agricultural production (Input)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100	
Ogółem Total input							
Unia Europejska European Union	98,0	101,6	103,5	101,6	99,1	110,1	114,1
Polska Poland	98,0	102,0	103,6	103,3	99,1	112,7	119,6
Produkty na bieżąco zużywane w rolnictwie Goods and services currently consumed in agriculture							
Unia Europejska European Union	97,3	101,6	103,8	101,5	98,5	111,4	114,2
Polska Poland	98,0	102,1	103,6	103,4	98,9	113,0	119,6
Produkty przyczyniające się do inwestycji w rolnictwie Goods and services contributing to agricultural investment							
Unia Europejska European Union	101,2	102,1	102,6	102,1	101,7	104,3	114,9
Polska Poland	100,0	101,4	102,6	103,1	103,4	105,9	117,4

Źródło: Eurostat (system wag z roku 2015).
 Source: Eurostat (weighting system from 2015).

W 2021 r., w odniesieniu do 2020 r., we wszystkich krajach UE wzrosły ceny środków produkcji rolnej. Najwyższy wzrost odnotowano w Litwie (o 18,4%) i Chorwacji (o 17,9%), a najniższy – w Czechach (o 5,4%) i Danii (o 6,3%). Polska uplasowała się na ósmym miejscu ze wzrostem cen o 12,7%.

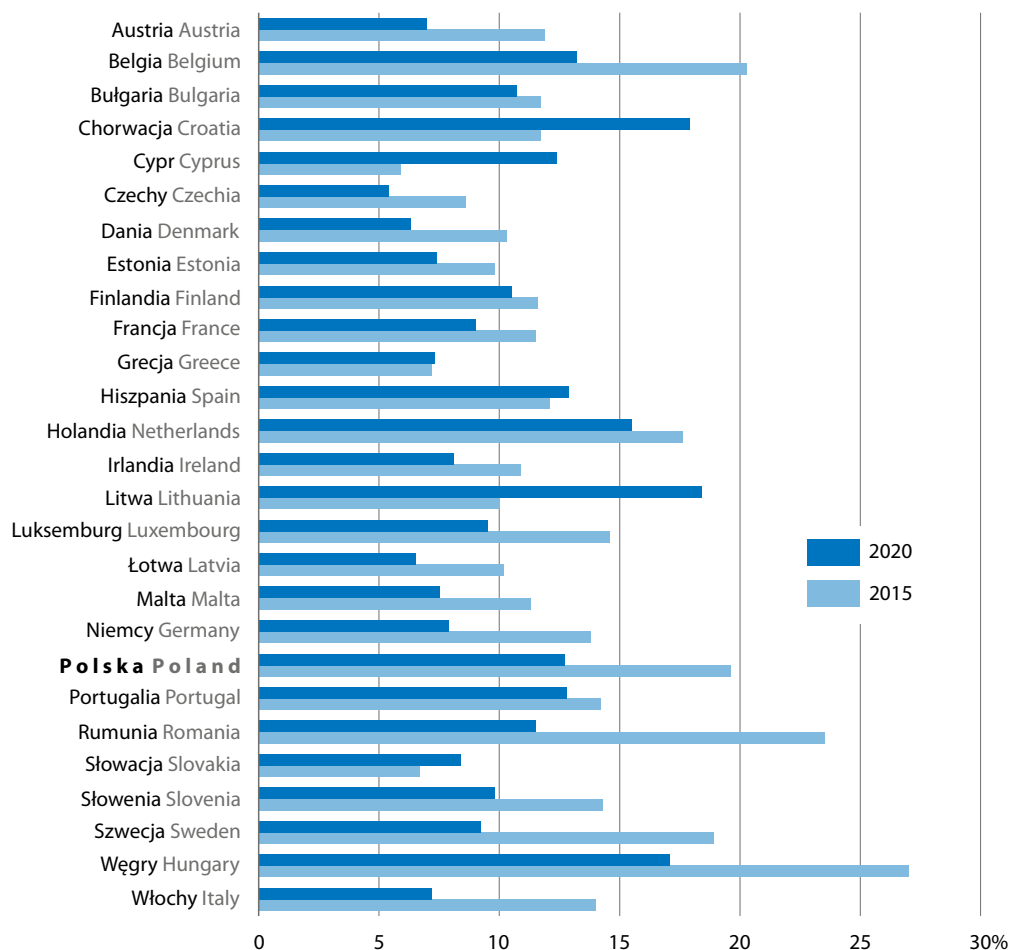
W porównaniu z 2015 r., ceny środków produkcji rolnej w UE najbardziej podniesiono na Węgrzech (o 27,0%), a najmniej – na Cyprze (o 5,9%). Polska, spośród 27 krajów UE, była czwarta z kolei ze wzrostem cen o 19,6%.

In 2021, compared to 2020, the prices of means of agricultural production increased in all the EU countries. The greatest increase was observed in Lithuania (by 18.4%) and Croatia (by 17.9%), while the lowest – in Czechia (by 5.4%) and Denmark (by 6.3%). With a price increase of 12.7%, Poland ranked eighth.

Compared to 2015, the increase in prices of means of agricultural production in the EU was the greatest in Hungary (by 27.0%), and the lowest – in Cyprus (by 5.9%). Out of 27 EU member states, Poland was the fourth, with a price increase of 19.6%.

Wykres 53. Zmiany cen środków produkcji dla rolnictwa w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r. i 2020 r.

Chart 53. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in the EU member states in 2021 compared to 2015 and 2020

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W 2021 r., w porównaniu z 2020 r., nieznacznie szybciej w UE rosły ceny produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie (o 14,9%), niż ceny produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie (o 14,2%).

Produkty na bieżąco zużywane w rolnictwie istotnie podrożały we wszystkich krajach UE. Najwyższy wzrost cen odnotowano na Węgrzech (o 25,8%), a najniższy – na Cyprze (5,8%). Polska była czwarta ze wzrostem o 19,6%.

In 2021, compared to 2020, prices of goods and services contributing to agricultural investment rose slightly faster in the EU (by 14.9%) than prices of goods and services currently consumed in agriculture (by 14.2%).

Prices of goods and services currently consumed in agriculture significantly increased in all the EU member states. The highest rise in prices was observed in Hungary (by 25.8%) and the lowest – in Cyprus (by 5.8%). With a price increase by 19.6%, Poland was the fourth.

Ceny produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie wzrosły we wszystkich krajach UE, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w Rumunii (o 51,9%), a najniższy w Bułgarii (o 3,3%). W Polsce ich wzrost wyniósł 17,4%.

W 2021 r., w porównaniu z 2020 r., wśród produktów na bieżąco zużywanych w rolnictwie najszybciej w UE rosły ceny nawozów i polepszaczy gleby (o 27,5%), przy czym w Polsce wzrost ten było nieco niższy (o 21,5%). Znaczny wzrost cen dotyczył również energii elektrycznej i produktów naftowych (w UE – o 21,8%, w Polsce – o 17,2%) oraz pasz dla zwierząt (w UE – o 14,2% wobec o 10,1% w Polsce). Najwolniej rosły ceny środków ochrony roślin (w UE – o 1,8%, w Polsce – o 2,8%).

Spośród produktów przyczyniających się do inwestycji w rolnictwie najbardziej w 2021 r. podrożały w UE zabudowania gospodarcze (niemieszkalne) – o 7,5%, (przy 3,4% w Polsce) i budynki (w UE – o 7,3%, w Polsce – o 3,1%). Najwolniej w UE rosły ceny maszyn i innych urządzeń – o 2,6%, podczas gdy w Polsce była to grupa produktów, w której odnotowano największy wzrost cen – o 8,6%.

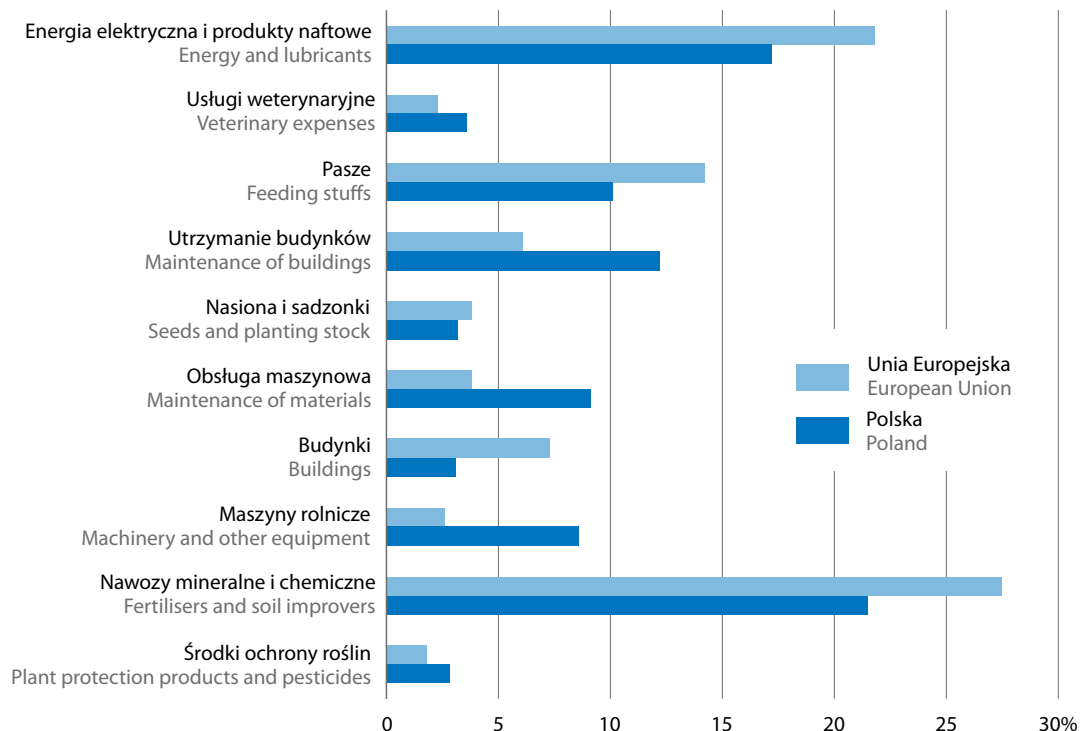
Prices of goods and services contributing to agricultural investment increased in all the EU member states, with the highest growth in prices in Romania (by 51.9%), and the lowest – in Bulgaria (by 3.3%). Their increase in Poland was equal to 17.4%.

In 2021, compared to 2020, among the goods and services currently consumed in agriculture the fastest price increase in the EU concerned fertilizers and soil improvers (by 27.5%) while in Poland that increase was slightly slower (by 21.5%). Significant price increase also concerned energy and lubricants (in the EU – by 21.8%, in Poland – by 17.2%), as well as animal feeding stuffs (in the EU – by 14.2% compared to 10.1% in Poland). The lowest rise of prices concerned plant protection products and pesticides (in the EU – by 1.8%, in Poland – by 2.8%).

Among the goods and services contributing to agricultural investment, the highest price increase in the EU in 2021 was observed in relation to farm buildings (non-residential) – by 7.5% (compared to 3.4% in Poland) and buildings (in the EU – by 7.3%, in Poland – by 3.1%). The lowest price increase in the EU concerned machinery and other equipment – by 2.6%, while in Poland it was the group where the highest price increase was noted – by 8.6%.

Wykres 54. Zmiany cen środków produkcji rolnej w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 54. Changes in prices of the means of agricultural production (Input) in 2021 compared to the previous year

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

W 2021 r. ceny produktów rolnych wzrosły w Unii Europejskiej o 9,3% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 18,3% w stosunku do 2015 r.

In 2021, prices of agricultural products increased in the European Union by 9.3% compared to the previous year and by 18.3% compared to 2015.

Tablica 30. Wskaźniki cen produktów rolnych
Table 30. Price indices of agricultural products (Output)

Wyszczególnienie Specification	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	rok poprzedni=100 previous year=100						2015=100
Ogółem Total output							
Unia Europejska European Union	98,6	107,2	100,8	101,9	99,7	109,3	118,3
Polska Poland	100,3	117,6	99,4	107,5	99,5	108,5	136,0
Produkty roślinne Crop output							
Unia Europejska European Union	100,1	104,1	104,7	100,5	101,3	113,6	126,2
Polska Poland	100,3	126,8	103,9	110,5	102,5	106,6	159,6
Produkty zwierzęce Animal output							
Unia Europejska European Union	96,8	110,9	96,4	103,6	97,9	104,1	109,3
Polska Poland	100,3	111,0	95,6	104,9	96,6	110,5	119,2

Źródło: Eurostat (system wag z roku 2015).

Source: Eurostat (weighting system from 2015).

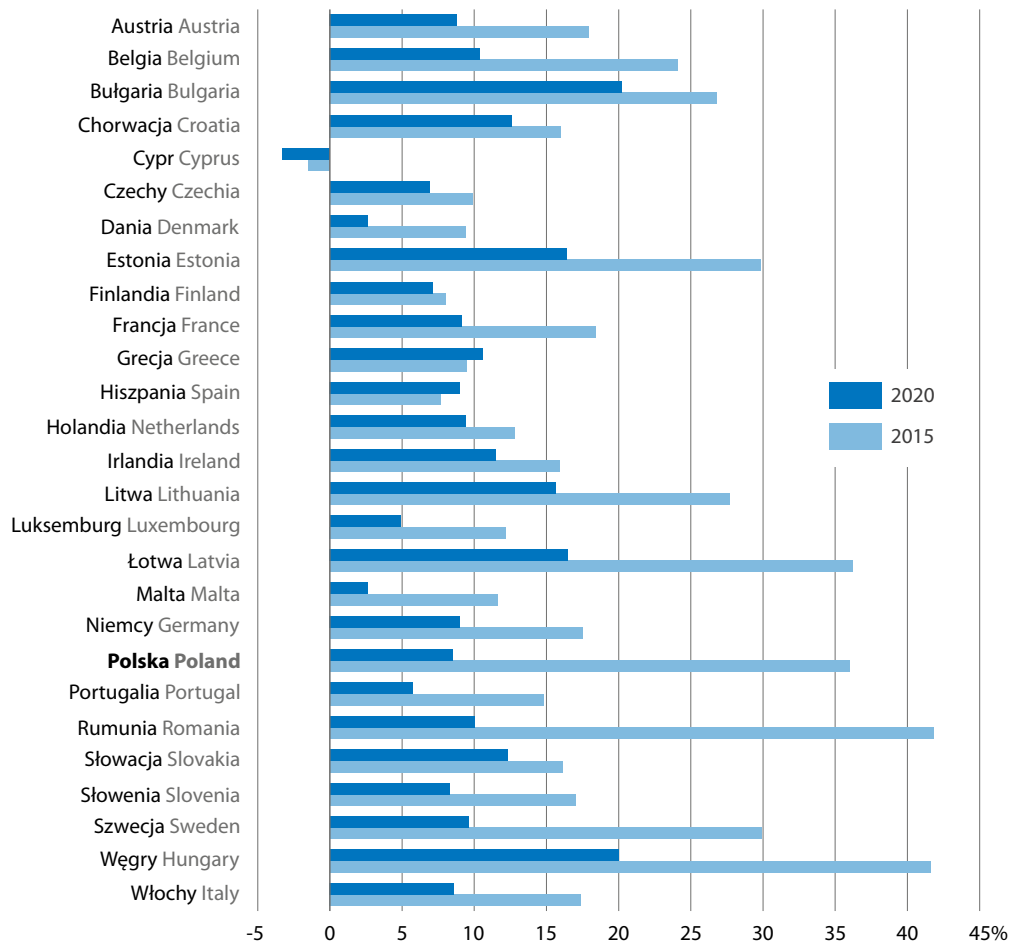
W 2021 r., w porównaniu z 2020 r., odnotowano wzrosty cen produktów rolnych we wszystkich krajach UE, z wyjątkiem Cypru (spadek cen o 3,3%). Najwyższy wzrost zaobserwowano w Bułgarii i na Węgrzech (odpowiednio o 20,2% i 20,0%), a najniższy — w Danii i na Malcie (po 2,6%). W Polsce ceny produktów rolnych wzrosły o 8,5%, po ich spadku w 2020 r. (o 0,5%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny produktów rolnych we wszystkich krajach Unii Europejskiej były wyższe, z wyjątkiem Cypru (spadek cen 1,5%). Najbardziej wzrosły ceny tych produktów w Rumunii i na Węgrzech (odpowiednio o 41,8% i 41,6%). Najwolniej w tym okresie ceny produktów rolnych rosły w Hiszpanii (o 7,7%).

In 2021, compared to 2020, increases in prices of agricultural products were recorded in all the EU countries, except for Cyprus (drop in prices by 3.3%). The highest growth was observed in Bulgaria and Hungary (by 20.2% and 20.0% respectively) and the lowest in Dania and Malta (2.6% each). In Poland, the prices of agricultural products increased by 8.5%, following their drop in 2020 (by 0.5%).

In relation to 2015, prices of agricultural products were higher in all the EU countries, except for Cyprus (drops in prices by 1.5%). Prices of these products increased the most in Romania and Hungary (by 41.8% and 41.6% respectively). The slowest price increase of agricultural products over the period was in Spain (by 7.7%).

Wykres 55. Zmiany cen produktów rolnych w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r. i 2020 r.
Chart 55. Changes in prices of agricultural products (Output) in the EU member states in 2021 compared to 2015 and 2020

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

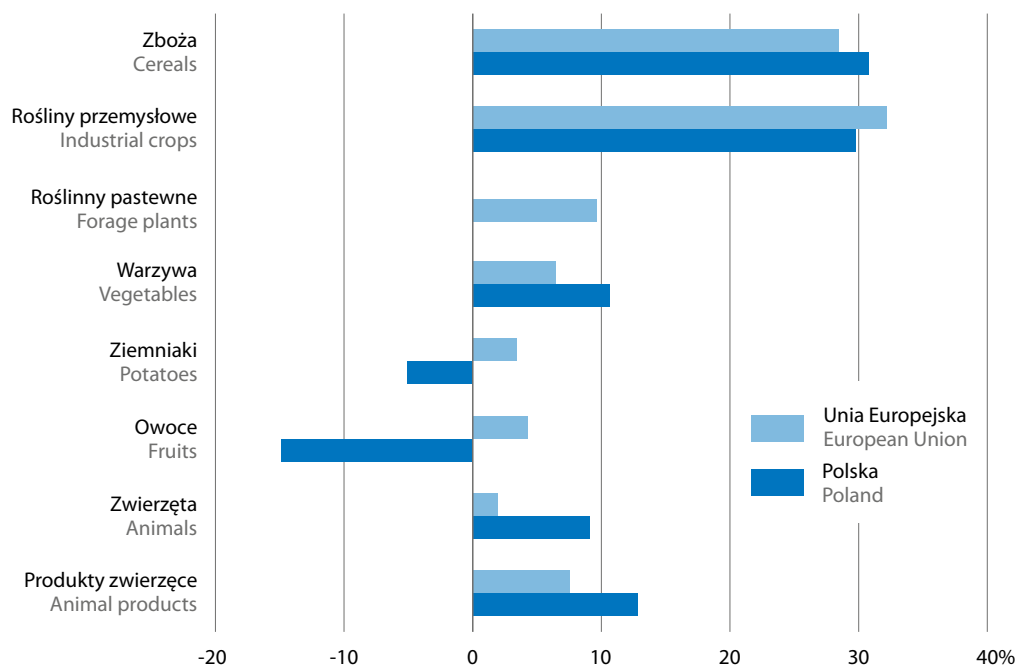
W większości krajów UE w 2021 r. podniesiono ceny produktów roślinnych. Średnio w UE ich wzrost wyniósł 13,6%. Najbardziej produkty roślinne podrożały w Estonii (o 29,9%), na Węgrzech (o 28,9%) oraz w Bułgarii (o 26,0%), a najmniej w Polsce (6,6%). Spadek cen tych produktów wystąpił na Cyprze i Malcie (odpowiednio o 8,5% i o 0,1%).

Ceny zwierząt i produktów zwierzęcych, wzrosły w większości krajów UE, przeciętnie o 4,1%. Największe podwyżki cen tych produktów zaobserwowano w Irlandii (o 12,0%), Polsce (o 10,5%) i Litwie (o 10,4%), a najmniejsze na Cyprze (o 0,2%). Spadek cen natomiast wystąpił w Danii i na Słowacji (po 0,6%), w Chorwacji (o 0,5%) i Czechach (o 0,2%).

In most the EU countries, prices for crop output were increased in 2021. On average in the EU, their rise amounted to 13.6%. The highest price increases for crop output were seen in Estonia (by 29.9%), Hungary (by 28.9%) and Bulgaria (by 26.0%) and the lowest in Poland (6.6%). The fall in prices for these product occurred in Cyprus and Malta (by 8.5% and by 0.1%, respectively).

Prices of animals and animal output increased in most the EU countries, on average by 4.1%. The greatest increase in the prices of these products were observed in Ireland (by 12.0%), Poland (by 10.5%) and Lithuania (by 10.4%) while the lowest – in Cyprus (by 0.2%). The fall in prices, on the other hand, occurred in Denmark and Slovakia (by 0.6% each), Croatia (by 0.5%) and Czechia (by 0.2%).

Wykres 56. Zmiany cen produktów rolnych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 56. Changes in prices of agricultural products (Output) in 2021 compared to the previous year

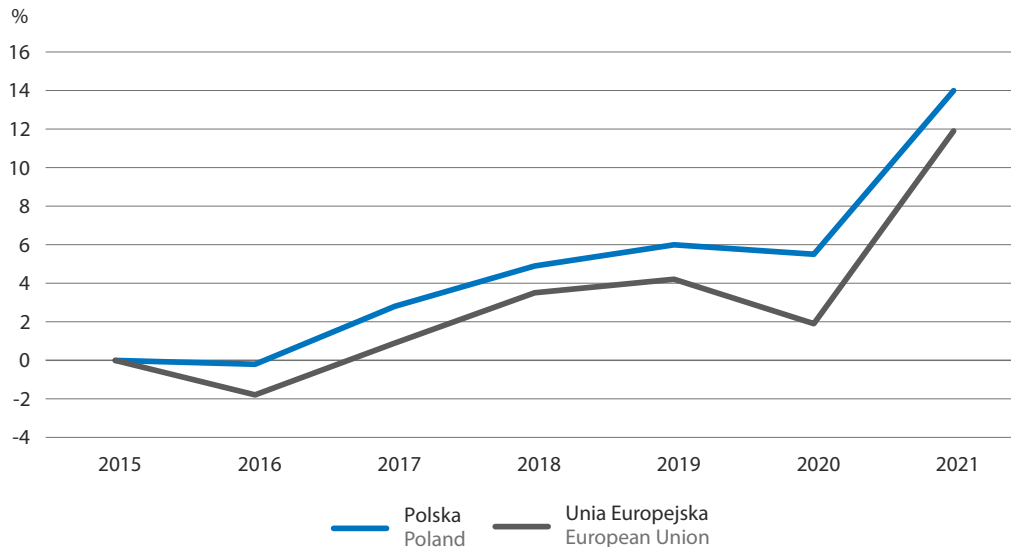

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

W 2021 r. ceny producentów w przemyśle wzrosły w UE w porównaniu z rokiem poprzednim przeciętnie o 9,8% (wobec spadku o 2,2% w 2020 r.). Wzrost cen w strefie euro był nieco wolniejszy i wyniósł 9,7% (wobec spadku o 2,4% przed rokiem).

In 2021, producer prices in industry increased in the EU in comparison to the previous year by 9.8% on average (compared to a decrease of 2.2% in 2020). The increase in prices in the Euro zone was slightly slower and amounted to 9.7% (compared to a decrease of 2.4% a year before).

Wykres 57. Zmiany cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r.
Chart 57. Changes in producer prices in industry compared to 2015

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

Wzrost cen obserwowano we wszystkich krajach UE z wyjątkiem Irlandii (spadek o 0,9% w porównaniu do 2020 r.). Najwięcej podniesiono ceny w Belgii (o 17,3%), Holandii (o 16,7%), Bułgarii (o 15,3%). Wzrosły także ceny w Hiszpanii i Rumunii (po 14,9%), Grecji (o 13,7%), Danii (o 13,6%), na Węgrzech (o 13,4%), Łotwie (o 13,1%), Finlandii (o 12,9%), Estonii (o 12,5%), Luksemburgu (o 11,3%), Włoszech (o 10,8%) i Szwecji (o 10,3%). Najwolniej ceny rosły na Malcie (o 3,2%), w Słowenii (o 5,5%), Czechach (o 6,2%), Cyprze (o 6,6%), Słowacji (o 6,8%), Niemczech (o 7,5%) oraz Austrii (o 7,9%). Wzrost cen producentów w przemyśle w Polsce był niższy od przeciętnego w UE (8,1% wobec 9,8%).

W odniesieniu do 2015 r. ceny producentów w przemyśle w UE były wyższe o 11,9%, w tym najbardziej wzrosły na Węgrzech (o 29,4%). W tym okresie podniesiono także ceny w Belgii (o 28,4%), Rumunii (o 27,4%), Bułgarii (o 23,3%) i Szwecji (o 21,7%). W Polsce ceny producentów w przemyśle podniesiono o 14,0%. Wzrosty cen w podobnej skali odnotowano w Luksemburgu (o 13,9%), Finlandii (o 14,1%) oraz Hiszpanii (o 14,6%). Najwolniej rosły ceny w Chorwacji (o 5,2%), Litwie (o 5,9%), Czechach (o 6,8%), Portugalii (o 7,8%), Cyprze (o 7,7%). Największy spadek cen producentów w przemyśle w stosunku do 2015 r. zanotowano w Irlandii (o 14,0%).

An increase in prices was observed in all EU countries except Ireland (a decrease of 0.9% compared to 2020). The most price increases were recorded in Belgium (17.3%), the Netherlands (16.7%) and in Bulgaria (15.3%). Prices also increased in Spain and Romania (both by 14.9%), Greece (by 13.7%), Denmark (by 13.6%), Hungary (by 13.4%), Latvia (by 13.1%), Finland (by 12.9%), Estonia (by 12.5%), Luxembourg (by 11.3%), Italy (by 10.8%) and in Sweden (by 10.3%). Prices increased the least in Malta (by 3.2%), Slovenia (by 5.5%), Czechia (by 6.2%), Cyprus (by 6.6%), Slovakia (by 6.8%), Germany (by 7.5%) and in Austria (by 7.9%). The increase in producer prices in industry in Poland was lower than the average increase in the EU (8.1% compared to 9.8%).

In comparison to 2015, producer prices in industry in the EU were higher by 11.9%, with the highest increase in Hungary (by 29.4%). In this period, prices were also increased in Belgium (by 28.4%), Romania (by 27.4%), Bulgaria (by 23.3%) and in Sweden (by 21.7%). In Poland, producer prices in industry were raised by 14.0%. Price increases on a similar scale were recorded in Luxembourg (by 13.9%), Finland (by 14.1%) and in Spain (by 14.6%). Prices increased the slowest in Croatia (by 5.2%), Lithuania (by 5.9%), Czechia (by 6.8%), Portugal (by 7.8%) and in Cyprus (by 7.7%). The largest decrease in producer prices in industry compared to 2015 was recorded in Ireland (by 14.0%).

Wykres 58. Zmiany cen producentów w przemyśle^a w krajach Unii Europejskiej w 2021 r. w stosunku do 2015 r.
Chart 58. Changes in producer prices in industry^a in the EU member states in 2021 compared to 2015

^a Dane dla niektórych krajów członkowskich nie są dostępne.

^a Data for some member states are not available.

Źródło: Eurostat.

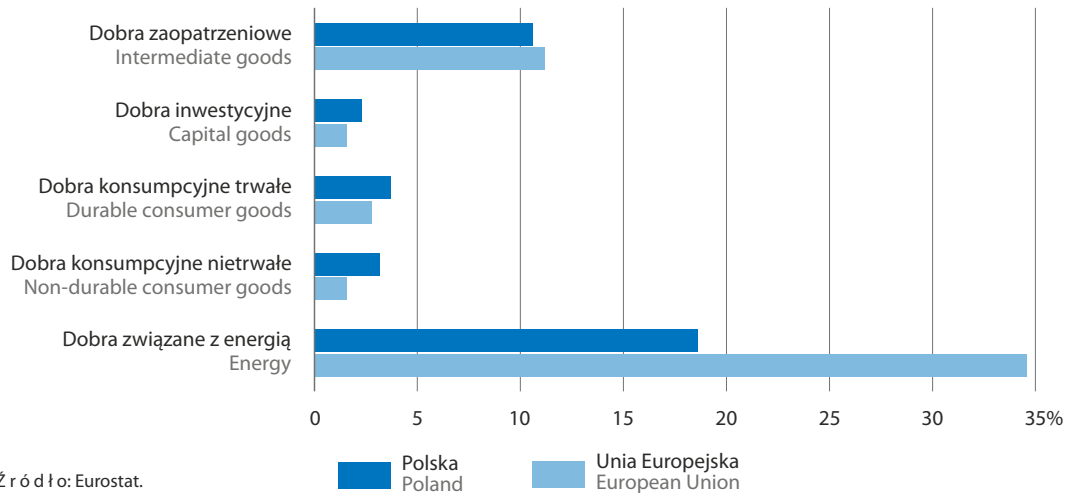
Source: Eurostat.

W 2021 r. w UE obserwowano wzrost cen wszystkich głównych grupowań przemysłowych. Największy wzrost cen notowano w produkcji dóbr związanych z energią – o 34,6% (wobec spadku w 2020 r. o 11,6%). Podniesiono również ceny dóbr zaopatrzeniowych – o 11,2% (wobec spadku o 1,8% w 2020 r.), konsumpcyjnych trwałych – o 2,8% (o 1,0% w roku poprzednim), inwestycyjnych oraz konsumpcyjnych nietrwałych – po 1,6% (odpowiednio o 0,7% i o 0,4% w roku poprzednim). W Polsce zanotowano również wzrost cen we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych. Najbardziej podrożały dobra związane z energią – o 18,6% (w 2020 r. spadek o 5,9%). Ceny produkcji dóbr zaopatrzeniowych wzrosły o 10,6% (w 2020 r. spadek o 0,9%), dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 3,7% (w 2020 r. o 0,4%), dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 3,2% (w 2020 r. o 1,5%), a dóbr inwestycyjnych – o 2,3% (w 2020 r. o 2,1%).

In 2021, an increase in prices of all major industrial groupings was observed in the EU. The highest price increase was recorded for energy – by 34.6% (compared to a decrease in 2020 by 11.6%). The prices of intermediate goods were also raised – by 11.2% (compared to a decrease of 1.8% in 2020), durable consumer goods - by 2.8% (compared to a decrease of 1.0% in the previous year), capital goods and non-durable consumer goods – both by 1.6% (compared to decreases of 0.7% and 0.4%, respectively, in the previous year). In Poland, an increase in prices was also recorded in all major industrial groupings. The prices of energy increased the most – by 18.6% (decrease by 5.9% in 2020). Production prices of intermediate goods increased by 10.6% (decrease by 0.9% in 2020), durable consumer goods – by 3.7% (by 0.4% in 2020), non-durable consumer goods by 3.2% (by 1.5% in 2020), and capital goods by 2.3% (by 2.1% in 2020).

Wykres 59. Zmiany cen producentów w przemyśle wg głównych grupowań przemysłowych w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego

Chart 59. Changes in producer prices in industry by main industrial groupings in 2021 compared to the previous year

W porównaniu z 2015 r. najbardziej podnieśli ceny producenci dóbr związanych z energią, które były w UE wyższe przeciętnie o 28,7%. W pozostałych głównych grupowaniach przemysłowych odnotowano również tendencję wzrostową. Ceny dóbr zaopatrzeniowych podniesiono o 14,3%, dóbr konsumpcyjnych trwałych o 6,5%, dóbr konsumpcyjnych nietrwałych o 5,1%, a dóbr inwestycyjnych o 4,5%. Podobnie w Polsce rosnący trend w tym okresie wystąpił we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych. Wzrosty cen zaobserwowano dla dóbr związanych z energią (o 31,7%), zaopatrzeniowych (o 15,8%), konsumpcyjnych nietrwałych (o 10,2%), inwestycyjnych (o 6,8%) i konsumpcyjnych trwałych (o 5,5%).

Compared to 2015, prices were increased the most by producers of energy, which were higher by 28.7% on average in the EU. An upward trend was also observed in other main industrial groupings. The prices of intermediate goods were increased by 14.3%, durable consumer goods by 6.5%, non-durable consumer goods by 5.1% and capital goods by 4.5%. Similarly, in Poland, the up-trend in this period was observed in all main industrial groupings. Price increases were observed for energy (by 31.7%), intermediate goods (by 15.8%), non-durable consumer goods (by 10.2%), capital goods (by 6.8%) and durable consumer goods (by 5.5%).

Tablica 31. Wskaźniki cen producentów w przemyśle według głównych grupowań przemysłowych
 Table 31. Producer price indices in industry by main industrial groupings

Wyszczególnienie Specification a – Unia Europejska European Union b – Polska Poland	2017	2018	2019	2020	2021		
	rok poprzedni=100 previous year=100					2015=100	
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	a	103,4	102,8	100,3	98,2	111,2	114,3
	b	103,1	102,2	100,4	99,1	110,6	115,8
Dobra inwestycyjne Capital goods	a	100,4	100,5	101,1	100,7	101,6	104,5
	b	99,3	100,0	101,0	102,1	102,3	106,8
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	a	100,3	100,6	101,2	101,0	102,8	106,5
	b	99,6	100,8	100,8	100,4	103,7	105,5
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	a	101,8	99,9	101,4	100,4	101,6	105,1
	b	102,8	100,0	101,3	101,5	103,2	110,2
Dobra związane z energią Energy	a	107,2	109,8	99,6	88,4	134,6	128,7
	b	108,9	107,9	103,7	94,1	118,6	131,7

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

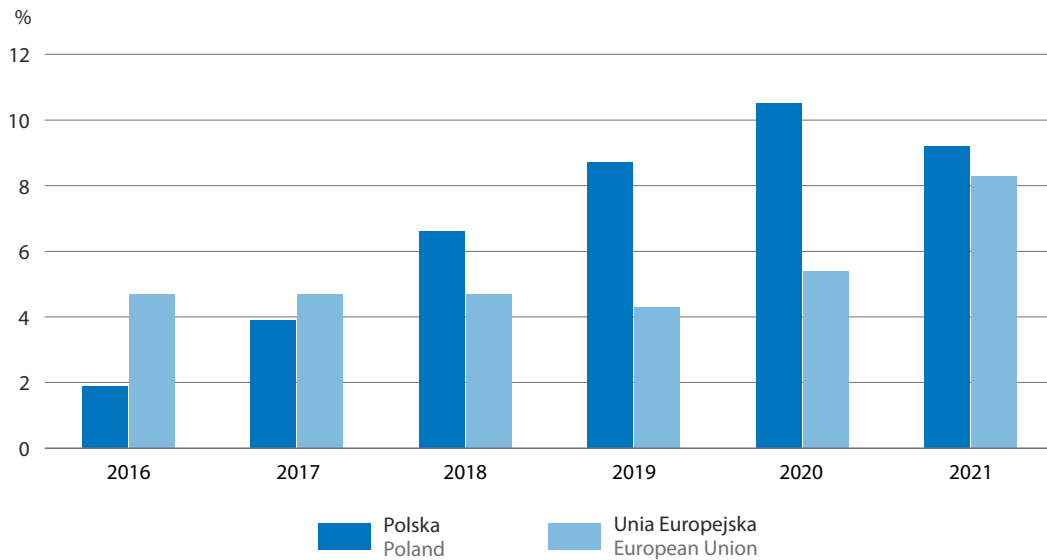
9.3. Ceny nieruchomości

Wzrost cen nieruchomości mieszkalnych mierzony wskaźnikiem HPI w 2021 r. był szybszy niż w roku poprzednim zarówno w całej UE (o 8,3% wobec 5,4%), jak i strefie euro (o 7,7% wobec 5,2%). Ceny wzrosły we wszystkich krajach UE (z wyjątkiem Cypru - spadek o 3,4%), w tym najbardziej w Czechach (o 19,7%) i na Węgrzech (o 16,6%). W Polsce wzrost cen nieruchomości mieszkalnych był szybszy niż przeciętny w UE i wynosił 9,2%.

9.3. Real estate prices

In 2021, the growth of residential property prices (measured by HPI) was faster than in the previous year, both in the EU as a whole (by 8.3% compared to 5.4%) and in the Euro area (by 7.7% compared to 5.2%). Prices rose in all the EU member states (except Cyprus - a price decrease of 3.4%) of which the highest growths were reported in Czechia (by 19.7%) and in Hungary (by 16.6%). In Poland, the increase of residential property prices was faster than the EU average and it amounted to 9.2%.

Wykres 60. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych w stosunku do roku poprzedniego
 Chart 60. Changes in prices of residential properties compared to the previous year

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

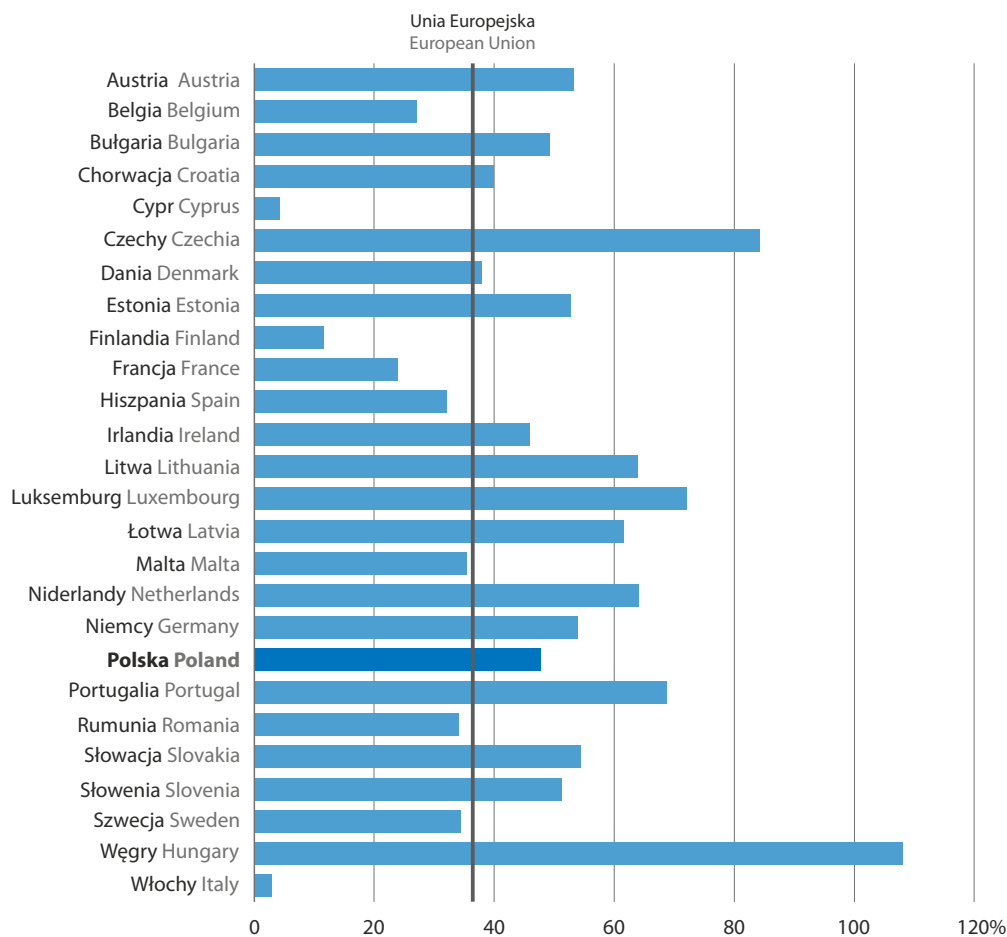
W odniesieniu do 2015 r. wzrost cen nieruchomości mieszkalnych obserwowano we wszystkich krajach UE przy przeciętnym wzroście w UE o 36,7%.

Najszybciej ceny nieruchomości mieszkalnych rosły na Węgrzech (o 108,2%), w Czechach (o 84,2%), w Luksemburgu (o 72,2%) i Portugalii (o 68,8%). W Polsce w tym okresie wzrost cen był wyższy od przeciętnego w UE (47,8%).

Compared to 2015, the rise in residential property prices was observed in all the EU member states with an average price growth of 36.7%.

The fastest rise in residential property prices was observed in Hungary (by 108.2%), Czechia (by 84.2%), Luxembourg (by 72.2%) and Portugal (by 68.8%). In Poland, during this period, the price increase was higher than the EU average (47.8%).

Wykres 61. Zmiany cen nieruchomości mieszkalnych w 2021 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.
Chart 61. Changes in prices of residential properties in the EU member states in 2021 compared to 2015

a Dane dla niektórych krajów członkowskich nie są dostępne.

a Data for some member states are not available.

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

W 2021 r. odnotowano dalszy wzrost cen nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli, mierzony wskaźnikami OOH, w większości krajów UE, przy średnim wzroście w UE o 5,8% (wobec 2,6% w 2020 r.). Najbardziej w porównaniu z 2020 r. wzrosły ceny na Węgrzech (o 14,0%), Litwie (13,8%), w Luksemburgu (o 11,1%) oraz Estonii (o 11,0%). Wolniejszy wzrost odnotowano w Hiszpanii (3,6%), Francji (3,2%), Szwecji (2,7%) i we Włoszech (1,9%). Spadły ceny na Cyprze (o 1,9%). W Polsce wzrost cen był dwukrotnie szybszy niż przed rokiem – o 8,0% (wobec 4,1% w 2020 r.), a także w trzecim z kolei roku większy niż przeciętny w UE.

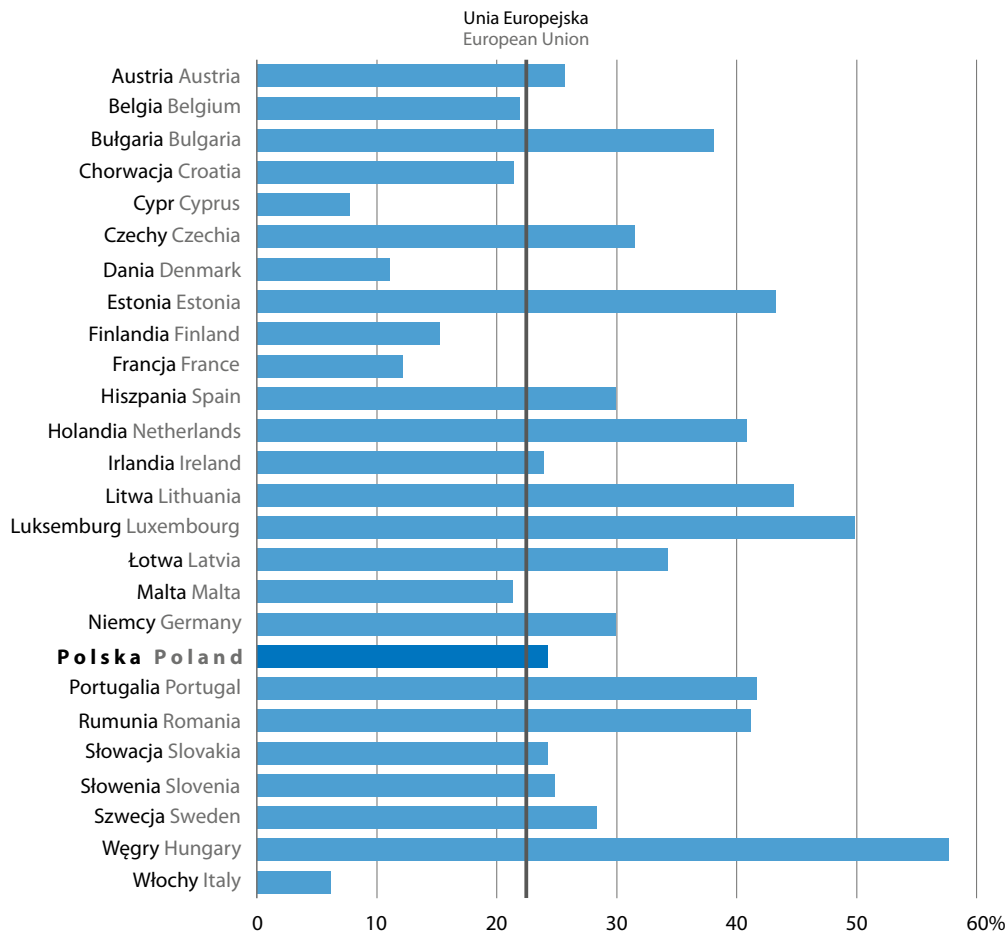
In 2021, a further rise in owner-occupied housing prices, as measured by OOH indices, was recorded in most EU countries, with an average EU increase of 5.8% (compared to 2.6% in 2020). The most, if compared to 2020, these prices were increased in Hungary (by 14.0%), Lithuania (by 13.8%), Luxembourg (by 11.1%) and Estonia (by 11.0%). Slower growth was recorded in Spain (3.6%), France (3.2%), Sweden (2.7%) and Italy (1.9%). Prices fell in Cyprus (by 1.9%). In Poland, growth in owner-occupied housing prices was twice as fast as a year ago – by 8.0% (compared to 4.1% in 2020), and for the third consecutive year faster than the EU average.

W odniesieniu do 2015 r. ceny nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli wzrosły przeciętnie w UE o 22,1%, w tym najbardziej w Węgrzech (o 57,7%), w Luksemburgu (o 49,8%), Litwie (o 44,7%), Estonii (o 43,2%) i Portugalii (o 41,7%). Wolniejszy ich wzrost notowano we Francji (12,1%), Danii (11,1%), na Cyprze (7,7%) i we Włoszech (6,1%). W Polsce w tym okresie, ceny nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli wzrosły w skali wyższej od przeciętnej w UE (o 24,2%).

Compared to 2015, prices of owner-occupied housing increased by 22.1% on average in the EU, with the strongest growths in Hungary (by 57.7%), Luxembourg (by 49.8%), Lithuania (by 44.7%), Estonia (43.2%) and Portugal (by 41.7%). Some slower increases were recorded in France (12.1%), Denmark (11.1%), Cyprus (7.7%), and Italy (6.1%). The prices of owner-occupied housing in Poland grew by 24.2% in this period, which was more than the EU average.

Wykres 62. Zmiany cen nieruchomości zamieszkałych przez właścicieli^a w 2021 r. w krajach Unii Europejskiej w stosunku do 2015 r.

Chart 62. Changes in prices of owner-occupied housing^a in the EU member states in 2021 compared to 2015

^a Dane dla niektórych krajów członkowskich nie są dostępne.

^a Data for some member states are not available.

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

Uwagi metodyczne

1. Ceny konsumpcyjne

Zawarte w publikacji informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie towarów i usług konsumpcyjnych.

Badanie realizowane jest w oparciu o listę reprezentantów wytypowaną metodą doboru celowego oraz zestawu danych z systemów informacyjnych sieci handlowych prowadzących sprzedaż detaliczną na terenie kraju. Notowania cen towarów i usług prowadzone są przez ankierów urzędów statystycznych w punktach sprzedaży wybranych do badania na obszarze poszczególnych rejonów badania cen (207 w 2021 r.). Zarówno rejony badania cen, punkty sprzedaży, jak i listę reprezentantów towarów i usług dobrano uwzględniając zmiany w modelu konsumpcji. Rejonem może być miasto, część dużego miasta, gmina lub dzielnica. Podział na rejony badania cen został ustalony przy współpracy z urzędami statystycznymi. Wytypowane do badania cen punkty sprzedaży powinny odzwierciedlać różnorodność sieci handlowej na terenie rejonu badania cen. Zaleca się notowanie cen w tych samych punktach sprzedaży przez okres przynajmniej 1 roku.

Ustalona centralnie lista reprezentantów towarów i usług jest stała przez cały rok i obowiązuje wszystkie rejony badania cen. Z punktu widzenia charakteru opisu lista zawiera dwa rodzaje reprezentantów:

- produkty opisane bardzo dokładnie, z podaniem konkretnych parametrów ściśle określających ich cechy,
- produkty stanowiące wąskie grupy asortymentowe, reprezentujące np. ubiory, bieliznę, obuwie itp., które są dostarczane na rynek na krótkich seriach. W zakresie tej grupy o wyborze konkretnego reprezentanta towaru lub usługi decyduje ankier.

W 2021 r. badaniem objęto ok. 1,5 tys. reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług były:

- notowania cen dokonywane przez ankierów,
- cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części, wydawane przez organy administracji rządowej i organy jednostek samorządu terytorialnego, jak również przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- notowania cen towarów i usług zakupywanych przez Internet,
- bazy danych sieci handlowych i zakładów ubezpieczeń.

Ceny towarów i usług notowane były w 2021 r. raz w miesiącu z wyjątkiem cen owoców i warzyw, które notowane były dwa razy w miesiącu. W przypadku niektórych cen jednolitych

Methodological notes

1. Consumer prices

Information about **retail prices** covered by this publication comes from the price surveys of consumer goods and services.

The survey is based on the purposively selected list of representative items. Prices of goods and services are gathered by statistical interviewers of the regional statistical offices in outlets selected within the price survey regions (207 in 2021). While selecting regions, outlets as well representative items of goods and services, changes in the consumption pattern were considered. The region can be a city, a part of a large city, gmina or a district. The price survey regions have been established in cooperation with regional statistical offices. The sale points selected for the survey should reflect the diversity of a distributive network within a given region of price survey. There is recommendation to monitor prices in the same sale points during at least one year period.

A centrally fixed list of representative items of goods and services remains obligatory and unchanged for all the regions covered by the price surveys throughout a year. From the description's point of view, the list covers two types of representative items:

- products precisely described including their substantial parameters, determining their features,
- products representing narrow assortment groups like clothes, underwear, footwear, etc., which are supplied onto the market in short series. Selection of a particular product as a representative item within these groups depends on a price collector's decision.

In 2021 the survey covered about 1.5 thousand representative items of consumer goods and services.

The sources of information on retail prices were following:

- quotations carried out by price collectors,
- price lists, regulations and decisions applicable to the uniform prices binding throughout the country or its part introduced by government administration, or local government units and entities running economic activity,
- prices of goods and services purchased on the Internet,
- databases of retail networks and insurance agencies.

Prices of goods and services were collected in 2021 once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted twice a month. In the case

oraz taryf, średnie miesięczne ceny detaliczne obliczane są jako średnie arytmetyczne ważone ilością dni obowiązywania poszczególnych poziomów cen. Co miesiąc rejestrowano ok. 350 tys. danych jednostkowych dotyczących poziomów cen towarów i usług.

W 2021 r. istotny wpływ na sposób realizacji badania cen miała nadal pandemia SARS-CoV-2, w związku z obostrzeniami w funkcjonowaniu sieci detalicznej, jak i ograniczonym dostępem ankieterów do punktów sprzedaży w terenie. Część danych zbierano zdalnie w formie wywiadu telefonicznego, za pośrednictwem kontaktów mailowych i ze stron internetowych. W przypadkach, w których nie było możliwości uzupełnienia cen z wykorzystaniem alternatywnych metod gromadzenia danych, brakujące dane zostały oszacowane. Metody szacunków były zgodne z zaleceniami opracowanymi przez Eurostat w porozumieniu z krajowymi urzędami statystycznymi.

Na podstawie zbioru notowań obliczane są średnie miesięczne ceny wszystkich reprezentantów jako średnie arytmetyczne z uwzględnieniem liczby notowań.

Wskaźnik cen reprezentanta w rejonie wynika z odniesienia jego średniej miesięcznej ceny do średniej ceny z okresu bazowego. Ogólnopolskie wskaźniki cen wszystkich reprezentantów objętych notowaniami obliczane są jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów ze wszystkich rejonów. Na ich podstawie, stosując średnią geometryczną, opracowuje się wskaźniki cen grup towarów i usług na najniższym szczeblu agregacji systemu wag (ok. 340 grup elementarnych). Wykorzystuje się je następnie, przy zastosowaniu systemu wag, do obliczenia wskaźników wyższych szczebli agregacji, aż do wskaźnika cen towarów i usług ogółem.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) obliczane są dla ogółu ludności oraz poszczególnych grup gospodarstw domowych, przy zastosowaniu systemu wag opartego na strukturze wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany. Dane w zakresie wydatków konsumpcyjnych pochodzą z badania budżetów gospodarstw domowych. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczane są miesięcznie według formuły Laspeyres'a. W badaniu stosowana jest Europejska Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Za **produkty sezonowe** uznaje się te, które są niedostępne dla konsumentów lub ich sprzedawana ilość jest zbyt mała, w pewnych okresach powtarzających się cyklicznie każdego roku, co zaburza ciągłość obserwacji cen (dotyczy to np. niektórych warzyw i owoców lub odzieży letniej czy zimowej). Przy opracowywaniu wskaźników cen konsumpcyjnych stosuje się następujące zasady notowań cen produktów sezonowych:

of some uniform prices and tariffs, the average prices were calculated as arithmetic means weighted by a number of days being in force of individual price levels. There were about 350 thousand individual data on price levels of goods and services recorded each month.

In 2021, the SARS-CoV-2 pandemic had a significant impact on the way the price survey was carried out, due to both restrictions in the functioning of the retail network and limited access of price collectors to outlets in the field. Some data was collected remotely in the form of a telephone interview, via e-mail contacts and from websites. In cases where it was not possible to replenish prices using alternative data collection methods, the missing data were estimated. The imputation methods were in line with the recommendations developed by Eurostat in consultation with the national statistical institutes.

The set of quotations is the basis for calculation of average monthly prices of all the representative items as arithmetic means, with the number of quotations considered.

A price index of an individual representative item in a region results from comparing its average monthly price in a given month with its average price in the base period. The indices of all the representative items covered by the survey for Poland are calculated as the geometric mean of price indices of the representative items from all the regions. The same formula is used in calculating price indices of groups of goods and services at the lowest aggregation levels of the weighting system (c. 340 elementary groups). Then they are applied (with the use of weights) to calculate price indices at the higher aggregation levels – up to the total consumer price index.

Price indices of consumer goods and services (CPI) for the entire population and for particular groups of households are calculated with the use of the weighting system based on expenditure of the households (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the year under the survey. Data on consumer expenditure comes from the household budget survey. Price indices of consumer goods and services are calculated monthly according to the Laspeyres formula. In the survey the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP) is applied.

Seasonal products are considered to be those that are not available for purchase or purchased in small or negligible volumes, in certain periods recurring cyclically each year, which disturbs the continuity of price observation (this concerns e.g. some of the vegetables and fruit or summer and winter clothing). When compiling consumer price indices the following principles for seasonal products are introduced:

- w pierwszym miesiącu poza sezonem przyjmuje się cenę typową (bazową), którą oblicza się przy zastosowaniu formuły średniej arytmetycznej z cen zanotowanych w sezonie z wyłączeniem pierwszego i ostatniego miesiąca sezonu, tj. okresów nietypowych pod względem poziomów oraz liczby zanotowanych cen,
- dla kolejnych miesięcy poza sezonem (począwszy od drugiego miesiąca) oblicza się wskaźniki cen produktów sezonowych na podstawie dynamiki cen pozostałych produktów zaliczanych do tych samych grup elementarnych lub agregatowych ECOICOP. Oznacza to, że w miesiącach, w których nie występują w sprzedaży towary sezonowe i nie można zanotować ich ceny, przyjmowana jest do obliczeń miesięcznych wskaźników cen średnia dynamika cen reprezentantów występujących w tym okresie lub dostępnych na rynku przez cały rok.

Podstawę do opracowania **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)** dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag, opracowany w oparciu o dane dotyczące wydatków pieniężnych gospodarstw domowych na zakup dóbr konsumpcyjnych ze statystyki rachunków narodowych. Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Wskaźnik cen towarów nieżywnościowych trwałego użytku, wykorzystywany do celów zawartych w ustawie o podatku od spadków i darowizn, obliczany jest w oparciu o wyniki badań:

- cen detalicznych towarów konsumpcyjnych,
- budżetów gospodarstw domowych – dostarczających dane o przeciętnych wydatkach, wykorzystywanych do opracowania systemu wag.

2. Inflacja bazowa

Inflacja bazowa to część inflacji rejestrowanej, która służy do oceny średnio i długookresowego trendu wzrostu ogólnego poziomu cen. Istnieją różne metody pomiaru inflacji bazowej. Można wyróżnić m.in. trzy grupy metod: metody mechaniczne, oparte na wyłączeniu stałego koszyka dóbr, metody statystyczne oraz metody oparte o formalne modele teoretyczne.

Inflacja bazowa obliczana jest przez Narodowy Bank Polski, który publikuje, począwszy od marca 2009 r., cztery miary inflacji bazowej. Trzy spośród tych miar, tj. inflacja po wyłączeniu cen: administrowanych, najbardziej zmiennych oraz cen żywności i energii, są obliczane przy pomocy metod mechanicznych, natomiast jedna – 15% średnia obciążona – za pomocą metod statystycznych. Najbardziej popularną metodą obliczania inflacji bazowej jest metoda polegająca na wyłączeniu pewnych określonych wskaźników cen grup elementarnych z ogólnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI). W celu obliczenia takiej miary

- typical price (base price) is adopted in the first month of the out-of-season period, which is calculated as arithmetic mean of average in season price quotations, with the exclusion of the first and the last month of the in-season period, i.e., periods untypical in terms of price levels and the number of prices collected,
- for the months of the out-of-season period (starting from the second month), the price indices of seasonal products are calculated on the base of price changes of other products under the same elementary aggregates or ECOICOP aggregates. This means, that for those months, when the seasonal products are not available and there is no possibility of price quotations, an average price changes of the representative items available in those periods or all year round are used for calculation of monthly price indices.

The basis of calculation of **harmonised index of consumer prices (HICP)** for Poland is an observation of prices of representative items of consumer goods and services and the weighting system prepared on the basis of data on the household final monetary consumption expenditure from national accounts statistics. The grouping of consumer goods and services is based on the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP).

Price index of durable non-foodstuff goods used for purposes contained in the law on inheritance and donation duty, is calculated on the basis of survey results of:

- retail prices of consumer goods,
- household budgets – providing data on the average expenditures used for weighting system compilation.

2. Core inflation

Core inflation is a part of registered inflation, which serves the purpose of assessing the mid and long-term trend of the overall price level. There are many measures of core inflation. At least three groups of core inflation measurement methods can be distinguished, i.e. mechanical methods, based on excluding certain groups from the basket of goods, statistical methods and methods based on formal theoretical models.

Core inflation is calculated by the National Bank of Poland, and published since March 2009 as four measures of core inflation. Three of them, i.e. inflation excluding administered prices, excluding the most volatile prices and excluding food and energy prices, are calculated using mechanical methods, and the remaining – 15% trimmed mean – using statistical methods. The most popular method of calculating core inflation is the method of excluding price indices of some elementary groups from the overall price index of consumer goods and services (CPI). In order to calculate this measure of core inflation, the aggregated price index is calculated on

inflacji bazowej, zagregowany wskaźnik cen obliczany jest na zbiorze okrojonym o wybrany zestaw towarów i usług. Istotą miar inflacji bazowej jest wyłączenie komponentów CPI, których ceny charakteryzują się silnymi zaburzeniami pochodzącymi z wahań sezonowych i/lub oddziaływania szoków podaźowych (głównie dotyczy to żywności lub niektórych komponentów energii) albo wartość informacyjna ich zmian jest ograniczona (np. z powodu różnych form regulacji). Wadą tej grupy metod jest, do pewnego stopnia, arbitralność wyboru wyłączanej grupy dóbr.

Inflacja bazowa po wyłączeniu cen administrowanych obliczana jest po wyeliminowaniu tych cen, które nie są kształtowane przez mechanizmy rynkowe, lecz podlegają różnego rodzaju regulacjom. W związku z tym rozkład zmian tych cen może nie odzwierciedlać długookresowych tendencji inflacyjnych. Ceny administrowane obejmują towary i usługi, których ceny finalne znajdują się w pełni lub w znacznym stopniu pod wpływem instytucji rządowych, samorządowych i regulatorów. Są to ceny towarów i usług, które wynikają wprost z aktów prawnych lub decyzji administracyjnych, są przedmiotem zatwierdzenia lub nie mogą zostać zmienione bez zgody odpowiednich instytucji państwowych (np. regulatorów) oraz ceny, których poziom lub dynamika zmian są prawnie ograniczone. Do cen administrowanych nie zalicza się natomiast cen kontrolowanych pośrednio poprzez zmiany stawek podatków pośrednich, podatków i opłat ekologicznych, regulacji w zakresie bezpieczeństwa produktów oraz Wspólnej Polityki Rolnej.

W ramach wyodrębnionej grupy cen administrowanych, obecnie ze wskaźnika CPI wyłączone są: czynsze mieszkaniowe, zaopatrywanie w wodę, kanalizacja, wywóz nieczystości, niektóre nośniki energii (gaz, energia elektryczna, energia cieplna), pasażerski transport szynowy i mieszany (okresowe bilety na przewozy autobusem, tramwajem, metrem), usługi pocztowe, inne usługi związane z eksploatacją prywatnych środków transportu oraz grupa pozostałe usługi (sądowe i adwokackie, administracji państwowej, pogrzebowe i cmentarne). W 2021 r. udział (waga) cen administrowanych wyniósł 15,3% koszyka CPI. Miara inflacji po wyłączeniu cen administrowanych powstaje poprzez obliczenie zagregowanego wskaźnika cen na zbiorze okrojonym o wyznaczony według powyższej metody zbiór cen administrowanych.

Inflacja bazowa po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych obliczana jest po wyłączeniu wpływu cen najbardziej zaburzonych, czyli cen tych towarów i usług, które są szczególnie wrażliwe na różnego rodzaju szoki popytowe i podaźowe i/lub cechują się istotną i zmienną w czasie sezonowością. Silna zmienność niektórych cen może powodować, że wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, przynajmniej w krótkim okresie, nie będzie właściwie wskazywał długookresowego trendu wzrostu ogólnego poziomu cen.

the set trimmed by a selected group of goods and services. Core inflation is based on the principle of excluding those CPI components whose prices display strong disruptions caused by seasonal fluctuations and/or the effect of supply shocks (this primarily concerns food and some components of energy) or those whose price shifts have only a limited informative value (e.g. due to different forms of regulation). The drawback of this group of methods is, to some extent, the arbitrariness of the selection of the excluded group of goods.

Core inflation – inflation excluding administered prices is calculated by eliminating those prices which are not shaped by market mechanisms, but which are subject to diverse regulations, and therefore the distribution of their shifts may not reflect long-term inflation tendencies. Administered prices concern the goods and services whose final prices are administered exclusively or to a great extent by government institutions, local governments and regulators. These are the prices of goods and service which result directly from legal regulations or administrative decisions, which are subject to approval and cannot be changed without the consent of competent state institutions (e.g. regulators), as well as the prices whose level or changes are restricted by law. However, administered prices do not include prices controlled indirectly through changes in indirect tax rates, environmental taxes and charges, product safety regulations and the Common Agricultural Policy.

Within the extracted group of administered prices currently excluded from the CPI: actual rentals for housing, water supply, sewerage, refuse collection, some energy carriers (natural gas, electricity, heat energy), combined transport (seasonal bus, tramway and metro tickets), postal services, other services in respect of personal transport equipment and other services (judicial and attorney's services, state administrative fees, funeral services). The share (weight) of administered prices in the CPI basket amounted to 15.3% in 2021. The measure of core inflation net of administered prices is obtained by calculating the aggregated price index on the set trimmed by the set of administered prices specified according to the aforementioned method.

Core inflation – inflation excluding the most volatile prices is calculated by excluding the impact of the most disrupted prices, i.e. the prices of those goods and services which are particularly sensitive to various demand and supply shocks and/or which are characterised by significant and strong seasonal shifts. A strong tendency of some prices to shift may cause that the consumer goods and services index, at least in a short-term perspective, will not properly reflect the long-term growth trend of the total price level increase.

Wyznaczenie koszyka cen najbardziej zmiennych następuje metodą empiryczną, a koszyk jest przeliczany na początku każdego roku, uwzględniając dane, które napłynęły w poprzednim roku. Do wyznaczenia zbioru cen najbardziej zmiennych zastosowano kryterium odchylenia standardowego z próby na poziomie wskaźników cen grup elementarnych. W każdym roku do koszyka cen najbardziej zmiennych zalicza się towary i usługi, zaczynając od najbardziej zmiennych, tak długo, aż ich łączna waga osiągnie 20% koszyka towarów i usług konsumpcyjnych. Miara inflacji po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych powstaje poprzez obliczenie zagregowanego wskaźnika cen na zbiorze okrojonym o wyznaczony według powyższej metody koszyk cen najbardziej zmiennych. Tak wyznaczona grupa cen najbardziej zmiennych zawiera przeważnie: znaczną część produktów żywnościowych (m.in. nie- i niskoprzetworzone owoce, warzywa), produkty energetyczne (paliwa, gaz, opał) i niektóre usługi (transport powietrzny, opłaty radiowo-telewizyjne, usługi finansowe oraz telekomunikacyjne).

Inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności i energii eliminuje ceny dóbr szczególnie wrażliwych na wewnętrzne i zewnętrzne szoki podażowe. Do grupy tej zaliczono ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz ceny energii. Na grupę cen energii składają się: paliwa silnikowe oraz nośniki energii (energia elektryczna, gaz, centralne ogrzewanie, ciepła woda, opał). W 2021 r. udział (waga) cen żywności i energii wyniósł 43,5% koszyka CPI. Miara inflacji po wyłączeniu cen żywności i energii powstaje poprzez obliczenie zagregowanego wskaźnika cen na zbiorze okrojonym o koszyk cen żywności i energii.

15% średnia obciąża jest to średnia ważona, liczona zgodnie z metodologią używaną do obliczania wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, na zbiorze grup cen, których wagi skumulowane (odpowiadające uprzednio posortowanemu rosnąco wskaźnikom cen) są większe niż 15% i mniejsze niż 85%. Obciążenie jest dokonywane symetrycznie z obu stron rozkładu zmian cen. Zostają w ten sposób odrzucone grupy o łącznej wadze 30%, których cena uległa największej zmianie w stosunku do okresu bazowego. W odróżnieniu od innych miar publikowanych przez NBP, 15% średnia obciąża jest liczona niezależnie w układzie miesięcznym i rocznym, tj. obcina te grupy cen, które charakteryzowały się największymi zmianami zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca, jak i w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku.

3. Ceny producentów

Badania cen producentów obejmują ceny produktów rolnych, wyrobów i usług przemysłowych, robót budowlano-montażowych, a także usług transportu, gospo-

The basket of the most volatile prices is determined with the use of an empirical method, and it is re-estimated at the beginning of each year, including the data which were supplied in the previous year. In determining the set of the most volatile prices a standard deviation criterion was used at the level of price indices of elementary groups. Each year in the price basket of the most volatile prices goods and services are included starting from the most volatile, until their total weight reaches 20% of the basket of consumer goods and services. The measure of core inflation – inflation excluding the most volatile prices comes from by calculating the aggregated price index on the set trimmed by the basket of the most volatile prices determined with the use of the aforementioned method. The group of the most volatile prices, determined in the reference mode, generally includes a significant part of food products (among others, unprocessed and low-processed fruit, vegetables), energy products (fuels, gas and liquid and solid fuels) and some other services (related to passenger transport by air, television and radio license fees and subscriptions, financial and telecommunication services).

Core inflation – inflation excluding food and energy prices calculated by excluding the prices of those goods which are particularly sensitive to both internal and external supply shocks. This group includes prices of food and non-alcoholic beverages and energy prices. The group of energy prices includes engine fuels and energy carriers (electricity, gas, central heating, hot water, liquid and solid fuels). The share (weight) of food and energy in the CPI basket amounted to 43.5% in 2021. The inflation measure – inflation excluding food and energy prices is determined by calculating an aggregated price index on the set trimmed by the food and energy price basket.

15% trimmed mean is a weighted average, calculated according to the methodology used for calculating the price index of consumer goods and services on the set of price groups whose accumulated weights (corresponding to previously ascendingly sorted price indices) are higher than 15% and lower than 85%. The distribution of price changes is trimmed symmetrically on both sides. In this way, the groups with the total weight of 30%, whose prices have changed the most significantly in relation to the reference period, are eliminated. In contrast to other measures published by the NBP, the 15% trimmed mean is calculated independently on a monthly and annual basis, i.e. it cuts off those groups of prices which were characterised by the largest changes, both in relation to the previous month and in relation to the corresponding month of the preceding year.

3. Producer prices

The producer price surveys cover prices of agricultural products, manufactured products and services, construction and assembly works, as well as transport, storage and

darki magazynowej i telekomunikacji oraz usług związanych z obsługą działalności gospodarczej.

Dane dotyczące zmian **cen w rolnictwie** pochodzą z półrocznego¹ badania skupu oraz miesięcznych notowań cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Ceny skupu są cenami przeciętnymi obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w badanym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów.

Wskaźniki cen skupu obliczane są w warunkach porównywalnych w ujęciu rocznym po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

Ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach występują w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikami a ludnością nierolniczą. Ceny te opracowano na podstawie notowań cen wybranych produktów, dokonywanych przez sieć stałych ankietatorów GUS na ok. 400 targowiskach rolnych na terenie całego kraju. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju. Przeciętne ceny roczne obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach. W 2021 r. ceny nie były notowane na targowiskach z uwagi na obostrzenia wprowadzone w związku z pandemią SARS-CoV-2. Publikacja nie zawiera danych o cenach targowiskowych.

Wskaźniki cen skupu oraz cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach obliczono na podstawie danych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki cen w zakresie **przemysłu, budownictwa, usług transportu i gospodarki magazynowej, telekomunikacji oraz usług związanych z obsługą działalności gospodarczej** opracowywane są na podstawie danych dotyczących próby wytypowanej metodą doboru celowego.

Lista podmiotów gospodarki narodowej dobranych do badania cen producentów podlega corocznej aktualizacji. Zasadniczym kryterium doboru zarówno jednostek sprawozdawczych, jak również wyrobów, robót i usług, jest znacząca wartość produkcji oraz konieczność zapewnienia właściwej reprezentacji we wszystkich podstawowych rodzajach działalności. Listy reprezentantów podmiotów gospodarki narodowej oraz reprezentantów wyrobów, robót i usług są aktualizowane stosownie do zmian w strukturze asortymentu--

¹ Sprawozdanie o skupie produktów rolnych realizowane przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz przez osoby fizyczne wyłącznie w przypadku, gdy wartość skupionych przez nie produktów rolnych w okresie półrocza przekracza 10 tys. zł.

telecommunications services and services related to business activity.

Data on **price changes in agriculture** are obtained from semi-annual¹ procurement survey and monthly quotations of marketplace prices received by farmers.

Procurement prices are average prices calculated as a quotient of value (without value added tax) and quantity of each agricultural product purchased in a surveyed period by economic entities directly purchasing from producers.

Procurement price indices are calculated in comparable conditions annually taking into consideration revisions from semi-annual data reports.

Marketplace prices received by farmers farmers concern prices in transactions between farmers, and between farmers and non-agricultural population. The prices are based on price quotations of selected products, carried out by the net of regular interviewers of Statistics Poland conducted on c. 400 marketplaces on the territory of the country. Average monthly prices are calculated as arithmetic mean of all price quotations at the national level. Average annual prices are calculated as arithmetic mean of average monthly prices. There were no quotations gathered on the marketplaces in 2021 due to restrictions introduced because of the SARS-CoV-2 pandemic. There are no data on marketplace prices presented in the publication.

Indices of procurement prices and marketplace prices received by farmers were calculated on the basis of data, expressed with more precision, than those presented in tables.

Price indices in the scope of **industry, construction, transportation and storage, telecommunications and business services** are calculated on the basis of data from a purposefully selected sample.

The list of entities of the national economy covered by the producer price survey is annually updated. An essential criterion of sample selection of the reporting units as well as products, works and services, is the significant value of the production and the necessity to provide for an adequate representation in every major kind of activity. The lists of representative items of entities of the national economy as well as products, works and services chosen for the survey are updated according to changes in the assortment structure

¹ Report on the purchase of agricultural products carried out by legal persons and independent organizations without legal personality and by natural persons only if the value of agricultural products purchased by them during the half-year period exceeds PLN 10,000.

towej sprzedaży. Do badania cen producentów (z wyjątkiem rolnictwa) dobierane są jednostki sprawozdawcze ze zbioru podmiotów gospodarczych sektora publicznego i prywatnego, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej.

W 2021 r. badanie cen producentów (bez rolnictwa) obejmowało:

- w przemyśle² – ok. 3,2 tys. podmiotów. Przeciętna liczba rejestrowanych w miesiącu reprezentantów wyrobów i usług przemysłowych wynosiła ok. 30 tys.,
- w sekcji „Budownictwo” – ok. 400 podmiotów. Przeciętna liczba miesięcznie rejestrowanych reprezentantów robót budowlano-montażowych wynosiła ok. 3,5 tys.,
- w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” oraz dziale „Telekomunikacja” – ok. 490 podmiotów. Kwartalnie rejestrowano ok. 1,7 tys. reprezentantów usług,
- w zakresie usług związanych z obsługą działalności gospodarczej³ – ok. 1,6 tys. podmiotów. Kwartalnie rejestrowano ok. 4,9 tys. reprezentantów usług.

Źródłem informacji o zmianach cen wyrobów, robót i usług są:

- miesięczne lub kwartalne sprawozdania sporządzane przez wybrane podmioty gospodarki narodowej,
- cenniki i taryfy w zakresie przewozu osób taborem kolejowym, samochodowym, lotniczym oraz usług pocztowych i telekomunikacyjnych.

Przedmiotem obserwacji są dwie kategorie cen:

- cena producenta,
- cena bazowa.

W jednostkach budowlanych rejestruje się ceny robót, które zrealizowano, lecz niekoniecznie sprzedano w badanym miesiącu. Cenę roboty uzyskuje się wówczas na podstawie bazy kosztowo-cenowej lub aktualnego kosztorysu. Wynika to z długich cykli realizacji i rozliczania obiektów.

² Dotyczy sekcji PKD 2007: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

³ Obejmują: działalność wydawniczą, działalność związaną z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych, nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych, działalność związaną z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązane, działalność usługową w zakresie informacji, działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości, działalność prawniczą, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe; doradztwo związane z zarządzaniem, działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne, reklamę, badania rynku i opinii publicznej, pozostałą działalność profesjonalną, naukową i techniczną, wynajem i dzierżawę, działalność związaną z zatrudnieniem, działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałą działalność usługową w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane, działalność detektywistyczną i ochroniarską, działalność usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni oraz działalność związaną z administracyjną obsługą biura i pozostałą działalność wspomagającą prowadzenie działalności gospodarczej.

of sales. For producer price survey (excluding agriculture) the reporting units are selected from the group of economic entities, both from public and private sectors, in which the number of employees amounts to 10 persons and more.

In 2021 the survey on producer price covered (excluding agriculture):

- in industry² – c. 3.2 thousand of entities. number of monthly recorded representative items of industrial goods and services amounted to c. 30 thousand on average,
- in the section “Construction” – c. 400 entities. Number of monthly collected representative items for construction and assembly works was c. 3.5 thousand on average,
- in the section “Transport and storage” and the division “Telecommunications” – c. 490 entities. About 1.7 thousand representative items of services recorded each quarter,
- in the field of services related to business services³ – c. 1,6 thousand entities. There were c. 4.9 thousand representative items recorded quarterly.

The source of information on changes in prices of goods, works and services are:

- monthly or quarterly reports prepared by selected entities of the national economy,
- price lists and tariffs of passenger’s railway, bus and air transport as well as postal and telecommunication services.

The price observation covers two price categories:

- producer price,
- basic price.

In the construction units there are registered prices of works, which have been done but not necessarily sold in a surveyed month. A price of work is therefore obtained according to either the cost-price basis or the current cost calculation. This results from long periods of works completion and clearing accounts for concerned objects.

² Concerns NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

³ Include: publishing activities, motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities, programming and broadcasting activities, computer programming, consultancy and related activities, information service activities, real estate activities, legal and accounting activities; management consultancy activities, architectural and engineering activities; technical testing and analysis, advertising and market research, other professional, scientific and technical activities, rental and leasing activities, employment activities, travel agency, tour operator reservation service and related activities, security and investigation activities, services to buildings and landscape activities, office administrative, office support and other business support activities.

Na podstawie informacji o średnich miesięcznych poziomach cen wyrobów, robót i usług obliczane są wskaźniki cen każdego reprezentanta uczestniczącego w badaniu poprzez odniesienie ceny danego miesiąca do ceny miesiąca poprzedniego. Służą one następnie do uzyskania, przy zastosowaniu odpowiednich systemów wag, wskaźników cen wyższych szczebli agregacji według PKD.

W obliczeniach stosowane są następujące systemy wag:

System wag	Zastosowanie
Wartość produkcji sprzedanej reprezentantów w badanym miesiącu	Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla: 1. przedsiębiorstw 2. podkategorii PKWiU w sekcji B, C, D, E
Wartość produkcji sprzedanej według poszczególnych szczebli agregacji PKD w badanym miesiącu	Miesięczne wskaźniki cen przy podstawie miesiąc poprzedni = 100 dla grup, działów i sekcji PKD w ramach: 1. przemysłu 2. budownictwa
Wartość produkcji sprzedanej z 2015 r.* według poszczególnych szczebli agregacji PKD, z uwzględnieniem zmian cen i zmian w strukturze asortymentowej sprzedaży	Wskaźniki cen przy pozostałych podstawach (innych niż miesiąc poprzedni) dla grup, działów i sekcji PKD, w ramach: 1. przemysłu 2. budownictwa

* W latach 2016–2021 roczne wskaźniki cen producentów w przemyśle i budownictwie obliczono przy przyjęciu wartości produkcji sprzedanej z 2015 r.

Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą kategorii ceny bazowej.

Podział wskaźników cen produkcji sprzedanej przemysłu na **główne grupowania**, tzn. dobra zaopatrzeniowe, inwestycyjne, konsumpcyjne trwałe i nietrwałe oraz związane z energią, dokonany został zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r., zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkoterminowych statystyk w zakresie definicji Głównych Grup Przemysłowych (MIGs).

Przedmiotem badania **cen wybranych wyrobów spożywczych** są średnie krajowe ceny producentów łącznie z podatkiem od towarów i usług (VAT) oraz z wyłączeniem tego podatku. Lista reprezentantów objętych tym badaniem została opracowana w GUS, metodą doboru celowego pod kątem uzyskania danych do wykorzystania przy analizie zróżnicowania poziomów i dynamiki cen wyrobów spożywczych w sferze produkcji i na rynku konsumenta. Kryterium doboru jednostek sprawozdawczych jest ich udział w rocznej wartości produkcji sprzedanej danego wyrobu w skali kraju. W 2021 r. badaniem objęto ok. 1,2 tys. jednostek sprawozdawczych oraz ok. 150 ściśle określonych asortymentów

The set of information about average monthly price levels of goods, works and services makes a basis for calculation of price indices for every surveyed representative item, by comparing a price in a given month with the price in the preceding month. This file of data is used – by applying relevant weighting systems – to obtain price indices of higher aggregation levels according to NACE.

The following weighting systems are applied:

Weighting system	Application
Value of the sold production of representative items in a month under the survey	Monthly price indices (the previous month = 100) for: 1. enterprises 2. sub-categories by the Polish Classification of Goods and Services in sections B, C, D, E
Value of the sold production according to particular levels of aggregation by NACE in a month under the survey	Monthly price indices (the previous month = 100) of groups, divisions and sections by NACE within: 1. industry 2. construction
Value of the sold production in 2015* according to particular levels of aggregation by NACE, updated by the price and sale structure changes	Price indices on other reference bases (different from the previous month) for groups, divisions and sections by NACE, within: 1. industry 2. construction

* In 2016–2021, annual indices of producer prices in industry and construction were calculated with the use of data on the value of the sold production from 2015.

Price indices of sold production of industry concern a basic price category.

The division of price indices of sold production of industry into **main groupings**, i.e. intermediate goods, capital goods, consumer durables, consumer non-durables and energy has been made on the basis of Commission Regulation (EC) No 656/2007 of 14 June 2007 amending Regulation (EC) No 586/2001 on implementing Council Regulation (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics as regards the definition of Main Industrial Groupings (MIGs).

The subject of a survey on **prices of selected food products** are average national producer prices with value added tax (VAT) as well as without VAT. The list of representative items covered by this survey has been prepared by Statistics Poland using purposive selection method to obtain data for use in analyzing the differentiation of levels and dynamics of food prices for production and on the consumer market. The criterion of selection of reporting units is their share in the annual value of the sold production of a given product in the country. In 2021, the survey covered c. 1.2 thous. reporting units and c. 150 strictly defined product assortments. The average monthly product prices have been calculated based

wyrobów. Na podstawie notowań ich cen obliczono średnie miesięczne ceny wyrobów. Prezentowane w publikacji ceny wyrobów spożywczych zawierają podatek od towarów i usług (VAT).

W badaniu **cen robót i obiektów budowlanych** uczestniczy około 400 podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu różnych rodzajów robót budowlanych wybranych metodą doboru celowego. Zakres badania w 2021 r. obejmował 22 obiekty budowlane, w tym 6 budynków mieszkalnych.

W badaniu **cen robót i obiektów drogowych oraz mostowych** uczestniczy ok. 250 podmiotów, specjalizujących się w budownictwie drogowym i mostowym, wybranych metodą doboru celowego. Zakres badania w 2021 r. obejmował ok. 120 rodzajów robót wykonywanych w związku z realizacją 14 obiektów drogowych oraz około 180 rodzajów robót dotyczących 17 obiektów mostowych, tj. 7 wiaduktów, 6 mostów, 2 kładek i 2 estakad.

Wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej oraz telekomunikacji, a także usług związanych z obsługą działalności gospodarczej dla szeregu przedsiębiorstw oblicza się jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów. Wskaźniki cen dla wyższych szczebli agregacji obliczane są przy wykorzystaniu formuły Laspeyresa, jako średnie ważone wskaźników cen agregatów niższego szczebla. System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen został opracowany na podstawie danych dotyczących obrotów zrealizowanych w roku bazowym. Począwszy od danych dotyczących 2015 r., wskaźniki cen usług są obliczane przy wykorzystaniu systemu wagowego przygotowanego w oparciu o obroty w roku 2015.

4. Ceny nieruchomości

Informacje na temat **cen nieruchomości mieszkalnych** są opracowywane na podstawie danych o lokalach mieszkalnych uzyskiwanych z rejestrów cen nieruchomości prowadzonych przez starostwa powiatowe i urzędy miast na prawach powiatu przy wykorzystaniu informacji pochodzących z aktów notarialnych. Do obliczeń brane są pod uwagę dane o transakcjach o charakterze rynkowym, tj. sprzedaż na wolnym rynku (z pewnymi wyłączeniami, np. sprzedaży między stronami spokrewnionymi) oraz sprzedaż przetargowa.

Zastosowany dla rynkowej sprzedaży lokali mieszkalnych podział na rynek pierwotny i wtórny został przeprowadzony przyjmując, założenie, że sprzedaż na rynku pierwotnym dotyczy transakcji dokonywanych na wolnym rynku, gdzie stroną sprzedającą jest osoba prawna i średnia cena za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu wynosi co najmniej 2000 zł. Do transakcji na rynku wtórnym zaliczono pozostałe transakcje rynkowe przeprowadzone na wolnym rynku oraz sprzedaż przetargową.

on their price quotations. Prices of food products presented in this publication include value added tax (VAT).

About 400 entities specializing in carrying out various types of construction works, selected by means of purposive sample, participate in the survey on the **prices of works and construction objects**. The sampling frame of the survey in 2021 included 22 construction objects, of which 6 residential buildings.

About 250 entities specializing in road and bridge construction, which were selected using the purposive selection method, participate in the survey on the **prices of road and bridge works and constructions**. The scope of the survey in 2021 included about 120 types of works performed in connection with the implementation of 14 road structures and about 180 types of works related to 17 bridge structures, i.e. 7 viaducts, 6 bridges, 2 footbridges and 2 flyovers.

Price indices of services in transportation and storage, telecommunications, and services related to business activities are calculated as average geometric mean of price indices of representative items. Price indices for higher aggregation levels are Laspeyres' formula indices, weighted averages of price indices of aggregates of lower aggregation levels. The weighting system for calculation of the aggregated price indices is based on the turnover generated in the base year. Since 2015 data, price indices have been calculated using a weighting system based on 2015 turnover.

4. Real estate prices

Information on **prices of residential properties** are developed on the basis of data on flats obtained from the registers of real estate prices maintained by powiat starost offices and town halls in the cities with powiat status based on information derived from notarial deeds. For the calculations there are taken into account data on market transactions, i.e. sales on the free market (with some exclusions, e.g. sales between related parties) and sales under tender procedure.

The division of the market sales of flats into the primary market and the secondary market was introduced with the assumption that sales on the primary market relates to transactions concluded on the free market, where the selling party is a legal person and the average price per 1 m² of useful floor area of the dwelling is at least PLN 2000. Transactions on the secondary market include other market transactions carried out on the free market and sales under tender procedure.

Wskaźniki cen lokali mieszkalnych mieszkalnych odzwierciedlają zmiany cen zachodzące na rynku lokali mieszkalnych skorygowane ze względu na zachodzące z okresu na okres zmiany w strukturze sprzedawanych lokali. Obserwacją objęto ceny lokali mieszkalnych w budynkach wielomieszkaniowych nabywanych przez gospodarstwa domowe. Wskaźniki obliczane są przy zastosowaniu metody stratyfikacji, która polega na pogrupowaniu transakcji w możliwe homogeniczne warstwy. Przy wyznaczaniu warstw wykorzystuje się kryteria rodzaju rynku (pierwotny/wtórny), lokalizacji, wielkości lokalu mieszkalnego. Dla każdej z warstw oblicza się elementarny wskaźnik cen jako iloraz średniej ceny okresu bieżącego (danego kwartału) do średniej ceny okresu odniesienia (4. kwartał roku poprzedniego). Wskaźniki dla wyższych szczebli agregacji obliczane są według formuły Laspeyres'a przy zastosowaniu systemu wag opracowanego na podstawie wartości lokali mieszkalnych sprzedanych w roku poprzedzającym rok badany.

Wskaźniki cen lokali mieszkalnych przyjmowane są jako wskaźniki cen nieruchomości mieszkalnych (HPI) z powodu braku możliwości obliczenia wskaźników cen budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Podstawą do obliczenia średnich cen, średnich cen za 1 m² oraz mediany cen za 1 m² lokali mieszkalnych w 2021 r. były transakcje zawarte w trakcie badanego okresu i zarejestrowane w rejestrach cen nieruchomości w terminie do 25 kwietnia 2022 r., z wyjątkiem miasta Warszawy – w terminie do 22 sierpnia 2022 r.

Średnie ceny lokali mieszkalnych uzyskiwane są jako iloraz wartości i liczby lokali mieszkalnych sprzedanych w danym okresie.

Średnie ceny za 1 m² lokali mieszkalnych opracowywane są jako iloraz wartości i powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych sprzedanych w danym okresie.

Mediana cen za 1 m² lokali mieszkalnych wyrażona jest wartością środkową w szeregu uporządkowanym od najniższego do najwyższego poziomu ceny i informuje, że 50% cen zarejestrowanych w danym okresie przyjmuje wartości nie wyższe, a 50% cen – wartości nie niższe od wartości mediany.

5. Ceny w handlu zagranicznym

Wskaźniki cen transakcyjnych (unit value) w handlu zagranicznym obliczono na podstawie obserwacji cen wybranych towarów (ok. 3,7 tys. w imporcie, ok. 2,5 tys. w eksporcie) na najniższym 8-znakowym szczeblu CN (Combined Nomenclature), przy wykorzystaniu danych o obrotach handlu zagranicznego (w imporcie na warunkach cif, w eksporcie na warunkach fob). Źródłem danych jest deklaracja Intrastat służąca do rejestracji obrotów z krajami Unii Europejskiej i zgłoszenia celne stosowane do rejestracji obrotów z krajami

Price indices of flats reflect price changes on the flat market adjusted for changes in the shares of sold flats taking place from period to period. The survey covers the prices of flats in multi-dwelling buildings purchased by households. Indices are calculated using the stratification method, which consists in dividing transactions into as homogeneous strata as possible. Stratification is based on the type of market (primary/secondary), location, flat size. An elementary-level price index is calculated for each strata as a quotient of the average price in the current period (the given quarter) and the average price in the reference period (the fourth quarter of the previous year). Indices for higher aggregation levels are calculated using the Laspeyres' formula with a weighting system based on the value of flats sold in the year preceding the reporting year.

The price indices of flats are taken as house price indices (HPI) due to the lack of possibility for calculating the price indices for single-family houses.

The basis for the calculation of average prices, average prices per 1 m² and the median price per 1 m² of flats in 2021 were transactions included during the survey period and recorded in the registers of real estate prices by 25 April 2022 except city of Warsaw – by 22 August 2022.

Average prices of flats are calculated as a quotient of the value and number of flats sold during the given period.

Average prices per 1 m² of flats are developed as a quotient of the value and useful floor area of flats sold during the given period.

Median price per 1 m² of flats is expressed as a middle value in the range of values ordered from the lowest to the highest price level, and informs that 50% of prices recorded in a given period has values not higher, and 50% of prices – values not lower than the median value

5. Prices in foreign trade

Transaction price indices of foreign trade (unit value) are calculated on the basis of observations of prices of selected goods (about 3.7 thous. in imports, about 2.5 thous. in exports) at the lowest 8-digit level of CN (Combined Nomenclature), with the use of data regarding foreign trade turnover (imports – cif, exports – fob). The source of data are following: INTRASTAT declarations which provide the turnovers' register with the EU member states and custom declaration document used for turnovers' register with third

trzecimi. Wskaźniki cen dla najniższych szczebli CN, obliczane jako „unit value”, są następnie agregowane na:

- działy i sekcje CN,
- działy i sekcje SITC (Standard International Trade Classification),
- główne kategorie ekonomiczne BEC.

Wskaźniki cen na wyższych szczeblach agregacji opracowano przy wykorzystaniu formuły Paaschego:

- miesięczne, jako relację wskaźników dynamiki wartości obrotów w złotych do wskaźników wolumenu obrotów,
- miesięczne narastające i roczne, przyjmując jako system wag strukturę wartości obrotów z roku badanego.

Badanie cen **importu i eksportu** prowadzone jest na celowo dobranej próbie towarów (według nomenklatury CN) oraz przedsiębiorstw. Towary objęte badaniem należą do sekcji B, C i D Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU).

Rozmiar i zakres próby przyjętej do badania zgodne są z wymaganiami Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1165/98 z dnia 19 maja 1998 r. (z późniejszymi zmianami) dotyczącego statystyk krótkoterminowych.

Badanie obejmuje:

- ok. 6 100 przedsiębiorstw (ok. 3 200 importerów i ok. 2 900 eksporterów),
- 2 800 grup towarów na 8-cyfrowym poziomie CN w imporcie i 2 200 grup towarów na 8-cyfrowym poziomie CN w eksporcie,
- łącznie ok. 25 000 rejestrowanych w miesiącu towarów-reprezentantów.

System wag do obliczania wskaźników cen został ustalony w oparciu o roczną wartość obrotów ze statystyki handlu zagranicznego z roku 2015.

6. Ceny w Unii Europejskiej

Dane o cenach w krajach Unii Europejskiej dotyczą:

- zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (HICP) obliczanych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2020/1148 z dnia 31 lipca 2020 r.,
- nieruchomości mieszkalnych (HPI) obliczanych zgodnie z rozporządzeniem UE Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2020/1148 z dnia 31 lipca 2020 r.,
- nieruchomości mieszkalnych zamieszkałych przez właścicieli (OOH) obliczanych zgodnie z rozporządzeniem UE Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. oraz rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2020/1148 z dnia 31 lipca 2020 r.,

countries. Price indices for the lowest CN levels are calculated as 'unit value' and then they are aggregated into:

- CN divisions and sections,
- divisions and sections of SITC (Standard International Trade Classification),
- broad economic categories of BEC.

Price indices for the higher levels of aggregation are compiled according to the Paasche formula:

- monthly, as relation of the indices of turnover value in Polish currency to the indices of turnover volume,
- cumulative monthly periods and annual, using the structure of turnover value in the surveyed year as the weighting system.

The imports and exports price survey is conducted using a purposely selected sample of goods (according to the CN) and enterprises. Goods included in the survey belong to section B, C and D of the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU).

The size and scope of the sample surveyed are according to the requirements of the Council Regulation (EC) No 1165/98 of 19 May 1998 (as amended) concerning short-term statistics.

The survey includes:

- c. 6.100 enterprises (c. 3.200 importers and c. 2.900 exporters),
- 2.800 groups of goods on the 8-digit CN level in imports and 2.200 groups of goods on the 8-digit CN level in exports,
- altogether c. 25.000 representative items of goods registered in a month.

The weighting system used for calculation of imports/exports price indices was established on the basis of the annual value of turnover from foreign trade statistics of 2015.

6. Prices in the European Union

Data on prices for the EU member states cover:

- Harmonised Indices of consumer prices (HICP) calculated in accordance with the Regulation (EU) No 2016/792 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016, and the Commission Implementing Regulation (EU) No 2020/1148 of 31 July 2020,
- House price indices (HPI) calculated according to the Regulation (EU) No 2016/792 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 and the Commission Implementing Regulation (EU) No 2020/1148 of 31 July 2020,
- Owner-occupied housing price indices (OOH) calculated according to the Regulation (EU) No 2016/792 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 and the Commission Implementing Regulation (EU) No 2020/1148 of 31 July 2020,

- producentów w rolnictwie,
- producentów w przemyśle zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r., zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grup Przemysłowych (MIGs).

Źródłem danych o wskaźnikach cen w krajach UE jest statystyczna baza danych Eurostatu – Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej – zaktualizowana na początek grudnia 2022 r. Baza jest dostępna na stronie internetowej Eurostatu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>.

Dane prezentowane są oddzielnie dla poszczególnych krajów członkowskich UE oraz agregatu UE 27 (kraje członkowskie UE: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, i Włochy).

Niektóre dane mają charakter wstępny oraz szacunkowy i mogą ulec zmianie w następnych edycjach publikacji.

- producers in agriculture,
- producers in industry according to the Commission Regulation (EC) No 656/2007 of 14 June 2007 amending Regulation (EC) No 586/2001 of 26 March 2001 on implementing Council Regulation (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics as regards the definition of Main Industrial Groupings (MIGs).

The data source on price indices in the EU Member States is the statistical database of Eurostat – the Statistical Office of the European Union – updated at the beginning of December 2022. The database is available on the Eurostat website: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>.

The data are presented both individually for each EU country and as the aggregate of EU 27 (the EU member states: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, the Netherlands, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden).

Some data are preliminary or estimated and may be revised in the next editions of the publication.

Podstawowe pojęcia

Akumulacja – przyrost majątku narodowego w określonym czasie obejmujący, w ujęciu wartościowym, nakłady brutto na środki trwałe, przyrost rzeczowych środków obrotowych, nabycie aktywów o wyjątkowej wartości pomniejszone o ich rozdysponowanie.

Cena bazowa – kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu (VAT i akcyzowy) oraz o ewentualne rabaty i opusty, a powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Cena lokali mieszkalnych – cena uzyskiwana są jako iloraz wartości i liczby nieruchomości sprzedanych w danym okresie.

Cena za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych – cena obliczona jako iloraz wartości i powierzchni użytkowej nieruchomości sprzedanych w danym okresie.

Cena producenta – kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty oraz o należny podatek od towarów i usług (VAT) i powiększona o podatek akcyzowy (w przypadku płatnika tych podatków).

Cena skupu – cena płacona producentom rolnym przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów, obliczana jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w badanym okresie.

Cena targowiskowa – cena uzyskiwana przez rolnika w transakcjach między rolnikami oraz między rolnikiem a ludnością nierolniczą, obliczana jako średnia arytmetyczna wszystkich notowań w skali całego kraju w badanym okresie.

Cena środków produkcji dla rolnictwa – cena towarów i usług nieprzeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji, nabywanych jako środki produkcji oraz na cele inwestycyjne przez rolników.

Cena towarów i usług konsumpcyjnych – cena (łącznie z obciążeniami podatkowymi, w tym VAT) płacone przez kupujących na rynku detalicznym za towary i usługi nabywane w celach konsumpcyjnych.

Cena transakcyjna w handlu zagranicznym (unit value) – cena transakcyjna w imporcie równa się cenie na warunkach franco granica polska lub cif port polski, a cena transakcyjna w eksporcie równa się cenie ustalonej na warunkach franco granica polska lub fob port polski, przeliczonych na złote według obowiązujących kursów walut obcych w złotych.

Dobra zaopatrzeniowe – surowce, półfabrykaty lub wyroby gotowe, służące w swej przeważającej części celom dalszej produkcji.

Main terms

Capital Formation – the increase of national capital in given period that includes, gross fixed capital formation, changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables.

Basic price – the amount of money received by the producer from a purchaser for a unit of product (good or service), reduced by any taxes on the product (value added tax VAT and excise tax) as well as any rebates and deductions, and increased by any subsidies received for the product.

Price of flats – price calculated as a quotient of the value and the number of real estate sold during the given period.

Price per 1 m² usable floor area of flats – price calculated as a quotient of the value and useful floor area of real estate sold during the given period.

Producer price – the amount of money received by the producer from a purchaser for a unit of product (good or service), decreased by any rebates and discounts as well as by the value added tax (VAT) due and increased by the excise tax (in the case of the payer of these taxes).

Procurement price – price paid to agricultural producers by economic entities purchasing agricultural products directly from the producers, calculated as a quotient of value (without value added tax) and quantity of individual agricultural products purchased in a surveyed period.

Marketplace price – price received by farmer in transactions between farmers and between farmers and non-agricultural population. It is calculated as the arithmetic mean of all quotations at the national level in surveyed period.

Price of means of production for agriculture – price of goods and services not intended for direct consumption, purchased by farmers as means of production and for investment purposes.

Price of consumer goods and services – price (together with tax burden, including VAT) paid by the buyers on the retail market for goods and services purchased for consumption purposes.

Transaction price of foreign trade turnover (unit value) – the transaction price in imports equals the price on franco Polish frontier or CIF Polish port, while the transaction price in exports equals the price fixed on franco Polish frontier or FOB Polish port, converted into PLN according to the obligatory foreign exchange rate.

Intermediate goods – raw materials, semi-finished or finished goods, primarily for further production.

Inflacja bazowa – część inflacji rejestrowanej, która służy do oceny średnio i długookresowego trendu ogólnego poziomu cen.

Kursy walut – średnie kursy obliczane na podstawie dziennych kursów kupna i sprzedaży walut obcych, ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski.

Mediana cen – wartość środkowa, która dzieli uporządkowany rosnąco zbiór badanych cen danego produktu na dwie równoliczne części w ten sposób, że poniżej i powyżej tej wartości znajduje się jednakowa liczba zanotowanych cen. Mediana jest kwartylem drugim, którego wartość nie zależy od wartości krańcowych (odstających, ekstremalnych) rozkładu badanych cen.

Nakłady inwestycyjne – nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe – to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej) w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady – to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Popyt inwestycyjny – założona odwrotna relacja między ceną dóbr inwestycyjnych, a ich ilością, którą przedsiębiorcy są skłonni nabyć w danym odcinku czasu.

Popyt krajowy – ogół wydatków gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i sektora publicznego na zakup towarów i usług w danym kraju lub kwota, która byłaby wydana przez te podmioty, gdyby dobra te były dostępne.

Produkcja globalna – ogół produktów wytworzonych w ciągu okresu księgowego.

Produkty sezonowe – produkty dostępne na rynku w dużej ilości lub potrzebne nabywcom tylko w określonych miesiącach w roku np. niektóre owoce i warzywa, mleko owcze, niektóre rodzaje ubrań, obuwia i sprzętu sportowo-rekreacyj-

Core inflation – the part of registered inflation, which is used to assess the medium and long-term trend of the general price level.

Currency exchange rates – average exchange rates calculated with the use of daily buying and selling foreign exchange rates, published by the National Bank of Poland.

Median price – a price which divides the ordered set of observed prices of a given product into two equally numerous parts so that there is an equal number of noted prices below and above the value. Median is the second quartile, whose value does not depend on the marginal values (outlier, extreme) of the distribution of the analysed prices.

Investment outlays – financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Gross fixed capital formation – outlays on:

- buildings and structures (including buildings and places as well as civil engineering works) of which, among others construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- means of transport,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd) and long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization.

Other outlays – outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

Investment demand – the assumed relation of the price of investment goods and services to their amount which entrepreneurs are willing to purchase in a given period of time.

Domestic demand – the total amount of money that is spent on goods and services by the people, companies, and government within the particular country, or that would be spent if the goods and services were available.

Output – the total of products created during the accounting period.

Seasonal products – products available on the market in large quantities or needed for buyers only in certain months of the year, e.g. some fruits and vegetables, sheep's milk, some types of clothing, footwear and sports or leisure

nego, usługi turystyczne, opał na zimę, nasiona i sadzonki, prace polowe i ogrodnicze.

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu produktów rolnych informują, jaką ilość produktu rolnego należy sprzedać w skupie, aby móc nabyć środek produkcji.

Relacje cen w rolnictwie – stopień opłacalności sprzedaży produktu rolnego na określonym rynku zbytu w badanym okresie.

Relacje opłacalności tuczu trzody chlewnej – zmiany w dochodowości tego kierunku produkcji; oblicza się je jako stosunek ceny skupu żywca wieprzowego (za 1 kg) do cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach dla wybranych produktów rolnych.

Relacje cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach do cen skupu – informacja, o ile razy przeciętna cena targowiskowa była wyższa (lub niższa) od ceny skupu danego produktu rolnego; oblicza się je jako stosunek ceny uzyskiwanej przez rolników na targowiskach do ceny skupu wybranego produktu rolnego.

Reprezentant wyrobów lub usług – produkt (wyrób lub usługa) o precyzyjnie określonej nazwie, typie, podstawowych parametrach techniczno-eksploatacyjnych, a także jednostce miary, wytypowany do określonego badania statystycznego.

Rynek pierwotny nieruchomości – ogół ofert sprzedaży i kupna nowo wybudowanych samodzielnych lokali mieszkalnych i samodzielnych lokali użytkowych oraz spółdzielczych lokali mieszkalnych i użytkowych, a także domów jednorodzinnych, które nie były jeszcze przedmiotem obrotu.

Rynek wtórny nieruchomości – ogół ofert sprzedaży i kupna samodzielnych lokali mieszkalnych i samodzielnych lokali użytkowych oraz spółdzielczych lokali mieszkalnych i użytkowych, a także domów jednorodzinnych, które były już przedmiotem obrotu.

Siła nabywcza – realna wartość pieniądza. Określa, ile dóbr i usług można nabyć za jednostkę pieniądza.

Spożycie – wydatki poniesione przez jednostki instytucjonalne będące rezydentami na towary i usługi wykorzystywane dla zaspokojenia bezpośrednich, indywidualnych i zbiorowych potrzeb członków społeczeństwa.

Spożycie naturalne – towary lub usługi konsumpcyjne pobrane na potrzeby gospodarstwa domowego z indywidualnego gospodarstwa rolnego, bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej.

equipment, tourist services, fuels for heating for winter, seeds and planting stocks, field works and gardening.

Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products inform about quantity of the agricultural product which should be sold in procurement in order to purchase the given mean of production.

Price relations in agriculture – the profitability degree of sales of a given agricultural product on particular market during the surveyed period.

Relations of profitability of pigs fattening – changes in profitability of this production direction. They are compiled as ratio of procurement prices of pigs for slaughter (per kg) to procurement and marketplace prices received by farmers for selected agricultural products.

Relations between marketplace prices received by farmers and procurement prices – information how many times an average marketplace price of the agricultural product was higher (or lower) than its procurement price. They are calculated as the relation between of marketplace price received by farmers and procurement price of a selected agricultural product.

Representative of goods or services – a product (a good or a service) with a precisely defined name, type, basic technical and operational parameters and a measurement unit, selected for a specific statistical survey.

Primary real estate market – all offers for sale and purchase of newly built separate residential properties, separate business properties and cooperative residential and business properties as well as single-family houses which have not been traded yet.

Secondary real estate market – all offers for sale and purchase of separate dwellings and separate business properties, cooperative residential and business properties as well as single-family houses which have already been traded.

Purchasing power – the amount of goods and services that can be purchased with a unit of currency.

Final consumption expenditure – expenditures consists of expenditure incurred by resident institutional units on goods or services that are used for the direct satisfaction of individual needs or wants or the collective needs of members of the community.

Self-consumption – goods or services used for needs of the household, received from the own farm or from the self-employed activity, agricultural and non-agricultural.

Środki trwałe – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Do środków trwałych zalicza się:

- nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Terms of trade – wskaźnik określający relację zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

Towary nieżywnościowe trwałego użytku – towary służące do zaspokajania potrzeb bytowych ludności związanych z: ubiorem, konserwacją mieszkań i domów oraz ich wyposażeniem, własnymi środkami transportu, sprzętem telekomunikacyjnym, sprzętem do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku i obrazu, sprzętem fotograficznym i filmowym, sprzętem służącym do przetwarzania danych, muzycznym, rekreacyjno-turystycznym itp.

Wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej – obrazuje zmiany cen bazowych w budownictwie, tj. w trzech działach PKD: „Budowa budynków”, „Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” oraz „Roboty budowlane specjalistyczne”.

Wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu – obrazuje zmiany cen bazowych w przemyśle, tj. w czterech sekcjach PKD: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

Wskaźniki cen rozdysponowania importu według kierunków przeznaczenia – wskaźniki cen importowanych towarów w podziale na 7 kategorii przeznaczenia według Klasyfikacji Towarowej Handlu Zagranicznego według Głównych Kategorii Ekonomicznych (BEC):

- żywność i napoje,
- towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej nie wymienione,
- paliwa i smary,
- dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu), części i akcesoria
- środki transportu, części, akcesoria,
- towary konsumpcyjne gdzie indziej niewymienione,
- inne towary gdzie indziej nie wymienione.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) – przyjmowany jako jeden z mierników inflacji, informuje o ile

Fixed assets – tangible fixed assets and their equivalents, with a lifetime exceeding one year, completed, fit for use and designated for use by the entity.

Fixed assets include:

- real estate, including land, right of perpetual use of land, structures and buildings as well as separate owned premises, co-operative ownership right to residential premise or co-operative right to utilitarian premise,
- machinery, technical equipment, transport equipment and other articles,
- improvements to third party fixed assets,
- livestock.

Terms of trade – an index describing the relation of price changes of exported goods to price changes of imported goods.

Durable non-foodstuff goods – goods meeting the living needs of the population related to: clothing, dwelling and housing maintenance and their equipment, own means of transport, telecommunication equipment, equipment for the reception, registration and reproduction of sound and images, photographic and film equipment, data processing equipment, musical equipment, tourism and recreational equipment, etc.

Price index of construction and assembly production – illustrates changes in basic prices in construction, i.e. in three divisions according to NACE: “Construction of buildings”, “Civil engineering” as well as “Specialized construction activities”.

Price index of sold production of industry – illustrates changes in basic prices in industry, i.e. in four sections according to NACE: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Indices of prices of distribution of imports by direction of use – price indices of imported goods by 7 basic categories according to the Classification by Broad Economic Categories (BEC):

- food and beverages,
- industrial supplies, not elsewhere specified,
- fuel and lubricants,
- capital goods (except transport equipment), and parts and accessories thereof,
- transport equipment and parts accessories, thereof,
- consumer goods not elsewhere specified,
- other goods not elsewhere specified.

Price index of consumer goods and services (CPI) – regarded as one of the measures of inflation, it informs

więcej lub mniej wydał przeciętnie konsument na zakup tej samej ilości takich samych towarów i usług, w danym okresie czasu w porównaniu z okresem bazowym.

Wskaźnik relacji cen „nożyce cen” – iloraz wskaźnika cen produktów rolnych sprzedawanych oraz wskaźnika cen towarów i usług zakupywanych przez producentów rolnych.

Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych – wyrażają zmiany średnich ważonych cen skupu i cen używanych przez rolników na targowiskach.

Wskaźniki cen towarów i usług zakupywanych wyrażają zmiany cen detalicznych towarów i usług zakupywanych przez rolników na cele: konsumpcyjne, bieżącej produkcji rolniczej oraz inwestycyjne.

Wskaźnik cen nieruchomości mieszkalnych (HPI) – miara inflacji na rynku nieruchomości mieszkalnych. Odzwierciedla zmiany cen wszystkich rodzajów nieruchomości mieszkalnych nabywanych przez gospodarstwa domowe (lokali mieszkalnych w budynkach wielomieszaniowych i budynków mieszkalnych jednorodzinnych, tj. budynków wolnostojących, budynków w zabudowie bliźniaczej lub szeregowej itp.), zarówno nowych, jak i istniejących. Uwzględniane są tylko ceny rynkowe.

Wskaźniki cen producentów usług związanych z obsługą działalności gospodarczej – obrazują zmiany cen wybranych usług w zakresie informacji i komunikacji, działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej.

Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym – odzwierciedlają zarówno zmiany cen wyrażonych w walutach obcych, jak i zmiany kursów walut w stosunku do złotego.

Wskaźniki cen usług w zakresie transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji – obrazują zmiany cen w transporcie lądowym, rurociągowym, wodnym i lotniczym, magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport, działalności pocztowej i kurierskiej oraz telekomunikacji.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) – obliczany jest według ujednoliconej metodologii stosowanej w Unii Europejskiej. Służy do pomiaru inflacji oraz oceny stabilności cen we wszystkich krajach członkowskich UE.

Zużycie pośrednie – obejmuje wartość wyrobów i usług wykorzystanych jako nakłady w procesie produkcji, wyłączając środki trwałe, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Wyroby i usługi są albo przekształcone, albo wykorzystane w procesie produkcji.

how much more or less the average consumer spent on the purchase of the same amount of the same goods and services in a given period of time compared to the basic period.

Index of price relations (the so-called price gap) – quotient of price index of sold agricultural products and price index of goods and services purchased by farmers.

Price indices of sold agricultural products – reflect changes of average weighted procurement prices and prices received by farmers on marketplaces.

Price indices of purchased goods and services express changes in retail prices of goods and services purchased by farmers for consumption, current agricultural production or investment purposes

House price index (HPI) – measure of inflation in the residential property market. HPI captures price changes of all kinds of residential property purchased by households (flats in multi-dwelling houses and single-family houses, i.e. detached houses, semi-detached houses, terraced houses, etc.), which are both new and existing ones. Only market prices are considered.

Producer price indices for business services – reflect changes in the prices of selected services in information and communication, real estate activities, professional, scientific and technical activities, administrative and support service activities.

Transaction price indices of foreign trade – reflect both changes in prices expressed in foreign currencies and changes in exchange rates of foreign currencies against the Polish zloty.

Price indices in the range of transportation, storage and telecommunications – reflect price changes in land transport and transport via pipelines, water and air transport, warehousing and support activities for transportation, postal and courier activities, and telecommunications.

Harmonised index of consumer prices (HICP) – it is calculated according to the unified methodology used in the European Union. It is used to measure inflation and assess price stability in all EU member states.

Intermediate consumption – consists of goods and services consumed as inputs by a process of production, excluding fixed assets whose consumption is recorded as consumption of fixed capital. The goods and services are either transformed or used up by the production process.